

Επίσημη Εφημερίδα C 259

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

54ο έτος
2 Σεπτεμβρίου 2011

Ανακοίνωση αριθ.	Περιεχόμενα	Σελίδα
I	Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις	
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ		
Επιτροπή των Περιφερειών		
91η σύνοδος ολομέλειας της 30ής Ιουνίου και 1ης Ιουλίου 2011		
2011/C 259/01	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Κοινό πλαίσιο στρατηγικής για τη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας στην ΕΕ»	1
2011/C 259/02	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών — Λευκή Βίβλος – Χάρτης πορείας για έναν ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο μεταφορών	6
2011/C 259/03	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην προώθηση της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων»	13
2011/C 259/04	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Εμβληματική πρωτοβουλία στο πλαίσιο της στρατηγικής “Ευρώπη” 2020 – Ένωση καινοτομίας»	19
2011/C 259/05	Διερευνητική γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η ενσωμάτωση της κλιματικής αλλαγής στον μελλοντικό προϋπολογισμό της ΕΕ»	26
2011/C 259/06	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η προστασία και η ανάπτυξη των ιστορικών γλωσσικών μειονοτήτων στο πλαίσιο της συνθήκης της Λισαβόνας»	31

EL

Τιμή:
4 EUR

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα (συνέχεια)	Σελίδα
2011/C 259/07	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας»	34
2011/C 259/08	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών — Μεταρρύθμιση των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος	40
2011/C 259/09	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών — Προτεραιότητες σε θέματα ενεργειακών υποδομών για το 2020 και μετέπειτα	48
2011/C 259/10	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Το πρόγραμμα Life της ΕΕ: περαιτέρω πορεία» ...	54
2011/C 259/11	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «Στρατηγική για τη διεύρυνση και κυριότερες προκλήσεις για την περίοδο 2010 – 2011»	62
2011/C 259/12	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ»	70

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

91Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 30ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ ΚΑΙ 1ΗΣ ΙΟΥΛΙΟΥ 2011

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Κοινό πλαίσιο στρατηγικής για τη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας στην ΕΕ»

(2011/C 259/01)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- θεωρεί ότι είναι ζωτικής σημασίας από τη μια πλευρά, η αύξηση του προϋπολογισμού της κοινοτικής έρευνας και, από την άλλη, η καλύτερη ενσωμάτωση των εθνικών προγραμμάτων και το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Έρευνα·
- υποστηρίζει ότι η βιομηχανική, η κοινωνική και η περιβαλλοντική καινοτομία, μαζί με την καινοτομία στον τομέα των υπηρεσιών, αποτελούν σημαντικό μέσο για την οικοδόμηση μιας ευρωπαϊκής ανταγωνιστικής δυναμικής προς ενίσχυση της εδαφικής συνοχής·
- αναγνωρίζει ότι οι καταστάσεις όσον αφορά την καινοτομία διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό στην Ευρώπη και ότι οι περιφερειακές πολιτικές μπορούν να συμβάλλουν με τις ιδιαιτερότητες και τον συμπληρωματικό τους χαρακτήρα στην πολιτική έρευνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε πλήρη αρμονία με τις στρατηγικές εξειδίκευσης·
- επικροτεί τις προσπάθειες για απλούστευση των διαδικασιών, όπως τη δημοσίευση και την ενημέρωση ενός «Πρακτικού οδηγού» που περιγράφει τις δυνατότητες χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- ζητά οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές να συμμετάσχουν στενά στην προετοιμασία των νομικών πλαισίων και των προγραμμάτων χρηματοδότησης που σχετίζονται με τις δημόσιες συμβάσεις·
- ζητά οι τοπικοί και οι περιφερειακοί φορείς να συμμετέχουν στις τεχνολογικές πλατφόρμες·
- τονίζει σε αυτό το πλαίσιο τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Ομίλου Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ)·
- υποστηρίζει εκ νέου ότι είναι απολύτως αναγκαία η κοινοτική συνεργασία μεταξύ συνεργατικών σχηματισμών, ανοίγοντας όμως τη συνεργασία μεταξύ σχηματισμών σε παγκόσμια κλίμακα.

Εισηγητής	ο κ. Claude GEWERC (FR/PES), Πρόεδρος του συμβουλίου της Περιφέρειας Picardie
Έγγραφο αναφοράς	Πράσινη Βίβλος: Από τις προκλήσεις στις ευκαιρίες: προς ένα κοινό πλαίσιο στρατηγικής για τη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας στην ΕΕ COM(2011) 48 τελικό

Ι. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Α. Βασικά μηνύματα

1. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Πράσινη Βίβλος δρομολογεί δημόσια συζήτηση γύρω από τα βασικά σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη για τα μελλοντικά προγράμματα χρηματοδότησης της έρευνας και της καινοτομίας στην ΕΕ·

2. δέχεται ότι ένα κοινό πλαίσιο στρατηγικής για τη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας στην ΕΕ πρέπει να βασίζεται σε σαφείς στρατηγικούς στόχους τους οποίους να συμμερίζονται όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη·

3. συνιστά αυτό το κοινό πλαίσιο στρατηγικής να συντονίζει τις σχέσεις μεταξύ των διαφόρων επιπέδων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας χωρίς να μειώνει τη σημασία των ιδιαιτεροτήτων καθεμιάς από αυτές τις λειτουργίες·

4. επισημαίνει ότι μια φιλόδοξη στρατηγική για την καινοτομία στην Ευρωπαϊκή Ένωση απαιτεί ισχυρή επιστημονική βάση και βιομηχανική πολιτική· σε αυτό το πλαίσιο, επικροτεί τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της Επιτροπής «Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης» και «Ένωση Καινοτομίας», και παραπέμπει στις σχετικές γνωμοδοτήσεις ⁽¹⁾ της ΕΤΠ·

5. υπογραμμίζει ότι το τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο προσφέρονται για τη δημιουργία συνεργειών μεταξύ των πολιτικών έρευνας και καινοτομίας και των πολιτικών συνοχής που έχουν αντίκτυπο στις οικονομικές και βιομηχανικές δραστηριότητες και στις κοινωνικές πρακτικές·

6. τονίζει ότι, επί του παρόντος, τα αποτελέσματα των ευρωπαϊκών ερευνητικών προσπαθειών δεν εφαρμόζονται αρκετά γρήγορα ούτε σε μεγάλο βαθμό. Η Επιτροπή θα πρέπει να αλλάξει τις κατευθυντήριες γραμμές και τους κανόνες ούτως ώστε οι περιφέρειες να χρησιμοποιούν περισσότερο από σήμερα τα Διαρθρωτικά Ταμεία και άλλα χρηματοδοτικά μέσα για την καινοτόμο εφαρμογή των αποτελεσμάτων του προγράμματος πλαισίου, μέσω μιας αποκεντρωμένης προσέγγισης, με μεγαλύτερη πρωτοβουλία εκ μέρους των περιφερειών, ώστε να διευκολύνεται η καλύτερη ανάδειξη και εμπορία των τεχνολογιών του προγράμματος πλαισίου και άλλων ερευνητικών δραστηριοτήτων·

7. υπενθυμίζει τη σημασία των κοινωνικών και περιβαλλοντικών καινοτομιών, τόσο για τον δημόσιο όσο και για τον ιδιωτικό τομέα·

8. τονίζει ότι είναι σημαντικό να ενταχθεί και να ενθαρρυνθεί η έννοια της καινοτομίας στην καθημερινότητα των πολιτών της Ένωσης, όπως για παράδειγμα στο εκπαιδευτικό σύστημα και στον εργασιακό χώρο·

9. δίνει έμφαση στα προγράμματα έρευνας και καινοτομίας που συμμερίζονται οι περιφέρειες με διαφορετικές «επιδόσεις καινοτομίας» (περιφερειακή στρατηγική καινοτομίας), που ωφελούν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Αυτό συνεπάγεται, για παράδειγμα, την αύξηση της παρουσίας των περιφερειών στον μηχανισμό ERA-NET·

10. τονίζει ότι ο τρέχων κοινοτικός προϋπολογισμός για την έρευνα, που αντιστοιχεί μόλις στο 4 % του προϋπολογισμού της δημόσια χρηματοδοτούμενης έρευνας στην Ευρώπη, είναι ανεπαρκής· θεωρεί ότι είναι ζωτικής σημασίας, αφενός, να αυξηθεί ο κοινοτικός προϋπολογισμός για την έρευνα και, αφετέρου, να ενσωματωθούν καλύτερα τα εθνικά προγράμματα στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας·

11. εφιστά την προσοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην κατάσταση που αντιμετωπίζουν οι φορείς καινοτομίας και οι ανεξάρτητοι εφευρέτες που δρουν εκτός του ακαδημαϊκού χώρου, των μεγάλων εταιρειών, των δημόσιων αρχών, διοικήσεων ή οργανισμών. Οι προσπάθειες στον συγκεκριμένο τομέα θα πρέπει να συνιστάνται, μεταξύ άλλων, σε στρατηγικές που θα παρέχουν στους φορείς καινοτομίας και στους ανεξάρτητους εφευρέτες την υποστήριξη και τα περιθώρια για να αξιοποιούν την ενωσιακή συγχρηματοδότηση επί ίσοις όροις·

12. ζητά να ληφθεί δεόντως υπόψη το γεγονός ότι το 97 % της οικονομικής δραστηριότητας στην ΕΕ των 27 εξακολουθεί να είναι χαμηλής και μέσης τεχνολογικής έντασης· πιστεύει επομένως ότι η ανάπτυξη της κοινωνίας της γνώσης δεν μπορεί να εστιάζει μόνο στην ανάπτυξη των πλέον προηγμένων τεχνολογιών, αλλά ότι πρέπει να εφαρμοστεί ένα μοντέλο καινοτομίας που να επιτρέπει την απορρόφηση και την κυκλοφορία της γνώσης. Τονίζει την ευκαιρία που δημιουργήθηκε από την αναθεώρηση της οδηγίας για τον εκσυγχρονισμό της πολιτικής δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ ⁽²⁾ και υπογραμμίζει τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις που συνδέονται με την ένταξη της E&A στις δημόσιες συμβάσεις ⁽³⁾·

13. επισημαίνει ότι η Πράσινη Βίβλος, όπως είναι, δεν φαίνεται να εγείρει κανένα πρόβλημα όσον αφορά τη συμμόρφωση με την αρχή της επικουρικότητας· τονίζει, ωστόσο, ότι χρειάζεται στενή παρακολούθηση των εξελίξεων που οδηγούν στη χρηματοδότηση της μελλοντικής έρευνας και ανάπτυξης στην ΕΕ και της σχετικής νομοθεσίας, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με την αρχή της επικουρικότητας·

14. τονίζει επιπλέον, ότι η απαίτηση που προτείνεται στην Ένωση Καινοτομίας για τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να προβλέπουν συγκεκριμένα κονδύλια για δημόσιες συμβάσεις που σχετίζονται με την καινοτομία, μπορεί να έχει σημαντικό αντίκτυπο στους δήμους και στις περιφέρειες· υπογραμμίζει ότι η επερχόμενη παρακολούθηση πρέπει να συμπεριλαμβάνει προσεκτική αξιολόγηση της πιθανής οικονομικής και διοικητικής επιβάρυνσης των τοπικών και των περιφερειακών αρχών καθώς και των κοινωνικών συνεπειών και άλλων πλεονεκτημάτων·

⁽¹⁾ CdR 374/2010 fin. και CdR 373/2010 fin.

⁽²⁾ CdR 70/2011 fin.

⁽³⁾ CoR 58/2008 fin.

15. πιστεύει ότι πρέπει να δημοσιεύονται περισσότερες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων σε δύο φάσεις, ούτως ώστε στην πρώτη φάση οι υποβάλλοντες προσφορά να καλούνται να καταθέσουν μόνο τον κατάλογο των εταιρών και την ιδέα τους για το σχέδιο, ενώ το σχέδιο καθ'αυτό θα αναπτύσσεται λεπτομερώς μόνο σε περίπτωση που θα γίνουν δεκτοί κατά την πρώτη αξιολόγηση· αυτό θα είχε ιδιαίτερη σημασία, ιδίως για τις ΜΜΕ, οι οποίες θα είχαν περισσότερα κίνητρα να ανταποκριθούν στις προσκλήσεις αυτές, δεδομένου ότι η αρχική προσπάθεια δεν θα ήταν τόσο επαχθής.

B. Δημιουργία συνεργιών μεταξύ των πολιτικών συνοχής και καινοτομίας

16. υποστηρίζει ότι η βιομηχανική, η κοινωνική και η περιβαλλοντική καινοτομία, μαζί με την καινοτομία στον τομέα των υπηρεσιών, αποτελούν σημαντικό μέσο για την οικοδόμηση μιας ευρωπαϊκής ανταγωνιστικής δυναμικής προς ενίσχυση της εδαφικής συνοχής·

17. συμφωνεί ότι η χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας πρέπει να πραγματοποιείται στο πλαίσιο ευρύτερων πολιτικών στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως για παράδειγμα αυτού της υλοποίησης μιας βιομηχανικής πολιτικής, την οποία ζητά η Επιτροπή των Περιφερειών στη γνωμοδότησή της με θέμα την εμβληματική πρωτοβουλία για τη βιομηχανική πολιτική·

18. προτείνει να αναγνωριστούν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές ως το κατεξοχήν επίπεδο διάρθρωσης μεταξύ των στρατηγικών των εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την έρευνα και την καινοτομία, όπως και για τη συνοχή. Αυτή η διάρθρωση θα μπορούσε να αποτελέσει το αντικείμενο ενός ενιαίου εγγράφου σε περιφερειακό επίπεδο·

19. αναγνωρίζει ότι οι καταστάσεις όσον αφορά την καινοτομία διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό στην Ευρώπη και ότι οι περιφερειακές πολιτικές μπορούν να συμβάλλουν με τις ιδιαιτερότητες και τον συμπληρωματικό τους χαρακτήρα στην πολιτική έρευνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε πλήρη αρμονία με τις στρατηγικές έξυπνης περιφερειακής εξειδίκευσης·

20. όπως και κατά τα προηγούμενα ερευνητικά προγράμματα πλαίσια, η μελλοντική υποστήριξη της έρευνας στην ΕΕ θα πρέπει να επικεντρώνεται στις δραστηριότητες ερευνητικής συνεργασίας, και ιδιαίτερα σε συνεργατικά σχέδια. Συνεπώς, οι σχετικές ενισχύσεις θα πρέπει να κυμαίνονται στο ίδιο ύψος όπως και κατά το παρελθόν. Τα συνεργατικά σχέδια προσφέρουν ευκαιρία συμμετοχής σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, σε ερευνητικά ιδρύματα και στις επιχειρήσεις όλων των περιφερειών της ΕΕ. Συμβάλλουν στην απαραίτητη διαφάνεια και στην απλοποίηση προς όφελος των χρηστών·

21. τονίζει ότι μια πραγματική πρόκληση για την Επιτροπή και τις περιφέρειες είναι η δημιουργία συνεργιών μεταξύ των διαφόρων μέσων χρηματοδότησης για να είναι σε θέση να εφαρμόσουν την στρατηγική Ευρώπη 2020. Τα αποτελέσματα των ευρωπαϊκών ερευνητικών προσπαθειών δεν εφαρμόζονται με επαρκή ταχύτητα ή ευρύτητα. Η Επιτροπή θα πρέπει να αλλάξει τους κανόνες και τα κριτήρια των χρηματοδοτικών μέσων της συνοχής έτσι ώστε οι περιφέρειες να χρησιμοποιούν τα αποτελέσματα του προγράμματος πλαισίου και άλλων ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την εφαρμογή της καινοτομίας σε περιφερειακό επίπεδο·

22. υπενθυμίζει ότι το επόμενο πρόγραμμα-πλαίσιο πρέπει να επεκτείνει τα προγράμματα που αποσκοπούν στην ανάπτυξη των κατά τόπους ικανοτήτων και στη διευκόλυνση της συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, των οποίων η έρευνα και η ανάπτυξη είναι συμπληρωματικές. Αυτό για παράδειγμα, θα μπορούσε να γίνει εισάγοντας κριτήρια που διευκολύνουν τη συμμετοχή ικανών εταιρών από περιφέρειες που υστερούν από πλευράς έρευνας σε έργα και προγράμματα που διεξάγονται από γνωστούς

και διακεκριμένους επιστήμονες, όπως αναφέρεται στη γνωμοδότηση της ΕτΠ σχετικά με την «Απλούστευση της εφαρμογής των προγραμμάτων-πλαίσιο έρευνας»⁽⁴⁾·

23. επικροτεί τις προσπάθειες για απλούστευση των διαδικασιών, όπως τη δημοσίευση και την ενημέρωση ενός «Πρακτικού οδηγού» που περιγράφει τις δυνατότητες χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

Γ. Περιφερειακή διάσταση των συνεργατικών σχηματισμών (πόλοι ανταγωνιστικότητα, ομάδες επιχειρήσεων ...)

24. υποστηρίζει ότι δεν μπορούν να υπάρξουν συνεργατικοί σχηματισμοί χωρίς εδαφική διάσταση·

25. υπενθυμίζει ότι, αν και η αριστεία είναι χαρακτηριστικό των συνεργατικών σχηματισμών, όλοι οι συνεργατικοί σχηματισμοί δεν μπορούν να έχουν το ίδιο επίπεδο ανάπτυξης ή διεθνούς προβολής. Για έναν συνεργατικό σχηματισμό, το πολύ υψηλό επιστημονικό επίπεδο είναι μεν απαραίτητο αλλά όχι αρκετό για την αριστεία. Η αριστεία ενός συνεργατικού σχηματισμού δημιουργείται σταδιακά και μακροπρόθεσμα, με συγκεκριμένους οικονομικούς πόρους, σωστή δομή, χρηστή διακυβέρνηση και την ανάπτυξη ενός «οικουσστήματος» στο οποίο συμβάλλουν οι επιχειρήσεις, η κατάρτιση, η έρευνα και η καινοτομία·

26. παρατηρεί ότι είναι δυνατόν να υπερβούμε την αντίθεση μεταξύ της βούλησης πολλών συνεργατικών σχηματισμών να αναπτύξουν τις δραστηριότητες τους στο έδαφός τους και των πολλών δυνατοτήτων που προσφέρονται από την ανταλλαγή πληροφοριών ή ορθών πρακτικών με γειτονικούς συνεργατικούς σχηματισμούς από άλλα κράτη μέλη. Πράγματι, ένας συνεργατικός σχηματισμός με βαθιές ρίζες στην επικράτεια ενός κράτους μέλους μπορεί κάλλιστα να έχει παγκόσμια προβολή και προσανατολισμό·

27. τονίζει ότι, παράλληλα με την καινοτομία που βασίζεται σε συνεργατικούς σχηματισμούς, και από ορισμένες απόψεις ακόμη πιο σημαντική από αυτή, είναι η ανάγκη που προέκυψε τα τελευταία χρόνια για την κατανόηση της πολύπλοκης λειτουργίας των περιφερειακών οικοσυστημάτων καινοτομίας και τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για ανάπτυξη προς την επιθυμητή κατεύθυνση. Επομένως, η Επιτροπή θα πρέπει να κατευθύνει την οικονομική και επιχειρησιακή στήριξη ιδιαίτερα προς την ανάπτυξη της ανοικτής καινοτομίας δράσης στις περιφέρειες, ώστε να μπορούν αυτές να συμβάλλουν στη δημιουργία των αναγκαίων συνθηκών για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης και για την επιχειρηματική δραστηριότητα με στόχο την ανάπτυξη και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας·

28. ένα από παράδειγμα των περιφερειακών οικοσυστημάτων είναι η έννοια των πρωτοπόρων αγορών και η ανάπτυξή τους. Είναι γνωστό ότι οι αγορές αυτές είναι στενά συνδεδεμένες με την τοπική τεχνογνωσία και τον πολιτισμό καθώς και ότι είναι διαδραστικές μεταξύ τους. Σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της (CdR 11/2009 και CdR 83/2007), η Επιτροπή των Περιφερειών επέστησε την προσοχή στην ανάγκη να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της χρηματοδότησης της ανταγωνιστικότητας, την οποία αντιπροσωπεύει η χρηματοδότηση των μεγάλων εμβληματικών πρωτοβουλιών της ΕΕ, και της θεσμικής χρηματοδότησης των ερευνητικών κοινοτήτων. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει τη σημασία της θεσμικής χρηματοδότησης, η οποία επιτρέπει στις ερευνητικές κοινότητες να εκπονήσουν μελέτες με δική τους πρωτοβουλία και υποκινούμενες από άλλες κοινότητες ιδίως προς όφελος των μείζονων κοινωνικών προκλήσεων, όπως η σύγκλιση και η συνοχή.

⁽⁴⁾ CdR 230/2010 fin.

Δ. Μεταρρύθμιση των δημόσιων συμβάσεων

29. υπενθυμίζει σχετικά την πεποίθησή της ότι ο Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας (EXE) θα μπορούσε να ενισχυθεί αν η αγορά υπηρεσιών έρευνας και ανάπτυξης ενσωματωνόταν στις διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων. Αναφέρεται στη γνωμοδότηση σχετικά με την Πράσινη Βίβλο για την ευρωπαϊκή αγορά δημοσίων συμβάσεων⁽⁵⁾ και σε αυτή για τις προ-εμπορικές δημόσιες συμβάσεις⁽⁶⁾, χωρίς ωστόσο να υπονοεί την πλήρη υπαγωγή αυτών των υπηρεσιών στο πεδίο του ανταγωνισμού·

30. ζητά οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές να συμμετάσχουν στενά στην προετοιμασία των νομικών πλαισίων και των προγραμμάτων χρηματοδότησης που σχετίζονται με τις δημόσιες συμβάσεις·

31. υπενθυμίζει ότι υποστηρίζει την ενεργό συμμετοχή των επιχειρήσεων και των κυβερνήσεων στα σχέδια χρηματοδότησης της καινοτομίας, και εκφράζει αμφιβολίες όσον αφορά τον δυνητικό αντίκτυπο στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές ενός συστήματος στο οποίο ο δημόσιος τομέας αναλαμβάνει μόνος του τον κίνδυνο για προϊόντα και υπηρεσίες μη αποδεδειγμένης αξίας·

32. σημειώνει ότι η «αγορά» δημόσιων συμβάσεων παραμένει κατακερματισμένη και δεν ξεπερνά παρά ελάχιστες φορές τα σύνορα ενός κράτους. Ως εκ τούτου, προτείνει στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη να αναπτύξουν ένα πιο διαφανές πλαίσιο το οποίο θα συμβάλει στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση·

33. υποστηρίζει εκ νέου ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να παράσχει έναν σαφή και αναλυτικό οδηγό, καθώς και δυνατότητες κατάρτισης, για τη σύναψη συμβάσεων με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις·

Ε. Περιφερειακές επιπτώσεις των μέτρων χρηματοδότησης

34. αναγνωρίζει ότι η χρηματοδότηση ολόκληρου του κύκλου καινοτομίας, της έρευνας αγοράς, απαιτεί ευρύ φάσμα μέσων· ως εκ τούτου, υποστηρίζει τις προσπάθειες για ενθάρρυνση της χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα, για παράδειγμα μέσω σχεδίων επιμερισμού των κινδύνων, δανείων ή «κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου»·

35. εγκρίνει τον ρόλο της δημόσιας χρηματοδότησης για τη τόνωση των ιδιωτικών επενδύσεων και τονίζει ότι η ισχυρή διαχείριση του κινδύνου και η διαφανής διαχείριση είναι αναγκαίες όταν εμπλέκονται δημόσια και ιδιωτικά κεφάλαια·

36. επικροτεί τις προσπάθειες τόνωσης της χρηματοδότησης των επενδύσεων καινοτομίας των ΜΜΕ από τον ιδιωτικό τομέα και ζητά σε αυτό το πλαίσιο την προώθηση κινήτρων (φορολογικό καθεστώς, μείωση των διοικητικών εμποδίων) και, αν κριθεί αναγκαίο, την αναθεώρηση των ρυθμιστικών πλαισίων, προκειμένου να ενισχυθεί και να διευρυνθεί το φάσμα των διαθέσιμων μέτρων για την υποστήριξη και την αναγνώριση του πρωταγωνιστικού ρόλου των ΜΜΕ στην προώθηση της καινοτομικής νοοτροπίας· τονίζει επίσης, στο πλαίσιο αυτό, την ανάγκη ενίσχυσης των εργαλείων διαμεσολάβησης μεταξύ των ΜΜΕ και των φορέων E&A·

37. ζητά οι τοπικοί και οι περιφερειακοί φορείς να συμμετέχουν στις τεχνολογικές πλατφόρμες, ώστε να διαμορφώνουν στρατηγικές έρευνας και καινοτομίας για τη δημιουργία νέων τεχνολογικών πλατφόρμων και την ανάπτυξη των ήδη ενεργών πλατφόρμων με βάση τις ανάγκες των εδαφικών φορέων και με συνυπολογισμό των ευκαιριών που προσφέρουν οι παγκόσμιες αγορές και η συμμετοχή των ΜΜΕ·

ΣΤ. Συνεργασία πέραν των συνόρων

38. αναγνωρίζει τη μοναδική συμβολή του Προγράμματος-Πλαίσιο για την Έρευνα στην ερευνητική συνεργασία μεταξύ φορέων των κρατών μελών και των τοπικών και των περιφερειακών αρχών·

39. τονίζει τη σημασία της κοινοτικής νομοθεσίας (όσον αφορά για παράδειγμα, το κεφάλαιο επιχειρηματικού κινδύνου και τις ερευνητικές υποδομές). Τονίζει σε αυτό το πλαίσιο τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Ομίλου Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ)·

40. υποστηρίζει εκ νέου ότι είναι απολύτως αναγκαία η κοινωνική συνεργασία μεταξύ συνεργατικών σχηματισμών, ανοίγοντας όμως τη συνεργασία μεταξύ σχηματισμών σε παγκόσμια κλίμακα·

Ζ. Γενικό πλαίσιο

41. Η στρατηγική «ΕΕ 2020», ιδίως μέσω των εμβληματικών πρωτοβουλιών της «Ένωση καινοτομίας» και «Βιομηχανική πολιτική», αναγνωρίζει τον κρίσιμο ρόλο της έρευνας και της καινοτομίας στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να ενσωματωθεί πιο φανερά η καινοτομία στην πολιτική. Επίσης, η στρατηγική προβλέπει για τις πόλεις και τις περιφέρειες ουσιαστικό ρόλο στην υλοποίησή της. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή των Περιφερειών επιθυμεί να υποστηρίξει αυτό τον ρόλο και να συμβάλει στην ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας στα εδάφη καθώς οι πόλεις και οι περιφέρειες χρηματοδοτούν ερευνητικά προγράμματα, συμμετέχουν σε ευρωπαϊκά ερευνητικά έργα και υποστηρίζουν ενεργά τη συμμετοχή των εδαφικών φορέων στα ευρωπαϊκά ερευνητικά έργα·

42. Η Επιτροπή των Περιφερειών χαιρετίζει την αύξηση της χρηματοδότησης μεταξύ του 6^{ου} (2000-2006) και του 7^{ου} (2007-2013) προγράμματος-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (ΠΠΕΤΑ), καθώς και τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας. Επίσης, η Επιτροπή των Περιφερειών εκπροσωπεί τις ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες που προωθούν τις ανταλλαγές και τη συνεργασία μεταξύ περιφερειακών αρχών και ακαδημαϊκών, επιστημονικών και οικονομικών φορέων, ιδίως στο πλαίσιο της γραμμής του προϋπολογισμού «Περιφέρειες της γνώσης», του τμήματος «Cofund» του ειδικού προγράμματος «Ικανότητες» και μέσω των όπως τα «Δίκτυα αριστείας» και τα προγράμματα ERA-NET·

43. Η Επιτροπή των Περιφερειών προβλέπει επίσης στις επερχόμενες αξιολογήσεις αντικτύπου των προγραμμάτων «Περιφέρειες της γνώσης» και «Ερευνητικό δυναμικό». Καθώς αυτά τα προγράμματα ωριμάζουν και αναπτύσσονται σαφέστερους στόχους, η ΕτΠ ζητά να ενισχυθεί ο ρόλος που διαδραματίζουν στη στήριξη των εξαιρετικά ικανών περιοχών με δυνατότητες αριστείας, για παράδειγμα μέσω καθοδήγησης⁽⁷⁾, εταιρικών σχέσεων ή άλλων δράσεων·

⁽⁵⁾ CdR 70/2011 fin.

⁽⁶⁾ CdR 58/2008 fin.

⁽⁷⁾ CdR 230/2010 fin.

44. Όσον αφορά το Πρόγραμμα-Πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία, η ΕτΠ επικροτεί τη θέση που αυτό δίνει στους περιφερειακούς συνεργατικούς σχηματισμούς και στις πρωτοβουλίες με σκοπό την προώθηση της ανάπτυξης τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας (ΤΠΕ), την ενεργειακή αποδοτικότητα, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την οικολογική καινοτομία. Υπό αυτό το πρίσμα, η Επιτροπή των Περιφερειών συνιστά αυτές οι πρωτοβουλίες να συνεχισθούν και να προσαρμοσθούν σε σχέση με τις προκλήσεις τις οποίες αντιμετωπίζει ή θα κληθεί να αντιμετωπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών — Λευκή Βίβλος – Χάρτης πορείας για έναν ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο μεταφορών

(2011/C 259/02)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ:

- φρονεί ότι οι στόχοι της λευκής βίβλου θα πρέπει να μετατραπούν σε βραχυπρόθεσμους προκειμένου να δοθεί στους αρμόδιους εθνικούς και περιφερειακούς φορείς ένα σαφές πλαίσιο προσανατολισμού για τη δράση που πρέπει να αναλάβουν στο πλαίσιο της θητείας τους·
- ζητά την πλήρη εσωτερίκευση του εξωτερικού κόστους όλων των μέσων μεταφοράς μέσω μιας εναρμονισμένης φορολογίας, της οποίας τα έσοδα θα διατίθεται για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και αποδοτικού συστήματος μεταφορών·
- τονίζει, όσον αφορά τη μετάβαση από τις οδικές προς τις σιδηροδρομικές, ποτάμιες και θαλάσσιες μεταφορές, ότι οι στόχοι της λευκής βίβλου για τη μείωση του μεριδίου των οδικών εμπορευματικών μεταφορών δεν είναι αρκετά φιλόδοξοι και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει ένα πιο φιλόδοξο πρόγραμμα·
- επιδοκιμάζει την ιδέα της «Γαλάζιας Ζώνης» ως πρώτο βήμα για τη δημιουργία ενός συμπαγούς συστήματος θαλάσσιων υπηρεσιών, το οποίο θα πρέπει να συμπληρώνουν οι θαλάσσιες αρτηρίες και εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η λευκή βίβλος του 2011 αποτελεί οπισθοδρόμηση σε σχέση με τη βίβλο του 2001, όσον αφορά τις θαλάσσιες μεταφορές·
- υποστηρίζει τη θέσπιση μέτρων για την προετοιμασία βιώσιμων σχεδίων και ελέγχων της αστικής κινητικότητας και ζητά να λαμβάνεται καλύτερα υπόψη η σχέση μεταξύ της αστικής διάστασης της πολιτικής μεταφορών και της ευρύτερης έννοιας της χωροταξίας·
- υποστηρίζει την προσφυγή σε ευρωμόλογα για τη βασική χρηματοδότηση των υποδομών μεταφορών που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση του ΔΕΔ-V·
- σημειώνει ότι η εσωτερίκευση του εξωτερικού κόστους, η εξάλειψη των φορολογικών στρεβλώσεων και των αδικαιολόγητων επιδοτήσεων, καθώς και ο ελεύθερος και ανόθευτος ανταγωνισμός θα πρέπει να αποτελούν μέρος του μελλοντικού προτύπου που βασίζεται στην εναρμόνιση των επιλογών της αγοράς με την ανάγκη για βιωσιμότητα.

Εισηγητής	ο κ. Αντόνιο COSTA (PT/PES), δήμαρχος Λισσαβόνας
Έγγραφο αναφοράς	Λευκή βίβλος: «Χάρτης πορείας για έναν Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών — Για ένα ανταγωνιστικό και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών» COM(2011) 144 τελικό

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ:

Γενικές παρατηρήσεις

1. Θεωρεί ότι στη λευκή βίβλο με τίτλο «Χάρτης πορείας για έναν Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών - Για ένα ανταγωνιστικό και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών» που εξέδωσε εντός του τρέχοντος έτους η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θίγονται τα κυριότερα σημεία όσον αφορά στο μέλλον της ευρωπαϊκής πολιτικής μεταφορών και του συστήματος μεταφορών της γηραιάς ηπείρου. Ως προς τούτο, η ΕτΠ πιστεύει ότι η προτεινόμενη πολιτική μεταφορών θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει γενικότερους στόχους εντός της ΕΕ υπό τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», καθώς και στόχους περιβαλλοντικής βιωσιμότητας για την αντιμετώπιση, κυρίως, της κλιματικής αλλαγής και την περαιτέρω ενίσχυση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής στο σύνολο της ΕΕ.

2. οι αυτοδιοικητικές αρχές έχουν σημαντικές αρμοδιότητες στον χώρο της πολιτικής μεταφορών. Όχι μόνο συμμερίζονται την ευθύνη για θέματα όπως η συντήρηση του οδικού δικτύου, η πολιτική στάθμευσης, η προσβασιμότητα και οι δημόσιες μεταφορές, αλλά και εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τα περιβαλλοντικά πρότυπα, όπως εκείνα που αφορούν την ποιότητα του αέρα. Η συμμετοχή τους είναι επομένως απαραίτητη, στο πλαίσιο της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.

3. στη λευκή βίβλο γίνεται λόγος περί πόλεων. Η ΕτΠ προτείνει, εκτός από τις πόλεις, να γίνει αναφορά και σε αστικά κέντρα ή/και μητροπολιτικές περιοχές. Σε αρκετά κράτη μέλη, αυτό που είναι στην πραγματικότητα καθοριστικό για την πολιτική κινητικότητας, δεν είναι τόσο τα γεωγραφικά όρια της πόλης, αλλά η μητροπολιτική περιοχή.

4. φρονεί ότι η λευκή βίβλος του 2011 αποτελεί ένα ιδιαίτερα φιλόδοξο έγγραφο, κυρίως επειδή κανείς από τους βασικούς στόχους της λευκής βίβλου του 2001 δεν έχει επιτευχθεί πλήρως. Ορισμένοι μακροπρόθεσμοι φιλόδοξοι στόχοι θα πρέπει να μετατραπούν σε ενδιάμεσους και βραχυπρόθεσμους προκειμένου να δοθεί στους αρμόδιους εθνικούς και περιφερειακούς φορείς ένα σαφές πλαίσιο προσανατολισμού για τη δράση που πρέπει να αναλάβουν στο πλαίσιο της θητείας τους.

5. διαπιστώνει ότι είναι αναγκαίο και δικαιολογημένο να αναπτυχθούν οράματα για το μέλλον, διότι οι σημερινές αποφάσεις θα καθορίσουν σημαντικά τις μεταφορές κατά τις προσεχείς δεκαετίες. Παράλληλα όμως δεν θα πρέπει να παραβλέπεται το γεγονός ότι τα οράματα που αφορούν χρονικά διαστήματα περισσότερων δεκαετιών δεν μπορούν να είναι ιδιαίτερος συγκεκριμένα.

6. πιστεύει ότι η επίτευξη ισορροπίας μεταξύ των διαφόρων μέσων μεταφοράς συνδέεται άρρηκτα με το ζήτημα της εσωτερικής του εξωτερικού κόστους και εξαρτάται άμεσα από τις πολιτικές

επιβολής τελών για τη χρήση των υποδομών μεταφορών. Επίσης τάσσεται σαφώς υπέρ του οράματος της λευκής βίβλου για ένα διαφανές και γενικώς εφαρμόσιμο σε όλα τα μέσα μεταφορών πρότυπο υπολογισμού των τελών χρήσης υποδομών· ζητά δε την πλήρη εσωτερικευση του εξωτερικού κόστους και επιθυμεί το σύνολο των εσόδων που προκύπτουν από την εφαρμογή αυτών των ευρωπαϊκών ρυθμίσεων για μια καλύτερη ενσωμάτωση του εξωτερικού κόστους (συμπεριλαμβανομένης της Eurovignette) να διατίθεται για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και αποδοτικού συστήματος μεταφορών, χωρίς να παραβλέπεται η ιδιαιτερότητα των νησιωτικών και των εξόχως απόκεντρων περιφερειών.

7. σε αυτό το πλαίσιο, ιδίως δε όσον αφορά τις αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές, εκτιμά ότι πρέπει να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της αυστηρής προστασίας του περιβάλλοντος και του τεράστιου πρόσθετου κόστους που αυτή αντιπροσωπεύει για τα νησιά και τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, οι οποίες εξαρτώνται μεν απόλυτα από αυτούς τους τρόπους μεταφοράς, έχουν δεσμευτεί όμως να μειώσουν τις εκπομπές τους.

8. επικροτεί το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενθαρρύνει, στην πραγματικότητα, τη μετάβαση από τις οδικές προς τις σιδηροδρομικές, ποτάμιες και θαλάσσιες μεταφορές ενώ επιμένει στην πλήρη εσωτερικευση του εξωτερικού κόστους όλων των τρόπων μεταφοράς, όπως η ατμοσφαιρική ρύπανση, η κυκλοφοριακή συμφόρηση ή ο θόρυβος.

9. διαπιστώνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέφρασε νωρίτερα την άποψη ότι το εξωτερικό κόστος των ατυχημάτων έχει ήδη εσωτερικευθεί επαρκώς στα καταβλητέα ασφάλιστρα του ασφαλιστή. Η ΕτΠ αμφισβητεί το γεγονός αυτό και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παρουσιάσει τα εφαρμοστέα μοντέλα για την εσωτερικευση του κόστους των ατυχημάτων, λαμβάνοντας υπόψη το συνολικό κόστος που προκαλούν τα ατυχήματα.

10. εκφράζει την ικανοποίησή της που η λευκή βίβλος περιλαμβάνει και μέτρα για την εμπέδωση μιας πιο βιώσιμης νοοτροπίας στις μετακινήσεις, την καθιέρωση νέων μέσων μεταφοράς και τεχνολογιών, καθώς και ασφαλιστικών δικλείδων για την πλήρη εσωτερικευση του συνολικού εξωτερικού κόστους των μετακινήσεων. Η ΕΕ πρέπει να εκπληρώσει ένα σημαντικό καθήκον και συγκεκριμένα να συμβάλει στην κατανόηση και την αποδοχή των μέτρων που οφείλουν να λάβουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές προς επίλυση των κυκλοφοριακών προβλημάτων στις αστικές περιοχές.

11. λυπάται που τα ζητήματα της προσβασιμότητας και της κινητικότητας των ανθρώπων καθώς και η θεμελιώδης έννοια της εδαφικής συνοχής στον τομέα των μεταφορών δεν θίγονται επαρκώς στη λευκή βίβλο, ιδίως όσον αφορά τις απομακρυσμένες, τις εξόχως απόκεντρες και νησιωτικές περιοχές. Ωστόσο, ο ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος μεταφορών δεν μπορεί να υλοποιηθεί χωρίς την εξασφάλιση ίσων προϋποθέσεων πρόσβασης στα εδάφη, για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες.

12. σημειώνει ότι το πολιτικό έργο της ΕτΠ κατά την τελευταία δεκαετία απηχεί σαφώς τις αρχές και τις πολιτικές που θα πρέπει να διέπουν τη σημερινή ευρωπαϊκή πολιτική μεταφορών και ως εκ τούτου, είναι της άποψης ότι αυτό το πλούσιο έργο θα πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη κατά τη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής πολιτικής μεταφορών για τις επόμενες δεκαετίες·

13. τονίζει, καταρχήν, ότι η αποδοτική, αειφόρος και με χαμηλές εκπομπές κινητικότητα αποτελεί ατομικό δικαίωμα και παράλληλα έχει μεγάλη σημασία για την οικονομία, την ευημερία και την ποιότητα ζωής. Για να ενισχυθεί η αποτελεσματική ανάπτυξη των υποδομών, πρέπει να ενθαρρυνθεί η απλούστευση του νομοθετικού σχεδιασμού·

II. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Όραμα για ένα ανταγωνιστικό και βιώσιμο σύστημα μεταφορών

14. επικροτεί την ανάλυση της λευκής βίβλου σχετικά με τις τάσεις και τις συναφείς προκλήσεις που χαρακτηρίζουν τον τομέα των μεταφορών ενόψει των ερχόμενων δεκαετιών. Η σωστή στάθμιση των τάσεων στον τομέα των μεταφορών συνιστά προϋπόθεση για τον σχεδιασμό των κατάλληλων πολιτικών μεταφορών. Εν προκειμένω, η λευκή βίβλος αποκαλύπτει τις σημαντικότερες βασικές ελλείψεις που πρέπει να επισημανθούν στον διάλογο με θέμα το μέλλον του συστήματος μεταφορών στην Ευρώπη·

15. επιθυμεί, ωστόσο, έστω και αν οι μεταφορές είναι καθοριστικής σημασίας για την ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να αμβλύνει λίγο τη διατύπωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «η περισπότη της κινητικότητας δεν αποτελεί επιλογή.» Είναι σαφές ότι οι μεταφορές πρέπει να ανταποκρίνονται στις προσδοκίες για την ατομική κινητικότητα και την επίτευξη των οικονομικών ανταλλαγών· ωστόσο θα πρέπει αυτό να το συνειδητοποιήσουν ιδίως οι επιχειρήσεις, να συνδυάζουν περισσότερο διαδρομές, να εκμεταλλεύονται δυνατότητες μετατόπισης και να χρησιμοποιούν διαδικασίες και τεχνολογίες οι οποίες βοηθούν στη βελτιστοποίηση του όγκου των μεταφορών (π.χ. τηλεργασία, εικονοτηλεδιάσκεψη, βελτιστοποίηση της εγκατάστασης)·

16. υποστηρίζει τους δέκα στόχους που θέτει η λευκή βίβλος για ένα ανταγωνιστικό και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών, καθώς και την επιλογή τους ως κριτηρίων αναφοράς για την επίτευξη του στόχου της μείωσης κατά 60 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Επομένως, η ΕτΠ συνιστά να ενσωματωθεί αυτός ο γενικός στόχος στον κατάλογο με τους στόχους της λευκής βίβλου. Επιπλέον, η ΕτΠ εισηγείται τη συμπλήρωση των προτεινόμενων στόχων με άλλους που θα επικεντρώνονται στη μείωση της εξάρτησης από το πετρέλαιο, τον περιορισμό της ηχορύπανσης και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης·

17. επιδοκιμάζει τους στόχους της ελάττωσης στο ήμισυ της χρήσης αυτοκινήτων που κινούνται με συμβατικά καύσιμα στις αστικές συγκοινωνίες έως το 2030, της σταδιακής κατάργησής τους στις πόλεις έως το 2050 και της επίτευξης μιας ουσιαστικά απαλλαγμένης από διοξείδιο του άνθρακα αστικής εφοδιαστικής στα μεγάλα αστικά κέντρα έως το 2030, ακόμα και με φορολογικά μέτρα. Τούτο δε παρά το γεγονός ότι κρίνει τους εν λόγω στόχους υπερβολικά φιλόδοξους. Ως εκ τούτου η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι πρέπει να τεθούν ενδιάμεσοι στόχοι οι οποίοι θα επιτρέψουν τη χάραξη ενός χάρτη πορείας για την εφαρμογή των μέτρων, την παρακολούθηση της εφαρμογής και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων·

18. εκφράζει την ικανοποίησή της που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιθυμεί να σημειώσει πρόοδο προς την πλήρη εφαρμογή των αρχών «ο χρήστης πληρώνει» και «ο ρυπαίνων πληρώνει» και, συνεπώς, να εξαλείψει τις στρεβλώσεις που ζημιώνουν τον θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ των τρόπων μεταφοράς με βάση την εσωτερική του συνόλου του εξωτερικού κόστους· υποστηρίζει την πλήρη εσωτερική του κοινωνικού και περιβαλλοντικού κόστους (συμπεριλαμβανομένων των ατυχημάτων, της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, του θορύβου και της κυκλοφοριακής συμφόρησης), μέσω μιας εναρμονισμένης φορολογίας για όλους τους τρόπους μεταφοράς και τα έσοδα των οποίων να διατεθούν για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και αποδοτικού συστήματος μεταφορών·

19. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι αρκετές από τις εισηγήσεις των γνωμοδοτήσεων της ΕτΠ ως προς την αστική κινητικότητα έχουν συμπεριληφθεί στη λευκή βίβλο. Υπό αυτό το πρίσμα, η ΕτΠ στηρίζει τον στόχο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να δημιουργηθούν κίνητρα για τη βελτιστοποίηση και την ελαχιστοποίηση των ιδιωτικών και των εμπορευματικών μεταφορών εντός των πόλεων και συμφωνεί ότι οι μεγάλοι στόλοι αστικών λεωφορείων, ταξί και φορτηγών που εκτελούν εργασίες παράδοσης προσφέρονται για το πείραμα της καθιέρωσης των καθαρών οχημάτων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επισημαίνει σωστά ότι η ανάπτυξη και η ταχεία εξάπλωση καθαρών οχημάτων μπορούν να έχουν άμεσα ευεργετικά αποτελέσματα, όπως η μείωση της εξάρτησης από το πετρέλαιο, καθώς και οφέλη για την υγεία, όπως η βελτίωση της ποιότητας του αέρα στα αστικά κέντρα·

20. στηρίζει επίσης την ιδέα της μεγαλύτερης έμφασης σε πιο φιλικά προς το περιβάλλον μέσα μεταφοράς και θεωρεί ότι θα πρέπει να βελτιωθεί η συνολική αποτελεσματικότητα και διαλειτουργικότητα όλων των μέσων μεταφοράς. Εντούτοις, θα πρέπει να αναλυθούν και να εξεταστούν προσεκτικά οι ενεργές πολιτικές που ευνοούν συγκεκριμένα μέσα, με γνώμονα τη δίκαια και διαφανή κατανομή των κονδυλίων για τις μεταφορές· ειδάλως ελλοχεύει ο κίνδυνος οι λύσεις που θα προκριθούν στον τομέα των μεταφορών να είναι ελάχιστα αποδοτικές. Επιπλέον, η χρήση εναλλακτικών μέσων μεταφοράς απαιτεί υποδομές και υπηρεσίες προσαρμοσμένες για αυτόν τον σκοπό, οι οποίες θα επιτρέπουν να καλυφθούν οι τρέχουσες ανάγκες·

21. πιστεύει, παρά τα προαναφερθέντα, ότι οι δέκα στόχοι που θέτει η λευκή βίβλος για ένα ανταγωνιστικό και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών είναι σαφώς υπέρμετρα φιλόδοξοι και άρα ότι θα πρέπει να καθοριστούν ενδιάμεσοι στόχοι και όρια, λαμβανομένων υπόψη των συμπληρωματικών στρατηγικών στόχων που έχει ήδη θέσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και σε συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές. Αυτοί οι ενδιάμεσοι στόχοι πρέπει να αποτελέσουν μέρος της διαδικασίας παρακολούθησης προκειμένου να διασφαλιστεί η ευόδωση του οράματος της λευκής βίβλου·

22. υπενθυμίζει, κυρίως, ότι η πολιτική μεταφορών της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να βασίζεται στην έννοια του γενικού συμφέροντος (ισότητα πρόσβασης για όλα τα μέσα μεταφορών, σεβασμός των κοινωνικών δικαιωμάτων, εσωτερική του εξωτερικού κόστους ...)

23. επισημαίνει ότι το έγγραφο εργασίας (SEC (2011) 391) που συνοδεύει τη λευκή βίβλο (αλλά έχει δημοσιευτεί σε μία γλώσσα μόνο), στο σημείο 137, σε σχέση με την παρακολούθηση του κανονισμού 1370/2007 σχετικά με τις υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας στον τομέα των μεταφορών, αναφέρει ότι «Η Επιτροπή θα προτείνει μια πρωτοβουλία για την εισαγωγή ανταγωνιστικών προσφορών για συμβάσεις όσον αφορά τις δημόσιες υπηρεσίες, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών

υψηλής ποιότητας». Αυτή η πρωτοβουλία πρέπει να σέβεται την ικανότητα των τοπικών αρχών για την παροχή, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, υπηρεσιών «κατ'οίκον», χωρίς ανταγωνισμό·

24. ενθαρρύνει την ΕΕ να προβεί σε πραγματική ένταξη των πολιτικών μεταφορών των 27 κρατών μελών (προσαρμογή των εθνικών δομών, σεβασμός του ανταγωνισμού σύμφωνα με τις αρχές του γενικού συμφέροντος, φορολογική εναρμόνιση, καθορισμός ενός νέου ρυθμιστικού πλαισίου που να εφαρμόζεται στα διάφορα επίπεδα της επικουρικότητας) με σεβασμό της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης·

Ένας ενιαίος Ευρωπαϊκός Χώρος Μεταφορών

25. τονίζει ότι θα πρέπει να περιοριστεί ο κατακερματισμός της ευρωπαϊκής αγοράς σιδηροδρομικών μεταφορών προκειμένου να υπάρξει ένα αποτελεσματικό σιδηροδρομικό δίκτυο που θα παρέχει υψηλής ποιότητας υπηρεσίες ως προς τα δρομολόγια, την αξιοπιστία και τη χωρητικότητα. Ως προς τούτο, θα πρέπει να εξερευνηθεί μια βιώσιμη και οικονομικά συμφέρουσα λύση για τη δημιουργία ενός δικτύου σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών που θα ανταποκρίνεται στις ιδιαίτερες ανάγκες αυτού του τύπου μεταφορών. Επιπροσθέτως, πρέπει να υπερκεραστούν καθοριστικής σημασίας τεχνικά εμπόδια όπως το πλάτος των σιδηροτροχιών. Επίσης, είναι προφανές ότι οι σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές οι θαλάσσιες μεταφορές μικρών αποστάσεων και ιδίως η συμπληρωματική χρήση αυτών των δύο τρόπων μεταφοράς, μπορούν να συμβάλουν στην ένταξη των οικονομιών απόκεντρων περιφερειών. Υπό αυτό το πρίσμα και για να εξασφαλιστεί η σωστή λειτουργία αυτών των βιώσιμων τρόπων μεταφοράς, είναι επίσης αναγκαίο να αναπτυχθούν τα κέντρα υλικοτεχνικής υποστήριξης ώστε να εξασφαλιστεί η βέλτιστη διατροφικότητα και η αποτελεσματικότητα του συστήματος στο σύνολό του ενώ παράλληλα θα αποτραπεί η αλόγιστη αύξηση του αριθμού εγκαταστάσεων υλικοτεχνικής υποστήριξης που δεν θα διαθέτουν τα αναγκαία χαρακτηριστικά για ένα σύστημα μεταφορών με σαφέστερο προσανατολισμό υπέρ της διατροφικότητας και της συντροφικότητας·

26. τάσσεται υπέρ της ευρωπαϊκής πολιτικής μεταφορών που ενισχύεται από α) ένα σαφές, συνεκτικό, πλήρες και σταθερό σύνολο κανόνων για χρήστες και παρόχους υπηρεσιών, β) τη διάδοση προηγμένων λύσεων και τεχνολογιών μεταφορών και γ) την κατασκευή και την αναβάθμιση των κατάλληλων υποδομών. Τούτο προϋποθέτει την ολοκλήρωση της αγοράς υπηρεσιών μεταφορών, την άρση των κανονιστικών, διοικητικών και τεχνικών φραγμών, τη συνεπή εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, υψηλότερες προδιαγραφές υπηρεσιών, καθώς και την ενίσχυση των δικαιωμάτων των χρηστών·

27. στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να μην λαμβάνονται υπόψη μόνο οι υπεραστικές συνδέσεις, αλλά και τα υποκείμενα περιφερειακά δίκτυα. Θα πρέπει επίσης να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις παραμεθόριες περιοχές, που αντιμετωπίζουν μια συγκεκριμένη προβληματική όπως π.χ. τις διαφορές στα συστήματα πληρωμών, την τεχνολογία σύνδεσης, τα χρονοδιαγράμματα και τα νομοθετικά πλαίσια·

28. υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι το άνοιγμα των σιδηροδρομικών αγορών δεν έχει ακόμα προχωρήσει σε ικανοποιητικό βαθμό. Ως εκ τούτου, εκτιμά ότι θα πρέπει να βελτιωθούν και να τυποποιηθούν οι τεχνικοί και νομικοί κανόνες που διέπουν την αγορά των σιδηροδρομικών μεταφορών. Ταυτόχρονα, πρέπει να εισαχθούν δυνατότητες για συγχρηματοδότηση·

29. υπενθυμίζει ότι η απελευθέρωση και η άφιξη των νεοεισερχόμενων στην αγορά, όταν συμβαίνουν, πρέπει να συνοδεύεται από την εφαρμογή διατάξεων που θα αυξήσουν το μερίδιο αγοράς των σιδηροδρομικών μεταφορών (κυρίως τυποποίηση του εξοπλισμού, κυκλοφοριακές συνθήκες, πρότυπα ασφαλείας του δικτύου μέσω του ρόλου των ευρωπαϊκών οργανισμών), δεδομένου ότι αυτός είναι ο μόνος τρόπος που θα ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα και τη θέσπιση πιο διαφοροποιημένων υπηρεσιών προς όφελος των καταναλωτών και μιας αληθινής αλλαγής του τρόπου μεταφοράς·

30. τονίζει, όσον αφορά τη μετάβαση από τις οδικές προς τις σιδηροδρομικές, ποτάμιες και θαλάσσιες μεταφορές, ότι οι στόχοι της λευκής βίβλου για τη μείωση του μεριδίου των οδικών εμπορευματικών μεταφορών για αποστάσεις άνω των 300 χιλιομέτρων δεν είναι αρκετά φιλόδοξοι (30 % μείωση έως το 2030 και 50 % έως το 2050)· στη βάση τούτου καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει ένα φιλόδοξο πρόγραμμα κατασκευής σιδηροδρομικών αρτηριών πανευρωπαϊκής εμβέλειας. Μόνο αυτός ο τύπος υποδομών μπορεί να επιτρέψει τη μακροπρόθεσμη κατάργηση των οδικών μεταφορών εμπορευμάτων για μεγάλες αποστάσεις, ενισχύοντας παράλληλα την εδαφική συνοχή, ιδίως με τις χώρες της περιφέρειας·

31. είναι υπέρ της πλήρους εφαρμογής της πρωτοβουλίας «Ενιαίος Ευρωπαϊκός Ουρανός» και της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς σιδηροδρομικών μεταφορών. Επιδοκιμάζει επίσης την ιδέα της «Γαλάζιας Ζώνης» ως πρώτο βήμα για τη δημιουργία ενός συμπαγούς συστήματος θαλάσσιων υπηρεσιών, το οποίο θα πρέπει να συμπληρώνουν οι θαλάσσιες αρτηρίες και να συνοδεύεται από μια νέα έμφαση στη χρήση των πλοίων ως πραγματικών κινητών υποδομών·

32. θεωρεί ότι πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερα υπόψη η σύνδεση των εξόχως απόκεντρων περιφερειών με την ευρωπαϊκή ήπειρο και με τις γειτονικές τρίτες χώρες· η δυσκολία πρόσβασης που πλήττει παραδοσιακά αυτές τις περιοχές τις εμποδίζει και να συμμετάσχουν πλήρως στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά, αλλά και να αναπτύξουν τις οικονομίες τους με την περιφερειακή ένταξη στη γεωγραφική τους ζώνη·

33. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η λευκή βίβλος του 2011 αποτελεί οπισθοδρόμηση σε σχέση με τη βίβλο του 2001 (με την οποία θεσπίστηκαν οι θαλάσσιες αρτηρίες) όσον αφορά την πολιτική προώθησης των θαλάσσιων μεταφορών. Εκφράζει ιδίως τη λύπη της για το γεγονός ότι στον συνημμένο στη λευκή βίβλο κατάλογο των πρωτοβουλιών δεν υπάρχουν πληροφορίες ούτε για το μέλλον των θαλάσσιων αρτηριών ούτε για το μέλλον του προγράμματος Marco Polo·

34. υποστηρίζει επίσης την άποψη ότι οι περιφέρειες στις οποίες, λόγω τοπογραφικών συνθηκών, οι εκπομπές από τις μεταφορές έχουν πολύ σημαντικότερες επιπτώσεις (όπως είναι οι ορεινές περιοχές) χρειάζονται ίδιες ρυθμίσεις και μέτρα, προκειμένου να μειώσουν τον όγκο των μεταφορών και τις σχετικές επιπτώσεις σε τέτοιο βαθμό, που να μπορούν να αποκλειστούν τα προβλήματα για την ανθρώπινη υγεία και για το περιβάλλον·

35. πιστεύει ότι θα πρέπει να καταβληθούν επιπλέον προσπάθειες για την προώθηση αρτιότερων και πιο αποτελεσματικών λύσεων μεταφορών, οι οποίες θα βελτιώνουν τη σύνδεση μεταξύ της ηπειρωτικής Ευρώπης και των νησιωτικών και εξόχως απόκεντρων περιοχών της, καθώς και τη σύνδεση όλων αυτών με τις περιοχές που βρίσκονται πέραν των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ·

36. τονίζει επίσης ότι, πέραν της σύσφιξης των δεσμών της Ανατολικής με τη Δυτική Ευρώπη, θα πρέπει, για λόγους συνοχής και ανταγωνιστικότητας, να ληφθεί μέριμνα έτσι ώστε να καταστούν αποτελεσματικές οι συνδέσεις της Κεντρικής Ευρώπης με τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, καθώς και τις απόμακρες περιφέρειες που συνδέουν την Ευρώπη με τις περιοχές του Ατλαντικού και της Μεσογείου. Ως προς τούτο, η ΕτΠ θα ήθελε να υπογραμμίσει τη σημασία των λιμένων και των αερολιμένων και των διασυνδέσεων τους με το ηπειρωτικό τμήμα στην προσπάθεια περαιτέρω ένταξης της ΕΕ στην παγκόσμια αγορά, δηλαδή στις περιοχές της Αφρικής, της Αμερικής και της Ασίας, καθώς και των στρατηγικών δυνατοτήτων των νησιών του Ατλαντικού ως εφοδιαστικών κόμβων μεταφοράς.

37. σημειώνει ότι καταβάλλονται ιδιαίτερες προσπάθειες για τη στοχοθετημένη ανάπτυξη των πέντε μεγάλων αξόνων που έχουν προσδιοριστεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών για τις μεταφορές στην Ευρώπη και τις γειτονικές περιοχές. Από την άποψη αυτή, ο κεντρικός άξονας θα απαιτήσει μεγαλύτερες προσπάθειες από την ΕΕ και τα κράτη από τα οποία διέρχεται. Η ΕτΠ χαιρετίζει τον στόχο της ευελκτικής διαμόρφωσης του κεντρικού δικτύου που χαράσσεται στο πλαίσιο του ΔΕΔ-V. Αυτό θα απαιτήσει διαφανείς μεθόδους αξιολόγησης που εγγυώνται τόσο την ασφάλεια των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων όσο και το συνεχή εκσυγχρονισμό και την επέκταση του ΔΕΔ-V.

38. επιδοκμάζει την πρόταση περί αναθεώρησης του κανονισμού για τις χρονουρίδες (slots) για να προαχθεί η αποτελεσματικότερη χρήση της χωρητικότητας των αερολιμένων. Ωστόσο, πριν ληφθεί οποιαδήποτε τελική απόφαση όσον αφορά στα νέα δρομολόγια, θα πρέπει να υπάρξει προσεκτική εξέταση όλων των παραμέτρων, ιδίως στην περίπτωση των αερολιμένων που βρίσκονται σε αστικά κέντρα όπου ο περιβαλλοντικός αντίκτυπος γίνεται ακόμα πιο αισθητός.

39. σημειώνει ότι είναι σημαντικό να εναρμονιστεί η ανταγωνιστικότητα με το εργασιακό θεματολόγιο και να αξιοποιηθεί ο κοινωνικός διάλογος, προκειμένου να αποφευχθούν κοινωνικές συγκρούσεις, οι οποίες έχει αποδειχθεί ότι προκαλούν σημαντικές οικονομικές απώλειες σε πολλούς τομείς.

40. επικροτεί τις πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της ασφάλειας μέσω μιας σφαιρικής προσέγγισης που θα συνδυάζει την πολιτική, τη νομοθεσία και την παρακολούθηση της ασφάλειας των εναέριων και θαλάσσιων μεταφορών. Υπό αυτήν την έννοια, ένα ζήτημα καθοριστικής σημασίας είναι η αναβάθμιση των μεθόδων ελέγχου ασφάλειας, οι οποίες θα επιτρέπουν τον έλεγχο μεγαλύτερου αριθμού επιβατών με την ελάχιστη ταλαιπωρία, χωρίς ωστόσο να παραβιάζονται τα θεμελιώδη ατομικά δικαιώματα των επιβατών.

41. ενστερνίζεται το όραμα των μηδενικών απωλειών και της οδικής ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επισημαίνοντας παράλληλα τα συναφή προβλήματα και το φιλόδοξο του εγχειρήματος. Εδώ χρειάζεται μια διαφοροποιημένη προσέγγιση, για παράδειγμα με τον συσχετισμό της έντασης της κυκλοφορίας με τον αριθμό των τροχαίων ατυχημάτων. Υπάρχουν μεγάλες διαφορές μεταξύ των πόλεων και μεταξύ των περιφερειών όσον αφορά τον αριθμό των θανάτων από τροχαία και τα μέτρα που έχουν ληφθεί. Τα γενικά πρότυπα θα είχαν δυσανάλογες επιπτώσεις για τις πόλεις και τις περιφέρειες που έχουν ήδη λάβει αποτελεσματικά μέτρα για να μειωθεί ο αριθμός των τροχαίων. Η οδική ασφάλεια δεν εξαρτάται μόνο από την τεχνολογία, αλλά και από τη νοοτροπία των ατόμων. Η ΕτΠ εισηγείται την εναρμόνιση των περιοδικών τεχνικών ελέγχων των οχημάτων και την προσθήκη του θέματος της οδικής ασφάλειας στα προγράμματα των σχολών οδηγών σε όλη την Ευρώπη. Τέτοιοι εναρμονισμένοι έλεγχοι θα μπορούσαν επίσης να

εφαρμόζονται και για άλλα θέματα, όπως η εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου. Επίσης η αλλαγή ανθρωπίνων προτύπων συμπεριφοράς μπορεί να οδηγήσει στη μείωση του όγκου μεταφορών και να ενισχύσει έτσι σημαντικά την ασφάλεια των μεταφορών.

42. τα μέτρα που αφορούν την οδική ασφάλεια πρέπει να βασίζονται σε παραδείγματα ορθής πρακτικής και να παρέχουν περιθώρια ρύθμισης και προσαρμογής ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες. Σε αυτό το πλαίσιο, επισημαίνεται επίσης η προηγούμενη γνωμοδότηση της ΕτΠ για τις κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής για την οδική ασφάλεια την περίοδο 2011-2020.

43. όσον αφορά τις σιδηροδρομικές μεταφορές, η χρήση του ευρωπαϊκού συστήματος σηματοδότησης και διαχείρισης της κυκλοφορίας (ERTMS) θα πρέπει να γίνει ο κανόνας σε όλες τις γραμμές των σιδηροδρόμων. Θα πρέπει εν προκειμένω να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα διασυνοριακά τμήματα, στα οποία οι διαφορές των συστημάτων ασφαλείας εξακολουθούν να είναι αιτία συμφόρησης.

44. επαναλαμβάνει, ως προς τούτο, την υποστήριξή της στην πρόταση εναρμόνισης των ποικίλων ορισμών της έννοιας του «σοβαρού ατυχήματος», προκειμένου να παρακολουθείται και να αξιολογείται καλύτερα η αποτελεσματικότητα της πολιτικής οδικής ασφάλειας. Επιπλέον, προτείνει τη θέσπιση πρόσβασης και διαλειτουργικότητας των μητρώων καταγραφής των τροχαίων παραβάσεων, ώστε να υπάρχει δυνατότητα επιβολής ποινών με γνώμονα τις παραβάσεις που έχουν διαπραχθεί από το ίδιο άτομο σε άλλα κράτη μέλη.

Καινοτομία για το μέλλον - τεχνολογία και συμπεριφορά

45. υποστηρίζει απολύτως τη θέση της λευκής βίβλου για την ευρωπαϊκή πολιτική έρευνας και καινοτομίας στον τομέα των μεταφορών περί πραγματοποίησης κοινών ερευνητικών εγχειρημάτων. Επίσης συμφωνεί ως προς τα σημεία στα οποία θα πρέπει να δοθεί βαρύτητα, ήτοι α) την απόδοση των οχημάτων μέσω της χρήσης νέων κινητήρων, υλικών και σχεδιασμού, β) τη χρήση καθαρότερων μορφών ενέργειας, μέσω της εκμετάλλευσης νέων ενεργειακών πηγών και συστημάτων πρόωσης και γ) την καλύτερη χρήση του δικτύου και ασφαλέστερες λειτουργίες για τις υποδομές και το άτομο με συστήματα πληροφοριών και επικοινωνιών.

46. επικροτεί την πρόταση της λευκής βίβλου περί θέσπισης κατάλληλων προτύπων για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από τα οχήματα όλων των κατηγοριών, την καθιέρωση κανόνων διαλειτουργικότητας των εγκαταστάσεων φόρτισης για τα καθαρά οχήματα, καθώς και τη χάραξη κατευθυντήριων γραμμών και προτύπων για τις υποδομές ανεφοδιασμού. Όλα δε αυτά τα μέτρα θα πρέπει να υλοποιηθούν με τη συνδρομή των τοπικών και περιφερειακών αρχών.

47. τονίζει τη σημασία της ευρωπαϊκής πολιτικής για τη μείωση της ρύπανσης από τα οχήματα στην πηγή, με τον καθορισμό προτύπων για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, την ατμοσφαιρική ρύπανση και την ηχορύπανση, σε συνδυασμό με πρότυπα για την ενίσχυση της ενεργητικής και παθητικής ασφάλειας των οχημάτων. Παράλληλα είναι σημαντικό να συνδυάζονται οι ουσιαστικές τεχνικές βελτιώσεις στην τεχνολογία των οχημάτων με την τήρηση των ορίων όσον αφορά την ηχορύπανση και τη διαχείριση της ποιότητας του αέρα.

48. θεωρεί ότι η συμπεριφορά στην οδήγηση και στις μετακινήσεις αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για την επίτευξη των στόχων της λευκής βίβλου. Επομένως, η ΕτΠ χαιρετίζει αφενός μεν όλες τις πρωτοβουλίες του εγγράφου που αποσκοπούν στην ενημέρωση του κοινού ως προς τις εναλλακτικές λύσεις στα συμβατικά μέσα ατομικής μεταφοράς, αφετέρου δε τα μέτρα για τη

βελτίωση της συμπεριφοράς στην οδήγηση. Εντούτοις, η ΕτΠ κρίνει ότι απαιτούνται περισσότερες ενέργειες στο ζήτημα της συμπεριφοράς στις μετακινήσεις, στην προσπάθεια, κυρίως, να προετοιμαστούν οι μελλοντικοί Ευρωπαίοι πολίτες προκειμένου να αντιμετωπίσουν διαφορετικά το θέμα των μετακινήσεων και να προσαρμοστούν κατάλληλα οι υποδομές των μεταφορών·

Αστική κινητικότητα

49. επιδοκμάζει τις προτάσεις της λευκής βίβλου σχετικά με τα σχέδια αστικής κινητικότητας. Η ανάπτυξη σχεδίων βιώσιμης αστικής κινητικότητας, τουλάχιστον για τις μεγαλύτερες πόλεις, αποτέλεσε ένα από τα βασικά αιτήματα που διατύπωσε η ΕτΠ στη γνωμοδότησή της με θέμα την πράσινη βίβλο·

50. παραπέμπει στην άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι ένα μεγάλο μέρος των εξωτερικών επιπτώσεων του συστήματος μεταφορών γίνεται αισθητό κυρίως σε πυκνοκατοικημένες περιοχές. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές γνωρίζουν καλύτερα πώς λύνονται αυτά τα προβλήματα. Ως εκ τούτου είναι σημαντικό ότι να διαθέτουν και τα εργαλεία προς αντιμετώπιση των εν λόγω προβλημάτων. Πρέπει να τηρηθεί η αρχή της επικουρικότητας, αλλά η ΕΕ μπορεί να υποστηρίξει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές στο έργο τους, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ τους, την ανταλλαγή εμπειριών και προσφέροντας κίνητρα για μια αλλαγή στάσης·

51. υποστηρίζει τη θέσπιση μέτρων για την προετοιμασία βιώσιμων σχεδίων και ελέγχον της αστικής κινητικότητας. Πρέπει όμως να διασφαλιστεί η τήρηση της αρχής της επικουρικότητας και η λήψη των αποφάσεων από τις αυτοδιοικητικές αρχές. Επαναλαμβάνει την προηγούμενη γνωμοδότησή της σχετικά με την εισαγωγή ενός νέου χρηματοδοτικού μέσου στο πλαίσιο των δημοσιονομικών προοπτικών για την περίοδο 2014-2020 το οποίο θα επιτρέψει τη συγχρηματοδότηση των σχεδίων αστικής κινητικότητας. Η υποβολή αίτησης για διενέργεια ελέγχου αστικής κινητικότητας θα μπορούσε, για παράδειγμα, να συμβάλει στη διαδικασία καθιέρωσης ενός ευρωπαϊκού βραβείου για εξέχουσες και «μεταδόσιμες» πρωτοβουλίες στον τομέα των μεταφορών, κατ'αντιστοιχία με το πανευρωπαϊκό σύστημα «γαλάζιας σημαίας». Το εν λόγω βραβείο θα μπορούσε να απονέμεται σε αστικές περιοχές με χαμηλά επίπεδα ρύπανσης και συμφόρησης, βάσει και παλαιότερης εισήγησης της ΕΤΠ·

52. πιστεύει ότι οι άρτια σχεδιασμένες πόλεις, που προκρίνουν διαδικασίες αποτελεσματικότερης παραγωγής και φροντίζουν να καταργήσουν τις περιττές μεταφορικές λύσεις, διευκολύνουν την κυκλοφορία ατόμων, αγαθών και υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, η ΕτΠ θεωρεί η πολεοδομία και ο σχεδιασμός της κινητικότητας πρέπει να εξετάζονται με ένα πιο σφαιρικό τρόπο·

53. παρακολουθεί με ενδιαφέρον τις τοπικές πρωτοβουλίες που προβλέπουν την χρέωση της χρήσης των αστικών οδικών υποδομών και τον περιορισμό της πρόσβασης σε αυτές, ενώ υποστηρίζει και τη θέσπιση κοινών τεχνικών προδιαγραφών που θα εξασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα, ώστε οι πρωτοβουλίες αυτές να μην αποτελέσουν νέα τεχνικά εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

54. επισημαίνει την καταλυτική λειτουργία των τεχνικών και οργανωτικών λύσεων των τεχνολογιών της πληροφορίας στην εξέλιξη των νέων μοντέλων κινητικότητας βάσει της συνδυαστικής χρήσης όλων των μέσων μεταφοράς τόσο για τις μετακινήσεις ατόμων όσο και για τις εμπορευματικές μεταφορές (π.χ. ηλεκτρονικά

συστήματα έκδοσης εισιτηρίων και φορτωτικές στις διατροφικές εμπορευματικές μεταφορές, ηλεκτρονική δρομολόγηση, εντοπισμός φορτίου και πληροφορίες παράδοσης σε πραγματικό χρόνο) προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η χρήση των υφιστάμενων ελαφρών μεταφορών (συλλογική χρήση των οχημάτων, ανάπτυξη ηλεκτρικών οχημάτων για μικρές αποστάσεις, από κοινού χρήση αυτοκινήτου, αρχιτεκτονική και συγκοινωνιακές συνδέσεις, προτεραιότητα στη χρήση λεωφορείου και τραμ), εφόσον η μεγάλη πρόκληση της διαχείρισης του τοπικού και περιφερειακού συστήματος μεταφορών δεν αναφέρεται στη λευκή βίβλο·

55. συμφωνεί με την πρόταση χάραξης στρατηγικής για την επίτευξη του στόχου της αστικής εφοδιαστικής μηδενικών εκπομπών, που θα συμπεριλαμβάνει παραμέτρους χωροταξίας, σιδηροδρομικών, θαλάσσιων και ποτάμιων συνδέσεων, χρέωση και τεχνολογικά πρότυπα οχημάτων. Τούτο μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη σύναψη κοινών δημόσιων συμβάσεων για την επιλογή οχημάτων χαμηλών εκπομπών σε εμπορικούς στόλους (φορτηγά παραδόσεων, ταξί, λεωφορεία, ...)

56. ζητά η σχέση μεταξύ της αστικής διάστασης της πολιτικής μεταφορών και της ευρύτερης έννοιας της χωροταξίας να λαμβάνεται καλύτερα υπόψη για τη βελτίωση όχι μόνο των αστικών μεταφορών και των υποδομών, αλλά και για την καταπολέμηση της αστικής εξάπλωσης και να επανεξεταστεί η σχέση της πόλης με το άμεσο περιβάλλον της (αστικό / αγροτικό). από την άποψη αυτή, είναι σημαντικό να δοθεί έμφαση στην ενίσχυση των δημοσίων επιβατικών μεταφορών μικρών αποστάσεων·

Σύγχρονες υποδομές, ευφυής χρέωση και χρηματοδότηση

57. υποστηρίζει, στο πλαίσιο της αναθεώρησης της πολιτικής του ΔΕΔ-Μ, την εγκαθίδρυση ενός βασικού δικτύου στρατηγικών ευρωπαϊκών υποδομών που θα εμπερικλείει όλες τις περιφέρειες της ΕΕ καθώς και τα κύρια σημεία αναφοράς για τις μεταφορές και την υλικοτεχνική υποστήριξη, υπό τη μορφή ενός ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών δίχως σημεία συμφόρησης, ο οποίος θα συνδέεται καταλλήλως με την παγκόσμια αγορά·

58. σημειώνει ότι οι στόχοι της λευκής βίβλου δεν μπορούν να εκπληρωθούν πλήρως, εάν δεν διατεθούν τα κατάλληλα κονδύλια, βάσει των ιδιαιτεροτήτων περιφερειακής συνοχής κάθε κράτους μέλους και των δεσμεύσεων που προβλέπει το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Τονίζεται πως η λευκή βίβλος αποφεύγει το θέμα των δημοσιονομικών και μη πόρων στην ευρωπαϊκή πολιτική μεταφορών και υποδομών. Ως προς τούτο, η ΕτΠ υποστηρίζει την πρόταση προσφυγής σε ένα ευρωπαϊκό δάνειο ή σε ευρωμόλογα για τη βασική χρηματοδότηση των αναγκαίων υποδομών μεταφορών. Η ΕτΠ υπενθυμίζει ότι αυτή η μαζική επένδυση θα πρέπει να παροτρύνεται από μια πραγματική πολιτική βούληση στο ανώτατο επίπεδο, διαφορετικά οι φιλοδοξίες της ευρωπαϊκής πολιτικής μεταφορών που είναι ουσιαστικής σημασίας για την περιφερειακή ανταγωνιστικότητα θα παραμείνουν ευσεβής πόθος·

59. παρατηρεί ότι η πολιτική συνοχής έχει τους δικούς της στόχους ως μέρος μιας συνολικής προσπάθειας περιφερειακής ανάπτυξης και, άρα, θα ήταν προτιμότερο τα κονδύλια της να μην χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση της ευρωπαϊκής πολιτικής μεταφορών. Ωστόσο, είναι απαραίτητο να προωθηθεί η συνοχή των έργων υποδομής που χρηματοδοτούνται από την πολιτική συνοχής με τους στόχους της ευρωπαϊκής πολιτικής μεταφορών·

60. εμμένει στην ανάγκη αφενός αναθεώρησης των πόρων που θα διατεθούν στις υποδομές μεταφορών υπό τον μελλοντικό προϋπολογισμό της ΕΕ και αφετέρου ενθάρρυνσης της συμμετοχής του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα με πιο διαφανή τρόπο. Επιπλέον, η ΕτΠ τάσσεται υπέρ της χρήσης νέων χρηματοδοτικών μέσων στον τομέα των μεταφορών και δη διά της πρωτοβουλίας ομολόγων για ευρωπαϊκά έργα·

61. σημειώνει ότι η εσωτερική του εξωτερικού κόστους, η εξάλειψη των φορολογικών στρεβλώσεων και των αδικαιολόγητων επιδοτήσεων, καθώς και ο ελεύθερος και ανόθευτος ανταγωνισμός θα πρέπει να αποτελούν μέρος του μελλοντικού προτύπου που βασίζεται στην εναρμόνιση των επιλογών της αγοράς με την ανάγκη για βιωσιμότητα. Συνεπώς, η ΕτΠ υποστηρίζει το μοντέλο της έξυπνης χρέωσης και φορολογίας που προβλέπει την πλήρη και υποχρεωτική εσωτερική του εξωτερικού κόστους των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών, της τοπικής ρύπανσης και της ηχορύπανσης των λιμένων και των αερολιμένων, καθώς και της ρύπανσης του ατμοσφαιρικού αέρα στην θάλασσα. Παράλληλα, ζητά τη διερεύνηση της δυνατότητας επιβολής τελών εσωτερικής σε όλες τις εσωτερικές πλωτές οδούς στην επικράτεια της ΕΕ. Η ανεπάρκεια εναλλακτικών επιλογών μεταφοράς από και προς τις νησιωτικές και τις εξόχως απόκεντρες περιοχές θα ληφθεί υπόψη κατά τον προσδιορισμό των εφαρμοστέων τιμολογίων για την εσωτερική του εξωτερικού κόστους των μεταφορών·

62. τονίζει ωστόσο την ανάγκη να ληφθούν υπόψη τα ειδικά προβλήματα των απομακρυσμένων περιοχών στις μελλοντικές διατάξεις για την εσωτερική του εξωτερικού κόστους (Eurovignette και οι συνέπειές της). Κάθε διάταξη που δεν λαμβάνει υπόψη το

μειονέκτημα της απόστασης στην πραγματικότητα τιμωρεί τους παράγοντες και τους οικονομικούς φορείς των απομακρυσμένων περιοχών·

63. υπογραμμίζει ότι, παρά τη σημασία αυτών των μέτρων, οι στόχοι ενόψει του 2016 και 2020 κρίνονται υπέρμετρα φιλόδοξοι και –βάσει της εμπειρίας από παλαιότερα και σημερινά μέτρα (π.χ. νομοθεσία περί ευρωπαϊκού αυτοκόλλητου σήματος)– δύσκολοι στην εφαρμογή τους·

Η εξωτερική διάσταση

64. υποστηρίζει πλήρως την εξωτερική διάσταση της λευκής βίβλου. Επισημαίνει δε τη σημασία της επέκτασης των κανόνων της εσωτερικής αγοράς μέσω εργασιών σε διεθνείς οργανισμούς, της προαγωγής των ευρωπαϊκών προτύπων για την ασφάλεια υποδομών, την ασφάλεια προσώπων, τον ιδιωτικό βίο και το περιβάλλον σε όλο τον κόσμο με διμερή και πολυμερή συνεργασία καθώς και της προώθησης του διαλόγου στον τομέα των μεταφορών με τους κύριους εταίρους·

65. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναπτύξει περαιτέρω την ιδέα της διεθνούς διάστασης του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφορών και να ενσωματώσει πλήρως τη μεσογειακή και την ατλαντική διάσταση των μεταφορών, οι οποίες επηρεάζουν αναμφίβολα την ανάπτυξη των μεταφορών στην ΕΕ και ως εκ τούτου αποτελούν ένα ουσιαστικό μέσο για την ενίσχυση της απαραίτητης συνεργασίας μεταξύ των δύο ακτών της Μεσογείου και την ανταγωνιστική και βιώσιμη ένταξή τους στην παγκόσμια αγορά.

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην προώθηση της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων»

(2011/C 259/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- ζητά να ενισχυθούν οι κατευθυντήριες πολιτικές της ΕΕ και να θεσπιστούν νέα ενωσιακά μέσα ρύθμισης του τομέα που να θέτουν σαφείς και συγκεκριμένους στόχους ως προς την αποδοτικότητα ανά τομέα δράσης που θα καθοριστούν σε επίπεδο υδρογραφικής λεκάνης από κάθε κράτος μέλος·
- ζητά η πρωτοβουλία της Επιτροπής σχετικά με την «Αποδοτικότητα των υδάτινων πόρων στα κτίρια» να ενσωματωθεί στην οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και να υπάρχει η δυνατότητα τα μέτρα να επιβάλλονται με γεωγραφικά κριτήρια στις περιοχές που αντιμετωπίζουν λειψυδρία·
- ζητά την υιοθέτηση ρυθμίσεων που θα ορίζουν ομοιογενή σε ευρωπαϊκή κλίμακα ποσοτικά επίπεδα που θα εγγυώνται την ορθή επαναχρησιμοποίησή τους για όλους τους τομείς δραστηριότητας συνυπολογιζομένων των διαφορετικών χαρακτηριστικών των κρατών μελών·
- καλεί τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να εντοπίσουν, στο πλαίσιο της διαχείρισης κινδύνων, το αποτελεσματικότερο μέσο παρέμβασης σε περίπτωση ακραίων φαινομένων. Οι μελλοντικές επενδύσεις για την άμβλυση των επιπτώσεων των φαινομένων αυτών πρέπει να κατευθύνονται πρωτίτως στην υλοποίηση «πράσινων υποδομών»·
- επισημαίνει τον ζωτικό ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη συλλογή των περιβαλλοντικών στοιχείων και προτείνει τη μετατροπή του υπάρχοντος ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου ξηρασίας σε ευρωπαϊκό παρατηρητήριο υδάτων·
- προτείνει, σε σχέση κυρίως με αυτό που απαιτεί η εφαρμογή της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, η βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων να έχει, με αναφορά τον χρονικό ορίζοντα του 2020, τους ακόλουθους συγκεκριμένους και επαληθεύσιμους στόχους: 1) την αύξηση κατά 20 % της εξοικονόμησης νερού σε όλους τους τομείς χρήσης, 2) την αύξηση κατά 20 % των πλωτών οδών που αποτελούν αντικείμενο φυσικής αποκατάστασης για τη βελτίωση της προστασίας από πλημμύρες, 3) την αύξηση κατά 20 % του όγκου του νερού που τώρα επαναχρησιμοποιείται και/ή ανακυκλώνεται σε γεωργικές και βιομηχανικές δραστηριότητες. Για τον σκοπό αυτό, επιθυμεί την άμεση συμμετοχή του Συμφώνου των Δημάρχων·

Εισηγητής

Ο κ. Nichi VENDOLA (IT/PSE), Πρόεδρος της περιφέρειας της Puglia

Έγγραφο αναφοράς

Επιστολή της Ουγγρικής Προεδρίας της 29ης Οκτωβρίου 2010

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ****Γενικές παρατηρήσεις**

1. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Ουγγρική Προεδρία της ΕΕ της ζήτησε να γνωμοδοτήσει σχετικά με τον «ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην προώθηση της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων» και προσδοκά στο μέλλον να διευρυνθεί η συμμετοχή της στις πολιτικές και προγραμματικές αποφάσεις σχετικά με τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων, καθώς αποτελεί όργανο εκπροσώπησης των αρχών που είναι θεσμικά επιφορτισμένες με την υλοποίησή τους και γενικότερα με την προστασία των φυσικών πόρων, μέσω του ρόλου που διαδραματίζουν στον καθορισμό των αειφόρων προτύπων ανάπτυξης·

2. προσυπογράφει το ψήφισμα του ΟΗΕ της 28ης Ιουλίου 2010 που ανακηρύσσει το νερό απαραίτητο οικουμενικό ανθρώπινο δικαίωμα, φυσική και λογική επέκταση του δικαιώματος στη ζωή, ως ακολούθως «αναγνωρίζει το δικαίωμα πρόσβασης σε ασφαλές και καθαρό πόσιμο νερό και στην αποχέτευση ως ανθρώπινο δικαίωμα, βασικό για την απόλαυση της ζωής και όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων»⁽¹⁾·

3. φρονεί ότι οι υδάτινοι πόροι, ως αγαθό εν σπάνει της ανθρωπότητας που είναι απαραίτητο για την επιβίωση των ζωντανών οργανισμών και των φυσικών οικοσυστημάτων, δεν υπάγονται σε λογικές της αγοράς και σε κανόνες ανταγωνισμού, καθώς αποτελεί καθήκον κάθε ανθρώπου ο σεβασμός και η προστασία αυτού του αγαθού προς όφελος των μελλοντικών γενεών·

4. αναγνωρίζει την οικολογική και ηθική διάσταση του νερού και, κατά συνέπεια, τον σεβασμό των εγγενών δικαιωμάτων πρόσβασης σε νερό που έχει κάθε ηθική κοινότητα, ζωντανή ή όχι. Θεωρεί δε απαραίτητο τον καθορισμό συμμετοχικών προτύπων για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων που αποτελεί ουσιαστική δημόσια υπηρεσία κοινής ωφελείας, τα οποία θα διασφαλίζουν την πλήρη βιωσιμότητα και τη συνεκτική ενσωμάτωση κάθε άλλης πολιτικής που σχετίζεται με την αειφόρο ανάπτυξη·

5. παρατηρεί ότι, εφόσον οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι αρμόδιες για τη διαχείριση των δημόσιων χώρων, είναι αρμόδιες στους τομείς πολιτικής που συνδέονται άμεσα με τη διαχείριση των υδάτινων πόρων όπως η χωροταξία, οι υποδομές, οι μεταφορές, οι αδειοδοτήσεις, η γεωργία και η διαμόρφωση του τοπίου, η

προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, τα αντιπλημμυρικά έργα και ο τουρισμός. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι επίσης υπεύθυνες για τη συνέργεια αυτών των πολιτικών και, άρα, εξ ορισμού, προκρίνουν μια σφαιρική προσέγγιση, συνεκτιμώντας μια παράμετρο χωροταξικού σχεδιασμού που προϋποθέτει επίσης τη δέουσα κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών. Πολλές τοπικές και περιφερειακές αρχές αρκετών ευρωπαϊκών χωρών είναι αρμόδιες για τους υδάτινους πόρους του δημόσιου συστήματος ύδρευσης, καθώς και για τη διαχείριση των υγρών αποβλήτων. Επομένως οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να συμμετάσχουν ενεργά στη χάραξη της ενωσιακής πολιτικής υδάτων·

6. συμφωνεί ως προς την ανάγκη να εγκαινιάσει η ΕΕ νέα εποχή για τους υδάτινους πόρους στην Ευρώπη, ενώ προσδοκά την άμεση και ενεργό συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στον ανακαθορισμό, τον συντονισμό και την εναρμόνιση των ήδη υπάρχουσών (οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα, οδηγία για τα υπόγεια ύδατα, οδηγία για τις πλημμύρες, στρατηγική για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας και της ξηρασίας) ή καταρτιζόμενων (προτάσεις και στόχοι της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή) οδηγιών και στρατηγικών, ξεκινώντας από το στάδιο της σύνταξης του Σχεδίου προστασίας των ευρωπαϊκών υδάτων, προκειμένου να διασφαλιστεί η ευρεία συμμετοχή του κοινού·

7. τονίζει ότι οι αυξημένες ανθρωπογενείς πιέσεις στους υδάτινους πόρους και οι συνέπειές τους (καταστροφή οικοσυστημάτων, απώλεια βιοποικιλότητας, μειωμένη ικανότητα κατακράτησης, υποβάθμιση του εδάφους, κλιματικές αλλαγές, κλπ.) απαιτούν την υιοθέτηση μέτρων διαχείρισης και προστασίας που θα καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα των πολιτικών της ΕΕ όσον αφορά το νερό, την ενέργεια, τη γεωργία, τις μεταφορές, τα απόβλητα, τον τουρισμό, την καταπολέμηση και την προσαρμογή στις κλιματικές αλλαγές, με ολοκληρωμένη και όχι τομεακή προσέγγιση·

8. καλεί τα κράτη μέλη, με τη στήριξη των τοπικών και περιφερειακών αρχών, να καθορίσουν σαφή πολιτική τιμολόγησης των υδάτων η οποία θα βασίζεται στις εθνικές και τοπικές προτεραιότητες, και θα συνεκτιμά, εκτός των συναφών κοινωνικών και περιβαλλοντικών πτυχών και τις διάφορες γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες. Αυτή η πολιτική δεν πρέπει να βασίζεται μόνο στην αρχή «όποιος ρυπαίνει πληρώνει» η οποία ήδη εφαρμόζεται στην ΟΠΥ (2000/60) αλλά, χάρη σε μία ενδεχομένως σταδιακή τιμολόγηση, και στην αρχή «όποιος σπαταλά πληρώνει» προκειμένου να αποκατασταθεί ο περιβαλλοντικός πλούτος. Αυτό, σε συνδυασμό με την κατάλληλη εκστρατεία περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, θα έχει ως αποτέλεσμα την πιο συνειδητή αντιμετώπιση των πόρων από τους καταναλωτές –όσον αφορά επίσης τη χρήση ορισμένων εξαιρετικά ρυπογόνων προϊόντων (όπως τα φαρμακευτικά υπολείμματα, τα καλλυντικά, τα φυτοφάρμακα, κλπ.)– και να οδηγήσει σε πιο αποτελεσματική και πιο αποδοτική διαχείριση των πόρων και από οικονομικής πλευράς·

⁽¹⁾ Ψήφισμα του ΟΗΕ A/RES/64/292 της 28/07/2010.

9. αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο της επιστημονικής γνώσης και της τεχνολογικής καινοτομίας στον καθορισμό προηγμένων πρακτικών διαχείρισης του υδάτινου κύκλου που αποτελούν ουσιαστικό προαπαιτούμενο του σχεδιασμού νέων παρεμβάσεων στον τομέα των υποδομών. Παράλληλα, η έρευνα και η καινοτομία μπορούν να αποτελέσουν και σημαντική κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης και της απασχόλησης στην «πράσινη» βιομηχανία·

10. θεωρεί ότι η προβληματική περί υδάτων πρέπει να εξεταστεί από μια γενικότερη οπτική γωνία, που θα λαμβάνει υπόψη όχι μόνο τις πλημμύρες και τη λειψυδρία, αλλά και τους λοιπούς κινδύνους που συνεπάγεται η κλιματική αλλαγή σε σχέση με τα ύδατα, τόσο όσον αφορά τους πιο γνωστούς εξ' αυτών (όπως η ένταση των βροχοπτώσεων και η άνοδος της στάθμης της θάλασσας)•όσο και εκείνους που είναι ακόμη άγνωστοι·

Ο υδάτινος κύκλος ως κέντρο των πολιτικών προσαρμογής στις κλιματικές αλλαγές

11. παρατηρεί ότι μέχρι σήμερα οι υδάτινοι πόροι δεν έχουν, στο πλαίσιο της συζήτησης για την κλιματική αλλαγή, αναγνωριστεί ως θεμελιώδες στοιχείο των οικοσυστημάτων, η διαφύλαξη και προστασία του οποίου αποτελεί ουσιαστικό προαπαιτούμενο για κάθε δράση καταπολέμησης και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Επιβεβαιώνει δε τη βούληση των τοπικών και περιφερειακών αρχών να αναλάβουν υπεύθυνο και ενεργό ρόλο στον καθορισμό και την υλοποίηση των δράσεων άμβλυνσης (2)·

12. φρονεί ότι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής όσον αφορά το υδρολογικό ισοζύγιο θα έχουν σημαντικό κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο σε ολόκληρη την επικράτεια της ΕΕ μέσω της αύξησης της έντασης και της συχνότητας ακραίων φαινομένων, ο περιορισμός των οποίων απαιτεί μια ολοκληρωμένη και συνολική προσέγγιση που να περιλαμβάνει ολόκληρο το φάσμα των πολιτικών της ΕΕ, πέρα από τη γεωγραφική, οικονομική και κοινωνική διάσταση του εμπλεκόμενου φορέα ή κλάδου. Προς τούτο, τονίζει την ανάγκη ενίσχυσης της επιστημονικής συνεργασίας σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο προκειμένου να εξεταστούν οι σχέσεις αίτιου-αιτιατού που οδηγούν σε ακραία καιρικά φαινόμενα (πλημμύρες και ξηρασία) στην Ευρώπη·

13. έχει επίγνωση των διαφορετικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στο εσωτερικό των περιφερειών της ΕΕ όσον αφορά τους υδάτινους πόρους. Αυτές οδηγούν σε σημαντικές διαφορές μεταξύ των περιφερειών της ΕΕ όσον αφορά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σχετικά με το νερό, ως προς την ποσότητα (υπερβολικά ή ελλιπή αποθέματα) και τις εποχές του χρόνου στις οποίες παρουσιάζονται τα προβλήματα (εαρινές πλημμύρες ή θερινή ξηρασία). Τα μέτρα προσαρμογής, που πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα γεωγραφικά, οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά των περιφερειών της ΕΕ, πρέπει να είναι ευέλικτα και να συνοδεύονται από αυστηρή εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας (3)·

14. έχει επίγνωση του ότι η αλλαγή του περιβάλλοντος θα μεταβάλει και θα επηρεάσει, αν και σε διαφορετικό βαθμό, τη

διαθεσιμότητα των υδάτων στις περιφέρειες της Ευρώπης και θα έχει ως φυσική συνέπεια νέα, αυξημένη ένταση μεταξύ των διαφόρων χρηστών και πιθανή αύξηση της μετανάστευσης, ιδίως στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, που βρίσκονται σε πολύ ευάλωτες γεωγραφικές ζώνες·

15. δεδομένης της δέσμευσης της ΕΕ στις παγκόσμιες πολιτικές καταπολέμησης της ανθρωπογενούς κλιματικής αλλαγής, θεωρεί τη χρηστή διαχείριση των υδάτινων πόρων απαραίτητο και αποτελεσματικό εργαλείο για τη μείωση της παραγωγής CO₂ και την προώθηση προτύπων αειφόρου ανάπτυξης που θα ενθαρρύνουν την αποδοτική χρήση των φυσικών και ενεργειακών πόρων·

16. τονίζει ότι ο καθορισμός αξιόπιστων διαδικασιών εκτίμησης των διαθέσιμων υδάτινων πόρων αποτελεί αναπόσπαστο γνωστικό στοιχείο του ορθού καθορισμού των ευρωπαϊκών πολιτικών για το νερό και το περιβάλλον, καθώς είναι αναγκαία η εναρμόνιση μεταξύ των αποτελεσμάτων που παράγονται μέσω κλιματικών μοντέλων σε ηπειρωτική κλίμακα και αυτών που παράγονται μέσω υδρολογικών μοντέλων σε περιφερειακή και τοπική κλίμακα·

17. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να αυξήσουν την παραγωγή καθαρής (πράσινης) ενέργειας, προβαίνοντας σε κάθε ενέργεια που κρίνεται χρήσιμη για την κατασκευή υδροηλεκτρικών εγκαταστάσεων με μηδενικές εκπομπές CO₂, όπου το επιτρέπουν οι μορφολογικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές συνθήκες –και ιδιαίτερα η οικολογική ισορροπία και οι αρχές της οδηγίας πλαισίου της ΕΕ για τα ύδατα– οι οικονομικές συνθήκες και η πλοιμότητα·

18. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για τον περιορισμό της θερμικής ρύπανσης του νερού και για τη μείωση, στο μέτρο του δυνατού, της χρήσης του νερού για σκοπούς ψύξης σε βιομηχανικές και ενεργειακές εγκαταστάσεις, κυρίως όταν αυτό δημιουργεί πρόβλημα για τις διαθέσιμες ποσότητες νερού, τη βιοποικιλότητα ή τη δημόσια υγεία·

19. φρονεί, αναφορικά με τις δράσεις άμβλυνσης των επιπτώσεων των υδάτινων κρίσεων, ότι μόνο εκεί όπου η ζήτηση προσεγγίζει την διαθεσιμότητα, οι νέες επενδύσεις σε υποδομές ύδρευσης της περιοχής μπορούν να θεωρηθούν μέτρο προσαρμογής, καθώς οι νέες και ποικίλες τεχνολογικές και διαχειριστικές επιλογές, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες, μπορούν να οδηγήσουν σε αύξηση των διαθέσιμων πόρων χωρίς να συνεπάγονται περαιτέρω δαπάνες·

20. έχει επίγνωση του ρόλου που πρέπει να αναλάβουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές για την ευρύτερη συνειδητοποίηση του κεντρικού ρόλου του υδρολογικού κύκλου ως βασικής αρχής των στρατηγικών διαχείρισης των υδάτινων πόρων, κατά τρόπο που θα καθιστά δυνατό την εξεύρεση κοινών και αποτελεσματικών λύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την προώθηση της ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ των διαφόρων τοπικών πραγματικοτήτων·

(2) Γνωμοδότηση ΕτΠ με θέμα «Λευκή βίβλος – Η προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος: Προς ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο δράσης», CdR 72/2009 fin

(3) «Λευκή βίβλος – Η προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος: Προς ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο δράσης», COM(2009) 147 τελικό

Η ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης υδάτων σε σχέση με τις περιβαλλοντικές ανάγκες και σύμφωνα με την ΟΠΥ

21. τονίζει ότι ο προγραμματισμός των παρεμβάσεων και δράσεων που αποβλέπουν στη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτινων πόρων πρέπει αναγκαστικά να θεωρηθεί ως μια διεργασία με πολλούς στόχους, στην οποία να λαμβάνεται υπόψη η πληθώρα των άμεσα ή έμμεσα ενδιαφερομένων φορέων και η οποία να βασίζεται στις αρχές του δημόσιου αγαθού, της ισότητας, της ποιότητας του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας, του κοινωνικού ρόλου του νερού και της κοινωνικής ασφάλισης·

22. γνωρίζει ότι η ορθή χρήση των υδάτινων πόρων με σεβασμό της περιβαλλοντικής ηθικής μπορεί να προκύψει από την εφαρμογή βέλτιστων τεχνικών όσον αφορά την άντληση, τη διανομή και τη χρήση του νερού –αρκεί αυτές να είναι εφικτές και οικονομικά συμφέρουσες–, εξισορροπώντας μεσοπρόθεσμα, μέσα από ένα ισχυρό και ευέλικτο μοντέλο διαχείρισης, τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις προς τις ανάγκες οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης·

23. εύχεται να ενισχυθούν οι κατευθυντήριες πολιτικές της ΕΕ και να θεσπιστούν νέα ενωσιακά μέσα ρύθμισης του τομέα που να θέτουν σαφείς και συγκεκριμένους στόχους ως προς την αποδοτικότητα ανά τομέα δράσης (πολιτικό, βιομηχανικό, γεωργικό, ιχθυαλιευτικό, υδατοκαλλιεργητικό, τουριστικό και υδροηλεκτρικό) που θα καθοριστούν σε επίπεδο υδρογραφικής λεκάνης από κάθε κράτος μέλος·

24. θεωρεί τον σχεδιασμό της χρήσης των υδάτινων πόρων, σε περιοχές στις οποίες κρίνεται αναγκαίος, μέσω σχεδίων διαχείρισης των υδρογραφικών λεκανών (ΣΔΛΑΠ), απαραίτητο βήμα στο πλαίσιο του οποίου οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα μπορούν να ενεργοποιήσουν συνεργίες με βάση την αλληλεγγύη και την αειφορία και σύμφωνα με το πνεύμα της ΟΠΥ, με τρόπο που θα ικανοποιεί τον μεγαλύτερο αριθμό περιβαλλοντικών λειτουργιών, χωρίς να θυσιάζεται μακροπρόθεσμα η δυνατότητα αναπαραγωγής και χωρίς να επηρεάζεται η δυνατότητα πρόσβασης σε νόμιμες και προστατευόμενες χρήσεις·

25. επισημαίνει ότι οι μεταφορές ύδατος μεταξύ των υδρογραφικών λεκανών, δίδοντας προτεραιότητα σε αυτές που βρίσκονται στο εσωτερικό των κρατών μελών, θα πρέπει να θεωρούνται μέρος μιας περιφερειακής συνολικής στρατηγικής διαχείρισης η οποία πρέπει να χαράσσεται με κριτήριο την υδρολογική, υδρογεωλογική, περιβαλλοντική, κοινωνικοοικονομική αειφορία και στην δίκαιη κατανομή ενός περιορισμένου αγαθού, και θα πρέπει να αποτελούν αντικείμενο διεξοδικών μελετών αντικτύπου·

26. θεωρεί ότι για να καθοριστούν ορθά οι στρατηγικές προσαρμογής στην αυξημένη ζήτηση νερού και στις εδαφικές ιδιαιτερότητες, είναι απαραίτητη η γνώση των υδρολογικών συστημάτων στο σύνολό τους, από την υδρολογική δυναμική των φυσικών υδάτινων πόρων μέχρι τον προσδιορισμό της αποδοτικότητας των συστημάτων συλλογής, μεταφοράς και χρήσης·

27. ζητά την υιοθέτηση νέων επενδυτικών προγραμμάτων στο πλαίσιο των Πολυετών δημοσιονομικών προοπτικών της ΕΕ (2013-2020), τα οποία εστιάζοντας σε μακροπρόθεσμες παρεμβάσεις, να επιτρέπουν στα κράτη μέλη να εισάγουν νέα σχέδια ενίσχυσης των υποδομών ύδρευσης μόνο μετά την έγκριση και την

εφαρμογή ενός δομημένου προγράμματος δράσεων διαχείρισης των υδάτων. Ακόμη, η αφαλάτωση είναι διαδικασία έντασης ενέργειας και, κατά συνέπεια, έχει σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και πρέπει να θεωρείται ως επιλογή μόνο σε περιπτώσεις στις οποίες τα οφέλη υπεραντισταθμίζουν τις επιπτώσεις. Για τον λόγο αυτόν, τάσσεται υπέρ μιας πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, προκειμένου οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να μπορούν να συμμετέχουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στην εκπόνηση των εθνικών προγραμμάτων·

28. συμφωνεί ότι η επίτευξη αποδοτικής χρήσεως του νερού αποτελεί προτεραιότητα μεταξύ των δράσεων εξοικονόμησης (ιεράρχηση των υδάτων⁽⁴⁾) και επικροτεί την πρωτοβουλία της Επιτροπής σχετικά με την «Αποδοτικότητα των υδάτινων πόρων στα κτίρια» που θα ενσωματωθεί στην οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων⁽⁵⁾ προκειμένου να προωθήσει αστικά περιβάλλοντα και δομικά στοιχεία που θα εμπνέονται από τις αρχές της οικολογικής αειφορίας. Τα μέτρα για την αποδοτική χρήση του νερού στα κτίρια θα πρέπει να επιβάλλονται με γεωγραφικά κριτήρια, στις περιοχές που αντιμετωπίζουν λειψυδρία·

29. δεσμεύεται να ενθαρρύνει τη χρήση των μη συμβατικών υδάτινων πόρων με την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης σε όλα τα πεδία, συνεκτιμώντας τα διαφορετικά χαρακτηριστικά και τους διαφορετικούς στόχους των κρατών μελών σχετικά με αυτό το θέμα και προάγοντας την υιοθέτηση οικονομικών και φορολογικών κινήτρων από τις περιφερειακές και τοπικές αρχές και την προσαρμογή στο συναφές πλαίσιο, προκειμένου να υποστηριχθούν βιώσιμες παραγωγικές δραστηριότητες αλλά και να μειωθεί, όπου είναι αναγκαίο, η χρήση των υπόγειων υδάτων·

30. κρίνει αναγκαία την εισαγωγή, στη νέα Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ), νέων αρχών λειτουργικής συμμόρφωσης όσον αφορά τη διάδοση βέλτιστων πρακτικών διαχείρισης των υδάτινων πόρων, που θα οδηγήσουν στον καθορισμό πρακτικών και συστημάτων καλλιέργειας σε ισορροπία με τη διαθεσιμότητα των υδάτων·

31. προτείνει τη χρήση μέρους των πόρων της νέας ΚΓΠ για την ενθάρρυνση της εξοικονόμησης νερού στη γεωργία, μέσω της υιοθέτησης οικονομικών και φορολογικών κινήτρων για τη στροφή σε καλλιέργειες υψηλής απόδοσης («καλύτερη καλλιέργεια ανά σταγόνα») καθώς και για την προώθηση δράσεων που αποσκοπούν στην περιβαλλοντική διατήρηση και αναζωογόνηση της υπαίθρου μέσω της παροχής κινήτρων για τη διατήρηση των δασικών εκτάσεων και των υγροτόπων και τον περιορισμό φαινομένων διάβρωσης και υποβάθμισης του εδάφους ώστε να περιοριστεί η επέκταση του φαινομένου της απερίθμωσης και της διεύδυσης θαλάσσιων υδάτων στα υπόγεια παράκτια υδάτινα αποθέματα·

32. θεωρεί ότι δεν πρέπει να καθυστερήσει άλλο η υιοθέτηση ρυθμίσεων που, καθορίζοντας στόχους αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας στη χρήση των υδάτινων πόρων μέσω της ανάκτησης και της επαναχρησιμοποίησης θα ορίζουν ομοιογενή σε ευρωπαϊκή κλίμακα ποσοτικά επίπεδα που θα εγγυώνται την ορθή επαναχρησιμοποίησή τους για όλους τους τομείς δραστηριότητας και υπό οιοσδήποτε συνθήκες· στόχος είναι να εξασφαλιστεί μία

(4) Ανακοίνωση με θέμα Η αντιμετώπιση του προβλήματος της λειψυδρίας και της ξηρασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση - COM(2007) 414 τελικό

(5) Οδηγία 2010/31/ΕΕ της 19ης Μαΐου 2010 για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων

προσέγγιση σχετικά με την ανάκτηση και την επαναχρησιμοποίηση η οποία να συνεκτιμά πλήρως τους επιδιωκόμενους στόχους με παράλληλη επίγνωση του γεγονότος ότι τα διαφορετικά χαρακτηριστικά των κρατών μελών δεν επιβάλλουν σε όλα τους τις ίδιες απαιτήσεις εφαρμογής·

Διαχείριση ακραίων φαινομένων και νέοι τύποι παρεμβάσεων

33. καλεί τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να εντοπίσουν, στο πλαίσιο της διαχείρισης κινδύνων, το αποτελεσματικότερο μέσο παρέμβασης σε περίπτωση ακραίων φαινομένων, υπερβαίνοντας τη λογική που θεωρεί κύριο στόχο την τελειοποίηση της διαχείρισης των κρίσεων (από τη διαχείριση κρίσεων στη διαχείριση κινδύνων)·

34. καλεί τα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, βάσει των επιμέρους αναγκών και αρμοδιοτήτων τους, να ενθαρρύνουν, σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας για τις πλημμύρες (ΟΠ) (2007/60), τον καλύτερο συντονισμό μεταξύ των τεχνικο-επιχειρησιακών δομών της πολιτικής προστασίας και των περιβαλλοντικών τμημάτων και/ή οργανισμών που ασχολούνται με την πρόληψη και τη διαχείριση υδάτινων κινδύνων προκειμένου να επιτευχθεί ανταλλαγή και κοινή χρήση των γνώσεων και δεξιοτήτων· καλεί επίσης τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να ενεργοποιήσουν συνεργίες, σε διακρατικό επίπεδο (μεταξύ ΚΜ ή και μεταξύ ΚΜ και τρίτων χωρών), κατά τον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, σύμφωνα με το άρθρο 8 της Οδηγίας για τις πλημμύρες (ΟΠ) (2007/60), στο επίπεδο διεθνούς υδρογραφικής λεκάνης·

35. πιστεύει ότι η πολιτική υδάτων πρέπει να βασίζεται σε τρεις παραμέτρους, ήτοι τη συγκέντρωση, τη συγκράτηση και την αποστράγγιση έτσι ώστε να αποφεύγονται ακραίες καταστάσεις στον υδάτινο κύκλο· έτσι θα υπάρχει η δυνατότητα το πλεόνασμα υδάτινων πόρων να διοχετεύεται με τρόπο ελεγχόμενο, ενώ θα διατηρούνται επαρκή αποθέματα για τις περιόδους λειψυδρίας·

36. θεωρεί αναγκαίο να δίδεται προτεραιότητα σε δράσεις πρόληψης και περιορισμού των επιπτώσεων των ακραίων φαινομένων μέσω της αξιοποίησης και της ανάκτησης του φυσικού περιβάλλοντος, επισημαίνοντας πως αυτός ο τύπος παρέμβασης, ο οποίος διατηρεί τη βιοποικιλότητα και επιδιώκει, μέσω της αειφόρου χρήσης της γης, την αποκατάσταση της φυσικής υδροδυναμικής των λεκανών απορροής των ποταμών, αποτελεί εξαιρετικά αποτελεσματικό μέσο, όχι μόνο για τον περιορισμό της αυξανόμενης στεγανοποίησης του εδάφους αλλά και για την άμβλυση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής·

37. θεωρεί ότι ένα από τα εν λόγω προληπτικά μέτρα συνίσταται στη διεύρυνση του υδάτινου συστήματος μέσω π.χ. της δημιουργίας υδάτινων όγκων χωρίς ειδική χρήση ή της πολλαπλής χρήσης του χώρου. Σε αυτή την περίπτωση, η λειτουργία του υδάτινου στοιχείου θα μπορούσε να συνδυαστεί με λειτουργίες που σχετίζονται με τους βιότοπους, την εργασία, τις μεταφορές, την αναψυχή και τη φύση. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν εν προκειμένω να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο·

38. ζητά από την ΕΕ και τα κράτη μέλη να δώσουν τη δέουσα σημασία στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλληλεγγύης, απαραίτητο μέσο οικονομικής και κοινωνικής αλληλεγγύης σε περίπτωση ακραίων

φαινομένων, μέσω της προσαρμογής των κανόνων πρόσβασης και του τρόπου διαχείρισης ώστε να διασφαλισθεί η πλήρης αξιοποίησή του·

Ο ρόλος των περιφερειακών και τοπικών αρχών όσον αφορά τη διακυβέρνηση και την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας

39. θεωρεί, σε συμφωνία με την ΟΠΥ και την ΟΠ, ότι η μέθοδος σχεδιασμού της υδρογραφικής λεκάνης που συνίσταται στο συνδυασμό περιβαλλοντικής, εδαφικής και οικονομικής ανάλυσης αποτελεί την ορθή προσέγγιση που θα εγγυάται στο σύνολο της επικράτειας της ΕΕ ομοιογενές επίπεδο προστασίας των υδάτινων πόρων·

40. φρονεί ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, που μεταφέρουν τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των πληθυσμών, πρέπει να έχουν προγραμματικό, επιχειρησιακό και ελεγκτικό ρόλο στο πλαίσιο των ΣΔΔΑΠ και της κοινής συμμετοχικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων, αφήνοντας για την ΕΕ και τα κράτη μέλη το καθήκον του καθορισμού πολιτικών κατευθύνσεων και διαχειριστικών προτεραιοτήτων, βάσει των επιμέρους αναγκών τους·

41. υπογραμμίζει τον ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη διαδικασία εξακρίβωσης και ελέγχου του βαθμού εφαρμογής των ευρωπαϊκών πολιτικών για τους υδάτινους πόρους, καθώς μόνο η άμεση και ευρεία συμμετοχή των τοπικών αρχών εγγυάται την επιτυχία των δράσεων προστασίας και διαφύλαξης που δημιουργούν δεσμούς με το έδαφος και εμπορούν σεβασμό των τοπικών φυσικών πόρων·

42. ζητά τη χρήση νομικών και χρηματοοικονομικών μέσων, τα οποία ήδη υφίστανται ή θα καθοριστούν σύντομα (σχέδια διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμού, προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης και συνοχής, διαρθρωτικά ταμεία κλπ.), που θα κατευθύνουν τη «διακυβέρνηση» των υδάτινων πόρων σε επίπεδο λεκανών απορροής και την αξιολόγηση των πτυχών ποιότητας, ποσότητας και ενέργειας με ολοκληρωμένο και ανεξάρτητο τρόπο, ακόμη και σε σχέση με την από κοινού διαχείριση των διασυνοριακών υδάτων·

43. θεωρεί την πρόσφατη «Στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη» αναπαραγόμενο πρότυπο διεθνούς συνεργασίας και διαχείρισης των υδάτινων πόρων, σύμφωνο με το πνεύμα της ΟΠΥ και πλήρως βιώσιμο από κοινωνικο-περιβαλλοντικής πλευράς, ενώ ελπίζει ότι η υλοποίησή του θα πραγματοποιηθεί με την άμεση συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών·

44. επισημαίνει τον ζωτικό ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη συλλογή των περιβαλλοντικών στοιχείων⁽⁶⁾ (στην οποία καθοριστική συμβολή θα έχει το πρόγραμμα GMES) και προτείνει τη μετατροπή του υπάρχοντος ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου ξηρασίας σε ευρωπαϊκό παρατηρητήριο υδάτων με διευρυμένες αρμοδιότητες όσον αφορά την επικύρωση και ομογενοποίηση των διαθέσιμων πληροφοριών ως προς την κατάσταση των ευρωπαϊκών υδάτινων πόρων·

⁽⁶⁾ Γνωμοδότηση ΕΤΠ με θέμα «Ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη μελλοντική περιβαλλοντική πολιτική» - CdR 164/2010 fin

45. φρονεί ότι για να δοθεί κοινωνικο-οικονομική διάσταση στις υπηρεσίες που σχετίζονται με το οικοσύστημα και για να εισαχθεί αποτελεσματικά στο πλαίσιο της ΕΕ μια περιβαλλοντική στρατηγική «πέραν του ΑΕγχΠ» είναι αναγκαίο να διασφαλισθεί η συνοχή, η διαφάνεια και η αξιοπιστία των πληροφοριών και των δεικτών που σχετίζονται με την κατάσταση του περιβάλλοντος και των υδάτινων πόρων (7).

Συμπεράσματα

46. όσον αφορά την εμβληματική πρωτοβουλία «Αξιοποίηση των πόρων της Ευρώπης» ευελπιστεί ότι, μέσω και της δράσης της πλατφόρμας παρακολούθησης της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, θα συμβάλει, είτε με τον καθορισμό της προσέγγισης είτε με αυτόν των λειτουργικών μέσων, στις δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τους υδάτινους πόρους, την ενέργεια και τα απόβλητα, έχοντας επίγνωση της αλληλοσύνδεσης και αλληλεξάρτησης των περιβαλλοντικών πτυχών τους.

47. υπενθυμίζει ότι οι πολιτικές που συνδέονται με την ποιότητα των υδάτων επηρεάζουν τις διαθέσιμες ποσότητες και τις πιθανές χρήσεις τους και, επομένως, ζητά να λαμβάνεται υπόψη η στοιχείο αυτό. Σε αυτό το πλαίσιο, κρίνεται σκόπιμη η έγκαιρη λήψη μέτρων, ιδίως σε θέματα πολιτικής για τα προϊόντα, με στόχο την εκτίμηση του αντικτύπου τους στην ποιότητα των υδάτων, μέσω της ανάλυσης του κύκλου ζωής και μελετών περιβαλλοντικού αντικτύπου.

48. δεσμεύεται να δώσει τη μέγιστη δυνατή προσοχή στον προσανατολισμό των μελλοντικών ευρωπαϊκών ή εθνικών επενδύσεων για την άμβλυση των επιπτώσεων των ακραίων φαινομένων (πλημμυρών και ξηρασίας) που οφείλονται εν μέρει στην κλιματική αλλαγή προς την υλοποίηση «πράσινων υποδομών» (ζώνες ελεγχόμενης πλημμύρας, φυσικές λεκάνες κατακράτησης υδάτων, παρεμβάσεις αναδάσωσης και διατήρησης του ορεινού περιβάλλοντος, ανάκτηση των παραποτάμιων οχθών και των βαλτότοπων, συστηματοποίηση και σταθεροποίηση των πλαγιών κλπ.), προκειμένου να διασφαλιστεί η υδρική άμυνα του εδάφους και παράλληλα να διατηρηθεί η βιοποικιλότητα, να ανακτηθούν φυσικοί πόροι και να παρασχεθούν νέες ευκαιρίες στον τομέα του τουρισμού και της απασχόλησης. Εφόσον οι «πράσινες υποδομές» δεν αποδειχθούν

αποτελεσματικές ή οι τοπικές συνθήκες δεν επιτρέπουν την υλοποίησή τους, απαιτείται η κατασκευή «γκρίζων υποδομών» (τεχνητά φράγματα, υπερχειλιστές, αναχώματα κλπ.) για την προστασία του χώρου, των κατοίκων και της οικονομίας από τις πλημμύρες.

49. ζητά να ενθαρρυνθούν, στο πλαίσιο του προγράμματος πλαισίου της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία, οι δράσεις επιστημονικής και τεχνολογικής ανταλλαγής που αποσκοπούν στην προώθηση της ανάπτυξης τεχνολογιών για τη διαχείριση των υδάτων και προκειμένου να ενισχυθεί η ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα στον τομέα της οικολογικής τεχνολογίας και παράλληλα να βελτιωθεί η αποδοτικότητα και η καινοτομία στη διαχείριση των υδάτινων πόρων.

50. τονίζει ότι είναι απαραίτητο να εξεταστεί η δυνατότητα άμεσης αξιοποίησης από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές των οικονομικών πόρων που προέρχονται από τα όρια εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, προκειμένου να χρηματοδοτήσουν τα τοπικά προγράμματα καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής (8), υπό την προϋπόθεση ότι θα χρησιμοποιήσουν μέρος αυτών των πόρων για την υλοποίηση δράσεων ευαισθητοποίησης του κοινού ως προς την εγγενή αξία του νερού, είτε μέσω της εισαγωγής «υδάτινου αποτυπώματος» στα προϊόντα, είτε ενθαρρύνοντας την ένταξη των συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (EMAS) στις παραγωγικές διαδικασίες με απαιτήσεις ύδρευσης, είτε μέσω εκστρατειών περιβαλλοντικής ενημέρωσης και εκπαίδευσης, ξεκινώντας ήδη από τα νηπιαγωγεία.

51. προτείνει, σε σχέση κυρίως με αυτό που απαιτεί η εφαρμογή της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, η βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων να έχει, με αναφορά τον χρονικό ορίζοντα του 2020, τους ακόλουθους συγκεκριμένους και επαληθεύσιμους στόχους: 1) την αύξηση κατά 20 % της εξοικονόμησης νερού σε όλους τους τομείς χρήσης, 2) την αύξηση κατά 20 % των πλωτών οδών που αποτελούν αντικείμενο φυσικής αποκατάστασης για τη βελτίωση της προστασίας από πλημμύρες, 3) την αύξηση κατά 20 % του όγκου του νερού που τώρα επαναχρησιμοποιείται και/ή ανακυκλώνεται σε γεωργικές και βιομηχανικές δραστηριότητες. Για τον σκοπό αυτό, επιθυμεί την άμεση συμμετοχή του Συμφώνου των Δημάρχων.

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

(7) Τρίτη έκθεση παρακολούθησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την Ανακοίνωση με θέμα «Η αντιμετώπιση του προβλήματος της λειψυδρίας και της ξηρασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση» - COM(2011) 133 τελικό

(8) CdR 164/2010 fin.

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Εμβληματική πρωτοβουλία στο πλαίσιο της στρατηγικής “Ευρώπη” 2020 – Ένωση καινοτομίας»

(2011/C 259/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επαναλαμβάνει τη στήριξη της όσον αφορά την επίτευξη, έως το 2020, των στόχων για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία και αναγνωρίζει ότι, προς τούτο, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να συνεχιστούν οι επενδύσεις στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση, ιδίως σε μια εποχή οικονομικής αβεβαιότητας·
- αναγνωρίζει τη σημασία της εξιορρόπησης της καινοτομίας στον τεχνολογικό, στον κοινωνικό και στον δημόσιο τομέα·
- υπενθυμίζει ότι είναι συνεπώς απαραίτητο να αναβαθμιστούν τα επίπεδα δεξιοτήτων όλων των επαγγελματιών και να προσαρμοστούν καλύτερα στις ανάγκες της αγοράς εργασίας·
- υπογραμμίζει τον ρόλο που οφείλουν να διαδραματίσουν τα πανεπιστήμια όσον αφορά τη διοχέτευση των αποτελεσμάτων της έρευνας στην αγορά μέσω της ολοκλήρωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της έρευνας και των επιχειρήσεων· σημειώνει στο πλαίσιο αυτό τη σημασία ενός ευνοϊκού τοπικού και περιφερειακού περιβάλλοντος, με το οποίο τα πανεπιστήμια θα συνεργαστούν·
- αναγνωρίζει τον βασικό ρόλο των υποδομών έρευνας στα συστήματα καινοτομίας που βασίζονται στη γνώση· χαιρετίζει στο πλαίσιο αυτό τη νέα έννοια των Περιφερειακών Εταιρικών Μέσων·
- εφιστά την προσοχή στη δυνατότητα διασυνοριακής συνεργασίας, περιλαμβανομένων επενδύσεων προς και από την ΕΕ·
- επαναλαμβάνει ότι, προκειμένου να αξιοποιείται πλήρως το αποτέλεσμα μόχλευσης των Διαρθρωτικών Ταμείων, συνιστάται στις περιφέρειες και τα κράτη μέλη να επιδεικνύουν αυστηρότητα κατά την καδιέρωση της δέουσας συνοχής ανάμεσα στις τοπικές και τις περιφερειακές στρατηγικές, τα εθνικά μεταρρυθμιστικά σχέδια, τα εθνικά στρατηγικά πλαίσια αναφοράς και τα επιχειρησιακά προγράμματα, που αναπτύσσονται κατ'εφαρμογήν της ευρωπαϊκής πολιτικής για τη συνοχή, σύμφωνα με το κοινό ευρωπαϊκό στρατηγικό πλαίσιο έρευνας και με τις στρατηγικές έξυπνης περιφερειακής εξειδίκευσης.

Εισηγητής	Εισηγητής: ο κ. Roger KNOX (UK/EA), Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου του East Lothian
Έγγραφο αναφοράς	«Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την εμβληματική πρωτοβουλία στο πλαίσιο της στρατηγικής Ευρώπη 2020 – Ένωση καινοτομίας»
	COM(2010) 546 τελικό

I. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. χαιρετίζει την πρόθεση που εκφράζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ανακοίνωση σχετικά με την «Εμβληματική πρωτοβουλία της στρατηγικής Ευρώπη 2020 – Ένωση καινοτομίας», να υιοθετήσει μια προσέγγιση με εντονότερο στρατηγικό χαρακτήρα όσον αφορά την καινοτομία ως πρωταρχικό στόχο πολιτικής, με μεσοπρόθεσμη έως μακροπρόθεσμη προοπτική· παράλληλα, στο πλαίσιο της εν λόγω προσέγγισης οι πολιτικές σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο θα είναι ευθυγραμμισμένες και αλληλέγγυες·

2. αποδέχεται στο πλαίσιο αυτό τη σημασία του εντοπισμού των πιο ελπιδοφόρων τομέων από άποψη συγκριτικού πλεονεκτήματος ως βάσης για τον καθορισμό των στρατηγικών έξυπνης περιφερειακής εξειδίκευσης· παράλληλα, αναγνωρίζει ότι ορισμένες περιφέρειες ενδέχεται να μπορούν να διακριθούν σε περισσότερους του ενός τομείς·

3. επικροτεί το ψήφισμα της 12ης Μαΐου 2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την Ένωση Καινοτομίας, το οποίο τονίζει ότι οι αυτοδιοικητικές αρχές είναι βασικοί εταίροι στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων της Ένωσης Καινοτομίας. Ευρίσκονται πλησιέστερα στους πολίτες, τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ και τα ιδρύματα γνώσης, και είναι, συνεπώς, σε θέση να καθιερώσουν και να συντονίσουν έναν συνδυασμό μέσων πολιτικής για την αξιοποίηση γνώσεων καλύτερα προσαρμοσμένων στις τοπικές και τις περιφερειακές συνθήκες·

4. ζητά σαφή και ευρέως αποδεκτό ορισμό της καινοτομίας και της αριστείας·

5. τονίζει την ανάγκη να γίνει καλύτερα κατανοητός ο ρόλος των περιφερειών κατά την ανάπτυξη σχεδίων και τον καθορισμό στόχων, πέραν της εφαρμογής των ενωσιακών πολιτικών·

6. χαιρετίζει την αναφορά στην κοινωνική καινοτομία, περιλαμβανομένης της καινοτομίας στον δημόσιο τομέα· αναγνωρίζει τις συχνά εξαιρετικές προσπάθειες που καταβάλλουν οι δημόσιοι οργανισμοί και ο τομέας της κοινωνικής οικονομίας (συνεταιρισμοί, αλληλασφαλιστικές εταιρίες, ενώσεις και ιδρύματα) σε ολόκληρη την ΕΕ, προκειμένου να εισάγουν την καινοτομία στις πρακτικές τους, παρά τους πρόσφατους οικονομικούς περιορισμούς, και να καλύψουν ανάγκες που δεν λαμβάνονται υπόψη από την αγορά και τις παραδοσιακές μορφές επιχειρηματικότητας· ζητά να ενσωματωθεί η κοινωνική καινοτομία σε προγράμματα χρηματοδότησης και υποστήριξης όπως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, τα προγράμματα-πλαίσιο (ΠΠ) και το πρόγραμμα-πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία·

7. ζητά να εξεταστούν οι δυνατότητες αξιοποίησης των εδαφικών συμφώνων, ούτως ώστε να επιτευχθούν καιριες προτεραιότητες της

Ένωσης Καινοτομίας και τονίζει τη σημασία της στενής συνεργασίας των φορέων της Ένωσης Καινοτομίας με την Επιτροπή των Περιφερειών·

8. τονίζει τον κρίσιμο ρόλο της οικο-καινοτομίας και υποστηρίζει την έκκληση που απηύθυνε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την έγκριση ενός φιλόδοξου σχεδίου δράσης στον τομέα οικο-καινοτομίας, το οποίο θα προτείνει μέτρα για την ενσωμάτωσή της σε όλα τα τμήματα της αλυσίδας προστιθέμενης αξίας, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού, καθώς και κονδύλια για πρωτοβουλίες σε αυτό τον τομέα μέσω του προγράμματος-πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία·

9. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η παρουσίαση της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση Καινοτομίας» δεν συνοδεύεται από αξιολόγηση των δημοσιονομικών επιπτώσεων των προτεινόμενων μέτρων·

10. χαιρετίζει την ανακοίνωση με θέμα τη συμβολή της περιφερειακής πολιτικής στην έξυπνη ανάπτυξη στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (COM 2010 553) και το συνοδευτικό της έγγραφο (SEC 2010 1183) που αναφέρονται στην περιφερειακή διάσταση της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση Καινοτομίας»·

11. θεωρεί ότι, δεδομένων των 34 προτεινόμενων δεσμεύσεων, θα πρέπει να υπάρξει ιεράρχηση προτεραιοτήτων όσον αφορά τις δραστηριότητες της Ένωσης Καινοτομίας, προκειμένου να στηριχθεί η υλοποίηση, να επιτευχθούν συγκεκριμένα αποτελέσματα και να εισαχθεί η έννοια του επείγοντος για την ανάληψη δράσης. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνει: α) συνέργειες μεταξύ πολιτικών συνοχής και καινοτομίας, β) εταιρικές σχέσεις καινοτομίας με ταυτόχρονη αναγνώριση του ρόλου των περιφερειών, γ) γνωστική βάση και έξυπνη εξειδίκευση και δ) νέες ιδέες στην αγορά·

12. εφιστά την προσοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην κατάσταση που αντιμετωπίζουν οι φορείς καινοτομίας και οι ανεξάρτητοι εφευρέτες που δρουν εκτός του ακαδημαϊκού χώρου, των μεγάλων εταιρειών, των δημόσιων αρχών, διοικήσεων ή οργανισμών. Οι προσπάθειες στον συγκεκριμένο τομέα θα πρέπει να συνίστανται, μεταξύ άλλων, σε στρατηγικές που θα παρέχουν στους φορείς καινοτομίας και στους ανεξάρτητους εφευρέτες την υποστήριξη και τα περιθώρια που χρειάζονται για να τυγχάνουν της ενωσιακής συγχρηματοδότησης επί ίσους όρους·

Όσον αφορά τις συνέργειες μεταξύ πολιτικών συνοχής και καινοτομίας, η ΕτΠ

13. συμφωνεί με το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τη σημασία της ενίσχυσης των συνεργειών μεταξύ των ενωσιακών πολιτικών που στηρίζουν την έρευνα και την καινοτομία και των ενωσιακών πολιτικών που στηρίζουν τη συνοχή·

14. ζητά την ενίσχυση της συνοχής, της εναρμόνισης και της συμπληρωματικότητας των πολιτικών για την εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία, αφού ληφθούν δεόντως υπόψη τα περιφερειακά χαρακτηριστικά·

15. επαναλαμβάνει ότι, προκειμένου να αξιοποιείται πλήρως το αποτέλεσμα μόχλευσης των Διαρθρωτικών Ταμείων, συνιστάται στις περιφέρειες και τα κράτη μέλη να επιδεικνύουν αυστηρότητα κατά την καθιέρωση της δέουσας συνοχής ανάμεσα στις τοπικές και τις περιφερειακές στρατηγικές, τα εθνικά μεταρρυθμιστικά σχέδια, τα εθνικά στρατηγικά πλαίσια αναφοράς και τα επιχειρησιακά προγράμματα, που αναπτύσσονται κατ' εφαρμογή της ευρωπαϊκής πολιτικής για τη συνοχή⁽¹⁾, σύμφωνα με το κοινό ευρωπαϊκό στρατηγικό πλαίσιο έρευνας και με τις στρατηγικές έξυπνης περιφερειακής εξειδίκευσης·

16. υπενθυμίζει ότι η πολιτική συνοχής διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην υποστήριξη της δράσης για την καινοτομία στις περιφέρειες· συνεπώς, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) μπορεί να χρησιμοποιηθεί επίσης για τη χρηματοδότηση εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων και επιστημονικών πάρκων (υποδομές και σύνδεσμοι). Οι συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters) είναι ιδιαίτερος χρήσιμοι για τις ΜΜΕ, καθώς δημιουργούν ένα πλαίσιο το οποίο ενθαρρύνει συνδέσμους με πανεπιστήμια και μεγάλες επιχειρήσεις, παρέχοντας σε αυτές τη δυνατότητα πρόσβασης σε διεθνή εμπορικά δίκτυα⁽²⁾·

17. θεωρεί ότι η εμβληματική πρωτοβουλία «Ένωση Καινοτομίας» καθιστά δυνατή αφενός την επίτευξη καλύτερου καταμερισμού εργασίας και καθηκόντων ανάμεσα στην προώθηση της βασικής έρευνας με στόχο την αριστεία και της εφαρμοσμένης έρευνας σε ευρωπαϊκό επίπεδο και, αφετέρου, την υποστήριξη της καινοτομίας σε αποκεντρωμένο επίπεδο, σε μία προσπάθεια ανάπτυξης των περιφερειακών ικανοτήτων και του απαιτούμενου εύρους δράσης. Επίσης, πρέπει να αναγνωριστεί το δυναμικό των φορέων που διενεργούν έρευνες σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο σε συγκεκριμένους τομείς διεθνούς σημασίας, όπως και το δυναμικό που βασίζεται στην αναγνώριση π.χ. καινοτομιών εδραζόμενων σε επιχειρηματικές πρακτικές. Έτσι, θα αναπτυχθεί το αναγκαίο φάσμα για την προώθηση των στόχων της εμβληματικής πρωτοβουλίας σε διάφορα περιφερειακά επίπεδα·

18. θεωρεί ότι αποτελεί πρόκληση η αναγνώριση εκείνων των πτυχών της καινοτομίας που μπορούν να προκύψουν από σχέδια ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης·

19. επαναλαμβάνει ότι αντιτίθεται στη δημιουργία ενός ενιαίου και μονοδιάστατου ταμείου καινοτομίας το οποίο, στηριζόμενο κυρίως στους πόρους που διατίθενται στο πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων, θα συγκεντρώσει το σύνολο των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών οργάνων που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση της καινοτομίας. Και τούτο επειδή η «μεταφορά» κεφαλαίων ενδέχεται όχι μόνο να οδηγήσει σε καθαρή απώλεια των πόρων που διατίθενται για την καινοτομία, αλλά και να θέσει υπό αμφισβήτηση την ενσωμάτωση των έργων για την καινοτομία στις περιφερειακές στρατηγικές ανάπτυξης·

20. προτείνει ως πιθανά κριτήρια διαχωρισμού μεταξύ της πολιτικής καινοτομίας και της πολιτικής συνοχής της ΕΕ ότι η τελευταία μπορεί να στηρίξει τις πτυχές της καινοτομίας που συνδέονται

στενότερα με την ευρύτερη αειφόρο οικονομική ανάπτυξη μίας δεδομένης περιοχής, όπως είναι οι συνεργατικοί σχηματισμοί· αντιθέτως δεν μπορεί να στηρίξει τις πτυχές της πολιτικής για την καινοτομία οι οποίες εξ ορισμού δεν μπορούν να συνδεθούν με συγκεκριμένο τόπο και θα πρέπει να υλοποιούνται από θεματικά ενωσιακά ταμεία που είναι ανοικτά σε πανευρωπαϊκή εκδήλωση ενδιαφέροντος και όχι μέσω της συνοχής, στο πλαίσιο της οποίας παρέχονται συνολικές επιχορηγήσεις σε περιφέρειες·

21. αναγνωρίζει ότι ο τομέας της έρευνας και της καινοτομίας στην Ευρώπη παρουσιάζει μεγάλη πολυμορφία και ζητά μείγμα πολιτικών οι οποίες να στηρίζουν αποτελεσματικά την αριστεία καθώς και τη συνοχή στις περιφέρειες της Ευρώπης· αναγνωρίζει ότι η καινοτομία μπορεί να εφαρμοστεί τόσο σε νέους τρόπους εργασίας και παροχής υπηρεσιών όσο και σε νέα προϊόντα· ζητά να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην αξιολόγηση της ήδη υφιστάμενης κατάστασης και στον τρόπο με τον οποίο αυτό θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί πιο αποδοτικά και αποτελεσματικά· τονίζει την ανάγκη να καταστούν πιο προσιτές οι δυνατότητες και πιο ανοιχτή η αναγνώριση της καινοτομίας, ιδίως στο επίπεδο της βάσης και στις απόμακρες περιφέρειες, μέσω της διευκόλυνσης της πρόσβασης στη γνώση και στην επικοινωνία με βελτιωμένες υλικές και εικονικές υποδομές·

22. υπενθυμίζει ότι τα επόμενα προγράμματα για τη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας μπορεί να περιλαμβάνουν περισσότερες συνέργειες με προγράμματα που έχουν ως στόχο την ανάπτυξη περιφερειακών ικανοτήτων και τη διευκόλυνση της συμμετοχής των περιφερειών στις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, εντός κοινού στρατηγικού πλαισίου. Με δεδομένη τη διατήρηση της αρχής της αριστείας στην έρευνα και την καινοτομία, αυτό θα μπορούσε να γίνει, για παράδειγμα, μέσω σχεδίου που περιλαμβάνει τη δημιουργία δυνατοτήτων για την προαγωγή της συμμετοχής σε έργα και προγράμματα ικανών εταίρων, προερχόμενων από περιφέρειες που υστερούν στον τομέα της έρευνας, υπό την καθοδήγηση των πιο γνωστών αρίστων ομοτίμων τους, με τη βοήθεια δράσεων παισίωσης ή άλλων ειδους μέσω· σημειώνει, επί αυτού, τις δυνατότητες που διαθέτουν οι τοπικοί και περιφερειακοί φορείς για την ανάπτυξη «πυρήνων ικανοτήτων» σε συνδυασμό με «πόλους αριστείας». Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΤΠ ενθαρρύνει τη διάδοση και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών·

23. επαναλαμβάνει την προθυμία της να διασφαλιστεί η συντονισμένη χρήση του έβδομου προγράμματος – πλαισίου [και των διαδόχων του], των Διαρθρωτικών Ταμείων, του προγράμματος – πλαισίου για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (CIP), του ΕΓΤΑΑ και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας, διότι αυτό είναι ιδιαίτερος σημαντικό για την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και τις συνέργειες των πολιτικών για τη συνοχή, τη βιομηχανία, την έρευνα, την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την καινοτομία, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο⁽³⁾·

24. χαιρετίζει τις προσπάθειες απλοποίησης διαδικασιών, καθώς και τη δημοσίευση του «πρακτικού οδηγού» για τις δυνατότητες χρηματοδότησης από την ΕΕ⁽⁴⁾· επιδοκιμάζει ιδιαίτερος τις εν εξελίξει προσπάθειες, ώστε να επιτραπεί η χρηματοδότηση διαφορετικών φάσεων έργων από διαφορετικά προγράμματα σε διαρκή βάση· θα επικροτούσε την εξέλιξη του εν λόγω πρακτικού οδηγού σε μια ολοκληρωμένη αλλά και προσβάσιμη ψηφιακή πύλη πληροφοριών και πηγών για σχετικά προγράμματα έρευνας και καινοτομίας·

(1) CdR 118/2006 fin.

(2) CdR 157/2009 fin.

(3) CdR 157/2009 fin.

(4) CdR 230/2010 fin.

25. επικροτεί την πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη δημιουργία «μονοαπευθυντικής θυρίδας» ή θυρίδας (υπηρεσιών), στην οποία οι ΜΜΕ, οι ερευνητές, τα πανεπιστήμια, τα ερευνητικά κέντρα, οι περιφέρειες, οι επιχειρήσεις κ.λπ. θα μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις για ευρωπαϊκή, εθνική, περιφερειακή ή τοπική χρηματοδότηση της έρευνας και καινοτομίας· τονίζει ότι μια πρόταση σε επίπεδο ΕΕ θα πρέπει να αναπαράγεται σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·

Όσον αφορά τις συμπράξεις καινοτομίας, η ΕτΠ

26. επικροτεί την προσέγγιση που αφορά ολόκληρη την αλυσίδα «από την έρευνα έως την αγορά»·

27. τονίζει το γεγονός ότι οι ευρωπαϊκές συμπράξεις καινοτομίας θα πρέπει να συνεισφέρουν σε μια απλοποιημένη προσέγγιση χωρίς να προσθέτουν άλλο ένα μέσο στον τεράστιο αριθμό αυτών που ήδη υφίστανται· υπογραμμίζει τις απόψεις που διατύπωσε η ΕτΠ σε πρόσφατη γνωμοδότηση σχετικά με την απλούστευση της έρευνας ⁽⁵⁾, ιδίως όσον αφορά την ανάγκη εδραίωσης των οργάνων χρηματοδότησης της έρευνας μαζί με την προώθηση της συμμετοχής περιοχών που υστερούν στον τομέα της έρευνας· την ανάπτυξη ερευνητικών δεξιοτήτων και την απορρόφηση δυναμικού σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ· και τη λήψη μέτρων ώστε τα νέα μέσα να αναγνωρίζουν τις ομοιότητες και τις διαφορές μεταξύ επιστήμης, ανάπτυξης τεχνολογιών και διοχέτευσης στην αγορά·

28. χαιρετίζει την πιλοτική σύμπραξη με θέμα την ενεργό και υγιή γήρανση, προσβλέπει στις συμπράξεις που θα ακολουθήσουν και ζητά τη συμμετοχή της ΕτΠ σε θέματα που επηρεάζουν τις τοπικές και περιφερειακές αρχές. Η ΕτΠ θεωρεί ότι για να σημειωθεί επιτυχία πρέπει να δοθεί περισσότερη προσοχή στη διαχείριση της πρωτοβουλίας, ιδίως με δεδομένο ότι υπάρχει πληθώρα οργανώσεων και θεματικών τομέων που σχετίζονται με την υγιή γήρανση·

29. ζητά να ξεκινήσει η σύμπραξη καινοτομίας Έξυπνες πόλεις / Έξυπνες περιφέρειες, διότι σε αυτόν τον τομέα είναι απαραίτητες άμεσες και ουσιαστικές δράσεις ανάπτυξης για την υλοποίηση – και την προσαρμογή στις τοπικές πρακτικές – των νέων και τολμηρών λύσεων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και της κλιματικής αλλαγής. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των περιφερειών με πρωτοπόρες επιχειρήσεις και πρωτοπόρους θεσμούς και η παροχή σε αυτές πόρων για την αποτελεσματική διάδοση των αποτελεσμάτων έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν και από άλλες περιφέρειες·

30. ζητά τη συμμετοχή τοπικών και περιφερειακών φορέων στον σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στη διαχείριση των ΕΙΡ· ωστόσο, επισημαίνει ότι αυτό δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε αύξηση της πληθώρας πληροφοριών και παρόχων υπηρεσιών που υφίστανται ήδη και συχνά δημιουργούν σύγχυση (όπως είναι οι πύλες επιχειρηματικότητας, οι διεπαφές, οι ανταλλαγές γνώσης κ.λπ.)· προειδοποιεί ότι η έλλειψη σαφούς πιθανόν να καθιστά ολοένα και δυσκολότερη την απόφαση σχετικά με τον βέλτιστο τρόπο δράσης των πανεπιστημίων, των επιχειρήσεων και του τομέα του εθελοντισμού· εκφράζει επίσης την ανησυχία της διότι η δημιουργία

πρόσθετων δομών ενδέχεται να καλλιεργήσει ακόμη σκληρότερο ανταγωνισμό για την εξασφάλιση πόρων, οι οποίοι είναι περιορισμένοι και μειώνονται διαρκώς·

31. επιστράτη την προσοχή στη δυνατότητα διασυνοριακής συνεργασίας, περιλαμβανομένων επενδύσεων προς και από την ΕΕ, στη σημασία των υποστηρικτικών γενικών συνθηκών και στο γεγονός ότι η αναγνώριση του παγκόσμιου χαρακτήρα της καινοτομίας θα συμβάλει στη διασυνοριακή διάστασή της·

32. υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, τον ρόλο που δύνανται να διαδραματίσουν προγράμματα όπως είναι οι ΕΟΕΣ και τα εδαφικά σύμφωνα·

33. τονίζει ότι σε πολλά μέρη υφίστανται περιφερειακές και τοπικές εταιρικές σχέσεις για την καινοτομία και τη μεταφορά γνώσης, οι οποίες δημιουργούνται συχνά από την τοπική ή την περιφερειακή αρχή, τους τοπικούς ακαδημαϊκούς και επιχειρηματικούς φορείς· τονίζει τη σημασία μιας προσέγγισης συνεργασίας και μεταξύ τοπικών και περιφερειακών πανεπιστημίων, π.χ. μέσω κοινής ερευνητικής προσπάθειας και συμμετοχής·

34. υπογραμμίζει ότι τέτοιου είδους εταιρικές σχέσεις θα μπορούσαν, αντικατοπτρίζοντας τις αρχές της συνεργασίας και της έξυπνης εξειδίκευσης, να σχεδιάσουν και να διαχειριστούν προγράμματα περιφερειακής καινοτομίας τα οποία να χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία – με τροποποίηση της νομοθεσίας ώστε να μπορούν οι διαχειριστικές αρχές να μεταβιβάσουν αρμοδιότητες· τονίζει ότι αυτές οι νέες λύσεις μπορεί να επιταχύνουν αισθητά τη μεταφορά των αποτελεσμάτων της έρευνας και την εφαρμογή τους σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο· είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η δέουσα συμμετοχή ενδιαφερομένων φορέων στον σχεδιασμό, στην υλοποίηση, στη διαχείριση και στην αξιολόγηση τέτοιων προγραμμάτων, ούτως ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι συγκεκριμένες ανάγκες τους, όταν αυτό είναι εφικτό·

Όσον αφορά τη γνωστική βάση και την έξυπνη εξειδίκευση, η ΕτΠ

35. επαναλαμβάνει τη στήριξη της όσον αφορά την επίτευξη, έως το 2020, των στόχων ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας, αναγνωρίζει δε ότι, προς τούτο, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να συνεχιστούν οι επενδύσεις στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση, ιδίως σε μια εποχή οικονομικής αβεβαιότητας ⁽⁶⁾·

36. τονίζει τη στρατηγική σημασία που έχει για την Ευρώπη η εισαγωγή της έννοιας της καινοτομίας στο εκπαιδευτικό σύστημα·

37. υπενθυμίζει ότι, λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης, χιλιάδες εργαζόμενοι έχουν ήδη απολέσει τις θέσεις εργασίας τους στα κράτη μέλη και η τάση αυτή θα επιδεινωθεί λόγω της ανάδειξης νέων αγορών και της μετεγκατάστασης επιχειρήσεων σε χώρες με μικρότερο κόστος παραγωγής· είναι συνεπώς απαραίτητο να αναβαθμιστούν τα επίπεδα δεξιοτήτων όλων των εργαζόμενων εργασίας και να προσαρμοστούν καλύτερα στις ανάγκες της αγοράς εργασίας ⁽⁷⁾, ούτως ώστε η καινοτομία να μην οδηγήσει σε καθαρές απώλειες θέσεων εργασίας·

⁽⁵⁾ Σχέδιο γνωμοδότησης με θέμα την απλούστευση της εφαρμογής των προγραμμάτων - πλαίσιο έρευνας, CdR 230/2010

⁽⁶⁾ CdR 231/2010 fin.

⁽⁷⁾ CdR 85/2009 fin.

38. τονίζει στο πλαίσιο αυτό ότι οι υποδομές επιχειρήσεων και απαχόλησης πρέπει να συμβαδίζουν με το επίπεδο καινοτομίας των προϊόντων, των υπηρεσιών και της παροχής αυτών, ούτως ώστε η τοπική κοινωνία να μπορεί να επωφεληθεί από την τοπική καινοτομία·

39. υπογραμμίζει τον ρόλο που οφείλουν να διαδραματίσουν τα πανεπιστήμια όσον αφορά τη διοχέτευση των αποτελεσμάτων της έρευνας στην αγορά μέσω της ολοκλήρωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της έρευνας και των επιχειρήσεων· σημειώνει σχετικά τη σημασία ενός ευνοϊκού τοπικού και περιφερειακού περιβάλλοντος, στα πλαίσια του οποίου τα πανεπιστήμια θα συνεργαστούν· επισημαίνει ότι η έρευνα θα πρέπει να θεωρείται υπό την πιο ευρεία έννοιά της και όχι απλώς σε σχέση με την ανάπτυξη προϊόντων· επίσης, τονίζει ότι είναι σημαντικό να ενθαρρυνθούν ερευνητές ώστε να συνδέσουν την εργασία τους με το ευρύ κοινό, να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή του στη διαμόρφωση και στον σχεδιασμό προγραμμάτων και, ιδίως, να διαδώσουν τα αποτελέσματά της έρευνας·

40. υπενθυμίζει ότι ο καθορισμός της έξυπνης εξειδίκευσης σε ορισμένο τομέα εξαρτάται όχι μόνο από την κατανόηση των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων της ίδιας της περιοχής, αλλά και από την αναγνώριση των κινδύνων και των ευκαιριών σε άλλες περιφέρειες και ηπείρους, πράγμα που απαιτεί συνολική επισκόπηση των παγκόσμιων εξελίξεων σε πιθανούς τομείς ενδιαφέροντος· επίσης αναγνωρίζει ότι δεν θα πρέπει να εμποδίζεται η υλοποίηση ενδεχόμενων αυθόρμητων εξελίξεων καθοδηγούμενων από την αγορά σε μια περιφέρεια με τη δικαιολογία ότι βρίσκονται εκτός των αναγνωρισμένων προτεραιοτήτων της εν λόγω περιφέρειας·

41. προειδοποιεί κατά οποιαδήποτε πρόθεσης να χρησιμοποιηθεί η έξυπνη εξειδίκευση για να δοθεί προτεραιότητα σε περιφέρειες ή τοπικές αρχές που κατέχουν ήδη ηγετική θέση, αφήνοντας άλλες περιοχές με ελάχιστη ή μηδενική στήριξη. Αυτό θα ήταν αντίθετο με την πρωταρχική αρχή της εδαφικής συνοχής της ΕΕ. Πρέπει, λοιπόν, να σχεδιαστεί ένας ευρωπαϊκός χάρτης των περιφερειών με γνώμονα το επίπεδο καινοτομίας της καθενιάς εξ αυτών, ώστε η κατάταξη αυτή να χρησιμεύσει για τη θέσπιση ειδικών μηχανισμών στήριξης στις περιφέρειες που εμφανίζουν υστέρηση, με την παροχή ειδικών πόρων που θα συμβάλουν στη σύγκλιση τους με τις πλέον καινοτόμες περιφέρειες. Ένα μέσο για να αυξηθεί η συνεργασία μεταξύ των διαφόρων περιφερειών είναι η θέσπιση διαδικασιών μέσω των οποίων οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες θα έχουν πρόσβαση και θα χρησιμοποιούν τη γνώση και τις εφαρμογές της έρευνας από διάφορα μέρη της Ευρώπης, π.χ. με τη στήριξη των Διαρθρωτικών Ταμείων·

42. αναγνωρίζει τον βασικό ρόλο των υποδομών έρευνας στα συστήματα καινοτομίας που βασίζονται στη γνώση· χαιρετίζει στο πλαίσιο αυτό τη νέα έννοια των Περιφερειακών Εταιρικών Μέσων⁽⁸⁾ και τη συνεργασία μεταξύ υποδομών έρευνας, και αναγνωρίζει τη δυνατότητά τους να συνεισφέρουν σε μια πιο ισορροπημένη ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας με την εξασφάλιση της συμμετοχής μικρότερων ή λιγότερο έμπειρων χωρών και περιφερειών στην ανταγωνιστική έρευνα και στην απόδοση της καινοτομίας·

43. υπενθυμίζει ότι η περαιτέρω ανάπτυξη εικονικών υποδομών που βασίζονται σε τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας είναι ζωτικής σημασίας για ολόκληρη την Ευρώπη και ειδικότερα για τη

διευκόλυνση της σύνδεσης μεταξύ διάσπαρτων γεωγραφικά και ιδιαίτερα απομακρυσμένων περιοχών, όπως οι νησιωτικές και οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες·

44. ζητά τη συμμετοχή τοπικών και περιφερειακών αρχών στην πλατφόρμα για την έξυπνη εξειδίκευση·

45. ζητά να συμμετάσχουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στην αξιολόγηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία· ζητά επίσης να ληφθούν δεόντως υπόψη τα τοπικά και περιφερειακά ζητήματα στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων·

46. χαιρετίζει την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να ευθυγραμμίσει τα επιχειρησιακά προγράμματα με τις προτεραιότητες που έχουν καθοριστεί στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και ζητά επικέντρωση σε πιο περιορισμένη σειρά προτεραιοτήτων και στην πρακτική εφαρμογή λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση στις περιφέρειες·

47. παρότι για το πιο μακροπρόθεσμο μέλλον αναμένει έναν ενιαίο, διεθνώς συμβατό δείκτη μέτρησης της προόδου, η ΕτΠ τάσσεται υπέρ της ανάπτυξης ενός ολοκληρωμένου συστήματος δεικτών (όπως έχει ζητήσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο), το οποίο στην ιδανική περίπτωση θα περιλαμβάνει τη χρήση του «βαρομέτρου καινοτομίας» για τη δημόσια διοίκηση και τις δημόσιες υπηρεσίες· τονίζει ότι οι δείκτες αυτοί θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο απλοί, χωρίς ωστόσο να παραβλέπουν την πλούσια πολυμορφία των ευρωπαϊκών περιφερειών· ζητά να ενημερώνεται και, όποτε είναι δυνατό, να συμμετέχει στις προπαρασκευαστικές εργασίες για την ανάπτυξη ενός τέτοιου συστήματος·

Όσον αφορά τη μεταφορά ιδεών στην αγορά, η ΕτΠ

48. αναγνωρίζει τη σημασία της εξισορρόπησης της καινοτομίας στον τεχνολογικό, στον κοινωνικό και στον δημόσιο τομέα· είναι ιδιαίτερα σημαντική η προώθηση της κοινωνικής καινοτομίας, όπου οι επιδιωκόμενες επιχειρησιακές και διαρθρωτικές αλλαγές επιτυγχάνονται με τον συνδυασμό διαφόρων υποτομέων της καινοτομίας, π.χ. συνδέοντας την ανάπτυξη της τεχνολογίας, της τέχνης και του σχεδίου, του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και των υπηρεσιών με τις δραστηριότητες των χρηστών·

49. αναγνωρίζει τη σημασία της αναφοράς των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργικότητας στην ανακοίνωση, δεδομένου του πιθανού ρόλου τους στη σύνδεση δημιουργικότητας και καινοτομίας· ενόψει την ενίσχυσης και της προώθησης της καινοτομίας, τονίζει τη σημασία της δημιουργικής σκέψης ώστε να προκύψουν συνεργείες μεταξύ τομέων που ήταν προηγουμένως απομακρυσμένες και να διαπιστωθεί εάν είναι δυνατόν να προκύψουν νέες ιδέες·

50. τονίζει ότι η καινοτομία είναι όλο και πιο σύνθετη και συστηματική. Πέραν του ότι καθοδηγείται από την έρευνα, η καινοτομία αποτελεί ολόενα και περισσότερο αναζήτηση και δυνατότητα επίλυσης των προβλημάτων του πραγματικού κόσμου και αντιμετώπισης σημαντικών κοινωνικών προκλήσεων. Κατά την εφαρμογή της Ένωσης Καινοτομίας οι φορείς χάραξης πολιτικής και οι ερευνητές θα πρέπει να ενθαρρύνονται ενεργά να δημιουργήσουν νέες ανοιχτές έννοιες της καινοτομίας, δημιουργώντας έτσι πραγματικά επωφελείς καταστάσεις για όλους τους ενδιαφερόμενους και κινητοποιώντας τους υφιστάμενους πόρους ανεξάρτητα από την προέλευσή τους·

⁽⁸⁾ Έκθεση του 2009 για τον ευρωπαϊκό χάρτη πορείας σχετικά με την υλοποίηση υποδομών έρευνας (ESFRI)

51. αναγνωρίζει την τεράστια αγοραστική δύναμη των δημόσιων συμβάσεων, οι οποίες αποτελούν το 17 % του ΑΕγχΠ της ΕΕ των 27 και αναγνωρίζει τον κρίσιμο ρόλο που διαδραματίζουν οι δημόσιες συμβάσεις ως κινητήρια δύναμη καινοτομίας και βελτίωσης των (κοινωνικών, περιβαλλοντικών, κλπ) προτύπων·

52. υποστηρίζει την ενεργό συμμετοχή των επιχειρήσεων και των κυβερνήσεων σε προγράμματα στήριξης της καινοτομίας· ωστόσο, εφιστά την προσοχή στον πιθανό αντίκτυπο που θα έχει στις τοπικές και περιφερειακές αρχές η ανάληψη, αποκλειστικά από τον δημόσιο τομέα, του ρόλου και του κινδύνου του βασικού πελάτη για προϊόντα και υπηρεσίες που δεν έχουν δοκιμαστεί·

53. χαιρετίζει πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με προγράμματα καινοτόμων δημόσιων συμβάσεων·

54. ανησυχεί, ωστόσο, για τον τρόπο με τον οποίο θα επηρεάσουν τις τοπικές και περιφερειακές αρχές οι απαιτήσεις για προβλέψεις ειδικών κονδυλίων από τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες για προ-εμπορικές δημόσιες συμβάσεις και δημόσιες συμβάσεις για καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες· οι περιφέρειες που επιθυμούν να αναλάβουν πιλοτικά έργα πρέπει να ενθαρρυνθούν για παράδειγμα μέσω της χρηματοδότησης και αρκούτσως ευελκτων κανόνων·

55. ζητά την εντατική συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην προπαρασκευή των νομοθετικών πλαισίων και των προγραμμάτων που αφορούν την έρευνα, την επίδειξη και τη χρηματοδότηση καινοτόμων δημόσιων υπηρεσιών και συμβάσεων·

56. θεωρεί ότι, προκειμένου να χαραχθεί το πλαίσιο για την εδαφική διάσταση της Ένωσης Καινοτομίας, χρήσιμο κριτήριο είναι η διάκριση μεταξύ, αφενός, προγραμμάτων υψηλού επιπέδου και αριστείας, τα οποία εκ της φύσεώς τους πρέπει να στηριχθούν από θεματικά προγράμματα καινοτομίας και, αφετέρου, των πιο πρακτικών πτυχών της καινοτομίας που είναι έτοιμες για την αγορά και θα μπορούσαν να στηριχθούν μέσω τοπικών και περιφερειακών εταιρικών σχέσεων καινοτομίας με τον ιδιωτικό τομέα· συνιστά να ξεκινήσουμε από τις πτυχές της καινοτομίας που είναι έτοιμες για την αγορά, και οι οποίες έχουν μεγαλύτερες δυνατότητες για βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα και σαφείς συμφωνίες μεταξύ φορέων σε τοπικό επίπεδο·

57. υπενθυμίζει ότι οι ενωσιακές οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις επιτρέπουν ήδη σε αξιωματούτσους που είναι υπεύθυνοι για τις δημόσιες προμήθειες να εφαρμόζουν κριτήρια επιλογής που ευνοούν την αγορά καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών· κατά τα τελευταία χρόνια η Επιτροπή παρείχε διάφορες κατευθυντήριες γραμμές που αφορούν το ζήτημα, περιλαμβανομένων και συμβουλών σχετικά με το προ-εμπορικό στάδιο·

58. σημειώνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανησυχεί για τα σοβαρά εμπόδια στην εφαρμογή κριτηρίων επιλογής για καινοτόμες δημόσιες συμβάσεις και ενθαρρύνει τη διάδοση πρακτικών σύναψης δημόσιων συμβάσεων φιλικών προς την καινοτομία·

59. προειδοποιεί, ωστόσο, ότι συχνά οι ενωσιακοί κανόνες σύναψης δημόσιων συμβάσεων είναι ασυνεπείς, προσθέτουν γραφειοκρατία σε εγχώρια προγράμματα και δοκιμάζουν συχνά τα όρια της ανάθεσης αρμοδιοτήτων από τη Συνθήκη και της επικουρικότητας ορίζοντας κριτήρια σύναψης δημόσιων συμβάσεων για εγχώριες πολιτικές, συνδέοντας συχνά τέτοιες διατάξεις με νομοθεσία που δεν φαίνεται να σχετίζεται με το θέμα ή που προτείνεται από διαφορετικές υπηρεσίες της Επιτροπής·

60. τονίζει το αίτημα των τοπικών και περιφερειακών αρχών για ασφάλεια δικαίου, προβλέψιμο χαρακτήρα, συνέπεια και κεντρικό καθορισμό, από όλες τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όλων των ενωσιακών κανόνων σύναψης δημόσιων συμβάσεων ως προαπαιτούμενο κάθε περαιτέρω πρότασης για δημόσιες συμβάσεις που θα αφορά την Ένωση Καινοτομίας·

61. τονίζει την ανάγκη να απλοποιηθεί η πρόσβαση των ΜΜΕ σε χρηματοδοτικά προγράμματα τα οποία θα μπορούσαν να ευνοήσουν τη συμμετοχή τους στην οικονομία, δεδομένου ότι ο πολύπλοκος χαρακτήρας και οι διαφορετικοί κανόνες των υφιστάμενων προγραμμάτων συχνά αποκλείουν τη συμμετοχή των ΜΜΕ, διότι οι τελευταίες δεν έχουν το κίνητρο και τον χρόνο να προσπαθήσουν να κατανοήσουν τις ευκαιρίες που προσφέρουν τα εν λόγω προγράμματα· υποστηρίζει σθεναρά τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι ΜΜΕ στην προώθηση της καινοτομίας·

62. χαιρετίζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ένα Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (ΚΣΠ) μεταξύ όλων των ενωσιακών ταμείων που έχουν εδαφική διάσταση (Ταμείο Συνοχής, ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΕΓΤΑΑ, Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας)· επιπροσθέτως, ζητά συνοχή με το προτεινόμενο νέο ΚΣΠ για την καινοτομία·

63. συνιστά με έμφαση να περιλάβει το ΚΣΠ συνέργειες με θεματικά ενωσιακά ταμεία στον βαθμό που αυτές περιλαμβάνουν εδαφικό στοιχείο – όπως είναι η αειφόρος ανάπτυξη αγροτικών περιοχών μέσω ευρυζωνικών συνδέσεων, το ταμείο μεταφορών ΔΕΔ-Μ, η έρευνα ή οι νέες θεματικές τοπικές πρωτοβουλίες όπως είναι οι «έξυπνες πόλεις»·

64. υπενθυμίζει ότι οι κανόνες χορήγησης κρατικών ενισχύσεων είναι συχνά πολύ περίπλοκοι και ζητά να αποσαφηνιστούν τα είδη καινοτομίας που μπορούν να στηριχθούν δεόντως στην επικείμενη επανεξέταση που έχει προγραμματιστεί για το 2011· σημειώνει ότι η εν λόγω αποσαφήνιση είναι δυνατό να οδηγήσει στη δημιουργία ευκαιριών ούτως ώστε να στηριχθούν καινοτόμες επιχειρήσεις σε ορισμένους κλάδους·

65. υποστηρίζει το αίτημα των ειδικών για μείωση των διοικητικών διαδικασιών του προγράμματος καινοτομίας της ΕΕ με την αύξηση του αριθμού των ανοικτών προσκλήσεων υποβολής προσφορών και με τον καθορισμό ημερομηνιών για τη δημοσίευση των προσκλήσεων υποβολής προσφορών, καθότι όπως αυτοί φρονούν, τέτοια μέτρα θα ενίσχυαν τη δυνατότητα πρόβλεψης των υποψηφίων προς χρηματοδότηση και θα μείωναν τις δαπάνες διαχείρισης· υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία της διοικητικής προβλεψιμότητας·

66. ζητά καλύτερη ισορροπία μεταξύ του κινδύνου και του κόστους ελέγχου στα ενωσιακά προγράμματα, καθότι αυτό συχνά οδηγεί σε μια προσέγγιση υπερβολικού ελέγχου· ζητά έναν αναλογικό μηχανισμό ελέγχου και υποβολής εκθέσεων, π.χ. για τις υπηρεσίες οι οποίες έχουν ελεγμένο ιστορικό σοβαρής διαχείρισης και πρακτικών υποβολής εκθέσεων· ζητά προσέγγιση βασισμένη στην «επιστήμη και την τεχνολογία» ή στην «επιστήμη και την καινοτομία», η οποία να εδράζεται σε στέρεα επιστημονικά και τεχνικά κριτήρια ποιότητας ⁽⁹⁾, αντί για την επικέντρωση στην κανονικότητα των δαπανών, όπως συμβαίνει ακόμη στα περισσότερα προγράμματα της ΕΕ.

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

⁽⁹⁾ CdR 230/2010 fin

Διερευνητική γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η ενσωμάτωση της κλιματικής αλλαγής στον μελλοντικό προϋπολογισμό της ΕΕ»

(2011/C 259/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επαναλαμβάνει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές έχουν να διαδραματίσουν βασικό ρόλο στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·
- τονίζει ότι η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων αποτελεί βασική μέριμνα·
- πιστεύει ότι απαιτείται περισσότερη διαφάνεια για τον προσανατολισμό των επενδύσεων. Οι στατιστικές για την παραγωγή και τη χρήση ενέργειας πρέπει να δημοσιεύονται, μαζί με τις στατιστικές για τις εκπομπές·
- προτείνει να αφιερωθεί τουλάχιστον μια ξεχωριστή ειδική γραμμή προτεραιότητας των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 2014-2020 στη βιώσιμη χρήση και παραγωγή ενέργειας, δίνοντας σε αυτό τον στόχο όλη την προβολή και τη σημασία που του αξίζει·
- ζητά να προβλεφθεί ένα συγκεκριμένο αστικό σκέλος της πολιτικής για τη συνοχή, για την στήριξη της ανάπτυξης σχεδίων δράσης για την αειφόρο ενέργεια, τη βελτίωση και την επέκταση του αστικού δικτύου θέρμανσης, τη συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας, την παραγωγή και τη χρήση ενέργειας από ΑΠΕ, τον δημόσιο φωτισμό, τα μέσα μαζικής μεταφοράς και «ηπιότερα μέσα μετακίνησης», την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, κλπ., καθώς και τη δημιουργία υπηρεσιών υποστήριξης για τις τοπικές αρχές, όπως οι τοπικοί και περιφερειακοί οργανισμοί ενέργειας·
- επαναλαμβάνει ότι το ΕΚΤ πρέπει να εστιάσει στην ανάπτυξη ανθρώπινων ικανοτήτων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, η οποία είναι κρίσιμη για τη μελλοντική ανάπτυξη πόλεων και περιφερειών με χαμηλή κατανάλωση ενέργειας και η οποία θα τονώσει τις τοπικές οικονομίες·
- υποστηρίζει τη βελτίωση της αποδοτικότητας των μηχανισμών χρηματοδότησης που μπορούν να προωθήσουν εταιρικές σχέσεις δημοσίου-ιδιωτικού τομέα. Σε αυτόν τον τομέα, τέτοιοι μηχανισμοί θα ήταν για παράδειγμα τα δάνεια ελάχιστου ή και μηδενικού επιτοκίου, οι τραπεζικές εγγυήσεις, τα τοπικά ταμεία ανανεούμενων πιστώσεων και άλλα καινοτόμα εργαλεία χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα οποία, σύμφωνα με την αρχή της προσθετικότητας πρέπει να χρησιμοποιηθούν σε συνδυασμό με τη χρηματοδότηση που παρέχεται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο από τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Γενικός εισηγητής ο κ. Ilmar REEPALU (SE/PES), μέλος του δημοτικού συμβουλίου του Malmö

Έγγραφο αναφοράς Επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 14ης Φεβρουαρίου 2011

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Πολιτικές προτεραιότητες της ΕΕ, τοπικές και περιφερειακές δυνατότητες και ανάγκες

1. έχει πλήρη επίγνωση του γεγονότος ότι οι κλιματικές αλλαγές αποτελούν τεράστια παγκόσμια πρόκληση με σημαντικές διαφορές σε περιφερειακό και τοπικό αντίκτυπο. Για την αντιμετώπιση της πρόκλησης της αλλαγής του κλίματος υπάρχει ανάγκη εστίασης τόσο στις τοπικές, όσο και στις περιφερειακές περιστάσεις και δυνατότητες για έξυπνες τοπικές και περιφερειακές λύσεις. Οι προκλήσεις των κλιματικών αλλαγών είναι πολύ σημαντικές για να μπορέσει οποιοδήποτε κράτος μέλος να τις αντιμετωπίσει μόνο του, η δε Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να συμβάλει θετικά στο θέμα αυτό.

2. τονίζει ότι στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», οι στόχοι της απασχόλησης, της καινοτομίας, της εκπαίδευσης, της κοινωνικής ένταξης και του κλίματος/ενέργειας είναι αλληλένδετοι και αποτελούν ουσιώδη στοιχεία για την επίτευξη του πρωταρχικού ρόλου της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής. Τα βασικά μέτρα για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» βασίζονται στην έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

3. τονίζει ότι η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020 «Η ασφάλεια ζωής μας, το φυσικό μας κεφάλαιο» συνιστά κατάλληλο συμπλήρωμα της καταπολέμησης των κλιματικών αλλαγών όσον αφορά την ανάπτυξη αναγκαίων μέτρων βιωσιμότητας και προσαρμογής στις κλιματικές αλλαγές.

4. επαναλαμβάνει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές έχουν να διαδραματίσουν βασικό ρόλο στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και την επίτευξη προόδου προς μια οικονομία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, μέσω της μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας, της αποκέντρωσης της προσφοράς ενέργειας, της αύξησης στη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας, της εξασφάλισης της αύξησης της προσαρμοστικότητας των οικοσυστημάτων στην αλλαγή του κλίματος και της διατήρησης και αύξησης των δεξαμενών άνθρακα.

5. εκτιμά ότι οι απρόβλεπτες κλιματικές συνθήκες συνιστούν απειλή για τη δημόσια υγεία, τις υποδομές, τη γεωργία, τη βιοποικιλότητα, την ασφάλεια του ύδατος και των τροφίμων, καθώς και την οικονομική ανάπτυξη, και ότι πρέπει να αντιμετωπιστούν με τη βελτίωση του σχεδιασμού, των πρακτικών και των τεχνολογιών στις πόλεις μας και στις αγροτικές οικονομίες.

Η δράση για το κλίμα ως κινητήρια δύναμη της οικονομίας

6. είναι πεπεισμένη ότι η δράση για το κλίμα μπορεί να έχει θετική επίδραση στην οικονομική ανάπτυξη, στη δημιουργία πράσινων θέσεων εργασίας, στην ανθεκτικότητα, στην κοινωνική συνοχή και στην ποιότητα ζωής, με βάση την έξυπνη ανάπτυξη. προς τούτο, πρέπει να εντοπιστούν οι κλάδοι που μπορεί να ωφεληθούν και

πλεονεκτήματα που μπορούν να προκύψουν από την κλιματική αλλαγή και να προσφέρουν ευκαιρίες οικονομικής ανάπτυξης.

7. πιστεύει ότι η προώθηση σχετικών με το κλίμα επενδύσεων και δημοσίων συμβάσεων σε τοπικό επίπεδο μπορεί να τονώσει τη δίκαια, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Η ενσωμάτωση της διάστασης της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής συνοχής και της χρηματοδότησης περιβαλλοντικών δράσεων μπορεί να δημιουργήσει ευκαιρίες μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

8. πιστεύει ότι οι επενδύσεις της ΕΕ στην έξυπνη τοπική εξειδίκευση μπορούν να στηρίξουν τις περιφέρειες στην εξεύρεση καινοτόμων λύσεων ώστε να αξιοποιήσουν συνθήκες και ευκαιρίες για να αναπτύξουν οικονομίες χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

9. είναι πεπεισμένη ότι οι επενδύσεις για τη δημιουργία βιώσιμων ευρωπαϊκών πόλεων και περιφερειών μπορεί να ενισχύσουν τη θέση των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων σε μια διαρκώς αναπτυσσόμενη παγκόσμια αγορά.

10. θεωρεί αναγκαία την ενεργό συμμετοχή του επιχειρηματικού κόσμου στην ανάπτυξη βιώσιμων οικονομιών, με την προώθηση πολιτικών και στρατηγικών που θα ενσωματώνουν τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανησυχίες στις εμπορικές του δραστηριότητες, καθώς και με την ανάληψη της ευθύνης για τις συνέπειες και τον αντίκτυπο των δράσεών του.

II. Η ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

11. τονίζει ότι οι φιλικές προς το κλίμα δράσεις απαιτούν σημαντική μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Η μετάβαση σε μια προσαρμοστική στην κλιματική αλλαγή οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα θα απαιτήσει την εστίαση σε επενδύσεις στην ενεργειακή αποδοτικότητα, σε κτίρια (χαμηλής κατανάλωσης ενέργειας), στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στις καθαρές μεταφορές και σε εφαρμογές ευφών συστημάτων για την καλύτερη χρήση των πόρων· τόσο οι αστικές όσο και οι αγροτικές περιοχές της ΕΕ χρειάζονται επείγοντως περισσότερη υποστήριξη στις τοπικές και περιφερειακές προσπάθειες τους για τον μετριασμό και την προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος· σημειώνει ότι, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, για τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, η ΕΕ θα χρειαστεί να επενδύσει κατά μέσον όρο τα επόμενα 40 έτη 270 δισεκατομμύρια επιπλέον, τα οποία αντιστοιχούν στο 1,5 % του ΑΕΠ της ετησίως, και ότι με την ενίσχυση της δράσης για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος η συνολική απασχόληση θα αυξηθεί έως και κατά 1,5 εκατομμύρια θέσεις εργασίας έως το 2020.

12. ζητά την ουσιαστική ενίσχυση της πρωτοβουλίας «Σύμφωνο των Δημάρχων» στην οποία θα πρέπει να δοθούν τα κατάλληλα μέσα για να υποστηρίξει τις πόλεις και τις περιφέρειες κατά τη λειτουργική προπαρασκευή των σχεδίων δράσης για την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος και να εκπονήσει, σε συνεργασία με διεθνείς εταίρους, όπως η Διάσκεψη των Δημάρχων των ΗΠΑ, κοινές προδιαγραφές για το αποτύπωμα άνθρακα.

13. επαναλαμβάνει ειδικότερα ότι πρέπει να υπάρχουν σχέδια στήριξης για τους παραγωγούς ανανεώσιμης ενέργειας σε κάθε κλίμακα, καθώς η εκμετάλλευση των δυνατοτήτων της τοπικά και περιφερειακά αποκεντρωμένης ενέργειας είναι απαραίτητη για την επίτευξη των στόχων «20-20-20» της ΕΕ·

14. τονίζει ότι η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων αποτελεί βασική μέριμνα για τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο, καθώς ο τομέας των κτιρίων – δηλ. οι κατοικίες και τα εμπορικά κτίρια – είναι ο μεγαλύτερος χρήστης ενέργειας και η μεγαλύτερη πηγή εκπομπών CO₂ στην ΕΕ και ευθύνεται για το 40 % περίπου της συνολικής τελικής ενεργειακής κατανάλωσης και των εκπομπών CO₂ στην ΕΕ·

15. τονίζει την ανάγκη για εντατικοποίηση των προσπάθειών για βιώσιμα συστήματα μεταφορών, για αλλαγή των μεταφορικών συνηθειών των πολιτών και για οχήματα με χρήση καθαρών καυσίμων, πράγματα τα οποία είναι ζωτικής σημασίας για τη μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας, τη μείωση των εκπομπών και τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα. Υπογραμμίζει τη σημασία των οικολογικών δημόσιων συγκοινωνιών σε ευρύτερες αστικές περιοχές και ζητά να ενισχυθούν οι επενδύσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων σε καθαρά δημόσια μέσα μεταφοράς και στον περιορισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα·

16. τονίζει ότι η περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση των δεξαμενών άνθρακα είναι σημαντική για τον περιορισμό της συγκέντρωσης διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα, ιδίως στις περιοχές που διαθέτουν καταλληλότερους γεωλογικούς και φυσικούς πόρους·

17. τονίζει ότι η ΕΕ πρέπει να εκπληρώσει τις διεθνείς δεσμεύσεις της για το κλίμα· συμφωνεί ότι τα χρηματοδοτικά μέσα που προέρχονται από τη διεθνή αγορά ανθρακούχων εκπομπών πρέπει συγκαταλέγονται στις πηγές για την ενίσχυση σχεδίων σε αναπτυσσόμενες χώρες·

18. θεωρεί αναγκαίο να αποκτήσει το κοινό επίγνωση του γεγονότος ότι τα σημερινά πρότυπα κατανάλωσης των πόρων δεν είναι βιώσιμα·

19. θεωρεί αναγκαίο να βελτιωθεί η ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ επιστημονικού και πολιτικού κόσμου, ώστε να βελτιωθεί η λήψη αποφάσεων βάσει επιστημονικών δεδομένων·

III. ΑΡΧΕΣ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

20. πιστεύει ότι η αρχή της επικουρικότητας, η αρχή της εταιρικής σχέσης και η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση είναι βασικές προϋποθέσεις για την επιτυχή υλοποίηση των στόχων των Διαρθρωτικών Ταμείων και επαναλαμβάνει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές ειδικότερα πρέπει να συμμετάσχουν στο σχεδιασμό, τη διαπραγμάτευση και την υλοποίηση συμβάσεων εταιρικής σχέσης υπό το κοινό στρατηγικό πλαίσιο των ταμείων της ΕΕ. Αυτό πρέπει να θεωρηθεί ως σημαντική και μοναδική ευκαιρία για την ΕΕ, προκειμένου να εξασφαλίσει μεγαλύτερη συνοχή των δαπανών της σε διάφορους τομείς πολιτικής και επίπεδα διακυβέρνησης·

21. επαναλαμβάνει την αντίθεσή της στη δημιουργία ενός ενιαίου μονοδιάστατου ταμείου για την αλλαγή του κλίματος, το οποίο θα τροφοδοτείται κυρίως με πόρους των Διαρθρωτικών Ταμείων και θα συγκεντρώνει όλα τα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση των δράσεων για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος. Πράγματι, η μεταφορά των πόρων θα μπορούσε να καταλήξει σε καθαρή απώλεια πόρων

για την πολιτική κατά της αλλαγής του κλίματος, αλλά και να θέσει υπό αμφισβήτηση την ένταξη στις περιφερειακές αναπτυξιακές στρατηγικές διαφόρων έργων στον τομέα της κλιματικής αλλαγής·

22. προτείνει να θεωρηθεί η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο ως συμπλήρωμα των διεθνών, ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών, με παράλληλη αξιοποίηση των ανταλλαγών και της συνεργασίας μεταξύ περιφερειών που αντιμετωπίζουν παρόμοιες απειλές και έχουν παρόμοιες ευκαιρίες·

23. πιστεύει ότι η προσέγγιση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω, καθώς ο μετριασμός της αλλαγής του κλίματος και η προσαρμογή σε αυτή μπορούν να είναι επιτυχή μόνο με τη συμμετοχή όλων των επιπέδων διακυβέρνησης. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΠ κάλεσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν την αρχή της επικουρικότητας·

24. τονίζει επομένως τη σημασία που έχει να αποφευχθούν διοικητικά εμπόδια σε όλα τα επίπεδα στην ΕΕ. Αυτό απαιτεί συντονισμένες ενέργειες μεταξύ των τοπικών, των περιφερειακών και των εθνικών αρχών, καθώς και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής·

25. επαναλαμβάνει ότι πρέπει να ενθαρρυνθούν τομεακές ή διατομεακές «συμμαχίες» για την ενέργεια και το κλίμα μεταξύ περιφερειών και επιχειρήσεων, ώστε να προωθηθούν η καινοτομία και η ταχεία μετάβαση σε μια προσαρμοσμένη στην κλιματική αλλαγή οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Τέτοιες εταιρικές σχέσεις δημοσίου-ιδιωτικού τομέα πρέπει να προορίζονται ρητά για την ανάπτυξη και την εφαρμογή τεχνολογιών με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές, για την ανάπτυξη και βελτίωση δεξαμενών άνθρακα και για δράσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή· προς τον σκοπό αυτό, πρέπει να χορηγείται συγκεκριμένη υποστήριξη από τα Διαρθρωτικά Ταμεία·

26. πιστεύει ότι απαιτείται περισσότερη διαφάνεια για τον προσανατολισμό των επενδύσεων. Οι στατιστικές για την παραγωγή και τη χρήση ενέργειας πρέπει να δημοσιεύονται, μαζί με τις στατιστικές για τις εκπομπές, ειδικότερα δε όσες απορρέουν από την εξέλιξη των φυσικών παραμέτρων του κλίματος· πρέπει επίσης να καθιερωθεί η παρακολούθηση των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ για τη δράση κατά της αλλαγής του κλίματος, προκειμένου να είναι σε θέση η ΕΕ να καθορίσει με σαφήνεια ποιο μέρος των δαπανών της αφορά τη δράση για το κλίμα·

IV. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ

27. θεωρεί ότι η πολιτική της ΕΕ για την αλλαγή του κλίματος —προσαρμογή στην αλλαγή και μετριασμός της—, καθώς και η ενεργειακή πολιτική πρέπει να συμπεριληφθούν στις βασικές προτεραιότητες του προϋπολογισμού της ΕΕ·

28. τονίζει ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ πρέπει να υποστηρίξει τις αρχές της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και ότι όλες οι δράσεις της ΕΕ πρέπει να βασίζονται σε μια οριζόντια προσέγγιση που θα συνδυάζει τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και για την προσαρμογή σε αυτήν, με σαφή καθορισμό της κατανομής των ρόλων και ευθυνών πολιτικού και χρηματοδοτικού χαρακτήρα μεταξύ του τοπικού, εθνικού και ευρωπαϊκού επιπέδου διακυβέρνησης καθώς και μεταξύ των διάφορων πολιτικών, προκειμένου έτσι να αποφεύγονται οι παρεκκλίσεις, οι ανακολουθίες και οι αλληλεπικαλύψεις των μέτρων·

29. εκτιμά ότι η νομοθεσία και η αιρεσιμότητα των δαπανών της ΕΕ αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», καθώς οι δράσεις για το κλίμα θα πρέπει να ενσωματωθούν σε όλους τους σχετικούς τομείς δαπανών, συμπεριλαμβανομένων των Διαρθρωτικών Ταμείων, καθώς και των κονδυλίων που προβλέπονται για τη γεωργία, την αγροτική ανάπτυξη, την έρευνα, την καινοτομία και την εξωτερική συνεργασία. «Ενσωμάτωση» σημαίνει αναδιάταξη των προτεραιοτήτων των υφιστάμενων πολιτικών για την προώθηση της βιωσιμότητας, αναγνωρίζοντας ότι η ίδια δράση μπορεί και πρέπει να επιδιώκει ταυτόχρονα διαφορετικούς στόχους.

30. εκτιμά ότι η αποτελεσματική κατανομή και η αποδοτικότητα των περιορισμένων πόρων του προϋπολογισμού μπορούν να εξασφαλιστούν με τον βέλτιστο τρόπο αν η δράση για το κλίμα και η ενεργειακή απόδοση περιληφθούν ως οριζόντιες προτεραιότητες στα Διαρθρωτικά Ταμεία, την ΚΓΠ και τα προγράμματα-πλαίσια έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης (μελλοντικό ΠΠ8). Επιπλέον, το μελλοντικό μέσο Life+ που αφορά τη δράση για το περιβάλλον και για το κλίμα πρέπει να συμπληρώσει τα παραπάνω κονδύλια και προγράμματα, διαθέτοντας περισσότερα κεφάλαια για το κλίμα και δοκιμάζοντας νέες προσεγγίσεις για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και για την προσαρμογή σε αυτήν.

31. τάσσεται υπέρ μιας δεκαετούς δημοσιονομικής περιόδου, η οποία θα μπορούσε να προσδώσει σημαντική σταθερότητα και προβλεψιμότητα στον χρηματοδοτικό προγραμματισμό και να ευνοήσει μια πιο στοχοθετημένη δράση.

32. εκφράζει τη λύπη της για την έλλειψη πρόσθετων ειδικών δεσμεύσεων χρηματοδότησης τοπικών και περιφερειακών βιώσιμων ενεργειακών επενδύσεων στην Ευρωπαϊκή Ενεργειακή Στρατηγική 2011-2020, παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει τονίσει τον ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών.

V. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΗΓΕΣ

Πολιτικές Συνοχής και Διαρθρωτικά Ταμεία

33. προτείνει να αφιερωθεί τουλάχιστον μια ξεχωριστή ειδική γραμμή προτεραιότητας των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 2014-2020 στη βιώσιμη χρήση και παραγωγή ενέργειας, δίνοντας σε αυτό τον στόχο όλη την προβολή και σημασία που του αξίζει.

34. σημειώνει ότι η έννοια της βιώσιμης πόλης αλλάζει προς την κατεύθυνση των τοπικών εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας, της αύξησης της ηλεκτροκίνησης, της χρήσης έξυπνων δικτύων και λύσεων μέσω άλλων συστημάτων καλύτερης αξιοποίησης των πόρων, και ζητά να προβλεφθεί ένα συγκεκριμένο αστικό σκέλος της πολιτικής συνοχής, για τη στήριξη της ανάπτυξης σχεδίων δράσης για την αειφόρο ενέργεια, τη βελτίωση και την επέκταση του αστικού δικτύου θέρμανσης, τη συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας, την παραγωγή και τη χρήση ενέργειας από ΑΠΕ, τον δημόσιο φωτισμό, τα μέσα μαζικής μεταφοράς και «ηπιότερα μέσα μετακίνησης», την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, κλπ., καθώς και τη δημιουργία υπηρεσιών υποστήριξης των τοπικών αρχών, όπως των τοπικών και περιφερειακών οργανισμών ενέργειας.

35. επαναλαμβάνει την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να προωθήσει τοπικές ενεργειακές λύσεις και να αναπτύξει περαιτέρω την πρωτοβουλία «έξυπνες πόλεις» (δηλαδή την «ευφυή μέτρηση» και τα «έξυπνα δίκτυα»), με σκοπό την προώθηση «καθάρων» και

ενεργειακά αποδοτικών επενδύσεων, καλεί δε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει υπόψη αυτή την καλή πρόθεση στο πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 2014-2020.

36. ζητά να αυξηθεί σε τουλάχιστον 5 % η περιφερειακή χρηματοδότηση των πολιτικών ανάπτυξης και συνοχής για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κατοικιών, έτσι ώστε να αντιστοιχεί τουλάχιστον σε 15 % του ΕΤΠΑ κατά μέσο όρο εντός της ΕΕ.

37. τονίζει τον ουσιαστικό ρόλο που διαδραματίζουν τα Διαρθρωτικά Ταμεία στην υποστήριξη της ανάπτυξης της γνώσης, καινοτόμων λύσεων και της ευαισθητοποίησης του κοινού στις προκλήσεις και ευκαιρίες που δημιουργούνται από την ανάγκη μετριασμού και αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, καθώς και προσαρμογής σε αυτήν.

38. θεωρεί σημαντικό να αναπτυχθούν συμμετοχικές προσεγγίσεις και πλατφόρμες γνώσης όπου θα συμμετέχουν όλοι οι κλάδοι τους οποίους αφορά η κλιματική αλλαγή, ούτως ώστε να ορίζονται οι ανάγκες έρευνας με βάση την πολιτική.

Έρευνα και Ανάπτυξη

39. ζητά από την αρμόδια επί του προϋπολογισμού αρχή να εξασφαλίσει τόσο την επαρκή χρηματοδότηση και αύξηση των δαπανών που σχετίζονται με την έρευνα και την καινοτομία σε θέματα επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, μετριασμού των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, ιδίως όσον αφορά τον τομέα της ενέργειας, όσο και την υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου Ενεργειακών Τεχνολογιών όχι μόνο σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, αλλά και σε τοπικό και περιφερειακό, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης συνεργατικών σχηματισμών και καινοτόμων ΜΜΕ.

40. τονίζει τη σημασία που έχει να ληφθεί υπόψη η χρηματοδότηση των βιώσιμων τεχνολογιών και της καινοτομίας που απαιτούνται για νέες έξυπνες τεχνολογίες, μέσω της ένταξης των ζητημάτων και των δράσεων που άπτονται των κλιματικών αλλαγών σε όλα τα προγράμματα και τις στρατηγικές της ΕΕ.

41. τονίζει τη σημασία της διάδοσης έξυπνων λύσεων και των καλύτερων καινοτομιών ως έργων επίδειξης για την αλλαγή των νοοτροπιών, την ενίσχυση της πράσινης ανάπτυξης και την υποστήριξη της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

42. τονίζει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την προώθηση αειφόρων πρακτικών στα υπάρχοντα επαγγέλματα και την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων σε πιο πράσινες τεχνολογίες και υπηρεσίες, δεδομένου ότι το ΕΚΤ είναι ένα εργαλείο παροχής βοήθειας στους εργαζομένους και τις επιχειρήσεις ώστε να προσαρμοστούν στις νέες οικονομικές πραγματικότητες.

43. ως εκ τούτου, επαναλαμβάνει ότι το ΕΚΤ πρέπει να εστιάσει στην ανάπτυξη ανθρώπινων ικανοτήτων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, η οποία είναι κρίσιμη για τη μελλοντική ανάπτυξη πόλεων και περιφερειών με χαμηλή κατανάλωση ενέργειας, όπου θα μπορούν να εφαρμοστούν αποτελεσματικά μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή ή/και περιορισμού της, και η οποία θα τονώσει τις τοπικές οικονομίες.

Κοινή Γεωργική Πολιτική

44. τονίζει τη σημασία που έχει να υποστηριχθεί η αλληλεπίδραση μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών και η ανάπτυξή τους, π.χ. όσον αφορά την ενεργειακή αποδοτικότητα, τις φιλικές προς το περιβάλλον δημόσιες συγκοινωνίες, τη διαφύλαξη των περιβαλλοντικών υπηρεσιών, τη διαχείριση του ύδατος, την «ελκυστικότητα» μέσω μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης·

45. πιστεύει ότι η Κοινή Γεωργική Πολιτική πρέπει να επιβραβεύει τους αγρότες και τους διαχειριστές γης που μεριμνούν για δημόσια αγαθά όπως την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας, την προστασία περιοχών που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο ως δεξαμενές άνθρακα, τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και την προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος·

46. είναι της άποψης ότι υπάρχει μεγαλύτερο περιθώριο για αυστηρότερες προϋποθέσεις ή για μια πιο οικολογική ΚΓΠ (Πυλώνες I και II της ΚΓΠ)·

47. τονίζει ότι το Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (Πυλώνας II της ΚΓΠ) συνεχίζει να υποστηρίζει ουσιαστικά τόσο τους γεωργούς προκειμένου να καινοτομήσουν, όσο και τη διαφοροποίηση των αγροτικών οικονομιών, και ότι, ως εκ τούτου, πρέπει να διευρυνθεί ο τρέχων ρόλος του όσον αφορά τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος, την προσαρμογή σε αυτή και την αντιμετώπιση άλλων βασικών προκλήσεων που άπτονται των πόρων, όπως η διαχείριση των υδάτων, της βιοποικιλότητας και του εδάφους·

Νέοι μηχανισμοί επενδύσεων

48. επαναλαμβάνει ότι επικροτεί την «την εκ νέου διάθεση των μη χρησιμοποιηθέντων πόρων με βάση το κεφάλαιο II του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 663/2009, οι οποίοι πρόκειται να τεθούν στη διάθεση των τοπικών και περιφερειακών αρχών για τη χρηματοδότηση έργων σχετικών με την αειφόρο ενέργεια» και τονίζει ότι αυτή η χρηματοδοτική Ευρωπαϊκή Διευκόλυνση για την Ενεργειακή Απόδοση πρέπει να θεωρηθεί ως σημαντικό προηγούμενο και να ακολουθείται στο μέλλον·

49. επαναλαμβάνει ότι «στο πλαίσιο της παρούσας κρίσης υπάρχει στενή σχέση μεταξύ των σχεδίων ανάκαμψης και επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση και την ανανεώσιμη ενέργεια»·

50. τονίζει ότι, αφού η ανάπτυξη μιας προσαρμοστικής στην κλιματική αλλαγή οικονομίας χαμηλών εκπομπών άνθρακα σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο θα βελτιώσει τη συνολική ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης στον τομέα της πράσινης οικονομίας, πρέπει να είναι δυνατή η συγχρηματοδότηση της από ευρωομόλογα έργων υποδομής της ΕΤΕπ·

51. υποστηρίζει τη βελτίωση της αποδοτικότητας των μηχανισμών χρηματοδότησης που μπορούν να προωθήσουν εταιρικές σχέσεις δημοσίου-ιδιωτικού τομέα. Σε αυτόν τον τομέα, τέτοιοι μηχανισμοί θα ήταν για παράδειγμα τα δάνεια ελάχιστου ή και μηδενικού επιτοκίου, οι τραπεζικές εγγυήσεις, τα τοπικά ταμεία ανανεούμενων πιστώσεων και άλλα καινοτόμα εργαλεία χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα οποία σύμφωνα με την αρχή της προσθετικότητας πρέπει να χρησιμοποιηθούν σε συνδυασμό με τη χρηματοδότηση που παρέχεται σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο από τα Διαρθρωτικά Ταμεία·

52. υποστηρίζει την άποψη ότι χρειάζονται νέοι χρηματοδοτικοί πόροι, οι οποίοι θα εξασφαλιστούν με τη διάθεση τουλάχιστον του ενός τρίτου των εσόδων που προκύπτουν από το σύστημα εμπορίας εκπομπών στο τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο. Ο ακριβής τρόπος κατανομής των εσόδων πρέπει να καθορισθεί στο πλαίσιο των εθνικών στρατηγικών για το κλίμα σε κάθε κράτος μέλος, ώστε να ληφθεί δεόντως υπόψη η πολύ διαφορετική κατανομή αρμοδιοτήτων για την προστασία του κλίματος στα κράτη μέλη. Η ΕτιΠ υποστηρίζει την ευρύτερη επιβολή φόρου διοξειδίου του άνθρακα σε ολόκληρη την Ευρώπη καθώς και τη χορήγηση νέων χρηματοδοτικών πόρων στις τοπικές και περιφερειακές αρχές σύμφωνα με το προαναφερθέν πλαίσιο. Δεδομένου ότι επί του παρόντος οι πόλεις και οι περιφέρειες δεν εξυπηρετούνται επαρκώς από τις υπάρχουσες αγορές άνθρακα, υποστηρίζει θερμά την έκκληση του ΟΟΣΑ για θέσπιση εκ μέρους των τοπικών και των περιφερειακών αρχών των δικών τους σχεδίων μείωσης των αερίων του θερμοκηπίου τα οποία θα χρηματοδοτούνται από το σύστημα εμπορίας εκπομπών.

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η προστασία και η ανάπτυξη των ιστορικών γλωσσικών μειονοτήτων στο πλαίσιο της συνθήκης της Λισαβόνας»

(2011/C 259/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ:

- τονίζει τον θετικό αντίκτυπο των μειονοτικών γλωσσών και της γλωσσικής πολυμορφίας στην Ευρώπη τόσο για τον κοινωνικό και πολιτιστικό τομέα γενικότερα, όσο και για τα άτομα και την κοινότητα στην οποία ανήκουν ειδικότερα, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της δημιουργικότητας και της καινοτομίας στο πλαίσιο της αξιοποίησης κάθε πολιτιστικής κληρονομιάς προς όφελος και της ίδιας της οικονομικής ανάπτυξης·
- υπογραμμίζει την αυξανόμενη ευαισθησία για το θέμα αυτό στην Ευρώπη, που αποδεικνύεται επίσης από την εξέλιξη του κοινοτικού δικαίου, ιδίως με τη Συνθήκη της Λισαβόνας που εισάγει τον σεβασμό του πλούτου της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας ως βασικό στοιχείο στο πλαίσιο της διατήρησης και της ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς, και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων που απαγορεύει κάθε μορφή διακρίσεων με βάση τη γλώσσα ή την ιδιότητα του μέλους εθνικής μειονότητας·
- επισημαίνει τον θεμελιώδη ρόλο της, εφόσον η ΕτΠ είναι μια συνέλευση στην οποία μπορούν να συλλέγονται και να διαδίδονται προς όφελος όλων των ιστορικών γλωσσικών μειονοτήτων οι «βέλτιστες πρακτικές» για την προστασία και την προώθηση των μειονοτικών γλωσσών και, γενικότερα, ο πολιτισμός κάθε γλωσσικής μειονότητας ως έκφραση της πολιτιστικής πολυμορφίας στην Ευρώπη·
- ζητά, τέλος, να συνειδητοποιήσουν η Επιτροπή και το Συμβούλιο την ανάγκη μιας ενισχυμένης νομικής βάσης ώστε να υπάρξει μια συγκεκριμένη πολιτική, η οποία να χρηματοδοτείται σωστά, προς όφελος των γλωσσικών μειονοτήτων.

Εισηγητής ο κ. Luciano CAVERI (IT/ALDE), Σύμβουλος της αυτόνομης περιφέρειας της Valle d'Aosta

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

1. υπογραμμίζει κατ'αρχάς ότι η ΕΕ είναι πλούσια σε ιστορικές εθνικές και γλωσσικές μειονότητες (αποκαλούμενες επίσης ως αυτόχθονες ή παραδοσιακές), οι οποίες εκφράζονται σε γλώσσα διαφορετική από τη γλώσσα των κρατών στα οποία ανήκουν·

2. υπενθυμίζει ότι σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι τοπικές και οι περιφερειακές δημοκρατικές αρχές διαδραματίζουν, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, ολοένα και πιο σημαντικό ρόλο στην υπεράσπιση και προώθηση της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας, όπως για παράδειγμα, σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης, στον πολιτισμό και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, καθώς και στην περιφερειακή ανάπτυξη·

3. τονίζει τον θετικό αντίκτυπο των μειονοτικών γλωσσών και της γλωσσικής πολυμορφίας στην Ευρώπη τόσο για τον κοινωνικό και πολιτιστικό τομέα γενικότερα, όσο και για τα άτομα και την κοινότητα στην οποία ανήκουν ειδικότερα, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της δημιουργικότητας και της καινοτομίας στο πλαίσιο της αξιοποίησης κάθε πολιτιστικής κληρονομιάς προς όφελος και της ίδιας της οικονομικής ανάπτυξης·

4. επισημαίνει ότι τις τελευταίες δεκαετίες έχουν εμπλουτιστεί σταδιακά τα νομικά μέσα για την προστασία και την ανάπτυξη των λεγόμενων μειονοτικών γλωσσών μέσω του διεθνούς δικαίου, όπως συνέβη με τη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών του 1992 για τα δικαιώματα των προσώπων που ανήκουν σε εθνικές ή εθνοτικές, θρησκευτικές και γλωσσικές μειονότητες αλλά και με πολλές Δηλώσεις, Συμβάσεις και Συστάσεις της UNESCO, σε ολόκληρη την ιστορία της, έως την πλέον πρόσφατη Σύμβαση για την Προστασία και την Προώθηση της Πολυμορφίας της Πολιτιστικής Έκφρασης του 2005·

5. συγχαίρει ιδιαίτερος το Συμβούλιο της Ευρώπης, το οποίο διαδραμάτιζε ανέκαθεν αξιωματικό ρόλο στον τομέα της γλωσσικής πολιτικής, ιδίως με τον Θεμελιώδη Ευρωπαϊκό Χάρτη των Περιφερειακών ή Μειονοτικών Γλωσσών του 1992 και τη Σύμβαση Πλαίσιο για την Προστασία των Εθνικών Μειονοτήτων, του 1995·

6. αναφέρει επίσης το πρόσφατο ψήφισμα του Κογκρέσου των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 18ης Μαρτίου 2010 (301/2010) με θέμα «Μειονοτικές γλώσσες: συμβολή στην Περιφερειακή Ανάπτυξη» το οποίο επισημαίνει τη θετική συμβολή των γλωσσών αυτών στην περιφερειακή ανάπτυξη·

7. υπογραμμίζει την αυξανόμενη ευαισθησία για το θέμα αυτό στην Ευρώπη, που αποδεικνύεται επίσης από την εξέλιξη του κοινοτικού δικαίου, ιδίως με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας που εισάγει τον σεβασμό του πλούτου της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας ως βασικό στοιχείο στο πλαίσιο της διατήρησης και της ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς, και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων που απαγορεύει κάθε μορφή διακρίσεων με βάση τη γλώσσα ή την ιδιότητα του μέλους εθνικής μειονότητας·

8. σημειώνει ότι, πριν ακόμη παγιωθεί το σύστημα προστασίας χάρη στη συγκεκριμένη νομική βάση, τα διάφορα θεσμικά όργανα είχαν ήδη επισημάνει την παρουσία στοιχείων προστασίας στις αρχές των υφισταμένων Συνθηκών (κοινοτικό κεκτημένο). Τούτο απεδείχθη με την ευκαιρία της διεύρυνσης στα πλαίσια της οποίας ζητούνταν, με τα κριτήρια της Κοπεγχάγης, ενεργές πολιτικές για την προστασία των γλωσσικών μειονοτήτων, μεταξύ άλλων με μια εξελικτική ερμηνεία των θεμάτων αυτών από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων·

9. επαναλαμβάνει, ωστόσο, ότι αν και οι νομικές εξελίξεις συμβάλλουν στη βελτίωση της νομικής προστασίας, διότι λαμβάνουν υπόψη τον σεβασμό ορισμένων συνταγματικών αρχών των επιμέρους κρατών μελών, αυτό δεν σημαίνει για την Επιτροπή ότι υπάρχει μια νομική βάση που να δικαιολογεί την ύπαρξη ειδικών κονδυλίων του προϋπολογισμού για τις ιστορικές γλωσσικές μειονότητες·

10. λαμβάνει υπόψη τις προσπάθειες που καταβάλλουν τα διάφορα θεσμικά όργανα, συμπεριλαμβανομένης της ΕτΠ, για την προστασία της πολυγλωσσίας στην πολιτική δράση και το διοικητικό έργο, μαζί με τη σταδιακή εισαγωγή των μειονοτικών γλωσσών, όπως αποδεικνύεται από τις συμφωνίες με την Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο·

11. χαιρετίζει τη συνεργασία της Επιτροπής με τις διάφορες οργανώσεις που αναπτύσσουν δραστηριότητα στην Ένωση για την υποστήριξη των μειονοτικών γλωσσών, και επισημαίνει την ευρεία δράση που έχει αναπτύξει το Δίκτυο για την προώθηση της γλωσσικής πολυμορφίας (NPLD- Network to Promote Linguistic Diversity), και τη συνεργασία που είχε στο παρελθόν με το Ευρωπαϊκό Γραφείο για τις Λιγότερο Διαδεδομένες Γλώσσες (BELMR), πριν τη διάλυσή του, και με το Δίκτυο Mercator, που ασχολήθηκαν επί μακρόν με τις επιπτώσεις των διαφόρων μειονοτικών γλωσσών και πολιτισμών·

12. αναγνωρίζει ότι σήμερα σε πολλά ευρωπαϊκά προγράμματα (για παράδειγμα: το MEDIA, το πρόγραμμα Πολιτισμού, οι δράσεις υπέρ των ΜΜΕ, τα Διαρθρωτικά Ταμεία, η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών) έχουν χρηματοδοτηθεί δράσεις υπέρ των γλωσσικών μειονοτήτων, με τη συνεκτίμηση πολιτικών σε ευρύτερο γεωγραφικό πλαίσιο, όπως η στρατηγική για τον Δούναβη ή η σύμβαση των Άλπεων (για την οποία εργάστηκε η ομάδα «Χώρος των Άλπεων»)·

13. θεωρεί αρνητική, όπως φαίνεται από μια μελέτη του 2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τη μείωση των κεφαλαίων υπέρ της γλωσσικής πολυμορφίας σε σχέση με τον αυξανόμενο αριθμό των κοινοτικών γλωσσών·

Απαιτούμενες δράσεις

14. επισημαίνει τον θεμελιώδη ρόλο της, εφόσον η ΕτΠ είναι μια συνέλευση στην οποία μπορούν να συλλέγονται και να διαδίδονται προς όφελος όλων των ιστορικών γλωσσικών μειονοτήτων οι «βελτιστες πρακτικές» για την προστασία και την προώθηση των μειονοτικών γλωσσών και, γενικότερα, ο πολιτισμός κάθε γλωσσικής μειονότητας ως έκφραση της πολιτιστικής πολυμορφίας στην Ευρώπη·

15. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεχίσει τη δράση της για την προώθηση της γλωσσικής πολυμορφίας υποστηρίζοντας ποικιλοτρόπως τη διδασκαλία γλωσσών, ιδίως των περιφερειακών ή μειονοτικών γλωσσών·
16. καλεί τις κοινοτικές αρχές να προωθήσουν τη χρήση των γλωσσών αυτών κατά τις άμεσες επαφές των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων με τους πολίτες για να καταδειχθεί η εγγύτητα της Ένωσης στις ιστορικές γλωσσικές μειονότητες με ιδιαίτερη αναφορά στις ιστοσελίδες της Ένωσης και στις επιγραμμικές επικοινωνίες·
17. ενθαρρύνει, επίσης, τους θεσμούς της τοπικής και περιφερειακής δημοκρατίας να διεξάγουν ενημερωτικές εκστρατείες προκειμένου να γνωστοποιήσουν τα δικαιώματα των γλωσσικών μειονοτήτων και τον πλούτο και την ποικιλομορφία των πολιτισμών τους στον τοπικό πληθυσμό και στην υπόλοιπη Ευρώπη·
18. καλεί την Επιτροπή να υποστηρίξει τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές στην Ευρώπη για την ανάπτυξη της διδασκαλίας με υλικό και εργαλεία όπως η ειδική κατάρτιση των εκπαιδευτικών, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες κάθε μίας από τις γλωσσικές κοινότητες·
19. συνιστά να ενσωματωθούν πλήρως οι περιφερειακές ή μειονοτικές γλώσσες στις πολιτικές, στα προγράμματα και στις εγκάρσιες πρωτοβουλίες της Ένωσης με ιδιαίτερη αναφορά στην πολιτική του τομέα των οπτικοακουστικών μέσων, στην εκπαιδευτική πολιτική σε όλα τα επίπεδα, στον τομέα του πολιτισμού και της εκμάθησης γλωσσών, καθώς και στην πολιτική εδαφικής συνεργασίας, περιφερειακής ανάπτυξης τουρισμού και ανταλλαγών μεταξύ νέων·
20. προτείνει στην Επιτροπή και, κατά συνέπεια, στο Συμβούλιο να προβλεφθεί, κατά την προσεχή περίοδο προγραμματισμού,

κατάλληλη ενσωμάτωση των περιφερειακών και των μειονοτικών γλωσσών στο επόμενο πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα, στο πρόγραμμα Media, σε όλα τα προγράμματα στον τομέα του πολιτισμού, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και, ειδικότερα, στο πρόγραμμα δράσης στον τομέα της δια βίου μάθησης· το αυτό πρέπει να ισχύει όσον αφορά τα διαρθρωτικά ταμεία, το ψηφιακό θεματολόγιο και ο,τιδήποτε σχετίζεται με την αξιοποίηση των ανθρώπων και των κοινοτήτων στις οποίες ανήκουν·

21. εφιστά την προσοχή της Επιτροπής στην ανάγκη ενός συνολικού πλαισίου υπέρ των ιστορικών γλωσσικών μειονοτήτων, που να ενημερώνεται τακτικά (συμπεριλαμβανόμενης και της αναθεώρησης των μελετών για Ευρωπαϊκό Μωσαϊκό), πράγμα που θα συμβάλλει στην προβολή των ευκαιριών για ανταλλαγή απόψεων και αμοιβαία κατανόηση προς όφελος μιας ισχυρής πολιτιστικής συνοχής που να εντάσσεται στο συνολικό σχέδιο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης· στο σχέδιο αυτό πρέπει να διαφαίνεται η σημαντική συμβολή των περιφερειακών και μειονοτικών γλωσσών στο «Ευρωπαϊκό Μωσαϊκό»·

22. ζητά, τέλος, να συνειδητοποιήσουν η Επιτροπή και το Συμβούλιο την ανάγκη μιας ενισχυμένης νομικής βάσης ώστε να υπάρξει μια συγκεκριμένη πολιτική, η οποία να χρηματοδοτείται σωστά, προς όφελος των γλωσσικών μειονοτήτων·

23. συνιστά στα κράτη μέλη, τα οποία διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη γλωσσική πολιτική, να επιδείξουν ιδιαίτερη ευαισθησία όσον αφορά τη γλωσσική πολυμορφία στην επικράτεια τους σε μια λογική αξιοποίησης των ιστορικών γλωσσικών κοινοτήτων, γνωρίζοντας πόσο η αναγνώριση της πολιτισμικής κληρονομιάς και όλων των άλλων αξιών τις οποίες εκφράζει (ιστορία, γλώσσα και πολιτιστική κληρονομιά) συμβάλλει στην ειρηνική συνύπαρξη και στον εμπλουτισμό της ευρωπαϊκής ταυτότητας·

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας»

(2011/C 259/07)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- προτρέπει μετ' επιτάσεως όλα τα κράτη μέλη να θέσουν ποσοτικούς εθνικούς στόχους για όλους τους πρωταρχικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και ιδιαίτερα για εκείνους που έχουν άμεση σχέση με την «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας», ούτως ώστε να επιτύχουν μεγαλύτερη οικείωση των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων, να επιδείξουν φιλοδοξία ως προς τις εφαρμόζόμενες πολιτικές και να καταστήσουν δυνατή τη διαφανή αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών·
- τάσσεται υπέρ μιας προσέγγισης του ζητήματος των δεξιοτήτων και των θέσεων εργασίας, η οποία: α) θα παρέχει τη δυνατότητα στους τοπικούς και περιφερειακούς εταίρους να παρεμβαίνουν, να διοχετεύουν πόρους για την κάλυψη των αναγκών των κατά τόπους εργοδοτών και να επικεντρώνονται σε συγκεκριμένες ομάδες του εργατικού δυναμικού και β) θα δημιουργήσει ένα πλαίσιο για τη συγκέντρωση υπηρεσιών στον τόπο παροχής τους και την πρόβλεψη ειδικών λύσεων σε συγκεκριμένα προβλήματα τοπικής ή περιφερειακής εμβέλειας·
- επικαλείται το άρθρο 174 της ΣΛΕΕ με θέμα την εδαφική συνοχή και τονίζει ότι πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη τόσο οι διαφοροποιήσεις και οι βαθύτατες αποκλίσεις που παρουσιάζουν οι περιοχές της ΕΕ όσο και τα ποικίλης φύσεως προβλήματα που αυτές αντιμετωπίζουν στην προσπάθειά τους να επιτύχουν τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Αυτές οι διόλου αμελητέες ιδιαιτερότητες έχουν επισημανθεί σαφώς στην πέμπτη Έκθεση για την οικονομική και κοινωνική συνοχή (βλ. σημείο 6, σελ. 3-4)·
- ζητά να μελετηθούν πιο προσεκτικά τόσο η χρονική στιγμή της κατάργησης των τρεχόντων μέτρων αντιστάθμισης της κρίσης στην αγορά εργασίας, όσο και οι προεκτάσεις αυτής της απόφασης για την εμπιστοσύνη που επιδεικνύεται προς την αγορά, τα δημόσια οικονομικά, τις ατομικές προοπτικές απασχόλησης των πιο ευάλωτων εργαζομένων, καθώς και προς το γενικό επίπεδο μακροχρόνιας ανεργίας. Η ΕτιΠ κρίνει επίσης ότι η αρχική επιτυχία της Ατζέντας θα εξαρτηθεί από την αποτελεσματικότητα και τη διάρκεια της επίδρασης των μέτρων που ελήφθησαν υπέρ της αγοράς εργασίας λόγω της οικονομικής κρίσης. Όμως, ως γενικός προσανατολισμός πρέπει να ισχύει ότι τα μέτρα πολιτικής στην αγορά εργασίας που σχετίζονται με την κρίση πρέπει να έχουν σύντομη διάρκεια.

Εισηγητής	Henk KOOL (NL/PES), Αντιδήμαρχος: μέλος του εκτελεστικού συμβουλίου του δήμου της Χάγης
Έγγραφο αναφοράς	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας: Ευρωπαϊκή συμβολή για την πλήρη απασχόληση COM(2010) 682 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. επιδοκιμάζει την «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας» ως μια από τις επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Αναγνωρίζει ότι την συμπληρώνουν άλλες εμβληματικές πρωτοβουλίες και τονίζει ότι η Ατζέντα θα υλοποιηθεί μόνο μέσω μιας συντονισμένης, πολυεπίπεδης και ολοκληρωμένης προσέγγισης·

2. προτρέπει μετ' επιτάσεως όλα τα κράτη μέλη να θέσουν ποσοτικούς εθνικούς στόχους για όλους τους πρωταρχικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και ιδιαίτερα για εκείνους που έχουν άμεση σχέση με την «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας», ούτως ώστε να επιτύχουν μεγαλύτερη οικειώση των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων, να επιδείξουν φιλοδοξία ως προς τις εφαρμοζόμενες πολιτικές και να καταστήσουν δυνατή τη διαφανή αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών·

3. επικροτεί το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάνει μνεία στην περιφερειακή διάσταση των εμβληματικών πρωτοβουλιών. Ωστόσο θεωρεί ότι πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στον ιδιαίτερο ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών ως εργοδοτών, παρόχων υπηρεσιών και εποπτών στην προσπάθεια ενίσχυσης της ανάπτυξης και της συνοχής, καθώς και στην προσπάθεια συντονισμού των στρατηγικών συμπράξεων μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, των επιχειρηματικών οργανισμών και των ίδιων των επιχειρήσεων στην εκάστοτε περιφέρεια·

4. τάσσεται υπέρ μιας προσέγγισης του ζητήματος των δεξιοτήτων και των θέσεων εργασίας, η οποία: α) θα παρέχει τη δυνατότητα στους τοπικούς και περιφερειακούς εταίρους να παρεμβαίνουν, να διοχετεύουν πόρους για την κάλυψη των αναγκών των κατά τόπους εργοδοτών και να επικεντρώνονται σε συγκεκριμένες ομάδες του εργατικού δυναμικού και β) θα δημιουργήσει ένα πλαίσιο για τη συγκέντρωση υπηρεσιών στον τόπο παροχής τους και την πρόβλεψη ειδικών λύσεων σε συγκεκριμένα προβλήματα τοπικής ή περιφερειακής εμβέλειας·

5. θεωρεί, εξάλλου, ότι ορισμένες προτάσεις δράσης που διατυπώνονται στην εμβληματική πρωτοβουλία θα ωφελούνταν από την ενίσχυση της τοπικής/ περιφερειακής τους διάστασης και καλεί τα ευρωπαϊκά όργανα και τα κράτη μέλη να στηρίξουν ενέργειες που αφορούν: τις τοπικές στρατηγικές για τις δεξιότητες, την υποεθνική διάσταση του «Πανοράματος δεξιοτήτων στην ΕΕ», τα τοπικά μέτρα για την ένταξη στην αγορά εργασίας όσων δυσκολεύονται να βρουν εργασία όπως οι μετανάστες για παράδειγμα, τις τοπικές δράσεις κατά της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και του αναλφαριθμητισμού των ενηλίκων, τις τοπικές στρατηγικές για τη διά βίου μάθηση, την ενίσχυση των συνθηκών που επιτρέπουν τη δημιουργία

θέσεων εργασίας, τον κοινωνικό διάλογο σε τοπικό/ περιφερειακό επίπεδο σχετικά με τις πολιτικές για την αγορά εργασίας και την απασχόληση, τα περιφερειακά κέντρα αριστείας για τις θέσεις εργασίας του αύριο και τη μελλοντική διάθεση επαρκούς εργατικού δυναμικού για βασικούς τομείς όπως η υγεία·

6. επικαλείται το άρθρο 174 της ΣΛΕΕ με θέμα την εδαφική συνοχή και τονίζει ότι πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη τόσο οι διαφοροποιήσεις και οι βαθύτατες αποκλίσεις που παρουσιάζουν οι περιοχές της ΕΕ όσο και τα ποικίλης φύσεως προβλήματα που αυτές αντιμετωπίζουν στην προσπάθειά τους να επιτύχουν τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Αυτές οι διόλου αμελητέες ιδιαιτερότητες έχουν επισημανθεί σαφώς στην πέμπτη Έκθεση για την οικονομική και κοινωνική συνοχή⁽¹⁾, όπου αναφέρεται συγκεκριμένα ότι:

α) λιγότερες από μία στις τρεις περιφέρειες έχουν επιτύχει το επιδιωκόμενο ποσοστό απασχόλησης του 75 %, ενώ σχεδόν μία στις πέντε έχει ποσοστό απασχόλησης κάτω του 65 %,

β) σε πάνω από το 20 % των περιφερειών, το 40 % του πληθυσμού ή και περισσότερο έχει χαμηλό μορφωτικό επίπεδο,

γ) λιγότερες από μία στις έξι περιφέρειες έχουν επιτύχει τον επιδιωκόμενο στόχο για την τριτοβάθμια εκπαίδευση,

δ) τα ποσοστά συμμετοχής στη διά βίου μάθηση παρουσιάζουν σημαντικές αποκλίσεις, με πολύ χαμηλό ποσοστό συμμετοχής (5 % ή λιγότερο) σε πάνω από το 22 % των περιφερειών·

ε) η γήρανση του πληθυσμού είναι ταχεία και παρατηρείται στρέβλωση του δείκτη εξάρτησης των ηλικιωμένων.

7. επισημαίνει τις αρνητικές συνέπειες που ενδέχεται να έχουν για ορισμένες περιφέρειες οι πολιτικές που προκρίνουν συλλήβδην ανά την επικράτεια της ΕΕ βελτιώσεις ή εθνικούς στόχους, με περιορισμένη ή μηδαμινή αναφορά στην εδαφική διάσταση. Προτρέπει δε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξετάσουν τις επιπτώσεις μιας τέτοιας προσέγγισης, ιδίως για εκείνες τις περιοχές που χαρακτηρίζονται από σοβαρές διαρθρωτικές αδυναμίες·

8. επισημαίνει τις τεράστιες αποκλίσεις που υπάρχουν μεταξύ των περιφερειών της ΕΕ όσον αφορά τα επίπεδα συμμετοχής στη διά βίου μάθηση και στην κατάρτιση και ανησυχεί μήπως, παρά την

⁽¹⁾ COM(2010) 642 (9.11.2010)

πληθώρα των στόχων που καθορίζονται για αυτό το θέμα εδώ και πολλά χρόνια, η ΕΕ αποτύχει παντελώς να εξασφαλίσει την ευθυγράμμιση των υστερούντων κρατών μελών και περιφερειών με τον ενωσιακό μέσο όρο·

9. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η παρουσίαση της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας» δεν συνοδεύτηκε από εκτίμηση των δημοσιονομικών επιπτώσεων των προτεινόμενων μέτρων·

10. ζητά να μελετηθούν πιο προσεκτικά τόσο η χρονική στιγμή της κατάργησης των τρεχόντων μέτρων αντιστάθμισης της κρίσης στην αγορά εργασίας, όσο και οι προεκτάσεις αυτής της απόφασης για την εμπιστοσύνη που επιδεικνύεται προς την αγορά, τα δημόσια οικονομικά, τις ατομικές προοπτικές απασχόλησης των πιο εύάλωτων εργαζομένων, καθώς και προς το γενικό επίπεδο μακροχρόνιας ανεργίας. Η ΕτΠ κρίνει επίσης ότι η αρχική επιτυχία της Ατζέντας θα εξαρτηθεί από την αποτελεσματικότητα και τη διάρκεια της επίδρασης των μέτρων που ελήφθησαν υπέρ της αγοράς εργασίας λόγω της οικονομικής κρίσης. Όμως, ως γενικός προσανατολισμός πρέπει να είναι ότι τα μέτρα πολιτικής στην αγορά εργασίας για την αντιμετώπιση της κρίσης πρέπει να έχουν σύντομη διάρκεια·

11. ζητά να θεσπιστούν, τόσο στο επίπεδο της ΕΕ όσο και σε εκείνο των κρατών μελών, μηχανισμοί για τον συντονισμό των προσπαθειών επίτευξης των στόχων της «Ατζέντας για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας» και των στόχων των άλλων εμβληματικών πρωτοβουλιών, ιδιαίτερα δε των εμβληματικών πρωτοβουλιών «Νεολαία σε κίνηση» και «Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας»·

Προς μια νέα δυναμική της ευελιξίας και της ασφάλειας στην απασχόληση

12. συμφωνεί με τη διαπίστωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι σε μια ανεργία αγορά εργασίας, με υψηλά επίπεδα διαθρησκευτικής ανεργίας, τα μέτρα υπέρ της απασχόλησης δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση της ανεργίας και ότι πρέπει να συνοδεύονται από την παροχή κινήτρων για την τόνωση της ζήτησης εργατικού δυναμικού, με την προϋπόθεση ότι θα υπάρχει καλύτερη εξισορρόπηση αυτών των δύο συνόλων πολιτικών υποδείξεων·

13. αναγνωρίζει την ανάγκη να ενισχυθούν τα εθνικά μέτρα υπέρ της ευελιξίας και της ασφάλειας στην απασχόληση, καθώς και να προσαρμοστούν στα νέα κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα, και επικροτεί τη συμπεριληψη των κατευθυντήριων γραμμών για την ευελιξία με ασφάλεια στις εργασίες του Συμβουλίου· υπενθυμίζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι οι κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει πάντα να συμπεριλαμβάνονται στις διαβουλεύσεις όταν προτείνονται αλλαγές με πιθανές επιπτώσεις στην αγορά εργασίας, και ζητά από την Επιτροπή να διασαφηνίσει τις συνέπειες που θα έχουν οι προτεινόμενες αλλαγές στις συμβατικές ρυθμίσεις αορίστου χρόνου για την ασφάλεια της απασχόλησης, τα ισχύοντα δικαιώματα των εργαζομένων, τον χρόνο εργασίας και τους τρόπους οργάνωσης αυτής·

14. υπενθυμίζει ότι η ΕΕ έχει λειτουργήσει καταλυτικά στην προοδευτική τροποποίηση της εθνικής εργατικής νομοθεσίας μέσω των προηγούμενων οδηγιών της και τονίζει τη σημασία της διατήρησης αυτών των προτύπων. Εντούτοις, εκτιμά ότι απαιτείται η συνέχιση των προσπαθειών και η ενθάρρυνση των διαθρησκευτικών αλλαγών για την επίτευξη περισσότερης κοινωνικής σταθερότητας·

15. επικροτεί ιδιαίτερος την έμφαση που δίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη στήριξη των ΜΜΕ, οι οποίες θα διαδραματίσουν

καθοριστικό ρόλο στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην οικονομική ανταγωνιστικότητα· υπενθυμίζει δε τις συστάσεις της γνωμοδότησης της για τη «Ρυθμιστική πράξη για τις Μικρές Επιχειρήσεις»⁽²⁾, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση στη χρηματοδότηση και την υλοποίηση της αρχής «Σκέψου πρώτα σε μικρή κλίμακα»·

16. επισημαίνει εκ νέου την ανομοιογενή πρόοδο και την πολλαπλή ερμηνεία αρκετών από τις ισχύουσες οδηγίες της ΕΕ περί απασχόλησης κατά τη μεταφορά τους στην εθνική νομοθεσία των κρατών μελών, με αποτέλεσμα την απουσία ενιαίας αγοράς εργασίας στην ΕΕ· παράλληλα, αναγνωρίζει ότι χάρη στην αξίωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για εκθέσεις προόδου εκ μέρους των κρατών μελών αναφορικά με τη μεταφορά της νομοθεσίας της ΕΕ στο εθνικό δικαίο, δεν υπάρχουν μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ των εθνικών ρυθμίσεων. Για μια γενική επισκόπηση του εύρους των διαφορών προτείνεται η πραγματοποίηση συγκριτικών αναλύσεων της αποτελεσματικής εφαρμογής ορισμένων εκ των οδηγιών στα κράτη μέλη·

Εξοπλίζοντας τους πολίτες με τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα

17. συγκαταεί την περιεκτική αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα τα κύρια προβλήματα της αγοράς εργασίας στην ΕΕ· συμφωνεί ότι υπάρχουν έλλειμμα κατάλληλων δεξιοτήτων για τις μελλοντικές ανάγκες της αγοράς εργασίας, ανεπαρκής ζήτηση και προσφορά δυνατοτήτων κατάρτισης σε συγκεκριμένα επίπεδα δεξιοτήτων και ανάγκη καλύτερης αντιστοίχισης και διαχείρισης των δεξιοτήτων και της πείρας των διακινούμενων εργαζομένων·

18. κρίνει, πάντως, ότι προς το παρόν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ερμηνεύει πολύ επιφανειακά το πρόβλημα των δεξιοτήτων και ότι υποτιμά τη δυσκολία της αντιμετώπισης της μεταλλασσόμενης τομεακής σύνθεσης της οικονομίας και των επιπτώσεών της στην ηλικία, στα δύο φύλα και στα άτομα με αναπηρίες. Ομοίως, δεν αποδίδει τη δέουσα σημασία στην πιστοποίηση της επαγγελματικής προϋπηρεσίας, στην επίσημη κατοχύρωση των δεξιοτήτων που αφορούν σε αναπτυσσόμενους βασικούς κλάδους όπως η δευτερεύουσα περιθάλψη· παραγνωρίζει τον ολοένα αυξανόμενο αριθμό μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων και τη συναφή ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσής τους, τα ποσοστά ανεργίας των υπηκόων τρίτων χωρών –τα οποία είναι υπερδιπλάσια των ποσοστών των υπηκόων του εκάστοτε κράτους μέλους– και επίσης υποτιμά την ανάγκη εφαρμογής συγκεκριμένης δέσμης πολιτικών για τον περιορισμό του αυξανόμενου αριθμού νέων εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης·

19. θεωρεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αφενός μεν πρέπει να δώσει μεγαλύτερη έμφαση στον τοπικό χαρακτήρα των παρεχόμενων υπηρεσιών και του στρατηγικού σχεδιασμού όσον αφορά στην καταγραφή των προσόντων του εργατικού δυναμικού, στην πρόβλεψη των αναγκών σε προσόντα και στη χάραξη βιομηχανικής πολιτικής· αφετέρου δε πρέπει να συγκεκριμενοποιήσει περαιτέρω τον σχεδιασμό και τον προγραμματισμό άμεσων παρεμβάσεων των τοπικών εργοδοτών, των κοινωνικών εταίρων και των υπηρεσιών απασχόλησης, στηρίζοντας τις επιχειρήσεις και εξασφαλίζοντας μηχανισμούς έγκαιρου και προορατικού εντοπισμού των αναγκών κατάρτισης των εργαζομένων για λογαριασμό των επιχειρήσεων, οι οποίες απειλούνται με παύση της λειτουργίας τους·

(2) CdR 246/2008 fin

20. τάσσεται υπέρ του «πανοράματος» δεξιοτήτων στην ΕΕ που αποσκοπεί στη βελτίωση της διαφάνειας για τους αναζητούντες εργασία, τους εργαζομένους, τις επιχειρήσεις και/ή τους δημόσιους φορείς. Παρά ταύτα, πιστεύει ότι το συγκεκριμένο μέσο απαιτείται να λάβει περισσότερο τοπικό χαρακτήρα για να συμπληρώσει κατάλληλα τα δεδομένα που έχουν συγκεντρωθεί σε εθνικό επίπεδο, ιδίως δε στα κράτη μέλη με πολύ συγκεντρωτικό σύστημα δημόσιας διοίκησης. Οι πιο έγκυρες και έγκαιρες πληροφορίες για τις αγορές εργασίας της περιφέρειας αντλούνται σε υποεθνική κλίμακα και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά στον προσδιορισμό αναντιστοιχίας δεξιοτήτων, στην παροχή κατάλληλης επιμόρφωσης και προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και στην παροχή κινήτρων για επενδύσεις βάσει της τοπικής ζήτησης·

21. είναι υπέρ της ενίσχυσης των συνδέσμων επιχειρήσεων-πανεπιστημίων και ιδιαίτερα υπέρ της ενσωμάτωσης, στα πανεπιστημιακά προγράμματα, τοποθετήσεων σε θέσεις εργασίας με κατοχυρούμενες διδακτικές μονάδες, προκειμένου να ενισχυθεί το μείγμα τεχνικών, επιχειρηματικών και προσωπικών/επικοινωνιακών δεξιοτήτων των πτυχιούχων και να ενισχυθεί η απασχολησιμότητά τους στη σύγχρονη αγορά εργασίας·

22. πιστεύει ότι η ψηφιακή παιδεία και οι ψηφιακές δεξιότητες πρέπει να αποτελούν κεντρικό στοιχείο της πρόβλεψης και της χαρτογράφησης των μελλοντικών δεξιοτήτων και ότι οι επενδύσεις σε υποδομές ΤΠΕ πρέπει να συνοδευθούν με κατάλληλα προγράμματα που θα αυξάνουν τις ηλεκτρονικές δεξιότητες του εργατικού δυναμικού και ιδιαίτερα των εργαζομένων χαμηλής ειδικευσης, των ευάλωτων ομάδων και των ανέργων·

23. δεδομένου ότι το 2011 έχει ανακηρυχθεί Ευρωπαϊκό Έτος Εθελοντισμού, συνιστά να ληφθεί υπόψη στην «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας» η αξία του εθελοντισμού για τη διεύρυνση του φάσματος των δεξιοτήτων των ατόμων· ζητά μάλιστα να συνδεθούν τα υπάρχοντα συστήματα πιστοποίησης, που χρησιμοποιούνται για την αναγνώριση των δεξιοτήτων, των γνώσεων και των εμπειριών που έχουν αποκτηθεί μέσω του εθελοντισμού, με το σύστημα του βιογραφικού σημειώματος Europass, προκειμένου να διευκολυνθεί η αναγνώριση σε όλη την ΕΕ των σχετικών εμπειριών εθελοντισμού και της απασχολησιμότητας·

24. πιστεύει ότι πρέπει να αναγνωριστούν ρητά οι υπηρεσίες που παρέχουν ήδη οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές σε θέματα παροχής καθοδήγησης, κινήτρων, συμβουλών και συνδρομής των επιχειρήσεων και δη των ΜΜΕ. Παράλληλα, πρέπει να αναδειχθεί και να στηριχθεί περαιτέρω η συμβολή των εν λόγω αρχών στις κοινές επενδύσεις και στη διασύνδεση της ακαδημαϊκής κοινότητας με τον επιχειρηματικό κόσμο·

Η ατζέντα της ΕΕ και η ενίσχυση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού

25. σημειώνει ότι μόλις το 15 % της αγοράς εργασίας αντιστοιχεί σε μετακινήσεις από το ένα κράτος μέλος της ΕΕ στο άλλο και ότι το ποσοστό των προερχόμενων από τρίτες χώρες μεταναστών σε ηλικία να εργαστούν είναι διπλάσιο αυτού των μεταναστών από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ. Η ΕΤΠ επιδοκμάζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την καταγραφή των δεξιοτήτων των υπηκόων τρίτων χωρών και επιμένει ότι πρέπει να αποδοθεί μεγαλύτερη σημασία στην κοινωνική και οικονομική ένταξη και στη

συμμετοχή των εθνικών, τοπικών και περιφερειακών αρχών. Σε περίπτωση καταγραφής ενός τέτοιου εγχειρήματος, θα πρέπει να επιλεχθεί μια πολύ προσεκτική προσέγγιση και να εξασφαλισθεί η προσωπική εντιμότητα·

26. αναγνωρίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στηρίζει την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού ως μηχανισμό αντιστάθμισης των διαπεριφερειακών ανισορροπιών σε αυτήν, ωστόσο επισημαίνει τις επιπτώσεις ως προς την αρχή της εδαφικής συνοχής. Επίσης ζητά να εξεταστούν προσεκτικότερα οι συνέπειες της «φυγής εγκεφάλων» και η ποικίλη επίδραση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού τόσο στις περιφέρειες προέλευσης όσο και υποδοχής αυτού. Με την εφαρμογή μιας τέτοιας πολιτικής, υπάρχει κίνδυνος το βραχυπρόθεσμο κέρδος όσον αφορά τα συνολικά επίπεδα απασχόλησης στην ΕΕ να έχει μακροπρόθεσμο κόστος για ορισμένες απόκεντρες περιφέρειες. Τέλος, εκφράζει το αίτημα διεξαγωγής γενικού διαλόγου μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών τους με θέμα την εμπειρία που έχουν αποκομίσει σε θέματα μετανάστευσης και τις προεκτάσεις του στην μακροπρόθεσμη προοπτική ανάπτυξης της κάθε περιφέρειας·

Αναβάθμιση της ποιότητας και των συνθηκών εργασίας

27. επικροτεί μεν την πρόταση ευρείας αξιολόγησης του ισχύοντος νομοθετικού «κεκτημένου» περί ποιότητας και συνθηκών εργασίας, αλλά προτρέπει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει υπόψη και το ζήτημα της μέχρι σήμερα άνισης εφαρμογής των οδηγιών της ΕΕ ανά τα κράτη μέλη·

28. υπενθυμίζει τον σημαντικό αριθμό προγραμμάτων που εφαρμόζουν επί του παρόντος οι τοπικές και περιφερειακές αρχές σε αρκετά κράτη μέλη της ΕΕ για τον εξορθολογισμό και τον περιορισμό του προϋπολογισμού και επισημαίνει τις ενδεχόμενες δυσκολίες των εν λόγω αρχών να συνδυάσουν αυτές τις περικοπές με ένα προοδευτικό πρόγραμμα υπέρ των εργαζομένων. Στην προσπάθειά τους να διατηρήσουν σε υψηλά επίπεδα τις παρεχόμενες υπηρεσίες πρώτης γραμμής με λιγότερους οικονομικούς πόρους και ανθρώπινο δυναμικό, είναι ορατός ο κίνδυνος να αντιμετωπίσουν δυσκολίες οι τοπικές και περιφερειακές αρχές όσον αφορά την τήρηση της οδηγίας για τον χρόνο εργασίας. Η μεμονωμένη άνοδος της παραγωγικότητας πιθανότατα να μην σταθεί αρκετή για να καλύψει τις αναγκαίες υπηρεσίες και αναπόφευκτα θα εξαναγκάσει το μειωμένο προσωπικό να εργάζεται υπερωρίες. Εφόσον σημειωθεί ρεαλιστική πρόοδος της παραγωγικότητας, θα πρέπει να συμβιβαστεί η ελαττωμένη δύναμη των εργαζομένων με τον όγκο των απαιτούμενων υπηρεσιών. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να υποστηριχθούν στην προσπάθειά τους να αποτελέσουν παράδειγμα προς μίμηση όσον αφορά την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας και, ως εκ τούτου, ενθαρρύνονται να θέσουν πραγματοποιήσιμους στόχους ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες·

29. αναγνωρίζει μεν την αρμοδιότητα των κρατών μελών στην επιβολή των εν λόγω προστατευτικών νόμων, αλλά προτείνει τη δημιουργία ενός μέσου αντιπαραβολής και διάδοσης, κυρίως ως προς την εφαρμογή των κανόνων για την υγεία και την ασφάλεια· το συγκεκριμένο μέσο, εν είδει «εποπτικής αρχής για την υγεία και ασφάλεια», θα επιτρέπει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τυχόν ανωμαλίες στη διαδικασία εφαρμογής·

30. σημειώνει ότι η «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας» κάνει μεν αναφορά στο φαινόμενο των «φτωχών εργαζομένων», αλλά δυστυχώς δεν διατυπώνει καμία συγκεκριμένη πρόταση, σε σχέση με την ποιότητα της εργασίας, τη βιωσιμότητα της απασχόλησης ή την επάρκεια των εισοδημάτων, για την απευθείας αντιμετώπιση αυτού του μόνιμου προβλήματος·

Ενίσχυση της προσπάθειας δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας

31. ενστερνίζεται την άποψη ότι οι ΜΜΕ αποτελούν το όχημα για την μελλοντική αύξηση της απασχόλησης, καθώς και ότι θα πρέπει να ενταθεί η επιχειρηματική δραστηριότητα σε όλη την οικονομία της ΕΕ, προκειμένου αφενός να υποστηριχθεί η επέκταση της ηλικιακής εργασίας του πληθυσμού και αφετέρου να ελαττωθεί η υψηλή εξάρτηση ορισμένων περιφερειών από τις άμεσες επενδύσεις εξωτερικού. Εντούτοις, η ΕΤΠ ζητά να διευρυνθεί ο ορίζοντας της κατάρτισης σε θέματα επιχειρηματικότητας και της προσαρμογής στη νέα τομεακή σύνθεση της οικονομίας. Θα ήταν σκόπιμο να ενισχυθεί η διδασκαλία της επιχειρηματικότητας στο εκπαιδευτικό σύστημα, αλλά και στην κατάρτιση και στην επιμόρφωση των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων –στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα–, έτσι ώστε να προαχθεί η καινοτομία στους υπάρχοντες χώρους εργασίας·

32. τάσσεται υπέρ της αρχής «προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις», η οποία θα πρέπει να εφαρμοστεί σε όλους τους πυλώνες της παρούσας εμβληματικής πρωτοβουλίας· υπογραμμίζει μάλιστα ότι η στήριξη δεν θα πρέπει να περιορίζεται μόνο στην ίδρυση νέων επιχειρήσεων, στις νεοσύστατες ΜΜΕ και στις επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας, αλλά να χορηγείται και σε βιώσιμες υφιστάμενες επιχειρήσεις, καθώς και σε επιχειρήσεις που τελούν υπό ανάπτυξη και αναδιάρθρωση, προκειμένου να εξασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα όλων των επιχειρήσεων· υπογραμμίζει μάλιστα ότι η στήριξη δεν θα πρέπει να περιορίζεται μόνο στην ίδρυση νέων επιχειρήσεων, στις νεοσύστατες ΜΜΕ και στις επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας, αλλά να χορηγείται και σε επιχειρήσεις που τελούν υπό ανάπτυξη και αναδιάρθρωση, προκειμένου να εξασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα όλων των επιχειρήσεων·

33. συμφωνεί ότι πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια έτσι ώστε να επισημοποιηθεί η αδήλωτη απασχόληση και τονίζει, προς τούτο, ότι επιβάλλεται η ρύθμιση ορισμένων δραστηριοτήτων στον τομέα της οικιακής εργασίας και της κατ' οίκον φροντίδας· ζητά δε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει το συντομότερο δυνατόν πρόταση για την παροχή διευκρινίσεων ως προς τον τύπο των κινήτρων που θα παρασχεθούν για την επίτευξη αυτού του στόχου·

34. φρονεί ότι μέσω της εκτέλεσης συμβάσεων για τις προμήθειές τους, οι δημόσιες αρχές μπορούν να συμβάλλουν και στην πρόσληψη μακροχρόνια ανέργων ατόμων με ειδικές ανάγκες και ασκούμενων. Έτσι, οι δημόσιες αρχές θα μπορούσαν να συμπεριλαμβάνουν στις προσκλήσεις υποβολής προσφορών τον όρο ότι η επιχείρηση στην οποία ανατίθεται η σύμβαση θα πρέπει να χρησιμοποιεί ένα ορισμένο ποσοστό της αξίας της σύμβασης για την πρόσληψη ατόμων εξ' αυτών των ομάδων στόχων. Οι δυνατότητες που υπάρχουν για να γίνει αυτό δεν αξιοποιούνται πλήρως σήμερα. Η ΕΤΠ συνιστά λοιπόν, σύμφωνα με τη γνωμοδότηση που εξέδωσε σχετικά με τον εκσυγχρονισμό της πολιτικής της ΕΕ για τις δημόσιες προμήθειες, την προώθηση σε κοινοτικό επίπεδο των κοινωνικών συμβάσεων και την πρόσληψη μακροχρόνια ανέργων, ατόμων με ειδικές ανάγκες και ασκούμενων για την εκτέλεση δημόσιων συμβάσεων·

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα της ΕΕ στην υπηρεσία των νέων δεξιοτήτων και των θέσεων εργασίας

35. θα επιθυμούσε να διασαφηνιστεί περισσότερο πώς θα επιδιωχθούν οι στόχοι της εμβληματικής πρωτοβουλίας με τα σχετικά προγράμματα της ΕΕ κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού, αλλά δεν θα συνιστούσε ριζικές αλλαγές στα επιχειρησιακά προγράμματα στην παρούσα φάση της διαδικασίας εφαρμογής τους·

36. προσυπογράφει το αίτημα της ορθότερης χρήσης και της συνέργειας των ταμείων της ΕΕ, όπως προτείνεται στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την επανεξέταση του προϋπολογισμού⁽³⁾ της ΕΕ, με σκοπό την ευόδωση των στόχων της Ατζέντας για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας. Ωστόσο, κρίνει ότι τούτο μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα μέσα από τις εξής προσεγγίσεις:

κατά τόπους προσέγγιση – ήτοι βελτιωμένος συντονισμός των τομεακών με τις εδαφικές πολιτικές μέσω της χρήσης πολλαπλών ταμείων (κοινό στρατηγικό πλαίσιο) και δη με την ενδυνάμωση της εδαφικής διάστασης του ΕΚΤ (το οποίο εφαρμόζεται διά ευρέων εθνικών προγραμμάτων μόνο σε ορισμένα κράτη μέλη). Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες θα εξακολουθήσουν να διαθέτουν αρκετή ευελιξία για να ορίζουν τις προτεραιότητές τους και να επινοούν κατάλληλες συνδυαστικές λύσεις πολιτικής στις εκάστοτε εθνικές και περιφερειακές ιδιαιτερότητες·

προσέγγιση πολυεπίπεδης διακυβέρνησης – προκειμένου για την καλύτερη σύζευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των φιλοδοξιών της πολιτικής συνοχής, κρίνεται σκόπιμη η συναφή συμβάσεων εταιρικής σχέσης στον τομέα της ανάπτυξης και των επενδύσεων. Οι συμβάσεις αυτές θα πρέπει να αναπτύσσονται από κοινού με όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, ώστε να εξασφαλιστεί πως τα περιφερειακά προγράμματα δεν θα αποτελούν απλώς ένα μέσο που καθορίζεται από τις εθνικές προτεραιότητες·

προσέγγιση βάσει των αποτελεσμάτων – ήτοι η παρακολούθηση της προόδου με τη βοήθεια των ποσοτικών και των ποιοτικών δεικτών και με σκοπό την αρτιότερη αξιολόγηση και χάραξη πολιτικής. Κατ' αυτόν τον τρόπο ενισχύονται τα μέτρα υπέρ της υλοποίησης των προτεραιοτήτων και επιτυγχάνεται διασύνδεση με τις ειδικές για κάθε κράτος μέλος συστάσεις υπό το πρίσμα της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (άρθρο 148 της ΣΛΕΕ). Για να πραγματοποιηθεί αυτός ο στόχος, απαιτείται η ανάπτυξη κοινού πλαισίου αξιολόγησης αντικτύπου σε επίπεδο ΕΕ·

37. θα επικροτούσε την εξέταση της καθιέρωσης στενότερης σύνδεσης μεταξύ των υποχρεώσεων αναφοράς της προόδου της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων και των αντίστοιχων υποχρεώσεων όσον αφορά την πολιτική συνοχής, προκειμένου να αποφευχθούν οι επικαλύψεις και να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα·

38. αναγνωρίζει την ανάγκη ορθότερης χρήσης των ταμείων της ΕΕ για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων στην απασχόληση, στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση, αλλά απορρίπτει τις προτάσεις περί αντλήσεως των πόρων υπό προϋποθέσεις, καθότι δεν θα πρέπει να συναρτάται η χορήγηση πόρων σε μια περιφέρεια από το Ταμείο Συνοχής προς την αποτελεσματικότητα των θεσμικών οργάνων και της μακροοικονομικής πολιτικής ενός κράτους μέλους·

39. εισηγείται – βάσει της πείρας από τη χρήση ορισμένων ταμείων όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση – τον αρτιότερο συντονισμό όλων των ταμείων της ΕΕ με αντικείμενο τις δεξιότητες και τις θέσεις εργασίας·

(3) COM(2010) 700, 19.10.2010

40. επιθυμεί να συνδράμει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην παρακολούθηση της εφαρμογής της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των εμβληματικών πρωτοβουλιών από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, μέσω της πλατφόρμας που έχει δημιουργήσει για την παρακολούθηση της εν λόγω στρατηγικής.

Βρυξέλλες, 1 Ιουλίου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών — Μεταρρύθμιση των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος

(2011/C 259/08)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επαναλαμβάνει ότι η αναθεώρηση της δέσμης νομοθετικών μέτρων θα πρέπει να πραγματοποιηθεί με την αυστηρή τήρηση της αρχής της επικουρικότητας, και να εγγυάται την ελευθερία επιλογής και διαχείρισης της τοπικής αυτοδιοίκησης όσον αφορά τους όρους οργάνωσης, χρηματοδότησης και άσκησης των προνομίων τους·
- τονίζει ωστόσο ότι η ευρεία διακριτική ευχέρεια, την οποία πρέπει να διαθέτουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, απαιτεί για την εφαρμογή της μια νομική βάση με πράξη του παραγωγού δικαίου που, βάσει σειράς ορισμών, θα εγγυάται στις αυτοδιοικητικές αρχές την πιο ευέλικτη δυνατή εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού σχετικά με τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ)·
- αντιτίθεται στην εισαγωγή αξιολόγησης της οικονομικής αποτελεσματικότητας των αντισταθμίσεων υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος από την Επιτροπή·
- εκτιμά ότι πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη και άλλα αντικειμενικά κριτήρια που εξουδετερώνουν εκ των προτέρων τον κίνδυνο επηρεασμού των ενδοκοινοτικών συναλλαγών, όπως η περιορισμένη εδαφική αρμοδιότητα ορισμένων φορέων που διέπονται από καθεστώτα έγκρισης, η περιορισμένη αρμοδιότητα αντικειμένου ορισμένων φορέων, δημόσιων ή ιδιωτικών, που δημιουργήθηκαν ειδικά για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας σε μια συγκεκριμένη περιοχή και δεν έχουν καμία εμπορική δραστηριότητα στην αγορά, ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας ορισμένων κοινωνικών επιχειρήσεων·
- προτείνει στην Επιτροπή όπως το όριο του κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας αυξηθεί ειδικά για την αντιστάθμιση παροχής δημόσιας υπηρεσίας στο ύψος των 800 000 ευρώ ετησίως, ώστε να αποκλείει τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων όλων των τοπικών δημόσιων υπηρεσιών που βασίζονται κυρίως σε τοπικές συνεταιριστικές ενώσεις και σε πολύ μικρές κοινωνικές συνοικιακές επιχειρήσεις.

Γενικός εισηγητής	Karl-Heinz LAMBERTZ (BE/PSE), Υπουργός-Πρόεδρος της γερμανόφωνης κοινότητας του Βελγίου
Έγγραφο αναφοράς	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα — Μεταρρύθμιση των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος
	COM(2011) 146 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

1. επιδοκίμαζε την απόφαση της Επιτροπής να ξεκινήσει διάλογο με τους ενδιαφερόμενους φορείς και τα θεσμικά όργανα σχετικά με την αναθεώρηση της δέσμης νομοθετικών μέτρων για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης δημόσιας υπηρεσίας, με βάση τα πορίσματα της έκθεσης αξιολόγησής της, η οποία καταρτίστηκε μετά από εκτενείς διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη και πολλούς ενδιαφερόμενους φορείς·

2. θεωρεί ότι αυτή η αναθεώρηση αποτελεί σημαντική πολιτική πρωτοβουλία για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και τους πολίτες καθώς πρέπει να επιδιώκει να καθορίσει νέους, σαφείς και αναλογικούς κανόνες όσον αφορά τη συμμόρφωση των τρόπων χρηματοδότησης των δημόσιων υπηρεσιών με την εσωτερική αγορά ώστε να παρέχονται η νομική ασφάλεια και η προβλεψιμότητα που απαιτούνται για την ανάπτυξη των δημόσιων υπηρεσιών στην ΕΕ και την αποτελεσματική ικανοποίηση των βασικών αναγκών των ευρωπαίων πολιτών·

3. σημειώνει με ενδιαφέρον ότι η αναθεώρηση της δέσμης νομοθετικών μέτρων αποτελεί μέρος των ευρύτερων στόχων της Επιτροπής στον τομέα των δημοσίων υπηρεσιών και την εσωτερική αγορά, συμπεριλαμβανομένης και της πρότασης αριθ. 25 της «Πράξης προς την ενιαία αγορά»⁽¹⁾ που συνίσταται στην έγκριση έως το τέλος του 2011, ανακοίνωσης συνοδευόμενης από σύνολο δράσεων για τις δημόσιες υπηρεσίες, και στην επισήμανση ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη της πρέπει να μεριμνούν ώστε οι δημόσιες υπηρεσίες να λειτουργούν ευκολότερα στο κατάλληλο επίπεδο, να υπάγονται σε σαφείς κανόνες χρηματοδότησης, να είναι πολύ υψηλής ποιότητας και να έχουν πράγματι όλοι οι πολίτες πρόσβαση σε αυτές·

4. επαναλαμβάνει ότι η αναθεώρηση της δέσμης νομοθετικών μέτρων θα πρέπει να πραγματοποιηθεί με την αυστηρή τήρηση της αρχής της επικουρικότητας, και να εγγυάται την ελευθερία επιλογής και διαχείρισης της τοπικής αυτοδιοίκησης όσον αφορά τους όρους οργάνωσης, χρηματοδότησης και άσκησης των προνομίων τους σε θέματα δημόσιας υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των εθνικών ή περιφερειακών νομοθεσιών·

5. επισημαίνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές νομιμοποιούνται να λάβουν ενεργό μέρος στη διαδικασία αναθεώρησης της δέσμης νομοθετικών μέτρων διότι δρουν επί τόπου και συμμετέχουν καθημερινά στον καθορισμό, την οργάνωση, τη χρηματοδότηση και την παροχή δημόσιων υπηρεσιών για την αντιμετώπιση των βασικών αναγκών, που εξελίσσονται και διαφοροποιούνται ολοένα και περισσότερο, τις οποίες εκφράζουν οι πολίτες στον τόπο που ζουν, και αφορούν την απασχόληση, τη στέγαση, τις μεταφορές, την εκπαίδευση, την υγεία, τους νηπιακούς σταθμούς, αλλά και τα κέντρα για εξαρτημένα ηλικιωμένα άτομα, τον πολιτισμό, τον αθλητισμό, την ψυχαγωγία κτλ·

6. επιδοκίμαζε την αναγνώριση εκ μέρους της Επιτροπής του καθοριστικής σημασίας ρόλου των δημοσίων υπηρεσιών στις κοινές αξίες της Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 14 της ΣΛΕΕ. Σημαντική είναι επίσης η παροχή, εκ μέρους των κρατών μελών, καθώς και σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο, ορισμένων σημαντικών δημοσίων υπηρεσιών στους πολίτες υπό λογικούς όρους και συνθήκες. Οι υπηρεσίες αυτές προωθούν την κοινωνική και εδαφική συνοχή, βελτιώνουν την ευημερία των πολιτών, εξασφαλίζουν μια αναδιανεμητική λειτουργία, καταπολεμούν τις ανισότητες, εφαρμόζουν την κοινωνική δικαιοσύνη και συμβάλλουν ουσιαστικά στην ανάπτυξη της Ένωσης, όπως προβλέπεται από τη στρατηγική «Ευρώπη 2020»· ως εκ τούτου, η ευρωπαϊκή πολιτική για τις δημόσιες υπηρεσίες εμπίπτει επίσης στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 9 της ΣΛΕΕ·

7. υπενθυμίζει κατά συνέπεια ότι η ανάπτυξη ποιοτικών υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος πρέπει να αποτελεί σταθερή και εγκάρσια προτεραιότητα της Επιτροπής· θεωρεί εν προκειμένω ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε προβάλει ρητά τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, και κυρίως τις κοινωνικές υπηρεσίες κοινής ωφελείας, στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» δεδομένου ότι είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των δεδηλωμένων στόχων· εκφράζει εξάλλου τη λύπη της για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν θέλησε να συμπεριλάβει τις υπηρεσίες αυτές στις 12 μείζονες προτεραιότητες για την αναζωογόνηση της ενιαίας αγοράς, παρότι αναγνωρίζει τον καθοριστικό τους ρόλο για την καταπολέμηση της έλλειψης ενδιαφέροντος των πολιτών έναντι της ενιαίας αγοράς·

8. συμεριζεται την άποψη της Επιτροπής, όταν αναφέρει ότι με τη μεταρρύθμιση των κανόνων της ΕΕ που ισχύουν για τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος θα πρέπει να επιδιώκεται η ενίσχυση της συμβολής αυτών των υπηρεσιών στην οικονομική ανάκαμψη της ΕΕ και στην αποκατάσταση του κοινωνικού ιστού·

⁽¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών Προς μια Πράξη για την Ενιαία αγορά-Για μια κοινωνική οικονομία της αγοράς με υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας, 50 προτάσεις για βελτίωση της συνεργασίας, της από κοινού ανάληψης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και των συναλλαγών, COM(2010) 608 τελικό/2 της 11ης Νοεμβρίου 2010.

9. υπενθυμίζει ότι σήμερα, περισσότερο από ποτέ άλλοτε, οι πολίτες χρειάζονται ποιοτικές και προσιτές υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος για την υπερνίκηση των οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών της κρίσης· πιστεύει συνεπώς ότι η εφαρμογή προγραμμάτων τόσο για την πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων όσο και για την καταπολέμηση των δημοσίων ελλειμμάτων των κρατών μελών δεν θα πρέπει να καταλήξει σε περιορισμό της έκτασης και της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται ή χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος·

10. ζητεί την έγκριση πιο ισορροπημένων διατάξεων και καλύτερα προσαρμοσμένων στη φύση της δημόσιας υπηρεσίας, στην τοπική, διασυνοριακή ή κοινοτική της διάσταση, στην ποικιλομορφία των τρόπων της οργάνωσής της και του ιστού των φορέων της, ανάλογα με το πραγματικό επίπεδο του κινδύνου εκχώρησης ενδοκοινοτικών συναλλαγών και πραγματικής στρέβλωσης του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς·

Συνεκτίμηση των καινοτομιών της Συνθήκης της Λισσαβόνας όσον αφορά τις δημόσιες υπηρεσίες κατά την αναθεώρηση της δέσμης νομοθετικών μέτρων για τις κρατικές ενισχύσεις

11. συμφωνεί με την ανάλυση της Επιτροπής σχετικά με τις νέες διατάξεις της Συνθήκης της Λισσαβόνας όσον αφορά τις δημόσιες υπηρεσίες ως κοινές αξίες της Ένωσης, κυρίως δε: το υψηλό επίπεδο ποιότητας, ασφάλειας και οικονομικής προσιτότητας, την ίση μεταχείριση και προώθηση της καθολικής πρόσβασης και των δικαιωμάτων των χρηστών· καθώς και την ευρεία διακριτική ευχέρεια των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών όταν παρέχουν, αναθέτουν και οργανώνουν [ΥΓΟΣ].

12. υπογραμμίζει ότι το άρθρο 14 της ΣΛΕΕ που εμπίπτει στις διατάξεις γενικής εφαρμογής της Συνθήκης παρέχει στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μια νέα νομική βάση για τη θέσπιση, μέσω κανονισμών, των αρχών και των προϋποθέσεων, ιδίως οικονομικών και δημοσιονομικών, οι οποίες θα επέτρεπαν στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος την εκπλήρωση του σκοπού τους·

13. υπενθυμίζει στην Επιτροπή ότι έχει το μονοπώλιο να προτείνει στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της εφαρμογή αυτής της μειζονος δημοκρατικής καινοτομίας της Συνθήκης της Λισσαβόνας που αποτελεί το άρθρο 14 της ΣΛΕΕ, και ότι φέρει την πλήρη ευθύνη εάν δεν κάνει χρήση του άρθρου αυτού·

14. εκφράζει τη λύπη της διότι της απουσίας δράσης από την Επιτροπή υποχρεώνεται το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αποφασίσει, με βάση συγκεκριμένες υποθέσεις, για θέματα που πρέπει να διευκρινιστούν από τον νομοθέτη, σύμφωνα με την αρχή της δημοκρατικής ευθύνης και το πνεύμα της Συνθήκης της Λισσαβόνας·

15. υπενθυμίζει ότι το πρωτόκολλο αριθ. 26 σχετικά με τις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος αναγνωρίζει τόσο την ποικιλομορφία και την ιδιαιτερότητα των δημόσιων υπηρεσιών, όσο και την πρώτηστη αρμοδιότητα των κρατών μελών και των τοπικών αρχών όσον αφορά την παροχή, την εκτέλεση, τη χρηματοδότηση και την οργάνωση των υπηρεσιών αυτών·

16. τονίζει ωστόσο ότι η ευρεία διακριτική ευχέρεια, την οποία πρέπει να διαθέτουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές σύμφωνα με

τη Συνθήκη της Λισσαβόνας, απαιτεί για την εφαρμογή της μια νομική βάση με πράξη του παραγώγου δικαίου που, βάσει σειράς ορισμών, θα εγγυάται στις αυτοδιοικητικές αρχές την πιο ευέλικτη δυνατή εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού σχετικά με τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος·

17. υπενθυμίζει ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 106, παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος υπόκεινται στους κανόνες ανταγωνισμού και ειδικότερα στους κανόνες σχετικά με την απαγόρευση και τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων, κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί από τις εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές δημόσιες αρχές·

18. επισημαίνει ότι η πρόσβαση σε αντιστάθμιση του καθαρού κόστους εκτέλεσης δημόσιων υπηρεσιών από εταιρείες που είναι υπεύθυνες για τη διαχείρισή τους, αποτελούν απαραίτητη οικονομική και δημοσιονομική προϋπόθεση για την ορθή εκτέλεση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί από τις δημόσιες αρχές, κατά μείζονα λόγο στην παρούσα περίοδο της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης στην οποία οι δημόσιες υπηρεσίες διαδραματίζουν βασικό ρόλο αυτόματου σταθεροποιητή και προστασίας των πλέον ευάλωτων πολιτών της Ευρώπης, συμβάλλοντας έτσι στην ελαχιστοποίηση του κοινωνικού αντίκτυπου της κρίσης·

Αποτελεσματική κατανομή των δημοσίων πόρων, οικονομική αποδοτικότητα των αντισταθμίσεων δημόσιας υπηρεσίας και παραγωγικότητα των δημόσιων υπηρεσιών έναντι της οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης

19. επιθυμεί να υπενθυμίσει στην Επιτροπή ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μεριμνούσαν πάντα ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες που εκφράζονται σε τοπικό επίπεδο από τους πολίτες τους και στις εξελίξεις που σημειώνονται με την πάροδο του χρόνου και, για τον σκοπό αυτό, επικεντρώνονται στην καθημερινή τους διαχείριση, ώστε να γίνει η καλύτερη δυνατή χρήση των δημοσίων πόρων προκειμένου να εξασφαλιστεί η ποιότητα, η προσβασιμότητα, η ασφάλεια και η συνέχεια των δημοσίων υπηρεσιών στην περιοχή της δικαιοδοσίας τους· η σημερινή κρίση εντείνει αυτή την ανάγκη για αποτελεσματικότητα που είναι πρώτηστη πολιτική τους ευθύνη απέναντι στον πολίτη-ψηφοφόρο·

20. υπογραμμίζει στο πλαίσιο αυτό ότι η ανάπτυξη της συνεργασίας δημόσιου-δημόσιου, με τη συγκέντρωση πόρων, παρέχει σημαντικό δυναμικό για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των δημοσίων πόρων και τον εκσυγχρονισμό των δημόσιων υπηρεσιών για την αντιμετώπιση των νέων αναγκών των πολιτών σε τοπικό επίπεδο·

21. αντιτίθεται στην εισαγωγή αξιολόγησης της οικονομικής αποτελεσματικότητας των αντισταθμίσεων υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος από την Επιτροπή. Η ΕτΠ θεωρεί ότι ούτε το άρθρο 106, ούτε μια απόφαση, ούτε μια μονομερής οδηγία της Επιτροπής βάσει των διατάξεων της παραγράφου 3, αποτελούν επαρκή νομική βάση για μια τέτοια νομοθετική πρωτοβουλία

22. επιβεβαιώνει εν προκειμένω ότι ο βαθμός οικονομικής αποδοτικότητας των αντισταθμίσεων δημόσιας υπηρεσίας δεν θα μπορούσε να είναι τίποτε άλλο εκτός από μία συνιστώσα ενός ευρύτερου πλαισίου αξιολόγησης της ποιότητας των δημοσίων υπηρεσιών –το οποίο πρέπει να περιλαμβάνει και καθαρά ποιοτικούς δείκτες (προσβασιμότητα, συνέχεια της υπηρεσίας, προθεσμία απόκρισης, ικανοποίηση των χρηστών ...) και όχι μόνον οικονομικούς δείκτες– και ότι ο βαθμός αυτός δεν θα ήταν δυνατό να δικαιολογήσει από μόνος του τον περιορισμό της έκτασης της παρεχόμενης υπηρεσίας·

23. αναφέρει σαφώς ότι η εντολή της Επιτροπής, ως ευρωπαϊκή αρχή για τον ανταγωνισμό, δεν αφορά καθόλου τις προϋποθέσεις αποτελεσματικής κατανομής των δημόσιων πόρων από τις δημόσιες αρχές των κρατών μελών, ούτε τις προϋποθέσεις για την αποτελεσματική συνεισφορά των δημόσιων υπηρεσιών στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ένωσης, στην ανάπτυξη και την απασχόληση, εκτιμήσεις που υπερβαίνουν την αρχή της απαγόρευσης κάθε υπεραντιστάθμισης που μπορεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό εντός της εσωτερικής αγοράς·

24. υπενθυμίζει ότι η αποκλειστική εντολή της Επιτροπής, που ασκείται στο πλαίσιο του ελέγχου από το Δικαστήριο της Ένωσης περιορίζεται στη διασφάλιση των αντισταθμίσεων για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που δεν πληρούν τους όρους που έδωσε το Δικαστήριο στην απόφαση Altmark και διέπεται από το καθεστώς της απαγόρευσης και του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων·

Να συνεχιστεί η διαδικασία αποσαφήνισης των βασικών εννοιών που οδηγούν στην κατάταξη των αντισταθμίσεων δημόσιας υπηρεσίας ως κρατικών ενισχύσεων

25. εκφράζει την ικανοποίησή της που η Επιτροπή κρίνει αναγκαία τη συνέχιση και την τυποποίηση της πρακτικής αποσαφήνισης των βασικών εννοιών όσον αφορά την εφαρμογή του συστήματος ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων στις δημόσιες υπηρεσίες που έχει ξεκινήσει εδώ και πολλά χρόνια, σε ανεπίσημη βάση διότι δεν δεσμεύει τη Επιτροπή, με τη δημοσίευση των «εγγράφων εργασίας των υπηρεσιών της» σχετικά με τις συχνές ερωτήσεις (2), στον οδηγό για τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (3) και στην ανάπτυξη ενός διαδραστικού πληροφοριακού συστήματος για τις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος (4)·καλεί την Επιτροπή να τυποποιήσει αυτήν την αποσαφήνιση βασικών εννοιών, οι οποίες δεν καθορίζονται από τη Συνθήκη, μέσω πρότασης κανονισμού του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου βάσει του άρθρου 14 της ΣΛΕΕ και όχι μέσω ερμηνευτικής ανακοίνωσης η οποία θα δέσμευε αποκλειστικά και μόνο την Επιτροπή·

(2) Συχνές ερωτήσεις σχετικά με την απόφαση της Επιτροπής της 28ης Νοεμβρίου 2005 σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 86, παράγραφος 2, της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή αντιστάθμισης παροχής δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, καθώς και το κοινοτικό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Συνοδευτικό έγγραφο της ανακοίνωσης σχετικά με τις «Υπηρεσίες γενικού συμφέροντος, περιλαμβανομένων των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος: Μια νέα ευρωπαϊκή δέσμευση» COM (2007) 725 τελικό SEC (2007) 1516

(3) SEC (2010) 1545, 07.12.2010

(4) http://ec.europa.eu/services_general_interest/index_fr.htm

26. ανησυχεί επειδή η έλλειψη ορισμών όσον αφορά νομοθετικά ενοποιημένες δημόσιες υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά οδηγεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμπεριλάβει κατ' αρχήν στις διαπραγματεύσεις που διεξάγονται στο πλαίσιο της Γενικής Συμφωνίας για το Εμπόριο των Υπηρεσιών (GATS) όλες τις υπηρεσίες, χωρίς καμία συνεκτίμηση της ιδιαιτερότητας των υπηρεσιών που εκπληρώνουν αποστολή κοινής ωφελείας·

27. προτείνει, στο πλαίσιο του διαδραστικού πληροφοριακού συστήματος για τις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος, να προβλεφθεί επίσης ένας υπολογιστικός προσομοιωτής ο οποίος να επιτρέπει στις τοπικές και περιφερειακές αρχές να εξακριβώνουν την ταξινόμηση των ενισχύσεων ανά κατηγορία·

28. θεωρεί ότι ένας από τους λόγους για τους οποίους η απόφαση της Επιτροπής του 2005 εφαρμόστηκε ελάχιστα από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, πέραν του κόστους των συναλλαγών που επιφέρει, έγκειται στη δυσκολία να εντάξει τις εδαφικές πραγματικότητες στις έννοιες και αντιλήψεις της ΕΕ που προσβέυει η απόφαση αυτή, κυρίως δε τις λίγο χρηστικές έννοιες της «οικονομικής δραστηριότητας», «των επιχειρήσεων», «του επηρεασμού των ενδοκοινοτικών συναλλαγών», «του οικονομικού οφέλους», «της εντολής», «της μεσαίας επιχείρησης καλώς διοικούμενης και κατάλληλα εξοπλισμένης με μεταφορικά μέσα» ή ακόμα «του εύλογου κέρδους»·

29. υπογραμμίζει ότι αυτή η πραγματική δυσκολία αποδοχής των εννοιών αυτών από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, ενισχύεται από το γεγονός ότι η εφαρμογή τους σε ένα συγκεκριμένο τύπο δημόσιας υπηρεσίας δεν είναι ενιαία, αλλά εξαρτάται άμεσα από την επιλογή της οργάνωσης και των όρων σύναψης συμβάσεων που διαφέρουν από μια τοπική αρχή στην άλλη, ακόμη και στο εσωτερικό ενός κράτους μέλους·

30. ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει κατά την παρουσίαση του αναθεωρημένου σχεδίου απόφασης ένα ενδεικτικό και μη υποχρεωτικό ευρωπαϊκό μητρώο των δημόσιων υπηρεσιών όπως αυτές ορίζονται από τα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, προτείνει δε αυτό το Μητρώο που θα μπορούσε να αναπτυχθεί σε συνεργασία με την Επιτροπή των Περιφερειών, να διευκρινίζει, ανάλογα με την επιλογή του οργανισμού, τον οικονομικό ή μη χαρακτήρα του, και να ενημερώνεται σε ετήσια βάση, προκειμένου να καταδείξει συγκεκριμένα προς τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, τι εμπίπτει σε αυτές τις έννοιες, τους αντικειμενικούς λόγους που οδήγησαν στην κατάταξή τους ως δραστηριότητας οικονομικού ή μη χαρακτήρα και την εξέλιξη αυτής της κατάταξης στον χρόνο·

31. ζητεί από την Επιτροπή να επεκτείνει αυτή τη διαδικασία αποσαφήνισης στις κοινές αξίες της Ένωσης όσον αφορά τις δημόσιες υπηρεσίες όπως ορίζονται στη Συνθήκη της Λισαβόνας, ιδίως το υψηλό επίπεδο ποιότητας, ασφάλειας και οικονομικής προσιτότητας, την ίση μεταχείριση και την προώθηση της καθολικής πρόσβασης και των δικαιωμάτων των χρηστών, συμπεριλαμβανομένης της κοινής αξίας καθολικής πρόσβασης της Ένωσης που εφαρμόζεται στον τομέα των δημόσιων κοινωνικών υπηρεσιών· εκφράζει εν

προκειμένου τη λύση της για την περιοριστική άποψη που αναπτύχθηκε από την Επιτροπή μέσα από τις πρόσφατες αποφάσεις όσον αφορά τη συμβατότητα των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται στους οργανισμούς κοινωνικής στέγασης σε έναν αυξανόμενο αριθμό των κρατών μελών, και ειδικότερα στις υποθέσεις E 2/2005 και N 642/2009 σχετικά με την κοινωνική στέγαση στις Κάτω Χώρες, όπου η Επιτροπή θέτει υπό αμφισβήτηση –με τη χρήση ενός μοναδικού κριτηρίου για τα όρια πολύ χαμηλού εισοδήματος– την αρχή της ανάμειξης των κοινωνικών τάξεων στο πλαίσιο της κοινωνικής στέγασης· καλεί την Επιτροπή να επανεξετάσει τη θέση της υπό το πρίσμα της προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

32. επισημαίνει εν προκειμένω ότι εναπόκειται στα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να καθορίζουν τα συγκεκριμένα καθήκοντα που ανατίθενται στις δημόσιες κοινωνικές υπηρεσίες καθώς και τη φύση και το περιεχόμενο των επακόλουθων υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας και ότι συνεπώς η Επιτροπή δεν έχει αρμοδιότητα να παρέμβει όσον αφορά την κατανομή αυτών των κοινωνικών υπηρεσιών προς τα νοικοκυριά που τις δικαιούνται και στον εντοπισμό των κατηγοριών νοικοκυριών, των οποίων οι βασικές κοινωνικές ανάγκες δεν ικανοποιούνται μόνον από τις δυνάμεις της αγοράς·

33. καλεί την Επιτροπή να ενσωματώσει στον προβληματισμό της και στις προτάσεις της αναθεώρησης όλες τις μορφές που μπορεί να λάβει η αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας λόγω της ευρείας διακριτικής ευχέρειας των τοπικών και περιφερειακών αρχών να χρηματοδοτήσουν τις δημόσιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της αντιστάθμισης με τη μορφή ενισχύσεων για μακροπρόθεσμες επενδύσεις που απαιτούνται για τη χρηματοδότηση των τοπικών δημόσιων υποδομών (νοσοκομεία, κοινωνικές κατοικίες, κέντρα διαμονής, πολιτιστικά κέντρα ...), να μην περιορίσει την επιχειρηματολογία συμβατότητας μόνο στις επιχειρηρήσεις για τις ετήσιες επιδοτήσεις λειτουργίας που μεταφέρονται από το ένα έτος στο άλλο σε περίπτωση υπεραντιστάθμισης και να διευκρινίσει τους όρους για την αξιολόγηση της απουσίας υπεραντιστάθμισης σε περίπτωση ενίσχυσης για μακροπρόθεσμη επένδυση, ιδίως στον τομέα των υποδομών ακινήτων·

Διάκριση του ζητήματος της πρόληψης και του ελέγχου των ενδεχόμενων υπεραντιστάθμισεων από τη μορφή της διαδικασίας για την επιλογή του φορέα από τη διοργανώτρια δημόσια αρχή

34. ζητεί από την Επιτροπή να διαχωρίσει το θέμα της πρόληψης, του ελέγχου και της αποπληρωμής τυχόν υπεραντιστάθμισεων που εμπíπτουν στο πλαίσιο της αρχής της απαγορεύσεως των κρατικών ενισχύσεων και την τήρηση της εγγύησης του υγιούς ανταγωνισμού, από τις προϋποθέσεις σύναψης συμβάσεων και επιλογής από τη δημόσια αρχή των επιχειρήσεων στις οποίες μπορεί να ανατεθεί η διαχείριση της δημόσιας υπηρεσίας και η οποία, ανάλογα με την επιλογή της οργάνωσης της δημόσιας αρχής, είτε θα υπόκειται στις γενικές αρχές της Συνθήκης περί μη εισαγωγής διακρίσεων, περί ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας σε περιπτώσεις για παράδειγμα εκχώρησης υπηρεσιών ή χορήγησης αποκλειστικών ή ειδικών δικαιωμάτων, είτε στις διατάξεις της οδηγίας για τις δημόσιες συμβάσεις·

35. επαναλαμβάνει ότι η προσφυγή σε διαγωνισμό για την επιλογή της ή των επιχειρήσεων που θα αναλάβουν τη διαχείριση

δημόσιας υπηρεσίας, αποτελεί μία επιλογή οργάνωσης μεταξύ άλλων, που συνίσταται σε μια πράξη δημόσιας σύμβασης εξωτερικής παροχής δημόσιας υπηρεσίας έναντι τιμής και όχι αποκλειστικός όρος για να αποφευχθεί ο χαρακτηρισμός της ως κρατικής ενίσχυσης·

36. θεωρεί ότι οι εκκλήσεις προς την Επιτροπή προκειμένου να διευκρινίσει ότι η εφαρμογή μιας σύμφωνης με την ενωσιακή νομοθεσία διαδικασίας για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης αποκλείει πάντα το ενδεχόμενο υπεραντιστάθμισης υπό μορφή ενισχύσεων· επίσης, επισημαίνει ότι μια πρόσκληση υποβολής προσφορών δεν συνεκτιμά πάντοτε την μακροπρόθεσμη εξέλιξη του καθαρού κόστους παροχής υπηρεσιών διότι η τιμή είναι το αποτέλεσμα μιας σύγκρουσης δυνάμεων και της κατάστασης της αγοράς σε μια συγκεκριμένη στιγμή. Με βάση τις στρατηγικές διείσδυσης επιχειρήσεων σε ορισμένες αγορές, οι προϋποθέσεις για την τιμολόγηση των προσφορών μπορεί επίσης να οδηγήσουν σε διαρθρωτική υποαντιστάθμιση στον χρόνο, να υπονομεύσουν τις αρχές της οικονομικής συνέχειας της δημόσιας υπηρεσίας και της οικονομικής προσιτότητας·

37. επισημαίνει ότι εκτός από την αύξηση του κόστους συναλλαγής που συνεπάγεται η πρόσκληση υποβολής προσφορών για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, ορισμένες δημόσιες υπηρεσίες δεν μπορούν να προσαρμοστούν στην ακαμψία της διαδικασίας αυτής, για λόγους μεταβλητότητας της υπηρεσίας, οικονομικής συνέχειας ή ανάγκης γενικού πλαισίου ενδιαφέροντος των επιχειρήσεων με καθεστώς αδειοδότησης σε περίπτωση ασύμμετρης πληροφόρησης μεταξύ του χρήστη και του φορέα παροχής υπηρεσιών, ιδίως με σκοπό την προστασία των ατόμων που είναι περισσότερο ευάλωτα ως προς την ανάγκη ικανοποίησης βασικών κοινωνικών αναγκών, όπως η υγεία, η στέγαση ή η απασχόληση, χορήγησης ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων, ή απλά εξαιτίας της έλλειψης διασυνοριακού ενδιαφέροντος για την εκτέλεση τοπικών και κοινωνικών δημόσιων υπηρεσιών·

38. προτείνει ως εκ τούτου στην Επιτροπή η αναθεώρηση της νομοθετικής δέσμης να συνοδεύεται από πρόταση ερμηνευτικής ανακοίνωσης με τη μορφή «εργαλειοθήκης» για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, προσδιορίζοντας το εφαρμοστέο δίκαιο στις διάφορες φάσεις της παροχής δημόσιων υπηρεσιών ιδίως όσον αφορά την άμεση εκτέλεση, την εκτέλεση από σύμπραξη δημόσιου-δημόσιου με κοινά μέσα, την άμεση εκτέλεση από μια εγχώρια οικονομική οντότητα, την σύμβαση αγοράς δημόσιας υπηρεσίας από εξωτερικό φορέα με αντάλλαγμα μια τιμή, τη μεταφορά του λειτουργικού κινδύνου σε εξωτερικό φορέα, με ή χωρίς αμοιβή, τη χορήγηση αποκλειστικών ή ειδικών δικαιωμάτων με τη μορφή καθεστώτων έγκρισης ή ακόμη την οικονομική ενίσχυση ενός σχεδίου γενικού ενδιαφέροντος κατόπιν πρωτοβουλίας συλλόγων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα·

39. χαιρετίζει το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο επέτυχε την απλούστευση και διασαφήνιση των προϋποθέσεων της άμεσης παροχής υπηρεσιών και –προσφάτως– της συνεργασίας δημόσιου-δημόσιου τομέα μεταξύ των αυτοδιοικητικών αρχών· καλεί την Επιτροπή να προτείνει τροποποίηση της νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις ώστε να θεσπιστεί ένας ορισμός της άμεσης διαχείρισης προσαρμοσμένος στην πραγματικότητα της τοπικής αυτονομίας και στην απαίτηση αποτελεσματικότητας των δημοσίων πόρων για την αντιμετώπιση της οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης·

40. υπενθυμίζει ότι η συνεργασία δημόσιου-δημόσιου μεταξύ των τοπικών αρχών έχει μεγάλες δυνατότητες για την οικονομική απόδοση, τη βέλτιστη κατανομή των δημόσιων πόρων και τον εκσυγχρονισμό των δημόσιων υπηρεσιών προκειμένου να ανταποκριθεί στις μεταβαλλόμενες βασικές ανάγκες των πολιτών στις συγκεκριμένες περιοχές·

41. ζητεί από την Επιτροπή να θεωρείται η διοικητική συνεργασία μεταξύ τοπικών αρχών και οργανισμών δημοσίου δικαίου, σύμφωνα με τις αρχές της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως απόφαση εσωτερικής οργάνωσης ενός κράτους, που δεν υπόκειται στις διατάξεις για τις δημόσιες συμβάσεις·

Μια διαφοροποιημένη και διαμορφωμένη απάντηση στην πραγματική καθιέρωση των ενδοκοινοτικών συναλλαγών

42. συμφωνεί με την βούληση της Επιτροπής να μειώσει τον διοικητικό και δημοσιονομικό φόρτο που επιβαρύνει τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και τις επιχειρήσεις που έχουν αναλάβει τη διαχείριση δημόσιας υπηρεσίας όσον αφορά τη διενέργεια τακτικών ελέγχων υπεραντιστάθμισης, που καθορίζουν σήμερα την απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης και την εκ των προτέρων συμβατότητα των αντιστάθμισεων δημόσιας υπηρεσίας·

43. υποστηρίζει την μεθοδολογία που προτείνει η Επιτροπή, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας της Συνθήκης, για τη διαφοροποίηση των μεθόδων ελέγχου της ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης, για την παροχή καταλληλότερης απάντησης στον αποκλειστικά τοπικό χαρακτήρα ορισμένων τοπικών δημοσίων υπηρεσιών, ιδίως των δημοσίων κοινωνικών υπηρεσιών, στο σημερινό πλαίσιο ανάπτυξης της εσωτερικής αγοράς, που δεν έχουν αντίκτυπο ή πολύ χαμηλό αντίκτυπο στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές, και για την επικέντρωση της προσοχής της στις δημόσιες υπηρεσίες με κοινοτική ή διασυνοριακή διάσταση που έχουν μεγαλύτερες επιπτώσεις στην εσωτερική αγορά εξαιτίας της παισιώσής τους από τομεακές οδηγίες ελευθέρωσης ή της δομής των φορέων τους σε κοινοτικό ή διασυνοριακό επίπεδο·

44. θεωρεί εν προκειμένω ότι ενδείκνυται η διάκριση μεταξύ: 1. καταστάσεων στις οποίες η αντιστάθμιση δημόσιας υπηρεσίας ήσσονος σημασίας («de minimis») δεν επηρεάζει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και, επομένως, δεν μπορούν να εξομοιωθούν με τις κρατικές ενισχύσεις, 2. αντιστάθμισεων που χορηγούνται σε δημόσιες υπηρεσίες τοπικών διαστάσεων πέρα των ορίων «de minimis», αλλά οι οποίες λόγω των οργανωτικών χαρακτηριστικών και στο σημερινό πλαίσιο ανάπτυξης της αγοράς, δεν επηρεάζουν τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές σε βαθμό που να αντίκειται στα συμφέροντα της Ένωσης, 3. αντιστάθμισεων που χορηγούνται σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες κοινοτικού ή διασυνοριακού χαρακτήρα, που διέπονται από τομεακές οδηγίες ή κανονισμούς ή όταν οι επιχειρήσεις έχουν υπερεθνική δομή·

45. εκτιμά ότι πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη και άλλα αντικειμενικά κριτήρια που εξουδετερώνουν εκ των προτέρων τον κίνδυνο επηρεασμού των ενδοκοινοτικών συναλλαγών, στρέβλωσης του ανταγωνισμού ή των διεπιδότησεων, όπως η περιορισμένη εδαφική αρμοδιότητα ορισμένων φορέων που διέπονται από καθεστώτα

έγκρισης, η περιορισμένη αρμοδιότητα αντικειμένου ορισμένων φορέων, δημόσιων ή ιδιωτικών, που δημιουργήθηκαν ειδικά για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας σε μια συγκεκριμένη περιοχή και δεν έχουν καμία εμπορική δραστηριότητα στην αγορά, ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας ορισμένων κοινωνικών επιχειρήσεων οι οποίες επανεπενδύουν τα πιθανά πλεονάσματά τους στη χρηματοδότηση της δημόσιας υπηρεσίας που έχουν αναλάβει, με έκπτωση των μελλοντικών αντιστάθμισεων. Αυτά τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά, που σχετίζονται με την ιδιαίτερη φύση του φορέα και τον τοπικό χαρακτήρα, εξουδετερώνουν κάθε στρέβλωση του ανταγωνισμού και επηρεασμού των ενδοκοινοτικών συναλλαγών·

46. ζητεί από την Επιτροπή να καταβάλει προσπάθεια ώστε να καταστούν πιο ευέλικτες οι διατάξεις της απόφασης σε θέματα τακτικών ελέγχων της υπεραντιστάθμισης που διέπουν σήμερα τις προϋποθέσεις απαλλαγής από την υποχρέωση κοινοποίησης των αντιστάθμισεων δημόσιας υπηρεσίας και την πρόληψη ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης, να αναθέσει δε την ευθύνη καθορισμού των πρακτικών όρων και το ρυθμό των ελέγχων στις αρμόδιες δημόσιες αρχές και σε αντάλλαγμα να απλοποιήσει τα ένδικα μέσα για τις επιχειρήσεις σε περίπτωση αποδεδειγμένης υπεραντιστάθμισης·

47. ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή ώστε οι τοπικές και κοινωνικές δημόσιες υπηρεσίες να οργανώνονται από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, σε σχετικά μικρή κλίμακα και προς την κατεύθυνση του τοπικού πληθυσμού, χωρίς να επηρεάζουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών, ζητεί να προβλέπονται για τέτοιες περιπτώσεις, απλοποιημένες διαδικασίες και κανόνες απαλλαγής από τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, δεδομένου του τοπικού και περιορισμένου χαρακτήρα αυτών των δημοσίων υπηρεσιών, ιδίως στις πιο απομονωμένες και απομακρυσμένες περιοχές, όπως οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, οι νησιωτικές ή οι ορεινές περιοχές· εκτιμά ωστόσο ότι η εξακρίβωση αυτού του είδους δεν μπορεί να χρησιμοποιεί ως μοναδικό κριτήριο τον πληθυσμό μιας δεδομένης κοινότητας, αλλά πρέπει να βασίζεται σε μία δέσμη δεικτών συνεκτιμώντας μεταξύ άλλων τη γεωγραφική θέση της εκάστοτε κοινότητας και το φάσμα δυνητικών χρηστών των εν λόγω δημοσίων υπηρεσιών·

48. επισημαίνει ότι τα δύο πρώτα κριτήρια της απόφασης Altmark, δηλαδή η υποχρέωση να οριστεί με σαφήνεια η αποστολή της δημόσιας υπηρεσίας την οποία έχει αναλάβει ο δικαιούχος της ενίσχυσης και ο εκ των προτέρων αντικειμενικός και διαφανής καθορισμός των παραμέτρων βάσει των οποίων υπολογίζονται οι αντιστάθμιστικές πληρωμές, υποχρεώνουν τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να καταβάλουν προσπάθεια για να εξηγήσουν την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας· επισημαίνει ότι οι απαιτήσεις για την πράξη ανάθεσης δεν πρέπει να δημιουργήσουν ανεπιθύμητες υποχρεώσεις απόδοσης ΦΠΑ για τις αυτοδιοικητικές αρχές, και ζητεί, συνεπώς, να ευθυγραμμιστούν τα κριτήρια με τις διατάξεις της ευρωπαϊκής οδηγίας για τον ΦΠΑ·

49. θεωρεί ότι η προσπάθεια αυτή θα συμβάλει στην ενίσχυση της διαφάνειας και της δημοκρατικής υπευθυνότητας κατά τη διαχείριση των δημοσίων υπηρεσιών, δεδομένου ότι είναι αναλογική και εύλογη, δεν προκαλεί επαχθή διοικητικό φόρτο για τις δημόσιες αρχές και τις επιχειρήσεις και δεν θίγει την αρχή της προσαρμοστικότητας των δημοσίων υπηρεσιών στις εξελισσόμενες ανάγκες

του κοινωνικού συνόλου. Προτείνει στην Επιτροπή, σύμφωνα με την αρχή διαφάνειας της Συνθήκης και λόγω της ανάγκης να καταστούν οι δημόσιες υπηρεσίες περισσότερο κατανοητές στους πολίτες, κάθε μία από αυτές τις αποφάσεις για αντιστάθμιση δημόσιας υπηρεσίας να υπάγεται στην ύπαρξη «σύμβασης υπηρεσίας» αντί της «εντολής» που ισχύει σήμερα και η οποία σήμερα είναι ελάχιστα σαφής για μια τοπική αρχή ή έναν πολίτη·

Ισορροπημένες και εποικοδομητικές προτάσεις ώστε να εξασφαλιστεί, σύμφωνα με τις αρχές της αναλογικότητας και της διαφάνειας της Συνθήκης, η ανάπτυξη των δημόσιων υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση με πλήρη ασφάλεια δικαίου για τις δημόσιες αρχές, τις επιχειρήσεις που έχουν αναλάβει τις υπηρεσίες αυτές και τους πολίτες που είναι οι δικαιούχοι

50. επιθυμεί να διαβιβάσει στην Επιτροπή συγκεκριμένες, εποικοδομητικές και ισορροπημένες προτάσεις για την απλοποίηση και την αποσαφήνιση των υφιστάμενων διατάξεων, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή από τις περιφερειακές και τοπικές και περιφερειακές αρχές με στόχο την ασφάλεια δικαίου και την προβλεψιμότητα, προτάσεις που βασίζονται στις αρχές της αναλογικότητας και της διαφάνειας της Συνθήκης·

51. προτείνει στην Επιτροπή όπως το όριο του κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ⁽⁵⁾ των 200 000 ευρώ για τρία χρόνια, κάτω από το οποίο η δημόσια ενίσχυση δεν θεωρείται κρατική ενίσχυση, αυξηθεί ειδικά για την αντιστάθμιση παροχής δημόσιας υπηρεσίας στο ύψος των 800 000 ⁽⁶⁾ ευρώ ετησίως, ώστε να αποκλείει τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων όλων των τοπικών δημόσιων υπηρεσιών που βασίζονται κυρίως σε τοπικές συνεταιριστικές ενώσεις και σε πολύ μικρές κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις σε θέματα ιδίως τοπικής κοινωνικής ανάπτυξης, όπως η κοινωνική ένταξη, η καταπολέμηση του αποκλεισμού, οι τοπικές εκδηλώσεις, η ανάπτυξη πολιτιστικών, αθλητικών, κοινωνικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων κτλ. Η πρόταση αυτή βασίζεται στο ότι δεν υπάρχει κίνδυνος να επηρεαστούν οι ενδοκοινοτικές συναλλαγές από αυτού του είδους τις τοπικές δημόσιες υπηρεσίες και στη φυσική αδυναμία των τοπικών αρχών να υποβάλουν τους εν λόγω τοπικούς φορείς στο καθεστώς ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων λόγω της ιδιαίτερης πυκνότητας του κοινωνικού τους ιστού·

52. προτείνει στην Επιτροπή όπως η αντιστάθμιση άνω των 800 000 ευρώ ετησίως που χορηγείται από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές σε επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση των δημόσιων υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων κοινωνικών υπηρεσιών, εμπίπτει στο πλαίσιο μιας απλουστευμένης νέας απόφασης συμβατικής εκ των προτέρων με το καθεστώς των κρατικών ενισχύσεων, στο σημερινό πλαίσιο ανάπτυξης της εσωτερικής αγοράς, με χαμηλό κίνδυνο επηρεασμού των ενδοκοινοτικών συναλλαγών. Ο χαμηλός κίνδυνος επηρεασμού των

συναλλαγών προκύπτει ταυτόχρονα από τον καθαρά τοπικό χαρακτήρα των δημόσιων υπηρεσιών, από τον τρόπο τομεακής οργάνωσής τους και κυρίως από τα ειδικά χαρακτηριστικά των φορέων τους που απορρέουν από την τοπική διάσταση και την έλλειψη κοινοτικής ή διασυνοριακής διάστασης·

53. θεωρεί ότι τα ακόλουθα αντικειμενικά χαρακτηριστικά θα πρέπει να καθορίζουν την εφαρμογή της απλοποιημένης απόφασης διότι εγγυώνται, στο σημερινό πλαίσιο ανάπτυξης της εσωτερικής αγοράς, πολύ χαμηλό κίνδυνο επηρεασμού των ενδοκοινοτικών συναλλαγών: η αντιστάθμιση χορηγείται από μια τοπική ή/και περιφερειακή αρχή, από μια ομάδα τοπικών ή/και περιφερειακών αρχών ή από μια οποιαδήποτε άλλη οντότητα που έχει λάβει εντολή από τοπική ή/και περιφερειακή αρχή· η αντιστάθμιση χορηγείται για την εκτέλεση της δημόσιας υπηρεσίας περιφερειακής ή τοπικής διάστασης, περιορίζεται σε μια συγκεκριμένη περιοχή και ανταποκρίνεται στις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής αυτής· η αντιστάθμιση χορηγείται σε επιχειρήσεις που έχουν *de jure* ή *de facto* περιορισμένη αρμοδιότητα στην περιοχή εκτέλεσης της δημόσιας υπηρεσίας ή ασχολούνται αποκλειστικά με δημόσιες υπηρεσίες και δεν ασκούν άλλες εμπορικές δραστηριότητες, έχουν δε συσταθεί ειδικά για να ανταποκριθούν σε αυτές τις βασικές ανάγκες επενδύοντας εκ νέου τα ενδεχόμενα πλεονάσματα από εκμετάλλευση δημόσιας υπηρεσίας για τη χρηματοδότηση της δημόσιας υπηρεσίας με έκπτωση των μελλοντικών αντισταθμίσεων·

54. προτείνει όπως, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας της Συνθήκης, η απλοποιημένη απόφαση που καθορίζει εκ των προτέρων τη συμβατότητα των αντισταθμίσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας σε τοπικό ή/και περιφερειακό επίπεδο, αναθέτει στις δημόσιες αρχές που χορηγούν τις αντισταθμίσεις την μέριμνα να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη, τον έλεγχο και την εξουδετέρωση κάθε πιθανής κατάστασης υπεραντιστάθμισης, επειδή είναι προς το έννομο συμφέρον των τοπικών αρχών να αποτρέψουν κάθε ενδεχόμενη κατάσταση υπεραντιστάθμισης. Σε αντάλλαγμα πρέπει να απλοποιηθούν τα ένδικα μέσα σε περίπτωση αποδεδειγμένης υπεραντιστάθμισης·

55. προτείνει, για τις δημόσιες υπηρεσίες κοινοτικού ή διασυνοριακού χαρακτήρα, που διέπονται από κοινοτικές οδηγίες ή κανονισμούς, όπως ο κανονισμός για τις υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας στις χερσαίες μεταφορές ⁽⁷⁾, καθώς και για άλλες δημόσιες υπηρεσίες που δεν διέπονται από το κοινοτικό δίκαιο αλλά τα χαρακτηριστικά των οποίων δεν πληρούν τα όσα ορίζονται στη νέα απλοποιημένη απόφαση, ιδίως λόγω της διάρθρωσης των φορέων σε κοινοτικό ή διασυνοριακό επίπεδο, τα θέματα συμβατότητας των αντισταθμίσεων δημόσιας υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένου του επιπέδου του καθαρού κόστους της εφαρμογής του, της αποδοτικότητας των επιχειρήσεων και της διαχείρισης των οποιωνδήποτε εύλογων κερδών, να υπόκεινται σε μια τομεακή και όχι οριζόντια προσέγγιση, προσαρμοσμένη στην ιδιαιτερότητα της οργάνωσης κάθε δημόσιας υπηρεσίας, και να διευθετούνται με τη διαδικασία της συναπόφασης

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

⁽⁶⁾ Που αντιστοιχεί στο μέσο καθαρό κόστος εκτέλεσης τοπικής δημόσιας υπηρεσίας εκτός του εύλογου κέρδους μιας ένωσης που αποτελείται από 20 έως 25 εργαζόμενους.

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2007 για τις δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 και (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70.

μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Εν αναμονή της αναθεώρησης των υφισταμένων οδηγιών και κανονισμών και της έγκρισης νέων τομεακών οδηγιών ή κανονισμών, το κοινοτικό καθεστώς που ισχύει σήμερα πρέπει να παραταθεί λαμβανομένων υπόψη των απλουστεύσεων που προτείνονται όσον αφορά την αντιστάθμιση δημόσιας υπηρεσίας ή σσονος σημασίας και την αναθεώρηση της απόφασης εκ των προτέρων συμβατότητας των δημόσιων υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο.

56. προτείνει στην Επιτροπή, σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας της Συνθήκης και τις διατάξεις των άρθρων 14 και 106.2 της

ΣΔΕΕ, η εφαρμογή αυτών των τριών διατάξεων να υπάγεται, αφενός, στην ύπαρξη «σύμβασης δημόσιας υπηρεσίας»⁽⁸⁾, δηλαδή κάθε επίσημης πράξης: (1) που αναγνωρίζει τον χαρακτήρα γενικού συμφέροντος της αποστολής που έχει αναλάβει ο φορέας και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 14 και 106.2 της ΣΔΕΕ και του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου 26, (2) που διευκρινίζει τη φύση των ειδικών υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτή και τη συγκεκριμένη περιοχή, (3) που καθορίζει τις παραμέτρους υπολογισμού της αντιστάθμισης της παρεχόμενης δημόσιας υπηρεσίας, και αφετέρου, στη δημοσίευση της εν λόγω «σύμβασης δημόσιας υπηρεσίας» στην Επίσημη Εφημερίδα σε ειδικό μητρώο που έχει δημιουργηθεί για τον σκοπό αυτό.

Βρυξέλλες, 1 Ιουλίου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

⁽⁸⁾ Σύμφωνα με τον προαναφερθέντα Κανονισμό ΕΚ αριθ. 1370/2007.

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών — Προτεραιότητες σε θέματα ενεργειακών υποδομών για το 2020 και μετέπειτα

(2011/C 259/09)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- ζητά οιαδήποτε πρωτοβουλία τυχόν υιοθετηθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο για θέματα υποδομών να λαμβάνει υπόψη τη διαχείριση των ζητημάτων αυτών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·
- ζητά να ληφθούν υπόψη ο ρόλος και οι ανάγκες των τοπικών και των περιφερειακών αρχών κατά την εξέταση κάθε έργου ανάπτυξης ενεργειακών υποδομών, καθώς και να πραγματοποιηθεί διεξοδική εξέταση της σχέσης κόστους / οφέλους που θα δημιουργήσει η υλοποίηση τέτοιων έργων σε τοπική, περιφερειακή και μακροπεριφερειακή κλίμακα·
- θεωρεί ότι η αξιολόγηση θα έπρεπε να αποτιμά τον αντίκτυπο των εν λόγω έργων τόσο στην ενεργειακή ασφάλεια, όσο και στο περιβάλλον, στα τοπία και στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη των περιφερειών·
- υποστηρίζει θερμά την προτεραιότητα που δίνει η ΕΕ στην ανάπτυξη τεχνολογιών για τη δημιουργία ευφών δικτύων. Τέτοια δίκτυα θα ήταν ιδιαίτερος σημαντικά για την καλή λειτουργία της ενεργειακής αγοράς, επιτρέποντας την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη χρήση των πόρων·
- εκφράζει την ανησυχία της διότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν είναι σε θέση να προτείνει ολοκληρωμένο και αναλυτικό σχέδιο χρηματοδότησης για το εν λόγω πρόγραμμα ανάπτυξης ενεργειακών υποδομών·
- ζητά να της δοθεί η δυνατότητα να διατυπώσει την άποψή της για κρίσιμα ζητήματα όπως είναι η εγγραφή του προγράμματος στον προϋπολογισμό, οι σχεδιαζόμενοι τρόποι χρηματοδότησης, το επίπεδο συνεισφοράς κάθε φορά και, ιδίως, των τοπικών και περιφερειακών αρχών αλλά και των καταναλωτών.

Εισηγητής	ο κ. Michel LEBRUN (BE/PPE), Μέλος του Κοινοβουλίου της Γαλλικής Κοινότητας του Βελγίου
Έγγραφο αναφοράς	Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Προτεραιότητες για την ενεργειακή υποδομή για το 2020 και μετέπειτα — Προσχέδιο για ενοποιημένο ευρωπαϊκό ενεργειακό δίκτυο COM(2010) 677 τελικό

I. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. εκφράζει την ικανοποίησή της διαπιστώνοντας ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεσμεύεται πλήρως για την πραγματοποίηση ενός τεράστιου και κρίσιμου έργου, ήτοι την ταυτόχρονη ανάπτυξη ευρωπαϊκού ενεργειακού υπερδικτύου, αποδοτικών διασυνδέσεων και ευφών αποκεντρωμένων δικτύων. Η Επιτροπή των Περιφερειών εκφράζει το ενθουσιασμό της για το γεγονός ότι, στο πλαίσιο της εν λόγω πρωτοβουλίας, οι περιφερειακές εδαφικές οντότητες δεν βρίσκονται πλέον απομονωμένες, λαμβάνονται επαρκώς υπόψη και είναι ενσωματωμένες σε αυτά τα δίκτυα. Η εδαφική συνοχή και η διαπεριφερειακή αλληλεγγύη θα ενισχυθούν από την υλοποίηση των εν λόγω δομών, υπό τη ρητή προϋπόθεση ότι θα γίνουν σεβαστά οι ανησυχίες και τα συμφέροντα καθενός θα ληφθούν πλήρως υπόψη κατά τον σχεδιασμό των έργων αυτών·

2. επιδοκιμάζει, συνεπώς, το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Προτεραιότητες για την ενεργειακή υποδομή για το 2020 και μετέπειτα», επισημαίνει πόσο σημαντικό είναι να εξασφαλιστεί η συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στο σύνολο της διαδικασίας λήψεως αποφάσεων όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό των ευρωπαϊκών ενεργειακών υποδομών, καθώς και στην ανάπτυξη του μελλοντικού ενοποιημένου υπερδικτύου. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει ότι η εν λόγω συμμετοχή θα έπρεπε να προβλέπεται από τα πρώτα στάδια της κατάρτισης μελετών·

3. υπογραμμίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην επιτυχία των έργων που παρουσιάζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεδομένων των αρμοδιοτήτων και των ευθυνών τους σε διάφορα ζητήματα που αφορούν τον σχεδιασμό, την χορήγηση αδειών, τις επενδύσεις, τις δημόσιες συμβάσεις, την παραγωγή, τις μεταφορές, τη διανομή, τον έλεγχο της κατανάλωσης ενέργειας και τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας, καθώς και τη διαχείριση και την αποθήκευση ενεργειακών αποβλήτων. Από αυτή την άποψη, οιαδήποτε πρωτοβουλία τυχόν υιοθετηθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο για θέματα υποδομών πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη διαχείριση των ζητημάτων αυτών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·

4. εκτιμά ιδιαίτερος τη σημασία που δίδεται στους μηχανισμούς των περιφερειακών ενώσεων. Πέραν του ρόλου της όσον αφορά τη διευκόλυνση ή την επιτάχυνση των διαδικασιών σχεδιασμού, χρηματοδότησης, υλοποίησης, παρακολούθησης και ελέγχου των σχεδιαζόμενων έργων, η συστηματική δημιουργία ειδικευμένων περιφερειακών πλατφορμών θα έχει εξαιρετική σημασία για την πλήρη συνεργασία και την αποδοχή όλων των τοπικών και περιφερειακών φορέων, τους οποίους αφορά η δημιουργία νέων ενεργειακών υποδομών·

5. ζητά να δοθεί μεγάλη προσοχή στην έγκαιρη και συστηματική ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τη δημιουργία νέων υποδομών·

Είναι εξαιρετικά σημαντικό οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι οποίες είναι σε άμεση επαφή με τον πληθυσμό, να διαθέτουν τα μέσα και τις δομές που να τους επιτρέπουν να ενημερώνουν και να διαβουλεύονται με ικανοποιητικό τρόπο με τους πολίτες προκειμένου να εξασφαλίζουν την υποστήριξη και τη συμμετοχή τους στο ίδιο το έργο. Είναι επίσης σημαντικό η Επιτροπή να διασφαλίσει μεγαλύτερη διαφάνεια στα πρότυπα που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της αναγκαιότητας των ενεργειακών αυτών υποδομών, να μεριμνήσει για τον ισότιμο ανταγωνισμό μεταξύ των διαφορετικών αυτών προτύπων και να μπορούν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να ελέγχουν τις παραμέτρους και τους τρόπους υπολογισμού που χρησιμεύουν στον καθορισμό των προτύπων·

Βασικές παρατηρήσεις

6. συμφωνεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορέσει να επιτύχει τους στόχους της ως προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και την ασφάλεια εφοδιασμού μόνο εάν συναντήσει σε σημαντικές επενδύσεις για την ανάπτυξη μιας πιο αποδοτικής οικονομίας από πλευράς ενέργειας, πράγμα που εξαρτάται από τον εκσυγχρονισμό των διευρωπαϊκών δικτύων, την ανάπτυξη διασυνδέσεων και την κατά προτεραιότητα ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα εν λόγω δίκτυα μέσω και της εκτεταμένης ανάπτυξης των δικτύων μέσης και χαμηλής τάσης που είναι αναγκαία συνθήκη για την υλοποίηση μιας αποκεντρωμένης παραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

7. εφιστά την προσοχή της Επιτροπής στο πρόσφατο ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με τίτλο «Συνέπειες των φυσικών καταστροφών και της πυρηνικής καταστροφής στην Ιαπωνία: μαθήματα για την Ευρωπαϊκή Ένωση» και συγκεκριμένα στα σημεία 14 έως 16, το οποίο ζητά να ληφθεί υπόψη στον προγραμματισμό μελλοντικών ενεργειακών υποδομών. Ζητά επίσης να ληφθούν δεόντως υπόψη οι στόχοι περιορισμού των αερίων θερμοκηπίου μέχρι το 2050. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι να εξασφαλισθεί ότι όλα τα κράτη θα επιτύχουν ή θα υπερβούν τους στόχους τους όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών από ορυκτά καύσιμα όπως ο άνθρακας, το πετρέλαιο ή το φυσικό αέριο·

8. υπογραμμίζει ότι είναι σκόπιμο να εντοπισθούν, βάσει της συγκριτικής τους σημασίας, τομείς όπου οι υφιστάμενες υποδομές μπορούν να βελτιωθούν ή να εκσυγχρονιστούν και όπου απαιτούνται νέες μεγάλες υποδομές·

9. υπογραμμίζει την ανάγκη να προβλεφθούν πρόσθετα μέτρα για τη διαχείριση της ζήτησης, καθώς και τα απαραίτητα μέτρα για την επίτευξη των στόχων εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακής απόδοσης που έχουν τεθεί για το 2020. Οι ανάγκες σε ενεργειακές υποδομές θα εξαρτηθούν από την ικανότητά μας να περιορίσουμε την κατανάλωση ενέργειας·

10. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι με τις δέουσες εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές θα επιτραπεί στο μελλοντικό ευρωπαϊκό υπερδίκτυο να καταστεί κινητήριος δύναμη για την ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, καθιστώντας αποτελεσματικό τον ανταγωνισμό στον εν λόγω κλάδο. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι η ολοκλήρωση του εν λόγω σχεδίου για αποτελεσματική ενιαία αγορά καθώς και η δημιουργία αποδοτικού ευρωπαϊκού ενεργειακού δικτύου είναι απολύτως αναγκαίες για την εξασφάλιση των επιπέδων ευημερίας και συνοχής που προβλέπονται στο πλαίσιο των στόχων 2020 της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

11. αναγνωρίζει ότι είναι σημαντικό να υπάρχουν αποδοτικές υποδομές αερίου για την ενίσχυση της διαφοροποίησης και της ασφάλειας εφοδιασμού, καθώς και για τον περιορισμό της ενεργειακής εξάρτησης ορισμένων περιφερειών. Υπογραμμίζει δε ότι είναι αναγκαία η θέσπιση κανόνων για τις υποδομές αερίου που θα εγγυώνται την αυξημένη ευελιξία, ιδίως προκειμένου να επιτρέψουν αντίστροφες ροές που θα οδηγήσουν στην απεξάρτηση ορισμένων περιφερειών από μία μόνη πηγή εφοδιασμού, ενώ κρίνει σημαντική την ανάπτυξη υποδομών αερίου λαμβανομένης πλήρως υπόψη της συμβολής των σταθμών υποδοχής υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ) και πεπιεσμένου φυσικού αερίου (ΠΦΑ)·

12. εκτιμά ότι τα μέτρα που προτείνονται στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής φαίνεται να είναι συμπληρωματικά της τρίτης δέσμης μέτρων, δεδομένου ότι με αυτά επιδιώκεται η αντιμετώπιση της ζήτησης για επενδύσεις στον τομέα της παραγωγής και της μεταφοράς ενέργειας·

13. αναγνωρίζει παράλληλα τον ρόλο των ρυθμιστικών αρχών για την ενεργειακή αγορά ως εγγυητριών της σκοπιμότητας και της αποτελεσματικότητας των επενδύσεων σε ενεργειακές υποδομές, είτε αυτές είναι κεντρικές είτε αποκεντρωμένες·

14. υποστηρίζει ένθερμα την προτεραιότητα που δίδεται στην ανάπτυξη τεχνολογιών που σχετίζονται με τη δημιουργία ευφών δικτύων. Τέτοια δίκτυα θα ήταν ιδιαίτερα σημαντικά για την καλή λειτουργία της ενεργειακής αγοράς επιτρέποντας την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη χρήση των πόρων. Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητά τη δημιουργία πλατφόρμας διαβούλευσης, ενημέρωσης και ανταλλαγών σχετικά με το ζήτημα του μελλοντικού αυτού ευφώνου δικτύου·

15. θεωρεί την ενεργειακή αποδοτικότητα ισχυρό και ωφέλιμο μέσο για την εξασφάλιση αειφόρου ενεργειακού μέλλοντος, το οποίο μπορεί να μειώσει εν μέρει την ανάγκη επενδύσεων σε ενεργειακές υποδομές·

16. εκφράζει την ανησυχία της διότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν είναι σε θέση να προτείνει ολοκληρωμένο και αναλυτικό σχέδιο χρηματοδότησης για το εν λόγω πρόγραμμα ανάπτυξης ενεργειακών υποδομών. Κατά συνέπεια, εκφράζει τη λύπη της διότι δεν μπορεί να διατυπώσει την άποψή της για τα κρίσιμα ζητήματα όπως είναι η εγγραφή του προγράμματος στον προϋπολογισμό, οι σχεδιαζόμενοι τρόποι χρηματοδότησης, το επίπεδο συνεισφοράς κάθε φορέα και, ιδίως, των τοπικών και περιφερειακών αρχών, αλλά και των καταναλωτών·

17. επιδοκιμάζει την ιδέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημιουργία ευρωπαϊκού ταμείου υποδομών το οποίο θα παρέχει χρηματοδότηση σε όλα τα μεγάλα έργα υποδομής ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος στον τομέα της ενέργειας, των ευρυζωνικών υπηρεσιών και τις μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των διευρωπαϊκών δικτύων (ΔΕΔ)·

18. εκφράζει επίσης τη λύπη της για την απουσία ποσοτικών στόχων ως προς τα οφέλη που αναμένονται από αυτή τη στρατηγική

19. ζητά, συνεπώς, επίμονα να καθοριστούν και να ανακοινωθούν το συντομότερο δυνατόν πλήρεις και αναλυτικές πληροφορίες όσον αφορά τους τρόπους και τα μέσα χρηματοδότησης που εξετάζονται από την Επιτροπή, και ζητά να της δίδεται η δυνατότητα να διατυπώνει την άποψή της σχετικά με τα ζητήματα αυτά στο μέλλον·

20. ζητά να ληφθούν υπόψη ο ρόλος και οι ανάγκες των τοπικών και των περιφερειακών αρχών κατά την εξέταση κάθε έργου ανάπτυξης ενεργειακών υποδομών. Είναι εξαιρετικά σημαντικό να πραγματοποιηθεί, με συστηματικό τρόπο, διεξοδική εξέταση της σχέσης κόστους / οφέλους που θα δημιουργήσει η υλοποίηση τέτοιων έργων σε τοπική, περιφερειακή και μακροπεριφερειακή κλίμακα. Αυτή η αξιολόγηση θα έπρεπε να αποτιμά τον αντίκτυπο των εν λόγω έργων τόσο στην ενεργειακή ασφάλεια, όσο και στο περιβάλλον, στα τοπία και στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη των περιφερειών. Είναι γνωστό ότι ένα μεγάλο εμπόδιο στην ανάπτυξη ενεργειακών υποδομών είναι οι αντιρρήσεις που προβάλλουν οι πολίτες. Η κατάδειξη του οφέλους που θα έχει για τις τοπικές κοινωνίες η ανάπτυξη των ενεργειακών υποδομών, καθώς και της θετικής τους επίδρασης στο περιβάλλον, μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην άρση αυτών των αντιρρήσεων·

21. αναγνωρίζει ότι το εθνικό επίπεδο εξακολουθεί να είναι εξαιρετικά σημαντικό για τον συντονισμό των επενδύσεων σε δίκτυα και διασυνδέσεις. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή των Περιφερειών επαναλαμβάνει ότι σημαντικό μέρος της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης, ιδίως στα κτίρια, οφείλεται σε πρωτοβουλίες που υλοποιούνται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·

22. διαπιστώνει ότι η ανάπτυξη υποδομών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών μπορεί να εντείνει, ενίοτε δε να προκαλέσει, τον κίνδυνο διαρροής άνθρακα. Κατά συνέπεια, καλεί την Επιτροπή να εξετάσει άμεσα τροποποιήσεις της ευρωπαϊκής αγοράς ποσοστώσεων προκειμένου να αποτραπουν αυτές οι διαρροές. Θα πρέπει να εξετασθούν διαφορετικές λύσεις, όπως ένας μηχανισμός ενσωμάτωσης του άνθρακα·

Ο ρόλος των περιφερειακών και των τοπικών αρχών

23. αναγνωρίζει την οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική σημασία του σχεδίου για τον εκσυγχρονισμό των ευρωπαϊκών ενεργειακών υποδομών, το οποίο επιτρέπει να προσελκυσθούν βιομηχανίες και να δημιουργηθούν νέες στον τομέα της ενέργειας, καθώς και να στηριχθεί η δημιουργία πολυάριθμων θέσεων εργασίας στον τομέα αυτόν. Οι περιφέρειες και οι τοπικές αρχές θα μπορούσαν να ωφεληθούν πρώτες από τον εν λόγω θετικό αντίκτυπο·

24. υπογραμμίζει τη σημασία που πρέπει να δοθεί στην ενσωμάτωση στα διευρωπαϊκά ενεργειακά δίκτυα των δυνατοτήτων παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας που διαθέτουν τα περιφερειακά και τοπικά δίκτυα, γεγονός που θα επιτρέψει στα τελευταία να επωφεληθούν από τα δίκτυα μεταφοράς και διανομής και, με τον τρόπο αυτόν, να αναπτυχθούν·

25. ειδικότερα, ζητά να πραγματοποιηθούν στις υποδομές οι αλλαγές που είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη έξυπνων διασυνδεδεμένων δικτύων (intergrids) προκειμένου να παρασχεθεί στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και στους συνεταιρισμούς η δυνατότητα

να παράγουν τη δική τους πράσινη ενέργεια και να την μοιράζονται σε ομότιμη βάση με επιχειρήσεις και συνεταιρισμούς άλλων περιφερειών. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συγκαλέσει μια ειδική διάσκεψη με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και τους ενδιαφερόμενους φορείς με σκοπό να δρομολογηθεί η μετατροπή της ενεργειακής παραγωγής της Ευρώπης·

26. θεωρεί σημαντικό να υπογραμμιστούν οι δυνατότητες καινοτομίας και τεχνολογικής ανάπτυξης που παρέχει αυτή η στρατηγική για την ηγετική θέση και την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων του τομέα του εξοπλισμού (προπαντός σε πεδία που σχετίζονται με την ηλεκτρική ενέργεια, όπως, για παράδειγμα, η παραγωγή ανανεώσιμης ηλεκτρικής ενέργειας, τα ευφυή δίκτυα υψηλής αποδοτικότητας, τα νέα συστήματα αποθήκευσης της ηλεκτρικής ενέργειας ή η προώθηση των ηλεκτρικών οχημάτων), και ζητά να ενισχυθούν η ευρωπαϊκή στρατηγική για τις ενεργειακές τεχνολογίες και οι συναφείς πρωτοβουλίες του προγράμματος-πλαίσου E&A·

27. επιβεβαιώνει ότι χωρίς αποτελεσματικές και ευφυείς δικτυακές υποδομές δεν μπορεί να αναμένεται καμία βελτίωση όσον αφορά τις τιμές κατανάλωσης, την καινοτομία και την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού, ιδίως στις περιοχές που είναι λιγότερο ενδιαφέρουσες για τις επιχειρήσεις από οικονομική άποψη, ήτοι π.χ. στις περιφερειακές, στις αραιοκατοικημένες και στις οικονομικά ασθενέστερες περιοχές·

28. υπενθυμίζει ότι η συγκεντρωμένη παραγωγή σε μεγάλες μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας παραμένει σημαντική για τη λειτουργία της ευρωπαϊκής ενεργειακής εσωτερικής αγοράς. Εντούτοις, θα πρέπει να ενισχυθεί ουσιαστικά με εγκαταστάσεις αποκεντρωμένης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και με έξυπνα συστήματα διαχείρισης και μεταφοράς. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή των Περιφερειών υπογραμμίζει ότι οι πόλεις και οι περιφέρειες θα πρέπει να ενθαρρύνονται περισσότερο για να αναπτύξουν συστήματα και τεχνολογίες αποκεντρωμένης παραγωγής ενέργειας διότι έτσι καταπολεμάται η διαμόρφωση μονοπωλίων στον τομέα της ενέργειας, δραστηριοποιούνται περισσότερο οι πολίτες και, συνεπώς, γίνεται καλύτερα αποδεκτή η πιο βιώσιμη παραγωγή ενέργειας·

29. υπογραμμίζει ότι η αποκέντρωση της παραγωγής ενέργειας προς την κατεύθυνση της δημιουργίας μικρών πόλων παραγωγής σε τοπική και περιφερειακή κλίμακα σε συμβατές με το περιβάλλον εγκαταστάσεις αποτελεί αποτελεσματικό μέτρο για τις πόλεις και τις περιφέρειες, καθώς και για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που δεν ρυπαίνουν και, κατ'επέκταση, για την προστασία του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση της υπερθέρμανσης του πλανήτη·

30. προσθέτει ότι η ανάπτυξη αποκεντρωμένων πηγών παραγωγής θα επέτρεπε επίσης να απαλλαγεί σταδιακά η Ευρωπαϊκή Ένωση συνολικά από την εξωτερική ενεργειακή εξάρτηση και να ενισχυθεί, με τον τρόπο αυτόν, η ασφάλεια εφοδιασμού της·

31. ζητά να της δοθεί η δυνατότητα να συμμετάσχει στην κατάρτιση της μεθοδολογίας που θα υιοθετηθεί για τον καθορισμό, αφενός, των συγκεκριμένων έργων που θα ανακηρυχθούν ως έργα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος και, αφετέρου, των μέσων που θα θεωρηθούν απαραίτητα για την υλοποίηση των εν λόγω προτεραιοτήτων με τρόπο ευέλικτο και προσαρμοσμένο στις τοπικές και περιφερειακές ιδιαιτερότητες που σχετίζονται με τις συνθήκες της αγοράς και τις τεχνολογικές δυνατότητες·

32. υποστηρίζει τη δημιουργία ειδικευμένων πλατφορμών σε μακροπεριφερειακό επίπεδο, με τις οποίες θα επιδιώκεται η ευχερέστερη υλοποίηση των καθορισμένων προτεραιοτήτων. Αυτές οι πλατφόρμες θα πρέπει να λειτουργούν ήδη κατά την εξέταση των

έργων και θα πρέπει να αφορούν κάθε στάδιο της υλοποίησης, περιλαμβανομένης της κατάρτισης σχεδίων χρηματοδότησης και της εγγραφής των στον προϋπολογισμό·

33. εκφράζει την σαφή ικανοποίησή της για την Πρωτοβουλία των παράκτιων χωρών της Βόρειας Θάλασσας για Υπεράκτιο Σύστημα (North Seas Countries' Offshore Grid Initiative, NSCOGI) με στόχο τον συντονισμό της ανάπτυξης της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας και των υποδομών στη Βόρεια Θάλασσα, δεδομένου ότι η αιολική ενέργεια διαδραματίζει βασικό ρόλο στην επίτευξη των ενεργειακών και κλιματικών στόχων της ΕΕ·

34. ζητά να ενισχυθεί ουσιαστικά ο ρόλος των περιφερειακών πρωτοβουλιών όσον αφορά την ενέργεια μέσω της ανάληψης από ειδικευμένους οργανισμούς καθικόντων τεχνικού και οικονομικού σχεδιασμού καθώς και της αξιολόγησης του αντικτύπου των εν λόγω έργων. Η δημιουργία ειδικών περιφερειακών δομών είναι επίσης σαφώς επιθυμητή, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω δομές θα διαθέτουν αποδοτικούς και αποτελεσματικούς τρόπους λειτουργίας και μηχανισμούς λήψης αποφάσεων·

35. αναγνωρίζει τα ιδιαίτερα ενθαρρυντικά αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν με τη δημιουργία ομάδων υψηλού επιπέδου στον κλάδο αυτόν διαπεριφερειακής και διεθνούς συνεργασίας. Ωστόσο, η Επιτροπή των Περιφερειών εξακολουθεί να αμφιβάλλει κατά πόσον οι απόψεις μικρότερων περιφερειακών και τοπικών αρχών μπορούν να εισακουσθούν σε ένα τέτοιο πλαίσιο·

36. εκφράζει, όπως και η Επιτροπή, τη λύπη της για τον υφιστάμενο αργό ρυθμό των διαδικασιών χορήγησης αδειών όσον αφορά τις ενεργειακές υποδομές και ζητά οι εν λόγω διαδικασίες να είναι ορθολογικές, καλύτερα συντονισμένες και βελτιωμένες. Ωστόσο, θα ήταν απαράδεκτο να αποκλειστούν από αυτήν τη διαδικασία χορήγησης οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι οποίες φέρουν πρωταρχική ευθύνη και επηρεάζονται πρώτες από τον αντίκτυπο που θα μπορούσαν να έχουν στον πληθυσμό ορισμένα ενεργειακά έργα·

37. τάσσεται υπέρ της πρότασης για συγκρότηση μιας αρχής επαφών υπό τη μορφή ενιαίας θυρίδας, ένα είδος διαπαφής μεταξύ των φορέων ανάπτυξης έργων και των αρμοδίων αρχών σε εθνικό, περιφερειακό και/ή τοπικό επίπεδο. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει ότι δεν θα πρέπει να μειωθούν με κανέναν τρόπο οι αρμοδιότητες που ανήκουν στις εδαφικές οντότητες·

38. ζητά την καθιέρωση κατάλληλων μέγιστων προθεσμιών για τη χορήγηση αδειών, ώστε να εξασφαλίζεται η σωστή και πλήρης αξιολόγηση των έργων καθώς και η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων, διευκολύνοντας τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη των υποδομών·

39. επαναλαμβάνει την επιθυμία της να συμμετέχουν οι πολίτες στη διαδικασία λήψης αποφάσεων από τα πρώτα στάδια εξέτασης των έργων. Αυτή η συμμετοχή θα πρέπει να είναι σαφής, ανοικτή, συγκεκριμένη, εξασφαλίζοντας τη διαφάνεια που απαιτείται για τη στήριξη ενός κοινού έργου από τους πολίτες. Το χρονοδιάγραμμα καθαυτό θα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο της ευρύτερης δυνατής δημοσιότητας, προκειμένου να μπορεί καθένας να εκφράζει την άποψή του και να λαμβάνει απαντήσεις στα ερωτήματά του·

40. επιθυμεί να λάβει ενεργά μέρος στη χάραξη των κατευθυντηρίων γραμμών που αποσκοπούν στη βελτίωση της διαφάνειας και της προβλεψιμότητας της εν λόγω διαδικασίας χορήγησης αδειών, ούτως ώστε αυτές να ανταποκρίνονται ικανοποιητικά στους στόχους της πληροφόρησης και της ενημέρωσης σχετικά με τις αρνητικές και τις θετικές συνέπειες των έργων, της διαφάνειας, του συνυπολογισμού των απόψεων που διατυπώνονται καθώς και της παρακολούθησης των έργων και της κοινής γνώμης·

41. ζητά να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ενημέρωση του κοινού σχετικά με τα πλεονεκτήματα που έχει η ανάπτυξη ευφών υποδομών και δικτύων για τους καταναλωτές και τους πολίτες όσον αφορά την ασφάλεια εφοδιασμού, τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την ενεργειακή απόδοση. Αυτή η πληροφόρηση όμως θα πρέπει να είναι ισορροπημένη, χωρίς να αποκρύπτει τις δυσκολίες που θα αντιμετωπίσουν οι πολίτες. Μόνο η ολοκληρωμένη και διαφανής ενημέρωση θα επιτρέψει στους πολίτες να κατανοήσουν το εύρος των προκλήσεων και να αποδεχτούν καλύτερα τις αρνητικές συνέπειες. Αυτή η ενημέρωση θα πρέπει επίσης να προσαρμόζεται σε κάθε συγκεκριμένη κατάσταση, παρέχοντας σε όλους ακριβείς και σχετικές πληροφορίες·

42. ζητά να δημιουργηθούν συστήματα αποτελεσματικά, προβάσιμα και δίκαια για την αποζημίωση των πολιτών, που θα διγούν ιδιαίτερα από την υλοποίηση των έργων. Οι εν λόγω αποζημιώσεις θα πρέπει να είναι επαρκείς για να επιτρέψουν στις τοπικές και περιφερειακές αρχές να αντισταθμίσουν τον αντίκτυπο αυτών και να εξασφαλίσουν, εάν όχι τη συμμετοχή, τουλάχιστον την αποδοχή της κοινής γνώμης·

43. υποστηρίζει την ιδέα να δημιουργηθούν μέτρα επιβράβευσης και παροχής κινήτρων για τις περιφέρειες που θα διευκολύνουν την ταχεία έγκριση έργων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, στον βαθμό που δεν θα παρακινούνται να υπερβούν τους αναγκαίους κανόνες πρόληψης, όπως η αξιολόγηση του αντικτύπου και η διαβούλευση με τους πολίτες. Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητά επίσης να μπορεί η παροχή των εν λόγω κινήτρων να επεκταθεί και στις τοπικές αρχές·

44. συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία θα ήταν εξαιρετικά ενδιαφέρον να επεκταθεί το εν λόγω σύστημα παροχής κινήτρων σε κάθε έργο που αναπτύσσεται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο όσον αφορά την παραγωγή, αλλά και τις μεταφορές και τη διανομή ανανεώσιμης ενέργειας·

45. επιθυμεί να συμμετάσχει στη δημιουργία εργαλείου υποστήριξης έργων το οποίο θα βοηθά τις περιφέρειες και τις εθνικές αρχές στις δραστηριότητες σχεδιασμού υποδομών και ανάπτυξης έργων. Στο πλαίσιο αυτό, θα είναι αναγκαίο να ληφθεί υπόψη η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, αλλά και η αξιολόγηση του κοινωνικοοικονομικού αντικτύπου των έργων σε τοπική και περιφερειακή κλίμακα·

46. εκφράζει την ανησυχία της διότι στη συνολική δέσμη των επενδύσεων ύψους, κατά την εκτίμηση της Επιτροπής, 200 δισεκατομμυρίων ευρώ υφίσταται έλλειμμα που υπερβαίνει τα 60 δισεκατομμύρια·

47. εγκρίνει απολύτως την κινητοποίηση ιδιωτικών πηγών χρηματοδότησης μέσω της θέσπισης νομοθεσίας που επιτρέπει να λυθεί το ζήτημα της κατανομής του κόστους των μεγάλων έργων που χαρακτηρίζονται από τεχνολογική πολυπλοκότητα ή έχουν διασυστορική φύση. Αρκετά μακροπεριφερειακά έργα των οποίων η υλοποίηση είναι αμφίβολη επί του παρόντος λόγω έλλειψης χρηματοδότησης θα μπορούσαν να επωφεληθούν με άμεσο τρόπο από τις εν λόγω νέες νομοθετικές διατάξεις·

48. ενθαρρύνει την πρωτοβουλία της Επιτροπής η οποία συνίσταται στη βελτιστοποίηση του αποτελέσματος μόχλευσης των δημοσίων και ιδιωτικών πόρων μέσω του μετριασμού του κινδύνου για τους επενδυτές. Συνεπώς, η βελτιστοποίηση των κερδών, η

ασφάλεια των επενδύσεων και ο θετικός αντίκτυπος στην κοινωνία θα ωθήσουν τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να επενδύσουν στα έργα που θεωρούν καταλληλότερα·

49. εκφράζει τη λύπη της για την έλλειψη ακριβών και συγκεκριμένων πληροφοριών όσον αφορά το ζήτημα των προϋπολογισμών και των χρηματοδοτικών πλαισίων που θα μπορούσαν να διατεθούν για αυτήν την προσπάθεια. Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητά να ανταποκρίνονται οι χρηματοδοτικοί μηχανισμοί που θα εξεταστούν σε κριτήρια ευελιξίας, προσαρμογής σε διάφορα ήδη υφιστάμενων κινδύνων και συνυπολογισμού των συγκεκριμένων χρηματοδοτικών αναγκών κάθε έργου·

50. καλεί ειδικότερα την Επιτροπή να ασχοληθεί με τις λεπτομέρειες της χρηματοδοτικής συμμετοχής διαφόρων παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην ανάπτυξη ενεργειακών υποδομών. Αυτό θα αποτελούσε καταρχάς κινητήριο δύναμη για την ανάπτυξη και την εξέλιξη των έργων αυτών. Επιπλέον, η προοπτική οικονομικών οφελών από τη μελλοντική εκμετάλλευση των υποδομών θα μπορούσε να οδηγήσει σε μεγαλύτερη υποστήριξη του έργου από την κοινή γνώμη·

51. ζητά να δοθεί προτεραιότητα στην επένδυση σε κάθε έργο που θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων 20-20-20, όπως η ανάπτυξη ευφών δικτύων, η ενσωμάτωση της ανανεώσιμης ενέργειας στο ευρωπαϊκό υπερδίκτυο, η σύνδεση του συνόλου των περιφερειακών περιοχών με το υπερδίκτυο και οι διασυνδέσεις·

52. επισημαίνει τον ουσιαστικό ρόλο των ευφών δικτύων στην ανάληψη ατομικής ευθύνης από τους πολίτες όσον αφορά την κατανάλωση ενέργειας. Τα ευφυή δίκτυα, οι ευφυείς μετρητές και οι κατάλληλες συσκευές με δυνατότητα παροχής όχι μόνο ενέργειας αλλά και πληροφοριών για το επίπεδο και το είδος κατανάλωσης μπορούν να συμβάλουν στην αξιοποίηση του δυναμικού εξοικονόμησης ενέργειας. Θα μπορούσαν επομένως να συμβάλουν στη μείωση των εκπομπών άνθρακα και στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Συνεπώς, θα πρέπει να προωθηθεί η ανάπτυξη και η εισαγωγή τεχνολογιών αυτού του είδους. Υπογραμμίζει, επίσης, την ανάγκη να αναπτύξουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πριν από το 2020, με την υποστήριξη των εθνικών σχεδίων και ευρωπαϊκών προγραμμάτων, πιλοτικά σχέδια στο πεδίο των ευφών δικτύων, δίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στα κοινά έργα παραμεθόριων περιφερειών·

53. ζητά οι προτεραιότητες σχετικά με τη χρηματοδότηση και τη στήριξη των έργων εκσυγχρονισμού των ενεργειακών υποδομών να καθοριστούν σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια: την ανάπτυξη της παραγωγής και της διανομής ανανεώσιμης ενέργειας, την υλοποίηση της ενιαίας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, την παροχή υποστήριξης στους καταναλωτές, ούτως ώστε να συμμετέχουν με καλύτερο τρόπο στην αγορά, όχι μόνο μέσω της βελτίωσης της αποδοτικότητας της κατανάλωσης, αλλά και παρέχοντας τους τη δυνατότητα να αναπτυχθούν ως τοπικοί ή ατομικοί παραγωγοί και να πωλούν το ενδεχόμενο πλεόνασμα της παραγωγής τους. Για να είναι δυνατή η επίτευξη των στόχων 20-20-20, είναι επίσης σημαντικές οι επενδύσεις στην αύξηση της απόδοσης, ούτως ώστε να αντικατασταθούν και να εκσυγχρονιστούν τα υφιστάμενα δίκτυα και να περιοριστούν οι απώλειες κατά την ενεργειακή μετατροπή και μεταφορά·

54. Ζητά να υποστηριχθεί η ανάπτυξη συστημάτων αυτοεφοδιασμού βάσει ανανεώσιμων πηγών και συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, μέσω της διαμόρφωσης των ενεργειακών δικτύων έτσι ώστε να δίνεται προτεραιότητα στις εγκαταστάσεις αυτού του τύπου.

Βρυξέλλες, 1 Ιουλίου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Το πρόγραμμα LIFE της ΕΕ: περαιτέρω πορεία»

(2011/C 259/10)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επιβεβαιώνει ότι το πρόγραμμα LIFE έχει επανειλημμένως αποδείξει την αξία του. Επομένως, η διάρκεια του θα πρέπει να παραταθεί και για την επόμενη περίοδο χρηματοδότησης, με ιδιαίτερη έμφαση στη συνιστώσα της βιοποικιλότητας·
- ζητά την απλούστευση των διοικητικών διατυπώσεων, την αύξηση του μέγιστου ποσοστού συγχρηματοδότησης, τη δυνατότητα κάλυψης του κόστους κατάρτισης σχεδίων με χρηματοδότηση του LIFE, καθώς και να δοθεί και πάλι στις τοπικές και περιφερειακές αρχές η δυνατότητα να ενσωματώνουν το σύνολο των δαπανών προσωπικού στους ίδιους πόρους·
- ζητά να καλύπτει η μελλοντική συνιστώσα LIFE Βιοποικιλότητα μια ευρύτερη έννοια της βιοποικιλότητας. Για να συνεισφέρει καθοριστικά στη χρηματοδότηση του Natura 2000, το πρόγραμμα LIFE θα πρέπει επίσης να επιτρέπει τη χρηματοδότηση επαναλαμβανόμενων δραστηριοτήτων διαχείρισης τόπων·
- υποστηρίζει ότι η συνιστώσα Περιβάλλον του νέου προγράμματος LIFE θα πρέπει να συνεχίσει να αποτελεί καθοριστικό κίνητρο για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, για την προώθηση της συμμόρφωσης ήδη πριν την έναρξη ισχύος κοινοτικών νομοθετικών πράξεων για το περιβάλλον και για την υπέρβαση νομοθετικών απαιτήσεων και την εφαρμογή καινοτόμων περιβαλλοντικών λύσεων, με σχέδια που έχουν δυνατότητες αναπαραγωγής όσον αφορά τις οικολογικές καινοτομίες του δημόσιου τομέα·
- για την αύξηση της αποτελεσματικότητας του προγράμματος LIFE στηρίζει την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με τη δυνατότητα ανάπτυξης «Ολοκληρωμένων σχεδίων LIFE» μεγαλύτερης κλίμακας, τα οποία προωθούν αποτελεσματικά τον καταλυτικό ρόλο του προγράμματος, δημιουργώντας μια οργανωμένη σχέση με άλλους πόρους της ΕΕ·
- τονίζει ότι το νέο πρόγραμμα LIFE συνεχίζει να στηρίζει τα σχέδια επικοινωνίας και ενημέρωσης, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εκπαίδευση και την προώθηση σχεδίων που εξασφαλίζουν τη συμμετοχή τοπικών και περιφερειακών αρχών και έχουν σημαντικό αντίκτυπο σε επίπεδο ΕΕ.

Εισηγήτρια	Η κ. Daiva MATONIENĖ (LT/EA), Μέλος του δημοτικού συμβουλίου του Šiauliai
Έγγραφο αναφοράς	Ανακοίνωση της Επιτροπής — Ενδιάμεση αναθεώρηση του κανονισμού LIFE+ COM(2010) 516 τελικό.

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

A. Γενικές παρατηρήσεις

1. πιστεύει ότι η προστασία του περιβάλλοντος και η διατήρηση της βιοποικιλότητας αποτελούν βασική προϋπόθεση για την ποιότητα ζωής στην Ευρώπη και επομένως δεν συνιστούν μόνον ευθύνη των εθνικών κυβερνήσεων, των τοπικών και περιφερειακών αρχών (ΤΠΑ) ή των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, αλλά και μέλημα κάθε ευρωπαίου πολίτη·

2. υπογραμμίζει ότι ένας από τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η προώθηση μιας βιώσιμης, μη πληθωριστικής ανάπτυξης παράλληλα με την επιδίωξη των περιβαλλοντικών στόχων και ότι η απώλεια της βιοποικιλότητας μπορεί να έχει αρνητική επίδραση σε αυτήν. Η ίδια η ΕΕ, ωστόσο, έχει αυξημένες αρμοδιότητες στον τομέα της περιβαλλοντικής προστασίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 192 της ΣΛΕΕ, το οποίο θεσπίζει την αρμοδιότητα της ΕΕ στον τομέα του περιβάλλοντος·

3. αναγνωρίζει ότι το πρόγραμμα LIFE, το οποίο θεσπίστηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1973/92 και στη συνέχεια αναθεωρήθηκε, αποτελεί το ειδικό χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ για το περιβάλλον, έχει χορηγήσει μέχρι σήμερα 2,2 δισ. ευρώ για 3 115 περιβαλλοντικά σχέδια⁽¹⁾ και επομένως συνιστά σημαντικό μέσο χρηματοδότησης τοπικών και περιφερειακών περιβαλλοντικών πολιτικών και σχεδίων με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία⁽²⁾·

4. προειδοποιεί για τον κίνδυνο υπερεκτίμησης των δυνατοτήτων του προγράμματος LIFE, αν και αναγνωρίζει και εκτιμά την αξία του. Τα 340 εκατομμύρια ευρώ του ετήσιου προϋπολογισμού του επιτρέπουν τη στήριξη σειράς έργων, πολλά από τα οποία διαθέτουν μεγάλο δυναμικό για να αποτελέσουν θετικά παραδείγματα και προσεγγίσεις στον τομέα της περιβαλλοντικής πολιτικής. Ο προϋπολογισμός αυτός, που αντιστοιχεί σε περίπου 0,2 % του ετήσιου προϋπολογισμού της ΕΕ δεν αρκεί για να επιλύσει όλα τα προβλήματα που προκαλούνται από έλλειψη χρηματοδότησης άλλων περιβαλλοντικών προγραμμάτων ή ταμείων της ΕΕ·

5. αναγνωρίζει ότι το πρόγραμμα LIFE+ έχει συμβάλει σημαντικά στην υιοθέτηση και υλοποίηση σχεδίων περιβαλλοντικής διαχείρισης, στην αποκατάσταση πολύτιμων οικοτόπων, στη διατήρηση σημαντικών ειδών και στην ανάπτυξη του δικτύου Natura 2000. Το πρόγραμμα LIFE+ έχει προωθήσει επίσης τη δημιουργία συμπράξεων, ενισχύοντας δομές συνεργασίας και διευκολύνοντας την ανταλλαγή εμπειριών και πληροφοριών μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων και των φορέων λήψης πολιτικών αποφάσεων·

6. απευθύνει έκκληση για την ανάπτυξη τοπικών συμπράξεων, οι οποίες είναι οι πλέον κατάλληλες για τον συνδυασμό των πόρων του προγράμματος LIFE με άλλες πηγές εγχώριων και κοινοτικών κεφαλαίων·

7. τονίζει ότι οι νέες περιβαλλοντικές προκλήσεις, η συνεχής απώλεια της βιοποικιλότητας και η ανάπτυξη της ΕΕ δημιουργούν νέες προκλήσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στην Ευρώπη, για τις οποίες πρέπει το συντομότερο δυνατόν να εξευρεθεί και να υλοποιηθεί μια αποτελεσματική λύση στο πλαίσιο της νέας δημοσιονομικής προοπτικής·

8. πιστεύει ότι οι ευρωπαϊκές ΤΠΑ πρέπει απαραίτητα να συνεισφέρουν στην εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για το περιβάλλον και στη διάδοση οικολογικών καινοτομιών και ορθών πρακτικών στο ευρύ κοινό·

9. υποστηρίζει ότι η διατήρηση της βιοποικιλότητας θα πρέπει να αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα σε όλους τους τομείς της πολιτικής της ΕΕ για το περιβάλλον. Δεδομένου ότι η προστασία της βιοποικιλότητας αποτελεί εγκάρσιο ζήτημα, πρέπει να διασφαλιστεί ότι λαμβάνεται υπόψη σε όλες τις σημαντικές πολιτικές·

10. υποστηρίζει ότι η πολιτική της ΕΕ για το περιβάλλον θα πρέπει οπωσδήποτε να λάβει υπόψη τις νέες προκλήσεις που συνδέονται με την ταχεία ανάπτυξη των ΓΤΟ και τις επιπτώσεις της στα αυτόχθονα είδη, οι οποίες δεν έχουν μελετηθεί σε βάθος·

11. παρατηρεί ότι υπό συγκεκριμένες συνθήκες υπάρχουν συγκρούσεις μεταξύ των στόχων της πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και των στόχων άλλων στοιχείων βιώσιμης ανάπτυξης. Με δεδομένες αυτές τις πιθανές συγκρούσεις σε επίπεδο στόχων, πρέπει επομένως να εξασφαλισθεί ένας πιο ευέλικτος συντονισμός των διαφόρων περιβαλλοντικών στοιχείων των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και η συνεκτικότητα όλων των οικείων μέτρων, στην νέα προγραμματική περίοδο, ούτως ώστε οι διατάξεις και τα προβλεπόμενα μέτρα σε έναν τομέα να μην οδηγούν σε επιβαρύνσεις για έναν άλλον τομέα ή ακόμη και σε χειρότερες συνολικές λύσεις·

12. τονίζει ότι, ενώ ο στόχος των σχεδίων LIFE είναι σαφώς περιβαλλοντικός, τα σχέδια αυτά μπορούν επίσης να αποφέρουν κοινωνικά και οικονομικά οφέλη στις τοπικές κοινότητες, όπως οι υπηρεσίες οικοσυστημάτων των σχεδίων LIFE Φύση & Βιοποικιλότητα. Η ΕτΠ τάσσεται υπέρ της περιγραφής των εν λόγω πιθανών πλεονεκτημάτων στις αιτήσεις για τα σχέδια LIFE, κάτι που άρχισε ήδη από φέτος. Αυτή η πρακτική θα οδηγήσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην κατάρτιση εκθέσεων σχετικά με τους δείκτες κοινωνικοοικονομικών αποτελεσμάτων ολόκληρου του προγράμματος LIFE·

(1) Το τελευταίο χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον (LIFE+) θεσπίστηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 614/2007, ΕΕ L 149, 9.6.2007.

(2) Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ Περιβάλλον 2010: έκδοση LIFE Focus «LIFE και τοπικές αρχές».

13. υποστηρίζει ότι η συνιστώσα Φύση & Βιοποικιλότητα του προγράμματος LIFE+ έχει συμβάλει σημαντικά στην εφαρμογή των οδηγιών για τα πτηνά και τους οικοτόπους, και ότι τουλάχιστον ορισμένοι από τους στόχους που ορίζονται στην ανακοίνωση «Η ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας έως το 2010» έχουν επιτευχθεί. Ωστόσο, το πρόγραμμα LIFE+ καλύπτει μόνον ορισμένα από τα μέτρα που προβλέπονται στις οδηγίες για τα πτηνά και τους οικοτόπους, και η απώλεια της βιοποικιλότητας παραμένει ένας τομέας που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής·

14. υποστηρίζει ότι για αυτόν τον λόγο το πρόγραμμα LIFE+ πρέπει να παραμείνει βασικό μέρος της πολιτικής της ΕΕ για το περιβάλλον, με ιδιαίτερη έμφαση στη συνιστώσα της βιοποικιλότητας, και πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για την επίτευξη των στόχων ανάσχεσης της απώλειας της βιοποικιλότητας για την περίοδο έως το 2020·

15. εφιστά την προσοχή στην ιδιαίτερη περίπτωση των εξόχων απόκεντρων περιφερειών, οι οποίες είναι οι σημαντικότεροι στην Ευρωπαϊκή Ένωση συντελεστές βιοποικιλότητας των υγροβιοτόπων, διαθέτουν άνω των διακοσίων τόπων κοινοτικής σημασίας που περιλαμβάνονται στο δίκτυο «Natura 2000», ενώ ο ρόλος τους είναι αναντικατάστατος για την επίτευξη του στόχου ανάσχεσης της απώλειας βιοποικιλότητας·

16. χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής να θεσπίσει πλαίσια δράσης προτεραιότητας Natura 2000 για τη χρηματοδότηση του Natura 2000, ως σχέδια μακροδιαχείρισης σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, παρέχοντας ένα σαφές και δεσμευτικό πλαίσιο για άλλους κοινοτικούς πόρους και εθνικές συνεισφορές με στόχο τη χρηματοδότηση της διατήρησης των τόπων Natura 2000 και των ειδών προτεραιότητας σε ένα συγκεκριμένο έδαφος (3)·

B. Συστάσεις για την ενδιάμεση αναθεώρηση του προγράμματος LIFE+

17. τονίζει ότι η πρόσφατη οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση έχει δημιουργήσει πολλαπλές προκλήσεις για τα σχέδια των τοπικών και περιφερειακών αρχών στον τομέα της συγχρηματοδότησης πρωτοβουλιών, όπως οι πρωτοβουλίες για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Υπό το πρίσμα αυτό, η ΕτΠ καλεί τις εθνικές αρχές και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να ανταλλάξουν και να εφαρμόσουν βέλτιστες πρακτικές στον εν λόγω τομέα, όπως το πολωνικό μοντέλο ορθής πρακτικής, στο πλαίσιο του οποίου η εθνική κυβέρνηση δημιούργησε ένα εθνικό ταμείο που εγγυάται την παροχή ισόποσης χρηματοδότησης για επιτυχείς εφαρμογές σχεδίων LIFE (4)·

18. επικροτεί την εισαγωγή ενδεικτικών εθνικών εισφορών στο πρόγραμμα LIFE+, ιδίως εάν αυτό το μέτρο χρησιμοποιηθεί προσωρινά με στόχο την αύξηση των αποδεκτών αιτήσεων από τα νέα κράτη μέλη της ΕΕ. Ταυτόχρονα, εκφράζει την ανάγκη σαφούς επισήμανσης του προσωρινού χαρακτήρα του μέτρου και παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειές της για την παροχή επιμόρφωσης στα εθνικά σημεία επαφής και στα κράτη μέλη με χαμηλά ποσοστά απορρόφησης κονδυλίων, καθώς και να

καλέσει τα κράτη μέλη να αυξήσουν τις ικανότητες των εθνικών και περιφερειακών σημείων επαφής τους για άμεση στήριξη των αιτήσεων τους·

19. τονίζει την ανάγκη να ληφθούν δεόντως υπόψη τα συμφέροντα των τοπικών και περιφερειακών αρχών που θίγονται από τον εν λόγω κανονισμό, καθώς και να εξασφαλισθεί ευελιξία στην ιεράρχηση των πλαισίων δράσης προτεραιότητας (ΠΔΠ), με τις περιφερειακές αρχές να είναι υπεύθυνες για τα προγράμματα των ΠΔΠ και επομένως να είναι δικαιούχοι του νέου αυτού μέτρου·

20. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειες βελτίωσης του ρόλου που κατέχει η συνιστώσα LIFE+ Περιβάλλον & Διακυβέρνηση για τη χρηματοδότηση σχεδίων προώθησης της συμμόρφωσης, τα οποία εντοπίζουν, ήδη από τα πρώτα στάδια της νομοθετικής διαδικασίας, τους πόρους που απαιτούνται για την εφαρμογή νέας κοινοτικής νομοθεσίας, πιλοτικά σχέδια πράσινων δημοσίων συμβάσεων, τα οποία ελέγχουν τη σκοπιμότητα προγραμμάτων πράσινων δημοσίων συμβάσεων μεγάλης κλίμακας σε πόλεις ή περιφέρειες, καθώς και σχέδια επίδειξης για την αποδοτική χρήση των πόρων, την πράσινη ανάπτυξη και τη βιώσιμη παραγωγή·

21. υπογραμμίζει ότι θα πρέπει να δημιουργηθούν πρόσθετες δυνατότητες για τη χρηματοδότηση περιβαλλοντικών πρωτοβουλιών ΜΚΟ, οι οποίες θα επιτρέψουν την αποτελεσματική συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στην εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της ΕΕ, την ενημέρωση του κοινού για την προστασία του περιβάλλοντος με την ευρύτερη συμμετοχή στη χάραξη νέων στόχων, καθώς και τη συγκέντρωση βέλτιστων πρακτικών και τεχνολογίας·

22. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι μέχρι σήμερα πολλές πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της συνιστώσας Φύση αφορούσαν αποκλειστικά τα είδη υπό εξαφάνιση, με εκτενή κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης, όπως η καφέ αρκούδα (*Ursus arctos*), η κοκκινομπομπίνα (*Bombina orientalis*) και η πεταλούδα των ελών (*Euphydryas aurinia*). Από την άλλη πλευρά, πολλά άλλα είδη υπό εξαφάνιση έχουν αγνοηθεί εντελώς. Στο πλαίσιο βελτίωσης του προγράμματος LIFE+ θα πρέπει επίσης να εξετάζονται τρόποι χρήσης του προγράμματος για την προστασία άλλων, λιγότερο προβλεπόμενων ειδών·

23. υπενθυμίζει ότι σύμφωνα με τις υπάρχουσες απαιτήσεις τα σχέδια της συνιστώσας Φύση θα πρέπει να είναι υποδειγματικά ή/και καινοτόμα. Ωστόσο, σε πολλές περιπτώσεις η προστασία της βιοποικιλότητας δεν αφορά την καινοτομία, αλλά τη συνέχιση των εργασιών που έχουν ήδη αρχίσει, καθώς και τη συλλογή και τη διάδοση των σωρευμένων θετικών εμπειριών. Ως προς τα σχέδια που εμπνέονται στη συνιστώσα αυτή, θα πρέπει να υπάρχει η επιλογή να δίδεται λιγότερη έμφαση στον υποδειγματικό και καινοτόμο χαρακτήρα τους και περισσότερη στις ιδιαίτερες ανάγκες των περιοχών «Natura 2000», καθώς και στα ζητήματα διατήρησης της βιοποικιλότητας σε μια συγκεκριμένη περιοχή. Θα πρέπει να αρκεί να λειτουργούν τα σχέδια με βάση υποδειγματικές διαδικασίες που μπορούν να εφαρμοστούν σε άλλες περιφέρειες·

(3) Σύμφωνα με το Άρθρο 8 της οδηγίας για τους οικοτόπους. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έκδοση LIFEnews 2010 «LIFE Nature and Biodiversity: what common future?».

(4) Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έκδοση LIFEnews 2010 «LIFE Nature and Biodiversity: what common future?».

24. υπογραμμίζει ότι δεδομένων των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι ΤΠΑ και οι κοινωνίες στα νέα κράτη μέλη για την προσαρμογή στους όρους ένταξης στην ΕΕ, θα πρέπει να παρέχεται περισσότερη ενεργή στήριξη για την υλοποίηση του προγράμματος LIFE+ και άλλων ειδικών προγραμμάτων στις χώρες αυτές·

25. τονίζει ότι για να επιτευχθεί μέγιστη συνέργεια, πρέπει ήδη κατά την τρέχουσα περίοδο χρηματοδότησης να καταβληθούν προσπάθειες για τον συντονισμό, όπου είναι δυνατόν, του προγράμματος LIFE+ με τα άλλα προγράμματα της ΕΕ τα οποία συνδέονται, άμεσα ή έμμεσα, με την προστασία του περιβάλλοντος, π.χ. το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα, το πρόγραμμα-πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής·

26. επισημαίνει τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν τόσο από την προώθηση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στις πρωτοβουλίες για τη βιοποικιλότητα όσο και από την υποστήριξη της άποψης ότι οι στόχοι του προγράμματος LIFE+ προωθούν τη βιώσιμη και την κοινωνικά υπεύθυνη οικονομική ανάπτυξη·

27. επισημαίνει τα πλεονεκτήματα της συμμετοχής πανεπιστημιακών κύκλων στις δραστηριότητες του προγράμματος LIFE και ενθαρρύνει τη συνεργασία τους με τους βασικούς δικαιούχους του προγράμματος· οι επιστήμονες μπορούν πράγματι να εισφέρουν τα τελευταία επιστημονικά ευρήματα και να παρέχουν νέα προοπτική σε κοινές προκλήσεις·

Γ. Το πρόγραμμα LIFE στη νέα περίοδο χρηματοδότησης

28. τονίζει ότι κατά τη νέα περίοδο χρηματοδότησης πρέπει να προβλεφθούν κατάλληλοι πόροι για περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες στην Ευρώπη, προκειμένου να προστατευθεί η βιοποικιλότητα, να διασφαλιστεί ένα περιβάλλον υψηλής ποιότητας για τους ευρωπαίους πολίτες και να αυξηθεί η περιβαλλοντική συνείδηση των ανθρώπων σε όλον τον κόσμο·

29. υπενθυμίζει ότι υπάρχουν αναρίθμητες περιβαλλοντικές προκλήσεις και ελάχιστοι πόροι για την αντιμετώπισή τους. Για τον λόγο αυτό, τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας πρέπει να είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά. Μία από τις σημαντικότερες προϋποθέσεις για μια αποτελεσματική Ευρώπη που ανταποκρίνεται στην ιδέα της «ενότητας στην πολυμορφία» είναι η ευέλικτη χρήση των πόρων, έτσι ώστε να μπορούν τα ενδιαφερόμενα μέρη σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες και περιφέρειες να αποκομίζουν τη μέγιστη προστιθέμενη αξία από την ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, παράλληλα με τη συνεκτίμηση των τοπικών συνθηκών·

30. τονίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν, και θα συνεχίσουν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο ώστε οι Ευρωπαίοι να διαβιούν σε ένα περιβάλλον υψηλής ποιότητας με πλούσια βιοποικιλότητα. Πρέπει να εξασφαλιστεί επομένως ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν επίσης να χρησιμοποιούν τα διάφορα μέσα προστασίας του περιβάλλοντος και να συμμετέχουν όσο το δυνατόν περισσότερο στον σχεδιασμό και στη βελτίωσή τους·

31. επιβεβαιώνει ότι το πρόγραμμα LIFE, το οποίο θεσπίστηκε το 1992, έχει επανειλημμένως αποδείξει την αξία του. Επομένως, η διάρκεια του θα πρέπει να παραταθεί και για την επόμενη περίοδο χρηματοδότησης, ενώ θα πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως τα διδάγματα από τις θετικές και αρνητικές εμπειρίες της τρέχουσας περιόδου χρηματοδότησης·

Προτεραιότητες ανάπτυξης του νέου προγράμματος LIFE

32. λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα των δημοσίων διαβουλεύσεων σχετικά με το μέλλον του προγράμματος LIFE⁽⁵⁾, υποδεικνύοντας ότι οι ΤΠΑ προσδιόρισαν ως πιο αποτελεσματικούς τρόπους για τη βελτίωση της τοπικής περιβαλλοντικής πολιτικής και της υλοποίησής της τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση των διάφορων φορέων σε σχέση με τα περιβαλλοντικά προβλήματα και την ανάγκη εξεύρεσης λύσεων, καθώς και την προώθηση καινοτόμων τεχνικών που συντείνουν στη βελτίωση της περιβαλλοντικής διαχείρισης, ιδίως από τις αρμόδιες αρχές· ως εκ τούτου καλεί την Επιτροπή να διατηρήσει ως βασικές προτεραιότητες σε κάθε μεταρρύθμιση του LIFE την ενίσχυση των διοικητικών ικανοτήτων των ΤΠΑ και την ευαισθητοποίηση του κοινού·

33. εκφράζει την πεποίθηση ότι το πρόγραμμα LIFE θα παραμείνει το κύριο χρηματοδοτικό μέσο για την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας κατά τη νέα περίοδο προγραμματισμού, με αποτελεσματικά από άποψη κόστους σχέδια και προγράμματα υψηλής ποιότητας. Επομένως, κάθε εξέλιξη του προγράμματος θα εστιάζει στην απλούστευση των διαδικασιών υποβολής αίτησης και διοίκησης και στη διεύρυνση του φάσματος επιλέξιμων υποψηφίων·

34. ζητά, για να μπορέσουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να αξιοποιήσουν ακόμη καλύτερα το πρόγραμμα LIFE, να δοθεί και πάλι κατά την νέα περίοδο χρηματοδότησης του προγράμματος LIFE+ τόσο στις ίδιες όσο και σε άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου η δυνατότητα να ενσωματώνουν το σύνολο των δαπανών προσωπικού στους ίδιους πόρους·

35. υπογραμμίζει ότι εμπόδιο στην πλήρη επίτευξη των στόχων του προγράμματος LIFE είναι κατά πάσα πιθανότητα και οι αργές διοικητικές διαδικασίες και το χαμηλό ποσοστό συγχρηματοδότησης (συνήθως 50 % με πιθανές εξαιρέσεις για τη συνιστώσα LIFE+ Φύση). Επομένως, θα πρέπει να αναζητηθούν τρόποι απλούστευσης των διοικητικών διατυπώσεων (αιτήσεις, υλοποίηση, επιλεξιμότητα μικρότερων σχεδίων) και μέγιστης δυνατής αύξησης του ποσοστού συγχρηματοδότησης·

36. υπενθυμίζει τις υφιστάμενες διαφορές στα επίπεδα ενημέρωσης και στις χρηματοοικονομικές δυνατότητες μεταξύ των παλαιών και των νέων κρατών μελών. Για την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας του προγράμματος, συνιστά, επομένως, την ανάπτυξη αντίστοιχων μηχανισμών ειδικευμένης στήριξης των υποψηφίων και των δικαιούχων από τα νεότερα κράτη μέλη. Η συνδρομή αυτή θα αφορά θέματα κατάρτισης προτάσεων σχεδίων και διοίκησης και θα μπορούσε να οργανωθεί με την ενίσχυση του συστήματος των εθνικών σημείων επαφής ή ακόμη με τη σύσταση περιφερειακών σημείων επαφής, όπου τούτα δεν υφίστανται ήδη·

⁽⁵⁾ Έκθεση με τίτλο «Εκτίμηση των εδαφικών επιπτώσεων του προγράμματος Life+ της ΕΕ», η οποία καταρτίστηκε από τη Γραμματεία της Επιτροπής των Περιφερειών τον Μάιο του 2011.

37. υποστηρίζει ότι οι διαδικασίες υποβολής αίτησης θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους στόχους βιωσιμότητας, ενώ θα πρέπει επίσης να αξιοποιούνται οι δυνατότητες στον τομέα της πληροφορικής. Πιο συγκεκριμένα θα αναπτυχθεί η ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων, αξιολόγηση και επικοινωνία μεταξύ υποψηφίων και διαχειριστικής αρχής, καθώς και το ηλεκτρονικό σύστημα καταχώρισης υποψηφίων και παροχής δεδομένων.

38. ζητά να δοθεί ουσιαστική προσοχή στη διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων, η οποία επί του παρόντος διαρκεί περίπου ενάμιση χρόνο από την πρόσκληση υποβολής προτάσεων και την έναρξη του εκάστοτε σχεδίου. Σε αυτό το πλαίσιο θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν παραδείγματα βέλτιστης διαχείρισης από τις «Κοινές τεχνικές γραμμάτιες» των πιο αποδοτικών προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας.

39. επισημαίνει ότι με τη διευκόλυνση των διαδικασιών υποβολής αίτησης και την εφαρμογή των πρακτικών των προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας, το κόστος της κατάρτισης σχεδίων θα μπορεί να καλυφθεί από τη χρηματοδότηση του LIFE ή να αντισταθμιστεί με τη διάθεση ενός κατ' αποκοπή ποσού (π.χ. ανάλογα με τον συνολικό προϋπολογισμό του σχεδίου), σε περίπτωση έγκρισης του σχεδίου.

40. επισημαίνει ότι οι νέες διαδικασίες υλοποίησης του προγράμματος LIFE θα πρέπει να απλουστευθούν όσο το δυνατόν περισσότερο, προκειμένου τα έργα που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα να μην επικεντρώνονται στα λογιστικά, αλλά στην προστασία του περιβάλλοντος και σε ενημερωτικές δραστηριότητες.

41. υπενθυμίζει ότι η οργανωμένη κοινωνία των πολιτών θα συνεχίσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες για την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Συνεπώς, το νέο πρόγραμμα LIFE+ θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα σκέλος που να δίδει ιδιαίτερη προσοχή στις μη κυβερνητικές οργανώσεις και στην ευαισθητοποίηση του κοινού. Παράλληλα, πρέπει να ληφθούν μέτρα ώστε οι μικρές τοπικές ΜΚΟ και οι επιστήμονες να μπορούν επίσης να επωφεληθούν από το πρόγραμμα.

42. τονίζει ότι οποιαδήποτε αλλαγή στο πρόγραμμα LIFE+ θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη την έντονη αναντιστοιχία μεταξύ των μέτρων προστασίας της βιοποικιλότητας από τη μια πλευρά και των απτών αποτελεσμάτων από την άλλη, δεδομένου ότι τα σχέδια είναι συνήθως βραχυπρόθεσμα, ενώ τα αποτελέσματα καθίστανται εμφανή μόνο ύστερα από μεγάλο χρονικό διάστημα. Συνεπώς, πρέπει να χρησιμοποιούνται κατάλληλες μέθοδοι για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

43. ζητεί να προσδιορίζεται το πρόγραμμα LIFE+ σύμφωνα με πιο σαφείς και ρεαλιστικούς στόχους. Για τον σκοπό αυτό θα πρέπει να δίδεται περισσότερη έμφαση στα αποτελέσματα παρά στην αξιολόγηση της επιτυχίας με βάση την κανονικότητα των δαπανών.

44. διατυπώνει την ακόλουθη πρόταση: καθώς το πρόγραμμα προσανατολίζεται σε μακροπρόθεσμους στόχους, οι υποψήφιοι θα ενθαρρύνονται να υλοποιήσουν ή/και να χρηματοδοτήσουν τις δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την εξασφάλιση αποτελεσματικής παρακολούθησης μετά την ολοκλήρωση του σχεδίου, η οποία καλύπτει τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις του σχεδίου. Η εν λόγω

ενθάρρυνση θα μπορούσε να έχει τη μορφή χορήγησης πρόσθετων βαθμών αξιολόγησης στους υποψηφίους που εντάσσονται στο σύστημα παρακολούθησης στις αιτήσεις τους και δεσμεύονται να το υποστηρίξουν με ίδιους πόρους.

45. τονίζει ότι το νέο πρόγραμμα LIFE+ πρέπει να περιλαμβάνει επίσης τον προσδιορισμό των σχεδίων, τα οποία συμμορφώνονται με τους στόχους των περιφερειακών στρατηγικών, όπως η Στρατηγική της ΕΕ για τη Βαλτική Θάλασσα.

46. με βάση την πρακτική εμπειρία, είναι πεπεισμένη ότι η χρηματοδότηση έργων (επιδότησεις δράσης) είναι ο πιο αποτελεσματικός μηχανισμός και θα πρέπει να παραμείνει το κύριο μέσο στήριξης του LIFE προς τις τοπικές και περιφερειακές αρχές για την ενίσχυση των δραστηριοτήτων και των επενδύσεών τους στον τομέα του περιβάλλοντος. Η χρήση καινοτόμων μέσων χρηματοδότησης θα μπορούσε να εξεταστεί, ιδίως στην πτυχή «Περιβάλλον» του προγράμματος LIFE, όμως τα μέσα αυτά, εφόσον χρησιμοποιούνται, θα πρέπει να συμπληρώνουν και όχι να αντικαθιστούν την άμεση χρηματοδότηση έργων.

Διαχείριση του προγράμματος

47. θεωρεί ότι η υπάρχουσα κεντρική διαχείριση του προγράμματος LIFE έχει αποδειχθεί αποτελεσματική, με τη διοίκηση να αποσπά σχετικά μικρό ποσοστό των πόρων του προγράμματος. Επομένως, η ΕτΠ, διατυπώνοντας εκ νέου την αντίθεσή της στην «επανεθνικοποίηση» του μέσου, ⁽⁶⁾ συνιστά τη διατήρηση του συστήματος κεντρικής διαχείρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο μελλοντικό πρόγραμμα LIFE.

48. επισημαίνει ότι, δεδομένου ότι κατά την υλοποίηση των σχεδίων μπορεί να είναι πολύ δύσκολο να επιτευχθούν συγκεκριμένα αποτελέσματα όσον αφορά ένα οικοσύστημα, στη νέα περίοδο χρηματοδότησης της ΕΕ, η αξιολόγηση των σχεδίων του προγράμματος LIFE+ θα πρέπει να διεξάγεται και υπό αυτό το πρίσμα. Ωστόσο, η προσοχή πρέπει να επικεντρωθεί στα μέτρα που προβλέπονται από τα σχέδια, στην έκτασή τους και στις πιθανές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις τους, και όχι στα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται κατά την περίοδο αναφοράς.

49. υποστηρίζει ότι το νέο πρόγραμμα LIFE+ θα πρέπει να καταστεί αρκετά ευέλικτο και να συντονιστεί με άλλα μέσα στήριξης, τα οποία διαθέτουν περιβαλλοντικές συνιστώσες, ακόμη και εάν αυτά δεν συνδέονται άμεσα με την προστασία του περιβάλλοντος.

50. πιστεύει ότι απαιτείται μια κοινή και εναρμονισμένη στρατηγική για τη διαφύλαξη της φύσης και την αγροτική ανάπτυξη, ιδίως δε στις περιοχές εκείνες του δικτύου «Natura 2000» όπου αναπτύσσεται σημαντική γεωργική και κτηνοτροφική δραστηριότητα, και τονίζει την ανάγκη εξεύρεσης ενός πραγματικού συντονισμού με τους μελλοντικούς μηχανισμούς της ΚΓΠ, η οποία αναμένεται ότι θα ενσωματώσει την απαίτηση της ανταγωνιστικότητας από άποψη περιβαλλοντική.

51. επιδοκιμάζει την ιδέα να έχουν οι περιφερειακές αρχές την ευθύνη για τα πλαίσια δράσης προτεραιότητας Natura 2000 και τονίζει την ανάγκη να υπάρχει περιθώριο για αλλαγές στις προτεραιότητες των πλαισίων αυτών.

(6) CdR 253/2004 fin.

Δομή του νέου προγράμματος LIFE

52. συμπεριφέρεται την άποψη του Συμβουλίου, το οποίο έχει επισημάνει την ανάγκη διατήρησης όλων των συνιστώσων και τη σημασία αποτύπωσης του προγράμματος LIFE στο μελλοντικό δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ, συνυπολογίζοντας τις συνέργειες με άλλα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ που συμβάλλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της ΕΕ ⁽⁷⁾.

53. ζητεί ως ελάχιστη απαίτηση να συνδεθεί επίσημα το πρόγραμμα LIFE με το νέο κοινό στρατηγικό πλαίσιο·

54. υποστηρίζει ότι το μελλοντικό πρόγραμμα LIFE θα πρέπει να διατηρήσει παρόμοια δομή με τη σημερινή και να περιλαμβάνει τρεις συνιστώσες: *LIFE Βιοποικιλότητα* (που θα περιλαμβάνει τη σημερινή συνιστώσα LIFE+ Φύση & Βιοποικιλότητα), *LIFE Περιβάλλον*, και *LIFE Διακυβέρνηση* (που θα περιλαμβάνει τη σημερινή συνιστώσα LIFE+ Ενημέρωση & Επικοινωνία)·

LIFE Βιοποικιλότητα

55. ζητά να μην περιορίζεται η μελλοντική συνιστώσα LIFE Βιοποικιλότητα μόνο στο Natura 2000, αλλά να καλύπτει μια ευρύτερη έννοια της βιοποικιλότητας. Η βιοποικιλότητα έχει αποκτήσει ευρεία σημασία, καλύπτοντας πτυχές όπως οι υπηρεσίες οικοσυστημάτων, οι πράσινες υποδομές, τα χωροκατακτητικά ξένα είδη, κλπ. Μολονότι οι περισσότερες από αυτές τις πτυχές καλύπτονται από το Natura 2000, το οποίο θα παραμείνει η κεντρική ιδέα, υπάρχουν πτυχές που καλύπτονται μόνο μερικώς ή καθόλου, τονίζοντας την ανάγκη χρήσης μιας ευρύτερης έννοιας της βιοποικιλότητας·

56. επισημαίνει ότι για να συνεισφέρει καθοριστικά στη χρηματοδότηση του Natura 2000, το πρόγραμμα LIFE θα πρέπει επίσης να επιτρέπει τη χρηματοδότηση επαναλαμβανόμενων δραστηριοτήτων διαχείρισης τόπων και να μην περιορίζεται μόνον σε σχέδια βέλτιστης πρακτικής ή καινοτομίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 3 του κανονισμού LIFE+. Ωστόσο, προκειμένου να διατηρηθεί η υψηλή ποιότητα των χρηματοδοτούμενων έργων και δραστηριοτήτων, το πρόγραμμα LIFE θα πρέπει να προβλέπει ελάχιστα πρότυπα για τα προτεινόμενα έργα, την παρακολούθησή τους και τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων·

LIFE Περιβάλλον

57. υποστηρίζει ότι η συνιστώσα Περιβάλλον του νέου προγράμματος LIFE θα πρέπει να συνεχίσει να αποτελεί καθοριστικό κίνητρο για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές που επιθυμούν να υπερβούν τις νομοθετικές απαιτήσεις και να εφαρμόσουν καινοτόμες τεχνολογίες και περιβαλλοντικές λύσεις. Η συνιστώσα αυτή θα μπορούσε να καλύπτει την αρχική επένδυση, ανοίγοντας τον δρόμο για μακροπρόθεσμα οφέλη ⁽⁸⁾.

58. υπενθυμίζει ότι η χρηματοδότηση είναι περιορισμένη και επομένως η στήριξη του προγράμματος LIFE μπορεί να συνεχιστεί μόνο σε περιορισμένο αριθμό ΤΠΑ, μολονότι η εφαρμογή του κεκτημένου είναι μια πρόκληση που αφορά την πλειονότητα των δήμων και των περιφερειών. Για τον λόγο αυτό, τα μελλοντικά

σχέδια του προγράμματος LIFE θα πρέπει να έχουν δυνατότητες αναπαραγωγής όσον αφορά τις οικολογικές καινοτομίες του δημοσίου τομέα ⁽⁹⁾, ενώ η περαιτέρω προβολή της συνιστώσας LIFE Περιβάλλον θα συγκαταλέγεται επίσης μεταξύ των προτεραιοτήτων·

59. υπογραμμίζει ότι η μελλοντική συνιστώσα LIFE Περιβάλλον θα πρέπει να επικεντρώνεται σε πολλαπλά θέματα ⁽¹⁰⁾ και επομένως να είναι ανοικτή στις μοναδικές προκλήσεις και ευκαιρίες των περιοχών, τις οποίες καλύπτει. Τα κριτήρια ανάθεσης θα πρέπει να βασίζονται στην αναγνώριση τόσο των στρατηγικών στόχων του προγράμματος όσο και των τοπικών προτεραιοτήτων των πιθανών δικαιούχων. Για λόγους βιωσιμότητας, το πρόγραμμα LIFE θα μπορούσε να ορίζει για κάθε θέμα διετείς προτεραιότητες που συνδέονται με τις προτεραιότητες της ΕΕ·

60. ζητά να στηρίξει η συνιστώσα LIFE Περιβάλλον σχέδια ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής διαχείρισης από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, μεταξύ άλλων για την προώθηση της συμμόρφωσης ήδη πριν την έναρξη ισχύος κοινοτικών νομοθετικών πράξεων για το περιβάλλον·

61. επισημαίνει ότι διεξάγεται συζήτηση σχετικά με το κατά πόσο είναι αποτελεσματική η διατήρηση δύο ξεχωριστών μέσων για τη χρηματοδότηση της οικολογικής καινοτομίας, ⁽¹¹⁾ για τη διαχείριση των οποίων είναι υπεύθυνη η ΓΔ Περιβάλλον. Καλεί επομένως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνυπολογίσει αυτό το στοιχείο στην εκτίμηση αντικτύπου του μελλοντικού προγράμματος LIFE, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δύο αυτά μέσα εξυπηρετούν επί του παρόντος διαφορετικούς σκοπούς, με διαφορετικούς δικαιούχους ⁽¹²⁾. Ως εκ τούτου, οποιαδήποτε απόφαση ληφθεί θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι ΤΠΑ θα παραμείνουν μεταξύ των δικαιούχων, καθώς διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη διάδοση βέλτιστων περιβαλλοντικών πρακτικών χάρη στην εγγύτητά τους προς τους πολίτες, και επομένως είναι σε θέση να επιτύχουν την απαραίτητη ευαισθητοποίηση και να προωθήσουν αλλαγές στη συμπεριφορά·

LIFE Διακυβέρνηση

62. ζητά να περιλαμβάνει η μελλοντική συνιστώσα LIFE Διακυβέρνηση την προώθηση της ανταλλαγής γνώσεων σχετικά με την υλοποίηση και την επιβολή της κοινοτικής νομοθεσίας για το περιβάλλον, με τη στήριξη δικτύων, προγραμμάτων κατάρτισης και σχεδίων ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως το δίκτυο IMPEL ή το σχέδιο LIFE+ Ευρωπαϊκές Πρωτεύουσες Βιοποικιλότητας ⁽¹³⁾.

63. ζητά την επανεξέταση της χρηματοδότησης για τις περιβαλλοντικές ΜΚΟ στο πλαίσιο της συνιστώσας LIFE Διακυβέρνηση, με στόχο την αποτελεσματικότερη στήριξη της συνεισφοράς τους στην ισόρροπη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων στην διαδικασία χάραξης πολιτικής της ΕΕ. Με αυτόν τον τρόπο, οι ετήσιες επιχειρησιακές επιχορηγήσεις θα γίνουν πολυετείς και θα αυξηθεί ο αριθμός των κρατών μελών που συμμετέχουν ως εταίροι σε ένα συγκεκριμένο σχέδιο, παρέχοντας την απαραίτητη δικτύωση και εξειδίκευση·

⁽⁷⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου για το περιβάλλον της 20ής Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με τη βελτίωση των μέσων της πολιτικής για το περιβάλλον (5302/11).

⁽⁸⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽⁹⁾ CEMR 02/2011: Απάντηση στη διαβούλευση σχετικά με ένα μελλοντικό CdR 253/2004 fin.

⁽¹¹⁾ Πρόκειται για τη συνιστώσα της οικολογικής καινοτομίας του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητας και Καινοτομίας και για τη συνιστώσα LIFE+ Περιβάλλον & Διακυβέρνηση.

⁽¹²⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έκδοση LIFEnews 2010 «The evolution of LIFE Environment: past, present and future».

⁽¹³⁾ CdR 164/2010 fin, CdR 112/2010 fin.

64. καλεί εκ νέου την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει «εάν η προσέγγιση του Συμφώνου των Δημάρχων θα μπορούσε να επεκταθεί σε άλλους βασικούς τομείς περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ, όπως η βιοποικιλότητα, η διαχείριση των αποβλήτων και των υδάτων, η ηχορύπανση, η ατμοσφαιρική ρύπανση και η χρήση της γης»,⁽¹⁴⁾ ήτοι την επέκταση της προσέγγισης του Συμφώνου των Δημάρχων μέσω της χρηματοδότησης στο πλαίσιο του μελλοντικού προγράμματος LIFE για την κάλυψη ενεργειακά αποδοτικών πόλεων και πόλεων που χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τους πόρους και είναι φιλικές προς το περιβάλλον·

Προγράμματα μεγαλύτερης κλίμακας

65. για την αύξηση της αποτελεσματικότητας του προγράμματος LIFE και τη μείωση του διοικητικού κόστους, στηρίζει την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με τη δυνατότητα ανάπτυξης «Ολοκληρωμένων σχεδίων LIFE» ή «Προγραμμάτων δράσης LIFE» μεγαλύτερης κλίμακας, τα οποία θα συνιστούν μια νέα κατηγορία σχεδίων LIFE. Τέτοια προγράμματα θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση πολλών προβλημάτων, ιδίως στους τομείς της διαχείρισης των γλυκών υδάτων, της φύσης και της βιοποικιλότητας, καθώς και της βιώσιμης χρήσης των φυσικών πόρων και της διαχείρισης των αποβλήτων⁽¹⁵⁾. Ωστόσο, τα παραδοσιακά αυτόνομα σχέδια LIFE θα πρέπει να διατηρηθούν, καθώς παρέχουν τη δυνατότητα σε μικρότερες τοπικές ΜΚΟ, ενδιαφερόμενους φορείς και αρχές να είναι δικαιούχοι·

66. θεωρεί ότι τα ολοκληρωμένα σχέδια θα μπορούσαν να προβλέπουν τη δυνατότητα στήριξης ενός συγκεκριμένου θέματος ή ενός σημαντικού μέρους του εδάφους μιας περιφέρειας ή ενός κράτους μέλους (όπως τα σχέδια αποκατάστασης υδροβιότοπων σε ποτάμιας λεκάνες, οι δραστηριότητες για την προστασία ειδών υπό εξαφάνιση κατά τη μεταναστευτική τους πορεία, η ανάπτυξη σχεδίων διαχείρισης τόπων και η υλοποίησή τους για όλους ή παρόμοιους τόπους Natura 2000 σε μια περιφέρεια, μέσω ενός πλαισίου δράσης προτεραιότητας Natura 2000)·

67. υποστηρίζει ότι τα ολοκληρωμένα σχέδια θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν το πλαίσιο και οδηγίες για την ανάπτυξη μεμονωμένων σχεδίων LIFE και λοιπών σχεδίων, συμπεριλαμβανομένου ενός σχεδίου που θα εξηγήει τον συνδυασμό άλλων κοινοτικών, εθνικών, περιφερειακών, τοπικών και ιδιωτικών πόρων για τη χρηματοδότηση των προτεινόμενων δραστηριοτήτων· τα σχέδια αυτά μπορούν επίσης να αφορούν τη σύσταση μόνιμων ομάδων εργασίας όπου θα συμμετέχουν ομάδες από διάφορες χώρες, προκειμένου να αναλύουν τα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα από συγκλίνουσες εμπειρίες που έχουν αναπτυχθεί βάσει σχεδίων LIFE, χάρη στη δημιουργία δικτύων με συναντήσεις, συνέδρια, εικονικές πλατφόρμες και άλλες μορφές επικοινωνίας·

68. υποστηρίζει ότι οι δημόσιες αρχές, οι ΜΚΟ και οι ενδιαφερόμενοι φορείς σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, καθώς και οι συμπράξεις αυτών των φορέων, θα πρέπει να μπορούν να είναι δικαιούχοι των ολοκληρωμένων σχεδίων. Τα σχέδια αυτά θα πρέπει επίσης να έχουν μεγαλύτερη διάρκεια (π.χ. 5-10 έτη), κατά την οποία θα μπορούν να αναπτυχθούν και να υλοποιηθούν μεμονωμένα συναφή σχέδια LIFE·

69. επισημαίνει την προστιθέμενη αξία αυτών των ολοκληρωμένων σχεδίων, ιδίως τον ρόλο που προσδίδουν στις περιφερειακές αρχές ως πιθανούς κύριους δικαιούχους που συχνά αποτελούν και τις αρμόδιες αρχές για τα κονδύλια αγροτικής ανάπτυξης, τα

επιχειρησιακά προγράμματα των Διαρθρωτικών Ταμείων, και τα μελλοντικά πλαίσια δράσης προτεραιότητας Natura 2000. Επιπλέον, τα εν λόγω σχέδια προωθούν αποτελεσματικά σχέσεις συμπληρωματικότητας και αξιοποιούν τον καταλυτικό ρόλο του προγράμματος LIFE: δημιουργούν μια οργανωμένη σχέση με άλλους πόρους της ΕΕ και αναπτύσσουν τις κατευθυντήριες γραμμές σχεδίων, προωθώντας με αυτόν τον τρόπο την ευρύτερη συνεισφορά τους στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορούσε επίσης να αντιμετωπιστεί η σημερινή ανεπαρκής χρησιμοποίηση των Διαρθρωτικών Ταμείων στους τομείς της βιοποικιλότητας και του περιβάλλοντος, ένα πρόβλημα το οποίο έχει εξετάσει η ΕτΠ σε παλαιότερες γνωμοδοτήσεις της⁽¹⁶⁾·

Εδαφική διάσταση του νέου προγράμματος LIFE

70. στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE+, ζητεί να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι προκλήσεις της βιοποικιλότητας δεν περιορίζονται συνήθως στα σύνορα της ΕΕ. Επομένως, θα μπορούσε να προβλεφθεί η επέκταση ορισμένων δραστηριοτήτων στους άμεσους γείτονες της ΕΕ·

Μέτρα ενημέρωσης, διάδοσης και προώθησης

71. θεωρεί ικανοποιητικά τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος LIFE+, όπου οι δημόσιες αρχές και οι αναπτυξιακοί οργανισμοί αποτελούσαν την πλέον συνηθισμένη ομάδα δικαιούχων για τις τρεις συνιστώσες του LIFE+ (42 % των κύριων δικαιούχων το 2007 και το 2008, με αυτούς τους δείκτες να αγγίζουν το 51 % για τη συνιστώσα Φύση & Βιοποικιλότητα)⁽¹⁷⁾. Επιπλέον, τονίζει την ανάγκη προώθησης της ενεργού συμμετοχής των ΤΠΑ στην προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας·

72. ζητά τη βελτίωση των πολιτικών ενημέρωσης σε εθνικό επίπεδο με στόχο την ευαισθητοποίηση των πιθανών συμμετεχόντων όσον αφορά τις ευκαιρίες που προσφέρει το πρόγραμμα LIFE+. Για τον σκοπό αυτό και με δεδομένες την αρχή της επικουρικότητας και τις εμφανείς διαφορές μεταξύ των κρατών μελών, κρίνεται αναγκαία η αποκέντρωση της πολιτικής ενημέρωσης για την ανάπτυξη εθνικών κέντρων ενημέρωσης και, σε ορισμένες περιπτώσεις, για την προώθηση ενημερωτικών εκστρατειών σχετικά με το πρόγραμμα σε περιφερειακό επίπεδο·

73. ζητά να παρέχει το μελλοντικό πρόγραμμα LIFE επιχειρησιακές επιχορηγήσεις σε δίκτυα τοπικών και περιφερειακών αρχών, τα οποία προωθούν ενεργά το πρόγραμμα σε δήμους και περιφέρειες⁽¹⁸⁾·

74. τονίζει ότι το νέο πρόγραμμα LIFE συνεχίζει να στηρίζει τα σχέδια επικοινωνίας και ενημέρωσης, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εκπαίδευση και την προώθηση σχεδίων που εξασφαλίζουν τη συμμετοχή τοπικών και περιφερειακών αρχών και έχουν σημαντικό αντίκτυπο σε επίπεδο ΕΕ·

75. επισημαίνει ότι για να επιτύχει περαιτέρω προστιθέμενη αξία από την επικοινωνία, το πρόγραμμα θα πρέπει να επικεντρωθεί σε στοχευμένους και επομένως αποτελεσματικότερους τρόπους επικοινωνίας για κάθε σχέδιο LIFE. Πιο συγκεκριμένα, αυτές οι δραστηριότητες θα πρέπει να στοχεύουν πρωτίστως στην ανάπτυξη ικανοτήτων, την επιμόρφωση και τη συμμετοχή των κύριων ενδιαφερομένων και όχι στην απλή ενημέρωση του κοινού μέσω φυλλαδίων ή πινακίδων σήμανσης·

⁽¹⁴⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε ανωτέρω έκθεση με τίτλο «Εκτίμηση των εδαφικών επιπτώσεων του προγράμματος Life+ της ΕΕ».

⁽¹⁶⁾ CdR 112/2010 fin.

⁽¹⁷⁾ SEC(2010) 1120 τελικό.

⁽¹⁸⁾ CEMR 02/2011.

76. υπενθυμίζει ότι μέχρι σήμερα οι πρωτοβουλίες ΜΚΟ για τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με το πρόγραμμα LIFE+ επικεντρώνονταν στη χρηματοδότηση ευρωπαϊκών ΜΚΟ με έδρα στις Βρυξέλλες. Το 2007, 30 ΜΚΟ από ολόκληρη την ΕΕ έλαβαν χρηματοδότηση με αυτόν τον τρόπο, έναντι 33 το 2008 και 32 το 2009. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι οργανώσεις διαθέτουν στην πλειονότητά τους δομές δικτύωσης, το μέγεθος αυτό δεν είναι ικανοποιητικό. Επομένως, κρίνεται σκόπιμη η περαιτέρω στήριξη οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στα κράτη μέλη, ιδίως σε τοπικό επίπεδο, καθώς γνωρίζουν καλύτερα τις τοπικές ανάγκες·

77. υποστηρίζει ότι για την εξασφάλιση του επιθυμητού αποτελέσματος των ενημερωτικών εκστρατειών των ΜΚΟ, αυτές οι οργα-

νώσεις πρέπει να επικεντρώνονται στις πραγματικές περιβαλλοντικές και ενημερωτικές δραστηριότητές τους και όχι στη χρηματοδότηση αιτήσεων και σε λογιστικούς ελέγχους. Επίσης, θα ήταν χρήσιμο να συνάψει η Επιτροπή μακροπρόθεσμες συμφωνίες τουλάχιστον διετούς ή τριετούς διάρκειας·

78. δεσμεύεται ότι θα συνεχίσει να παρέχει ενημέρωση σχετικά με τις δυνατότητες που προσφέρει το πρόγραμμα LIFE+, να προωθήει τη συμμετοχή των τοπικών υποψηφίων στο πρόγραμμα, να συγκεντρώνει τις απόψεις των ευρωπαϊκών ΤΠΑ και να υποβάλει στην Επιτροπή συστάσεις με βάση την πρακτική εμπειρία για τη βελτίωση του προγράμματος και για το ενδεχόμενο ανάπτυξης πρόσθετου μέσου από την ΕΕ για τη «φύση και τη βιοποικιλότητα», παράλληλα με το νέο μέσο LIFE.

Βρυξέλλες, 1 Ιουλίου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «Στρατηγική για τη διεύρυνση και κυριότερες προκλήσεις για την περίοδο 2010 – 2011»

(2011/C 259/11)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- υπογραμμίζει ότι μια από τις σημαντικότερες πολιτικές προτεραιότητες της Επιτροπής των Περιφερειών είναι να εξασφαλιστεί η επιτυχία της διαδικασίας διεύρυνσης της ΕΕ·
- θεωρεί ότι η ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων για ορισμένα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων αποτελεί καλό παράδειγμα των σημαντικότερων αποτελεσμάτων που μπορούν να επιτευχθούν συνδυάζοντας αυστηρές προϋποθέσεις με την παροχή συγκεκριμένων πλεονεκτημάτων·
- δεν παραβλέπει το γεγονός ότι στα περισσότερα κράτη εξακολουθούν να υφίστανται πολλές προκλήσεις, οι οποίες αντιμετωπίζονται εν μέρει αργά και διστακτικά, διαπιστώνει δε ανάγκη μεταρρυθμίσεων ιδίως στους τομείς της συγκρότησης του κράτους, του κράτους δικαίου και της ανάπτυξης των διοικητικών ικανοτήτων σε όλα τα επίπεδα, ιδίως σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο· επίσης διαπιστώνει την ανάγκη μεταρρυθμίσεων όσον αφορά τη βελτίωση της διακυβέρνησης, το δικαστικό σύστημα και την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης·
- τονίζει ότι οι προσπάθειες των χωρών της διεύρυνσης πρέπει να εξακολουθήσουν να ενισχύονται με επιχορηγήσεις από τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας (IPA), καθώς και με δάνεια από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και από άλλα διεθνή χρηματοδοτικά ιδρύματα·
- εκφράζει την πεποίθηση ότι οι προσπάθειες διεύρυνσης δεν μπορούν να ευοδωθούν χωρίς επαρκώς προετοιμασμένους και καταρτισμένους πολιτικούς και διοικητικούς εκπροσώπους σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Εισηγητής	Ο κ. Franz SCHAUSBERGER (AT/EPP), Εκπρόσωπος του ομόσπονδου κράτους του Σάλτσμπουργκ στην Επιτροπή των Περιφερειών
Έγγραφο αναφοράς	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο: στρατηγική διεύρυνσης και κυριότερες προκλήσεις για την περίοδο 2010-2011 COM(2010) 660 τελικό

1. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ:

Σημασία του εγγράφου για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και την Επιτροπή των Περιφερειών

1. υπογραμμίζει ότι μια από τις σημαντικότερες πολιτικές προτεραιότητες της Επιτροπής των Περιφερειών είναι να εξασφαλιστεί η επιτυχία της διαδικασίας διεύρυνσης της ΕΕ·

2. τονίζει με έμφαση ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές που εκπροσωπούνται από την ΕΠΠ κατέχουν κείμενο ρόλο στον διάλογο με τις υποψήφιες και τις εν δυνάμει υποψήφιες χώρες, οι οποίες χαρακτηρίζονται από διαφορετικά επίπεδα αποκεντρώσεως που σχετίζονται με την ιστορία και τον πολιτισμό τους·

3. αναγνωρίζει την ανάγκη να καταρτιστεί αποκεντρωμένη πολιτική για την πληροφόρηση και την επικοινωνία σχετικά με τη διαδικασία διεύρυνσης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και δηλώνει ότι είναι πρόθυμη να υποστηρίξει τις περιφερειακές και τοπικές αρχές στον τομέα αυτόν, προκειμένου να προετοιμασθούν για τις μελλοντικές αρμοδιότητές τους και να προωθηθεί η συνεργασία τους με τους ευρωπαϊκούς αντίστοιχους θεσμούς·

4. προωθεί, με τη στρατηγική της για τις εξωτερικές σχέσεις, τον πολιτικό διάλογο και την οικονομική και πολιτιστική συνεργασία μεταξύ τοπικών και περιφερειακών αρχών των υποψηφίων χωρών, των εν δυνάμει υποψηφίων χωρών και των χωρών της ΕΕ·

5. καταβάλλει σύντομες προσπάθειες για τη βελτίωση των ικανοτήτων των τοπικών και περιφερειακών αρχών στους τομείς της νομοθεσίας, των οικονομικών και της διοίκησης, μέσω άμεσων διοργανικών επαφών και μέσω της διοργάνωσης δημόσιων εκδηλώσεων, ειδικών διασκέψεων και ομάδων εργασίας·

6. παραπέμπει ευμενώς στις γνωμοδοτήσεις και σχετικές πληροφορίες του Κογκρέσο Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών της Ευρώπης (CLRAE) του Συμβουλίου της Ευρώπης καθώς και στη σημαντική συμβολή των αντιπροσωπειών των χωρών διεύρυνσης, των οικείων ενώσεων τοπικής αυτοδιοίκησης και των διάφορων ΜΚΟ·

Γενικές παρατηρήσεις και προτάσεις

7. χαιρετίζει το γεγονός ότι – όπως προκύπτει από την ανακοίνωση της Επιτροπής – η διαδικασία διεύρυνσης της ΕΕ έλαβε νέα ώθηση μετά την υιοθέτηση των τελευταίων εκθέσεων προόδου, παρά τις πολυάριθμες άλλες προκλήσεις και παρά τη χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση και ότι, κατά συνέπεια, η έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβώνας επιτρέπει να διατηρηθεί αμετάβλητος ο ρυθμός της ευρωπαϊκής διαδικασίας ολοκλήρωσης·

8. χαιρετίζει το γεγονός ότι με την πρόοδο στις διαπραγματεύσεις προσχώρησης με την Κροατία και την έναρξη των διαπραγματεύσεων προσχώρησης με την Ισλανδία τον Ιούλιο του 2010 είναι πλέον ορατή η έκτη διεύρυνση της ΕΕ·

9. τονίζει πάντως την ανάγκη καλής προετοιμασίας των νέων προσχωρήσεων μέσω της συνεπούς τήρησης των όρων·

10. εκφράζει την πεποίθηση ότι η διαδικασία προσχώρησης προσφέρει μοναδική ευκαιρία για πολιτικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις στις χώρες της διεύρυνσης, προκειμένου οι τελευταίες να υιοθετήσουν ευρωπαϊκά πρότυπα, καθώς και για την αντιμετώπιση της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης και την εφαρμογή του μεταρρυθμιστικού προγράμματος 2020·

11. επισημαίνει ότι στις χώρες της διεύρυνσης και ιδίως στα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων εντοπίζονται διαφορετικές πολιτικές και διοικητικές δομές και παραδόσεις – εν μέρει και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο – παράλληλα με σημαντικές διαφορές ως προς το επίπεδο ανάπτυξης, οι οποίες πρέπει να συνηγορηθούν επαρκώς κατά τη διαδικασία διεύρυνσης·

12. ιδίως για τα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων, προτείνει στοχευμένα μέτρα για την ενίσχυση των ΜΜΕ σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ούτως ώστε να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας και να μειωθούν έτσι τα κίνητρα μετανάστευσης των νέων, πρωτίτως από τις απόκεντρες περιφέρειες που παρουσιάζουν αναπτυξιακή υστέρηση·

13. θεωρεί ότι η ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων για ορισμένα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων αποτελεί καλό παράδειγμα των σημαντικότερων αποτελεσμάτων που μπορούν να επιτευχθούν συνδυάζοντας αυστηρές προϋποθέσεις με την παροχή συγκεκριμένων πλεονεκτημάτων·

14. χαιρετίζει το γεγονός ότι από την προηγούμενη έκθεση προόδου υπήρξαν θετικές εξελίξεις σε μακροχρόνιες διμερείς διαφορές και ότι κατέστη δυνατό να ξεκινήσουν συζητήσεις, στο πλαίσιο των οποίων οι υποψήφιες προς ένταξη χώρες ανέλαβαν για πρώτη φορά περισσότερες ευθύνες για περιφερειακή συνεργασία·

15. δεν παραβλέπει, ωστόσο, το γεγονός ότι στα περισσότερα κράτη εξακολουθούν να υφίστανται πολλές προκλήσεις, οι οποίες αντιμετωπίζονται εν μέρει αργά και διστακτικά, διαπιστώνει δε ανάγκη μεταρρυθμίσεων ιδίως στους τομείς της συγκρότησης του κράτους, του κράτους δικαίου και της ανάπτυξης των διοικητικών ικανοτήτων σε όλα τα επίπεδα, ιδίως σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο· επίσης διαπιστώνει την ανάγκη μεταρρυθμίσεων όσον αφορά τη βελτίωση της διακυβέρνησης, το δικαστικό σύστημα και την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης·

16. τονίζει ότι οι προσπάθειες των χωρών της διεύρυνσης πρέπει να εξακολουθήσουν να ενισχύονται με επιχορηγήσεις από τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας (IPA), καθώς και με δάνεια από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και από άλλα διεθνή χρηματοδοτικά ιδρύματα·

17. Διαπιστώνει ότι στα περισσότερα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων και στην Τουρκία είναι αναγκαίο να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα για την καταπολέμηση κάθε είδους διάκρισης και την ενίσχυση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ειδικότερα των δικαιωμάτων των γυναικών, των παιδιών και των Ρομά· όσον αφορά την Τουρκία πιο συγκεκριμένα είναι αναγκαία τα εξής: αποκατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των Κυπρίων, δικαιοστάσιο για τον στον εποικισμό, άμεση επιστροφή της Αμμοχώστου στους νόμιμους κατοίκους της, σύμφωνα με τα ψηφίσματα του ΣΔ του ΟΗΕ και εφαρμογή του Πρωτοκόλλου της Άγκυρας, η οποία αποτελεί όρο της ΕΕ·

18. εκφράζει την πεποίθηση ότι οι προσπάθειες διεύρυνσης δεν μπορούν να ευδοκώσουν χωρίς επαρκώς προετοιμασμένους και καταρτισμένους πολιτικούς και διοικητικούς εκπροσώπους σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·

19. παροτρύνει τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την αποκέντρωση και την περιφερειακή διαίρεση, γεγονός που θα διευκολύνει και την αναγκαία αποκεντρωμένη πολιτική πληροφόρησης και επικοινωνίας καθώς και τον κοινωνικό και πολιτικό διάλογο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των πολιτών στις χώρες της διεύρυνσης·

20. επισημαίνει την ανάγκη να βελτιωθούν οι ικανότητες των τοπικών και περιφερειακών οργάνων στους τομείς της νομοθεσίας, των οικονομικών και της διοίκησης, καθώς και να μεταβιβαστούν, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όσο το δυνατόν περισσότερες αρμοδιότητες στις περιφερειακές και στις τοπικές αρχές, και να διασφαλιστεί η χρηματοδότησή τους·

21. τονίζει ότι οι ευρωπαϊκές στρατηγικές για τις μακροπεριφέρειες αποτελούν σημαντικό μέσο επιτάχυνσης της διαδικασίας ολοκλήρωσης με την ενίσχυση του ρόλου των τοπικών και περιφερειακών αρχών, θεωρεί δε ότι η στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη και η μελλοντική στρατηγική της ΕΕ για τη μακροπεριφέρεια Αδριατικής-Ιονίου δημιουργούν νέες δυνατότητες περιφερειακής συνεργασίας και με τις χώρες της διεύρυνσης·

22. σημειώνει ότι από το 2000 η Πρωτοβουλία Αδριατικής-Ιονίου (ΠΑΙ) έχει θέσει ως στόχο την εγγύηση της ειρήνης, της ασφάλειας, της ανάπτυξης και της συνεργασίας στην περιοχή ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων και ότι το Συμβούλιο Αδριατικής-Ιονίου δεσμεύθηκε να στηρίξει τη στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή Αδριατικής-Ιονίου πελάγους από κοινού με τα ευρωπαϊκά όργανα και με τη συμμετοχή των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών·

23. ζητά από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσουν κατά πόσο μπορούν να προκύψουν αλληλεπιδράσεις και συνέργειες από τις διάφορες στρατηγικές της ΕΕ για τις μακροπεριφέρειες·

24. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει την αξιοποίηση του δυναμικού των υφιστάμενων Ευρωπαϊκών Ομίλων Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ) που δραστηριοποιούνται στην περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων και της Μεσογειακής λεκάνης για την προσαρμογή των τοπικών και περιφερειακών αρχών των κρατών των Δυτικών Βαλκανίων και της Τουρκίας στο κοινοτικό κεκτημένο·

25. προτείνει, ιδίως στα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων και στην Τουρκία να λάβουν κατάλληλα μέτρα, ώστε να αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός των γυναικών στα περιφερειακά και τοπικά αντιπροσωπευτικά σώματα·

26. συνιστά στην Επιτροπή να αναφέρει εκτενέστερα, στις μελλοντικές της εκθέσεις για τη στρατηγική διεύρυνσης περισσότερες λεπτομέρειες όσον αφορά την κατάσταση και τα πρότυπα που έχουν σχέση με τον σημαντικό ρόλο της περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης στην υλοποίηση ενωσιακών πολιτικών· με τον τρόπο αυτόν θα επιστήσει εντονότερα την προσοχή των υποψήφιων χωρών στην ανάγκη μεταρρυθμίσεων στους τομείς της περιφερειακής διαίρεσης και της αποκέντρωσης·

Ειδικές συστάσεις ανά χώρα

A) Υποψήφιες προς ένταξη χώρες

Κροατία

27. χαίρεται το γεγονός, ότι η Κροατία πραγματοποίησε ικανοποιητική πρόοδο στις διαπραγματεύσεις προσχώρησης κατά το 2010 και το 2011, ότι ολοκληρώθηκαν επίσημα στις 30 Ιουνίου 2011 οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις και ότι η Κροατία θα μπορέσει να ενταχθεί στην ΕΕ την 1/7/13 ως 28^ο μέλος αυτής·

28. θεωρεί, ωστόσο, απόλυτα αναγκαίο να αφιερώσει η Κροατία τον απαραίτητο χρόνο για την εκπλήρωση των υπόλοιπων κριτηρίων του κεφαλαίου 23, όπως η εξασφάλιση πλήρους συνεργασίας με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την Πρώην Γιουγκοσλαβία (ΔΠΑΓ), η καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος σε ανώτατο κρατικό επίπεδο, η ανεξαρτησία και η επάρκεια του δικαστικού συστήματος, καθώς και ο σεβασμός και η προστασία των μειονοτήτων, όπως η επιστροφή των προσφύγων·

29. επισημαίνει ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης και ότι πρέπει οπωσδήποτε να εξασφαλιστεί η συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών, ούτως ώστε να εξαιλεφθούν οι υφιστάμενες χρονοβόρες διοικητικές διαδικασίες και η υπέρμετρη πολιτικοποίηση, και να ενισχυθούν η δημιουργία ικανοτήτων, η αποτελεσματικότητα, η ανεξαρτησία και η αξιοπιστία της διοίκησης σε όλα τα επίπεδα·

30. ζητά την ταχεία εφαρμογή του νέου νόμου σχετικά με τις αμοιβές των εργαζομένων στην τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση της «Εθνικής Στρατηγικής 2009 – 2013 για την κατάρτιση των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού των τοπικών και περιφερειακών αρχών» με στόχο τη βελτίωση της παροχής αποκεντρωμένων υπηρεσιών στους πολίτες και τη δημιουργία σύγχρονης και αποδοτικής δημόσιας διοίκησης·

31. παρά την πρόοδο που σημειώθηκε στον τομέα της περιφερειακής πολιτικής και του συντονισμού των Διαρθρωτικών Ταμείων, προτείνει να θεσπιστούν νέα μέτρα τα οποία να εξασφαλίζουν τη μεγαλύτερη συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών στην υλοποίηση της ενωσιακής πολιτικής για τη συνοχή και τα οποία – μέσω της κατάλληλης κατάρτισης και προετοιμίας διοικητικών υπαλλήλων και τοπικών και περιφερειακών πολιτικών – να προσφέρουν σε περιφέρειες και δήμους τη δυνατότητα εκπόνησης κατάλληλων σχεδίων για την ενίσχυση από ενωσιακά ταμεία. Με αυτόν τον τρόπο, θα γεφυρωθούν οι αναπτυξιακές αποκλίσεις μεταξύ των περιφερειών της Κροατίας και θα ενισχυθεί η εδαφική συνοχή·

32. συνιστά την εφαρμογή στρατηγικής για την αποκέντρωση, η οποία μεταξύ άλλων θα βελτιώσει την οικονομική κατάσταση των τοπικών και περιφερειακών αρχών και θα δώσει τη δυνατότητα σε εκπροσώπους των εν λόγω αρχών να συμμετάσχουν στη νομοθετική διαδικασία, καθώς και την υλοποίηση των κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργική αποκέντρωση και την εδαφική οργάνωση, που υιοθετήθηκαν από την κυβέρνηση της Κροατίας τον Ιούλιο 2010.

33. χαιρετίζει τις πολυάριθμες ανεξάρτητες πρωτοβουλίες πολιτικής που έχουν αναλάβει οι περιφέρειες και οι δήμοι στον τομέα της εγκατάστασης επιχειρήσεων μέσω της παροχής ελκυστικών κινήτρων για επενδυτές, όπως π.χ. η άρση γραφειοκρατικών εμποδίων και η παροχή στήριξης έτσι ώστε να προαχθεί η εγκατάσταση επιχειρήσεων και η δημιουργία θέσεων εργασίας· ελπίζει ότι θα καταστεί δυνατή η αντιμετώπιση της έλλειψης ασφάλειας δικαίου όσον αφορά την ιδιοκτησία με τη θέσπιση νέων νομοθετικών διατάξεων·

34. τονίζει ότι οι διμερείς σχέσεις της Κροατίας με άλλες χώρες της διέυρυνσης, όπως η Σερβία, και με γειτονικά κράτη μέλη της ΕΕ, όπως η Σλοβενία, οι οποίες έχουν βελτιωθεί τον τελευταίο καιρό, μπορούν να εδραιωθούν ουσιαστικά μέσω διασυνοριακής και τοπικής συνεργασίας·

35. προτείνει να ενισχυθεί η πρόοδος στους τομείς των δικαιωμάτων των μειονοτήτων, των πολιτιστικών δικαιωμάτων, της προστασίας των μειονοτήτων και της επιστροφής των προσφύγων μέσω της μεγαλύτερης συμμετοχής των αρμόδιων φορέων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και να εντατικοποιηθεί, μέσω στοχευμένης περιφερειακής προώθησης, η επιστροφή των προσφύγων ιδίως σε εκείνες τις περιοχές, οι οποίες παρέμειναν αραιοκατοικημένες από την εποχή των εκτοπίσεων πληθυσμών λόγω του πολέμου στην πρώην Γιουγκοσλαβία, επιδοκιμάζει δε την ενισχυμένη συνεργασία με τη Σερβία και την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες·

Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας

36. διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας εξακολουθεί να πληροί τα πολιτικά κριτήρια και πραγματοποίησε περαιτέρω βήματα πρόόδου κατά το 2010· ωστόσο, διαπιστώνει ότι χρειάζονται περαιτέρω προσπάθειες και γενική προθυμία για μεταρρυθμίσεις στους περισσότερους τομείς των πολιτικών κριτηρίων, π.χ. όσον αφορά την ανεξαρτησία του τομέα της δικαιοσύνης, τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης και την ελευθερία έκφρασης στα μέσα ενημέρωσης· επίσης εκτιμά ότι βασικό στοιχείο για την προσέγγιση της ΠΓΔΜ με την ΕΕ είναι η διατήρηση των σχέσεων καλής γειτονίας, ιδίως σε διασυνοριακό περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, περιλαμβανομένης και μίας αμοιβαία αποδεκτής λύσης στο ζήτημα του ονόματος υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών·

37. ζητά την ενίσχυση του διαλόγου για θέματα που αφορούν τις διεθντικές σχέσεις και την πραγματοποίηση τακτικών συνεδριάσεων της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής, ούτως ώστε να υλοποιηθούν οι στόχοι της Συμφωνίας της Οχρίδας·

38. επιδοκιμάζει το γεγονός ότι προωθήθηκε η αποκέντρωση, η οποία αποτελεί θεμελιώδη αρχή των συμφωνιών – πλαίσιο της Οχρίδας, ότι η διυπουργική ομάδα εργασίας για την αποκέντρωση συνεδρίαζε τακτικά και ότι το πρόγραμμα και το σχέδιο δράσης για την εφαρμογή της αποκέντρωσης κατά το χρονικό διάστημα 2008 έως 2010 επικαιροποιήθηκαν·

39. επικροτεί την προσχώρηση και άλλων δήμων στην τελική φάση της διαδικασίας οικονομικής αποκέντρωσης: στη φάση αυτή βρίσκονται πλέον 77 από τους 85 δήμους·

40. χαιρετίζει επίσης το γεγονός ότι, κατόπιν τροποποίησης του νόμου για τη χρηματοδότηση της τοπικής αυτοδιοίκησης, το ποσοστό που λαμβάνουν οι δήμοι από τον φόρο προστιθέμενης αξίας θα αυξηθεί από το 3 % στο 4,5 %· αυτό βέβαια εξακολουθεί να μην επαρκεί, ώστε να μπορούν οι δήμοι να εκπληρώνουν ικανοποιητικά τα καθήκοντα που τους ανατίθενται·

41. θεωρεί θετικό το γεγονός ότι το 2011 ολοκληρώθηκε η επεξεργασία της στρατηγικής για τη μεταβίβαση της διαχείρισης που ανήκει στη δημόσια περιουσία και αναμένει, πλέον, της όσο το δυνατόν ταχύτερη υλοποίηση της εν λόγω στρατηγικής·

42. διαπιστώνει ότι, παρά το γεγονός ότι πολλοί δήμοι ενέτειναν τον έλεγχο επί των οικονομικών τους, απαιτούνται περαιτέρω προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων, ούτως ώστε να ενισχυθεί η ικανότητα των δήμων στους τομείς της φορολογικής διοίκησης, της βελτίωσης των ικανοτήτων του προσωπικού και του οικονομικού ελέγχου· εκφράζει τη λύπη της, διότι οι μεταρρυθμίσεις που συμφωνήθηκαν στην επιτροπή υψηλού επιπέδου για τη δημόσια διοίκηση, η οποία συνεδριάζει κάθε μήνα, δεν υλοποιούνται συστηματικά και αποτελεσματικά·

43. προτείνει να επιταχυνθεί η πρόοδος στα ζητήματα της αποκέντρωσης και της ενίσχυσης των ικανοτήτων στον τομέα της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής σε τοπικό επίπεδο με ειδική παρέμβαση των αρμοδίων υπουργείων· εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η διυπουργική επιτροπή για τον έλεγχο της χρηματοδότησης των δήμων συνεδρίασε μόλις μία φορά, ενώ κατά τη χρηματοδότηση έργων των δήμων από την εθνική κυβέρνηση δεν υφίστανται ικανοποιητική διαφάνεια και επαρκής συντονισμός για την επίτευξη ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης·

44. εκφράζει τη λύπη της για τις σοβαρές καθυστερήσεις κατά την υλοποίηση του προγράμματος εργασίας στον τομέα της περιφερειακής ανάπτυξης, καθώς και για τη διαρκή έλλειψη τεχνικών ικανοτήτων στα υπουργεία και στις τοπικές αρχές κατά την προετοιμασία και την υλοποίηση έργων·

45. ζητά τον καθορισμό δίκαιων κριτηρίων για την κατανομή πόρων από τα κρατικά επενδυτικά ταμεία στους δήμους, ώστε να μη δημιουργείται η εντύπωση ότι χορηγούνται εν μέρει βάσει κομματικών και εθνοτικών κριτηρίων, αποφεύγοντας διακρίσεις σε βάρος εθνοτικών μειονοτήτων·

46. υπογραμμίζει την ανάγκη να εξασφαλιστούν πλήρως οι νομοθετικές εγγυήσεις για τις μειονότητες σε όλα τα επίπεδα και να βελτιωθεί η ένταξη εθνοτικών κοινοτήτων, ιδίως των Ρομά· συνιστά στην κυβέρνηση να επικυρώσει τον Ευρωπαϊκό Χάρτη για τις περιφερειακές ή μειονοτικές γλώσσες και να ενισχύσει τη θέση των επιτροπών που απασχολούνται με τις σχέσεις μεταξύ εθνοτικών κοινοτήτων·

47. διαπιστώνει ότι ο νόμος για την τοπική αυτοδιοίκηση εκχωρεί μεν σημαντικές αρμοδιότητες στις τοπικές αρχές, αλλά η ισχύς του περιορίζεται από άλλες νομοθετικές διατάξεις, ενώ δεν διατίθενται επαρκείς χρηματοδοτικοί πόροι για την εφαρμογή του·

Ισλανδία

48. χαιρετίζει το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε, τον Ιούνιο του 2010, την έναρξη διαπραγματεύσεων προσχώρησης με την Ισλανδία και διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η χώρα αυτή πληροί τα πολιτικά κριτήρια, ότι αποτελεί λειτουργική κοινοβουλευτική δημοκρατία με ισχυρούς θεσμούς, με σταθερό συνταγματικό και νομοθετικό σύστημα, με ισχυρό δικαστικό σύστημα και αποτελεσματική δημόσια διοίκηση·

49. χαιρετίζει το γεγονός ότι η Ισλανδία διαθέτει αποτελεσματική τοπική αυτοδιοίκηση· συνιστά ωστόσο, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, να προωθηθεί περαιτέρω η αποκέντρωση και η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στις τοπικές αρχές·

50. θεωρεί ότι η κατάρτιση στοχευμένων προγραμμάτων για την ενίσχυση των περιφερειών με στήριξη εκ μέρους των ενωσιακών ταμείων παρέχει τη δυνατότητα να αντιμετωπιστεί η εγκατάλειψη των απομακρυσμένων μικρών δήμων και να αποφευχθεί η ενοποίηση δήμων·

51. επιδοκιμάζει τη συμμετοχή ομάδων εργασίας για το θέμα της περιφερειακής πολιτικής εντός της ομάδας που είναι αρμόδια για τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις και συνιστά την εντατική συμμετοχή εκπροσώπων των τοπικών αρχών·

52. υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με τις Συνθήκες της ΕΕ, όλοι οι πολίτες έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις τοπικές εκλογές της χώρας διαμονής τους υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με τους υπηκόους του συγκεκριμένου κράτους [άρθρο 40 του Χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων]· προτρέπει κατά συνέπεια την Ισλανδία να ευθυγραμμίσει τη σχετική νομοθεσία περί δικαιώματος ψήφου στις τοπικές εκλογές με τις εν λόγω διατάξεις·

53. διαπιστώνει ότι ο πληθυσμός της Ισλανδίας και οι διάφορες πολιτικές ομάδες διακατέχονται από έντονη επιφυλακτικότητα ή και εναντιώνονται στην προσχώρηση στην ΕΕ, και ότι απαιτούνται σημαντικές προσπάθειες, ούτως ώστε να ενημερωθούν δεόντως οι Ισλανδοί πολίτες για τις συνέπειες της προσχώρησης· συνιστά δε να εξασφαλιστεί οπωσδήποτε η εντατική συμμετοχή των τοπικών αρχών στις εν λόγω προσπάθειες·

54. συνιστά να υπάρξει σαφής κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της εθνικής κυβέρνησης και των τοπικών φορέων με τη λήψη κατάλληλων νομοθετικών μέτρων στο πλαίσιο της αρχής της επικουρικότητας· επίσης συνιστά να θεσπιστεί νομοθετική πράξη που να επιτρέπει στις τοπικές αρχές να προσφεύγουν κατά αποφάσεων οι οποίες αντίκεινται στις αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης·

55. διαπιστώνει το πρόβλημα ότι 26 από τους 76 δήμους της Ισλανδίας διαθέτουν λιγότερους από 500 κατοίκους· δεδομένου όμως ότι οι δήμοι βρίσκονται σε ορισμένες περιπτώσεις σε μεγάλη απόσταση μεταξύ τους, περαιτέρω μείωσή τους θα οδηγούσε στην ανάγκη να διανύουν οι κάτοικοι μεγάλες αποστάσεις για να προσέλθουν στις δημοτικές υπηρεσίες και αρχές· για τον λόγο αυτόν συνιστά να προαχθούν εντατικά οι συνεργασίες μεταξύ μικρών δήμων για να εξασφαλιστεί η ύπαρξή τους και για να αποκτήσουν τη δυνατότητα να σχεδιάζουν και να υλοποιούν κοινά έργα με χρηματοδότηση της ΕΕ·

Τουρκία

56. ευελπιστεί ότι το ισχύον Σύνταγμα θα αντικατασταθεί από ένα πολιτικό σύνταγμα που θα προκύψει από ευρύτατη διαβούλευση των διαφόρων ομάδων και τμημάτων της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της τοπικής και περιφερειακής βαθμίδας, καθώς και

όλων των εθνικών και θρησκευτικών κοινοτήτων. Επ' αυτού, χαιρετίζει την υιοθέτηση της δέσμης μέτρων συνταγματικής αναθεώρησης και τις παράλληλες προσπάθειες για τον εκδημοκρατισμό και τη φιλελευθεροποίηση και εκφράζει την ελπίδα να βελτιωθεί, βάσει των ανωτέρω, το πολιτικό κλίμα και να ενισχυθεί η προθυμία για διάλογο και συμβιβασμό μεταξύ των πολιτικών κομμάτων και των πολιτικών θεσμών. Ζητά, συνεπώς, την ταχεία αναθεώρηση του Συντάγματος και θεωρεί ότι, προς τούτο, πρέπει να επιδιωχθεί η ευρεία στήριξη του εγχειρήματος από τα πολιτικά κόμματα και την κοινωνία των πολιτών·

57. αναγνωρίζει τις μεταρρυθμίσεις που έχουν πραγματοποιηθεί και την πρόθεση να γίνουν περαιτέρω μεταρρυθμίσεις, οι οποίες θα έχουν θετική επίδραση και στις περιφερειακές και τοπικές αρχές·

58. παρά την ικανοποιητική πρόοδο που συντελέστηκε σε αυτούς τους τομείς, παροτρύνει την τουρκική κυβέρνηση να συνεχίσει τις προσπάθειες για τον σεβασμό της θρησκευτικής ελευθερίας, των δικαιωμάτων των γυναικών, καθώς και των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ελεύθερης έκφρασης και της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης· καλεί την Τουρκία να προβεί σε περαιτέρω ενέργειες υιοθετώντας και νέα νομοθεσία, όπου αυτό απαιτείται, προκειμένου να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη τήρηση των δικαιωμάτων των μη μουσουλμανικών θρησκευτικών κοινοτήτων και να επιτραπεί σε αυτές να ασκούν δραστηριότητες χωρίς περιορισμούς·

59. διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι στον τομέα της περιφερειακής πολιτικής και του συντονισμού των διαρθρωτικών μέσων σημειώθηκε πρόοδος και ότι υπο-εθνικοί φορείς συμμετείχαν περισσότερο στις προετοιμασίες· ωστόσο, επισημαίνει ότι, σε εθνικό επίπεδο, η αποτελεσματικότητα των διοικητικών αρχών που είναι αρμόδιες για τα εν λόγω ζητήματα θα πρέπει να βελτιωθεί, ούτως ώστε να μπορέσουν να αξιοποιηθούν καλύτερα πόροι και να προετοιμασθεί κατάλληλα η Τουρκία, σε όλα τα επίπεδα, για την αξιοποίηση των Διαρθρωτικών Ταμείων·

60. είναι πεπεισμένη ότι στην επίλυση του έως τώρα άλυτου, σε μεγάλο βαθμό, κουρδικού ζητήματος, ιδιαίτερος στα ανατολικά και νοτιοανατολικά της χώρας, μπορεί να συμβάλει η ενίσχυση της περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης, συνιστά δε στις τουρκικές αρχές να συνεχίσουν τις προσπάθειες ενίσχυσης των τοπικών και περιφερειακών αρχών μέσω μιας μακρόπνοης στρατηγικής αποκέντρωσης και να θέσουν περισσότερους πόρους στη διάθεση της τοπικής αυτοδιοίκησης·

61. προτείνει να εξετασθεί σε ποιο βαθμό οι βέλτιστες πρακτικές και τα ορθά παραδείγματα συνεργασίας μεταξύ περιφερειακών και ομοσπονδιακών αρχών στην ΕΕ καθώς και η εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αποκέντρωσης μπορούν να συμβάλουν στην επίλυση των προβλημάτων·

62. καλεί την Τουρκία να επιδείξει προθυμία στις διεξαγόμενες διαπραγματεύσεις ώστε να επιλυθεί το κυπριακό ζήτημα και να εφαρμόσει τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ που αφορούν την Κύπρο·

63. εκφράζει τη λύπη της για την απουσία προόδου όσον αφορά την εφαρμογή του πρόσθετου πρωτοκόλλου της Συμφωνίας Συνδέσης (το λεγόμενο «Πρωτόκολλο της Άγκυρας»), που επεκτείνει την τελωνειακή ένωση του 1996 με την Τουρκία στα δέκα νέα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της Κυπριακής Δημοκρατίας·

64. υποστηρίζει τις προσπάθειες που ξεκίνησε το 2010 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων για συγκεκριμένα έργα μεταξύ δήμων της Τουρκίας και των κρατών μελών της ΕΕ, προκειμένου να υποστηριχθούν οι τουρκοί δήμοι στον σχεδιασμό, στη δημιουργία και στην ανάπτυξη της διαχείρισης αποβλήτων, της προστασίας του περιβάλλοντος, των μεταφορών, των κοινωνικών υπηρεσιών, της ενέργειας, του τουρισμού και των πολιτιστικών θεμάτων.

65. θεωρεί σκόπιμο να αποκτήσουν οι δήμοι και οι επαρχίες τη δυνατότητα ανάπτυξης σχέσεων με περιφέρειες και δήμους άλλων κρατών χωρίς προηγούμενη άδεια από το Υπουργείο Εσωτερικών και παροτρύνει τα περιφερειακά και τοπικά θεσμικά όργανα των κρατών της ΕΕ να ενισχύσουν τη συνεργασία τους με τις περιφέρειες και τους δήμους της Τουρκίας.

66. υπογραμμίζει την ανάγκη να εξασφαλιστεί εγκαίρως η συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη διαδικασία προσχώρησης, καθότι μεγάλο μέρος των ενωσιακών νομοθετικών διατάξεων πρέπει να εφαρμοσθεί σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. ως εκ τούτου, θεωρεί ιδιαίτερα σημαντική την ενίσχυση των διοικητικών ικανοτήτων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

67. είναι πρόθυμη να δημιουργήσει, μαζί με τους εκπροσώπους των τοπικών και περιφερειακών αρχών της Τουρκίας, μικτή συμβουλευτική επιτροπή προκειμένου να υποστηρίξει ακόμη περισσότερο τη διαδικασία αποκέντρωσης στην Τουρκία και να συμβάλει με συγκεκριμένους τρόπους στη δημιουργία θεσμών και στην ενίσχυση των διοικητικών ικανοτήτων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

68. συνιστά τη βαθμιαία μείωση της επιρροής που ασκούν οι διοικητές των επαρχιών στο έργο της περιφερειακής αυτοδιοίκησης.

69. προτείνει να θεσπιστεί νομοθετική πράξη, η οποία θα καταστήσει υποχρεωτική τη διαβούλευση με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές στις περιπτώσεις κατά τις οποίες επηρεάζονται τα συμφέροντα και οι αρμοδιότητές τους.

70. επισημαίνει ότι η Τουρκία εξακολουθεί να αποτελεί κράτος με μεγάλες περιφερειακές διαφορές, γεγονός που θέτει μεγάλες προκλήσεις στα πλαίσια της περιφερειακής πολιτικής και της διαρθρωτικής ανάπτυξης για τη σταδιακή μείωση των εν λόγω ανισοτήτων· ως εκ τούτου, προτείνει την ανάπτυξη συνολικής στρατηγικής για την άμβλυνση των διαφορών ανάπτυξης μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών.

71. στο πλαίσιο του κοινοτικού κεκτημένου, συνιστά ιδίως να ανοίξει το συντομότερο δυνατόν το κεφάλαιο 22 – περιφερειακή πολιτική και συντονισμός των διαρθρωτικών μέσων.

72. συνιστά να θεσπιστεί το συντομότερο δυνατό νόμος για τη χρηματοδότηση τοπικών και περιφερειακών αρχών, ούτως ώστε να διαθέτουν οι υπο-εθνικές αρχές επαρκή χρηματοδοτικά μέσα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων και των καθηκόντων τους.

73. σημειώνει τον σημαντικό ρόλο της Τουρκίας ως περιφερειακού παράγοντα όσον αφορά τη στρατηγική της ΕΕ για τον Εύξεινο Πόντο και συνιστά στην Τουρκία να αναλάβει σαφή δέσμευση για το ζήτημα αυτό εμπλέκοντας τις άμεσα ενδιαφερόμενες περιφέρειες που βρίσκονται στον Εύξεινο Πόντο.

B) Εν δυνάμει υποψήφιες χώρες

Αλβανία

74. χαιρετίζει τις προσπάθειες της Αλβανίας να ανταποκριθεί στα πολιτικά κριτήρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως με την εφαρμογή των υποχρεώσεων από τη Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης.

75. διαπιστώνει ότι η Αλβανία πρέπει να λάβει ακόμη σημαντικά μέτρα στον τομέα της περιφερειακής πολιτικής, ώστε να προσεγγίσει τα ευρωπαϊκά πρότυπα· αυτό αφορά ιδίως την έλλειψη αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης επιπέδου NUTS-2 και την ενιαία συντονισμένη νομοθεσία για την υλοποίηση έργων που αποσκοπούν στην περιφερειακή ανάπτυξη.

76. εκφράζει τη λύπη της που η δημοσιονομική διαχείριση των τοπικών αρχών εξακολουθεί να μην διαθέτει επαρκείς δομές, ιδίως όσον αφορά τη δυνατότητα εισπραξης δημοσιονομικών πόρων, τις περιορισμένες δυνατότητες δαπανών και τη βραδεία υλοποίηση των μέτρων αποκέντρωσης και διοικητικής αυτονομίας, καθώς και τη συνακόλουθη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε υπο-εθνικό επίπεδο.

77. διαπιστώνει ότι το προσωπικό που είναι καταρτισμένο για την αποτελεσματική διαχείριση ενωσιακών προγραμμάτων είναι υπερβολικά περιορισμένο.

78. ζητά την ενίσχυση της δημοκρατικής τάξης στην Αλβανία, ιδίως όσον αφορά τους πολιτικούς θεσμούς και τον διακομματικό διάλογο, προκειμένου να βελτιωθεί η πολιτική σταθερότητα της χώρας και να μπορεί η κυβέρνηση να διαμορφώνει αποτελεσματικότερα τις διοικητικές της δραστηριότητες, χωρίς τις οποίες δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθούν οι απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις· επισημαίνει ότι, στο πλαίσιο αυτό, είναι απαραίτητη η συμμετοχή της αντιπολίτευσης στις κοινοβουλευτικές εργασίες.

79. προτείνει να θεσπιστούν άμεσες εκλογικές διαδικασίες για τα περιφερειακά συμβούλια και να ψηφιστεί νέος νόμος για την τοπική αυτοδιοίκηση.

80. θέτει προς σκέψη, όσον αφορά το ζήτημα της ενίσχυσης του τοπικού και περιφερειακού επιπέδου, τη μεταρρύθμιση του ρόλου των διοικητών των περιφερειών και τον περιορισμό, με τον τρόπο αυτόν, των δικαιωμάτων ελέγχου που διαθέτουν, καθώς και τον σαφή καθορισμό της αρμοδιότητάς τους σε σχέση με τα περιφερειακά συμβούλια.

81. ζητά την υιοθέτηση της εκλογικής μεταρρύθμισης, την οποία συνιστά ο ΟΑΣΕ, προκειμένου να εξασφαλιστεί η διεξαγωγή εκλογών σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά και τα διεθνή πρότυπα σε όλα τα επίπεδα, λαμβάνει δε γνώση της έκθεσης του ΟΑΣΕ και του Κογκρέσου των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης σύμφωνα με την οποία δημοτικές εκλογές της 8ης Μαΐου 2011 διεξήχθησαν σε γενικές γραμμές με διαφάνεια, δίκαια και σε ήπιο κλίμα· συνιστά να θεσπιστούν σαφείς κανόνες σχετικά με την εγκυρότητα των ψηφοδελτίων και ευελπιστεί ότι τα πολιτικά κόμματα θα επανέλθουν σε έναν ομαλό πολιτικό βίο.

82. επισημαίνει τις πρόσφατες βίαιες συγκρούσεις και προσδοκά ότι η Αλβανία θα λάβει άμεσα όλα τα μέτρα, ώστε να εξασφαλιστεί πολιτική σταθερότητα σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

83. συνιστά με έμφαση να εξασφαλιστεί η συμμετοχή εκπροσώπων των δήμων σε όλες τις διαδικασίες διαπραγμάτευσης με την ΕΕ·

Βοσνία – Ερζεγοβίνη

84. εκφράζει τη λύπη της διότι και το 2010 η Βοσνία – Ερζεγοβίνη πραγματοποίησε δεκάτα βήματα προόδου για την υλοποίηση σημαντικών μεταρρυθμίσεων και διότι εξακολουθούν να υφίστανται ασυμφωνίες μεταξύ του Συντάγματος και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων παρά την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων·

85. ζητά την άμεση αναθεώρηση του Συντάγματος και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και του τρόπου λειτουργίας των κρατικών θεσμικών οργάνων συνολικά, ούτως ώστε να είναι η χώρα σε θέση να θεσπίζει, να εφαρμόζει και να επιβάλλει του νόμους και τους κανόνες της ΕΕ·

86. θεωρεί απαράδεκτο το γεγονός ότι το Σύνταγμα της Βοσνίας – Ερζεγοβίνης εξακολουθεί να προβλέπει ότι οι πολίτες που δεν αυτοπροσδιορίζονται ως μέλη μίας από τις τρεις εθνοτικές ομάδες (Βόσνιοι, Κροάτες ή Σέρβοι) δεν έχουν δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας για την προεδρία της δημοκρατίας και το εθνικό κοινοβούλιο· υπογραμμίζει την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σύμφωνα με την οποία οι εν λόγω διατάξεις είναι ασύμβατες με τις γενικές αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

87. θεωρεί σημαντικό το γεγονός ότι το υπουργικό συμβούλιο εκπόνησε, τον Μάρτιο του 2010, σχέδιο δράσης για την εφαρμογή της απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και δημιούργησε σχετική ομάδα εργασίας, εκφράζει ωστόσο τη λύπη της διότι η εν λόγω ομάδα δεν επέτυχε έως τώρα καμία συμφωνία·

88. εκφράζει τη λύπη της διότι και στις τελευταίες εκλογές του 2010 υπήρξαν περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου με βάση την εθνότητα και τον τόπο διαμονής, οι οποίοι αντίκεινται σαφώς στις δημοκρατικές αρχές και στο δικαίωμα της ισότιμης μεταχείρισης χωρίς διακρίσεις·

89. διαπιστώνει με λύπη ότι εξακολουθούν να μη συντρέχουν σε καμία περίπτωση οι προϋποθέσεις για το κλείσιμο του Γραφείου του Ανώτατου Εκπροσώπου, όπως η λογική την κατανομή της ιδιοκτησίας μεταξύ του κράτους και των υπο-εθνικών επιπέδων εξουσίας· επίσης λυπάται για το γεγονός ότι το έργο των εκτελεστικών και νομοθετικών αρχών σε όλα τα κρατικά επίπεδα εξακολουθεί να καθορίζεται στην πράξη αποκλειστικά από εθνοτικούς προσανατολισμούς και να παρουσιάζει σοβαρές ελλείψεις συντονισμού·

90. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η Βοσνία – Ερζεγοβίνη είναι η μόνη χώρα που δεν λαμβάνει μέρος στην απογραφή του πληθυσμού του 2011, καθώς δεν έχει θεσπιστεί έως τώρα κανένας νόμος περί απογραφής·

91. διαπιστώνει ότι στον τομέα του δικαστικού συστήματος σημειώθηκε περιορισμένη πρόοδος, και αν πρέπει να υπάρξουν βελτιώσεις σε επίπεδο υποεθνικών αρχών και καντονιών·

92. εκφράζει τη λύπη της διότι σημειώθηκε περιορισμένη πρόοδος στην καταπολέμηση της διαφθοράς, καθώς η δικαστική συνέχεια που δίδεται σε υποθέσεις διαφθοράς εξακολουθεί να είναι αργή και μόνον ελάχιστες υποθέσεις υψηλού επιπέδου διαφθοράς κατέληξαν στη δικοσύνη· αυτά οφείλονται μεταξύ άλλων στην ελλιπή εφαρμογή των νομοθετικών διατάξεων και στα προβλήματα συντονισμού μεταξύ των φορέων·

93. χαιρετίζει το γεγονός ότι ο αριθμός των σχολείων που χωρίζονται βάσει εθνότητας μειώθηκε και ότι στα περισσότερα σχολεία καθιερώθηκε κοινό σχολικό πρόγραμμα διάρκειας εννέα ετών· ωστόσο, επικρίνει το γεγονός ότι εξακολουθεί να υφίσταται διαχωρισμός των μαθητών στα σχολεία με εθνοτικά κριτήρια·

94. εκφράζει τη λύπη της διότι η Βοσνία – Ερζεγοβίνη, παρόλο που λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη από το Μέσο Προενταξιακής Βοήθειας (IPA), δεν ήταν έως τώρα σε θέση να δημιουργήσει, στον απαιτούμενο βαθμό, τις απαραίτητες δομές για την αποκεντρωμένη διαχείριση των ενωσιακών πόρων·

95. επισημαίνει τα ειδικά προβλήματα της ομοσπονδίας Βοσνίας και Ερζεγοβίνης, στην οποία οι αρμοδιότητες των υποεθνικών αρχών, των καντονιών και των δήμων αλληλεπικαλύπτονται, διότι έως τώρα δεν κατέστη δυνατό να εναρμονιστεί η νομοθεσία στα διάφορα επίπεδα·

96. απορρίπτει κατηγορηματικά την επανειλημμένη αμφισβήτηση της εδαφικής ενότητας του κράτους, των θεσμών του και των αρμοδιοτήτων του, ιδίως από τη Σερβική Δημοκρατία της Βοσνίας – Ερζεγοβίνης (Republika Srpska), και κατακρίνει τις πρόσφατες προσπάθειες της Σερβικής Δημοκρατίας της Βοσνίας – Ερζεγοβίνης να αμφισβητήσει μέσω δημοψηφίσματος την νομιμότητα του Υπατου Εκπροσώπου καθώς και την εθνική δικαιοδοσία· υποστηρίζει την ενίσχυση της αρμοδιότητας του κράτους σε ορισμένους τομείς, καθώς και τη δημιουργία ενιαίου οικονομικού χώρου και ζητεί, για τον λόγο αυτόν, από τους πολιτικούς σε επίπεδο τοπικών υποεθνικών αρχών και καντονιών να συμβάλουν στην επίτευξη του σκοπού αυτού σύμφωνα με το πνεύμα της ενδιάμεσης συμφωνίας·

97. διαπιστώνει ότι οι πόροι της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι επί του παρόντος εξαιρετικά περιορισμένοι, ότι το ζήτημα της δημόσιας περιουσίας δεν έχει αποσαφηνιστεί επαρκώς και ότι τα εθνοτικά κριτήρια για την άσκηση των πολιτικών δικαιωμάτων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο δημιουργούν άμεση ανάγκη μεταρρύθμισης·

98. θεωρεί επιτακτική την ανάγκη μεταρρύθμισης της δημόσιας περιουσίας σε όλα τα επίπεδα·

99. απευθύνει προς τους ιδύνοντες όλων των επιπέδων διακυβέρνησης έκκληση να επιδιώξουν την εντατικότερη διασυννοριακή συνεργασία με τις γειτονικές χώρες·

Σερβία

100. διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η Σερβία εξακολούθησε να εφαρμόζει το πρόγραμμα πολιτικών μεταρρυθμίσεων της και ότι πραγματοποίησε περαιτέρω αξιοσημείωτα βήματα προόδου όσον αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης· επισημαίνει όμως ότι χρειάζονται περαιτέρω προσπάθειες·

101. διαπιστώνει επίσης με ικανοποίηση ότι η Σερβία πραγματοποίησε σημαντικά βήματα για τη συμφιλίωση σε όλη την περιοχή της περιφέρειας των Δυτικών Βαλκανίων και ότι εξακολουθεί να συνεργάζεται εποικοδομητικά με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία·

102. επιδοκιμάζει με έμφαση την έναρξη άμεσων συνομιλιών μεταξύ Σερβίας και Κοσοβοπεδίου, καθώς και το γεγονός ότι ήδη κατέστη δυνατό να επιτευχθούν μικρές προσεγγίσεις, ενθαρρύνει δε και τις δύο πλευρές να συνεχίσουν τις εν λόγω συνομιλίες με εποικοδομητικό τρόπο·

103. χαιρετίζει το γεγονός ότι το νέο καθεστώς της αυτόνομης επαρχίας της Βοϊβοντίνια τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2010, ζητά όμως από τη σερβική κυβέρνηση να υλοποιήσει άμεσα ορισμένες εκκρεμούσες διατάξεις του καθεστώτος, όπως είναι η μεταβίβαση δημόσιας περιουσίας στην αυτόνομη επαρχία της Βοϊβοντίνια·

104. επικροτεί ιδιαίτερω τις προσπάθειες και τις πρωτοβουλίες για την αποκέντρωση στη Σερβία, οι οποίες εντάθηκαν κατά το 2010·

105. συνιστά επιτακτικά να συμμετάσχουν στις επιτροπές διαπραγμάτευσης της Σερβίας με τους εκπροσώπους της ΕΕ η αυτόνομη επαρχία της Βοϊβοντίνια και η συνέλευση των πόλεων και των δήμων της Σερβίας·

106. προτείνει τη θέσπιση νομοθετικών διατάξεων, σύμφωνα με τις οποίες η εθνική κυβέρνηση θα υποχρεούται να ζητά τη γνώμη των περιφερειακών και τοπικών οργάνων, όταν επηρεάζονται τα συμφέροντα και οι αρμοδιότητές τους·

107. συνιστά τη θέσπιση νομοθετικών προϋποθέσεων και κινήτρων για την ενίσχυση της επικοινωνίας μεταξύ των κοινοτήτων, προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των δημοσίων υπηρεσιών και να βελτιωθεί η διαχείριση των διαθέσιμων πόρων·

108. διαπιστώνει ότι στη Σερβία εξακολουθεί να υφίσταται εξαιρετικά μεγάλος αριθμός προσφύγων, για τους οποίους χρειάζεται να βρεθεί λύση, η οποία θα απαιτήσει προπάντων τη λήψη ευρέων μέτρων σε επίπεδο δήμων·

Μαυροβούνιο

109. χαιρετίζει το γεγονός ότι το Μαυροβούνιο σημείωσε θετικά βήματα προόδου όσον αφορά την εκπλήρωση των πολιτικών κριτηρίων καθώς και των όρων της Διαδικασίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, επισημαίνει όμως ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες·

110. τονίζει τη σημασία που έχουν η διαφάνεια και η αξιοπιστία της τοπικής διοίκησης και η περαιτέρω αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων και των οικονομικών πόρων·

111. ζητά την ψήφιση του νόμου για την περιφερειακή οργάνωση και προσθηκών στον νόμο για την τοπική οικονομία·

112. ζητά επιτακτικά να βελτιωθεί η συνεργασία μεταξύ κυβέρνησης και συμβουλίων των μειονοτήτων, ώστε να εξασφαλιστεί η εκπροσώπηση των μειονοτήτων στη δημόσια διοίκηση, στους κρατικούς οργανισμούς και στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης·

113. ενθαρρύνει το Μαυροβούνιο να εξακολουθήσει να ενισχύει τη διοικητική του ικανότητα σε όλους τους τομείς και ιδίως σε τοπικό επίπεδο, καθώς και να αυξήσει τον επαγγελματισμό της δημόσιας διοίκησης και να την αποπολιτικοποιήσει·

Κοσσυφοπέδιο

114. διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η διαδικασία αποκέντρωσης στο Κοσσυφοπέδιο προόδευσε σημαντικά, ότι η συνεργασία με την EULEX εντατικοποιήθηκε και ότι σημειώθηκαν ορισμένα βήματα προόδου όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού θεματολογίου και της πολιτικής μεταρρυθμίσεων·

115. ζητά επιτακτικά να διαλευκανθούν πλήρως και άμεσα οι κατηγορίες που διατυπώθηκαν κατά ανώτατων εκπροσώπων του Κοσσυφοπεδίου στο ψήφισμα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης σε συνέχεια της έκθεσης Marty·

116. διαπιστώνει με ανησυχία ότι ο διάλογος και η συμφιλίωση μεταξύ των κοινοτήτων, καθώς και η προστασία και η ενσωμάτωση των μειονοτήτων, ιδίως των Σέρβων του Κοσσυφοπεδίου, παρουσιάζουν σοβαρές ανεπάρκειες·

117. εκφράζει με μεγάλη ανησυχία για τις παρατυπίες, τις παρανομίες και τη νοθεία που παρατηρήθηκαν κατά τις τελευταίες εκλογές, καθώς και κατά τις επαναληπτικές εκλογές που χρειάστηκε να διεξαχθούν λόγω των γεγονότων αυτών και θεωρεί ότι τούτο αποτελεί, δυστυχώς, σαφή ένδειξη έλλειψης δημοκρατικής ωριμότητας·

118. ενθαρρύνει το Κοσσυφοπέδιο να προωθήσει και να ολοκληρώσει τη διαδικασία αποκέντρωσης και τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης· χαιρετίζει τη σύσταση ειδικής ομάδας εργασίας για το βόρειο τμήμα του Κοσσυφοπεδίου στο υπουργείο τοπικής αυτοδιοίκησης και επισημαίνει ότι η αποκέντρωση μπορεί να ολοκληρωθεί μόνο με τη συμμετοχή των τοπικών πληθυσμών·

119. διαπιστώνει με ανησυχία ότι στο βόρειο τμήμα του Κοσσυφοπεδίου, στην περιοχή της Μίτρονιτσα, σημειώνονται συνεχώς βίαια επεισόδια που σχετίζονται ιδίως με τις εκλογές, και ότι δεν έχει καταστεί έως τώρα δυνατή η εδραίωση της ειρήνης στην περιοχή·

Βρυξέλλες, 1 Ιουλίου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ»

(2011/C 259/12)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ:

- ελπίζει ότι η στρατηγική της ΕΕ μπορεί όντως να παράσχει πραγματική προστιθέμενη αξία σε σύγκριση με τις αντίστοιχες πρωτοβουλίες των επιμέρους κρατών μελών, ακριβώς λόγω του ολοένα και περισσότερο διασυννοριακού χαρακτήρα του φαινομένου που πρέπει να αντιμετωπιστεί·
- τονίζει την επιτακτική ανάγκη να συμβαδίζει η απαίτηση διασφάλισης της εθνικής ασφάλειας και της ασφάλειας των πολιτών (με έμφαση στην προστασία της ιδιωτικής ζωής), κατά την εφαρμογή των προγραμματισμένων μέτρων, με την παράλληλη απαίτηση για σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων·
- προτείνει η ΕΕ να προωθήσει επίσης τη δυνατότητα θέσπισης ενιαίων αναθετουσών αρχών, σε περιφερειακό επίπεδο, ώστε να ενοποιηθούν σε ένα δεδομένο εδαφικό πλαίσιο οι διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων και να μειωθεί παράλληλα ο αριθμός των δημοσίων οργανισμών με εξουσίες ανάθεσης στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, υπηρεσιών και προμηθειών·
- επικροτεί την επιλογή της Επιτροπής να υποβάλει προσεχώς νομοθετική πρόταση για την ενίσχυση του νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ σχετικά με τη δήμευση και συνιστά να ορίζει η νομοθετική πρόταση που εξετάζεται, κατά προτεραιότητα σε σχέση με άλλες επιλογές, τον δήμο στο έδαφος του οποίου εντοπίζεται το δημευθέν προϊόν ως φυσικό αποδέκτη του σχετικού δικαιώματος ιδιοκτησίας·
- εκφράζει την ικανοποίησή της, που προβλέπεται η σύμπραξη της Επιτροπής των Περιφερειών στην προβλεπόμενη (για το τρέχον έτος) δημιουργία δικτύου της ΕΕ για την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ριζοσπαστικοποίηση·
- επισημαίνει την ανάγκη να συμμετάσχει στη διαδικασία επανεξέτασης των χρηματοπιστωτικών μέσων στον τομέα εσωτερικών υποθέσεων και ασφάλειας για τα έτη μετά το 2013, καθώς και να συνεργαστεί ενεργά στον καθορισμό των πιθανών χρηματοδοτικών μέσων.

Εισηγητής

ο κ. Giuseppe VARACALLI (IT/ALDE), Δήμαρχος του Ιέρακα Καλαβρίας

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο — Η στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ στην πράξη: πέντε βήματα για μια ασφαλέστερη Ευρώπη

COM(2010) 673 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ:

Γενικές παρατηρήσεις

1. επισημαίνει ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, με θέμα «Η στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ στην πράξη»⁽¹⁾, που υιοθετήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος της Στοκχόλμης 2009 και του πενταετούς προγράμματος εργασίας για τη δικαιοσύνη και τις εσωτερικές υποθέσεις, περιλαμβάνει μια στρατηγική σφαιρικού χαρακτήρα όσον αφορά την εσωτερική ασφάλεια και καθορίζει ένα πραγματικό τετραετές πρόγραμμα δράσεων·

2. θεωρεί ότι η εκπόνηση και η εφαρμογή ευρωπαϊκής στρατηγικής για την εσωτερική ασφάλεια αποτελούν πρόκληση την οποία πρέπει να αντιμετωπίσουν από κοινού τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, τα κράτη μέλη, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές και η κοινωνία των πολιτών, παρά την ποικιλία των ρόλων και των αρμοδιοτήτων·

3. επισημαίνει ότι η παρέμβαση της Επιτροπής πλαισιώνει μια ιστορική στιγμή που είναι ιδιαίτερα σημαντική για την ισορροπία των εξουσιών μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, κυρίως επειδή, με τη Συνθήκη της Λισσαβόνας, ενισχύθηκαν οι αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με αποτέλεσμα να εδραιωθεί σαφέστερος ορισμός των αρμοδιοτήτων των επιμέρους θεσμικών οργάνων όσον αφορά την εσωτερική ασφάλεια·

4. επικροτεί τη γενική δομή της ανακοίνωσης, η οποία παρέχει λεπτομερή και ακριβή ανάλυση της πληθώρας προβλημάτων που αφορούν την εσωτερική ασφάλεια, παρά τον σαφώς συνθετικό χαρακτήρα που απαιτείται να έχει αυτό το είδος του εγγράφου·

5. τονίζει παράλληλα ότι με τις ειδικές δραστηριότητες των τοπικών και των περιφερειακών αρχών εξασφαλίζεται κατά βάση υψηλό επίπεδο ασφάλειας για τους πολίτες. Αυτό το υψηλό επίπεδο θα πρέπει να προωθηθεί περαιτέρω στο πλαίσιο των διατάξεων για τα αναγνωρισμένα θεμελιώδη δικαιώματα και των εγγυήσεων που αφορούν το κράτος δικαίου. Θα πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερα υπόψη η προστασία της ιδιωτικής ζωής. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να λάβει υπόψη τις εν λόγω απαιτήσεις και κατά την υπογραφή συμφωνιών με τρίτα κράτη δεδομένων των μέτρων εφαρμογής που προκύπτουν από αυτές·

6. θεωρεί ότι, με μια αντικειμενικά κατάλληλη και κοινή μεθοδολογία, η προβολή των πέντε στρατηγικών στόχων συνοδεύεται από τον εντοπισμό σαφώς αναγνωρίσιμων και μετρήσιμων δράσεων, που είναι μεν περιορισμένες σε αριθμό αλλά είναι πιο εύκολο να υλοποιηθούν·

7. επιβεβαιώνει τη δέσμευσή της, την οποία έχει ήδη δηλώσει και παλαιότερα, για μια συντονισμένη προσέγγιση κάθε σχετικής θεσμικής βαθμίδας, αρχής γενομένης βεβαίως από τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, οι οποίες φυσικά και αναπόφευκτα ενδιαφέρονται για κάθε σοβαρό θέμα στον τομέα της ασφάλειας το οποίο προκύπτει στην περιοχή τους·

8. επισημαίνει ειδικότερα ότι η ανάλυση του θέματος της ασφάλειας έχει λάβει, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, υπερεθνική διάσταση, λόγω του όλο και πιο εμφανούς διασυνοριακού χαρακτήρα των διαφόρων απειλών κατά της ασφάλειας·

9. υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι τα προβλήματα ασφάλειας των επιμέρους εθνικών κοινοτήτων δεν μπορούν να διαχωριστούν από μια ευρωπαϊκή πολιτική εσωτερικής ασφάλειας, που να συντονίζει, με βάση τις εθνικές αρμοδιότητες, τις δράσεις για τις οποίες έχει διαπιστωθεί μεγαλύτερη και καλύτερη αποτελεσματικότητα της υπερεθνικής προσέγγισης·

10. ελπίζει, συνεπώς, ότι η στρατηγική σε επίπεδο ΕΕ μπορεί να αποβεί στην πράξη, ακριβώς λόγω του ολοένα και περισσότερο διασυνοριακού χαρακτήρα του φαινομένου που πρέπει να αντιμετωπιστεί, πραγματική προστιθέμενη αξία σε σύγκριση με τις αντίστοιχες πρωτοβουλίες των επιμέρους κρατών μελών·

11. τονίζει ότι, ακολουθώντας συμμετρική προσέγγιση ως προς τις απαραίτητες υπερεθνικές ενέργειες, θα πρέπει επίσης να αξιοποιηθεί η επιτόπια δράση που αποτελεί καρπό της διαβούλευσης με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, οι οποίες εκπροσωπούν τις κοινότητες που πλήττονται άμεσα από εγκληματικές ενέργειες·

12. διευκρινίζει, ωστόσο, ότι πριν από την ανάληψη οιασδήποτε δράσης σε σχέση με τις επιμέρους πρωτοβουλίες που περιλαμβάνονται στη στρατηγική θα πρέπει να προηγηθεί αξιολόγηση του ήδη ισχύοντος νομικού πλαισίου καθώς και αξιολόγηση της συμμόρφωσης προς την αρχή της επικουρικότητας, με τη συμμετοχή της Επιτροπής των Περιφερειών και των εθνικών και περιφερειακών κοινοβουλίων·

13. σημειώνει ότι, ενώ σε γενικές γραμμές επικροτεί τη συνολική στρατηγική, η στρατηγική αυτή δεν συνοδεύεται γενικά από μια αξιολόγηση αντικτύπου των προβλεπόμενων δράσεων, λόγο για τον οποίο καθίσταται αναγκαία η πρόβλεψή της, μαζί με τη διαβούλευση των περιφερειακών και τοπικών αρχών, στην οποία η Επιτροπή των Περιφερειών είναι πρόθυμη να συνεργαστεί κατά το προκαταρκτικό στάδιο·

(1) COM(2010) 673 τελικό

14. τονίζει την επιτακτική ανάγκη να συμβαδίζει η απαίτηση διασφάλισης της εθνικής ασφάλειας και της ασφάλειας των πολιτών, ιδίως όσον αφορά την προστασία της ιδιωτικής ζωής, κατά την εφαρμογή των προγραμματισμένων μέτρων, με την παράλληλη απαίτηση για σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και την ενίσχυση των οικονομικών δικαιωμάτων των υπόπτων / κατηγορουμένων, στο πλαίσιο της εξασφάλισης του δικαιώματος για δίκαιη δίκη, λαμβάνοντας επίσης υπόψη την έναρξη ισχύος του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την επικείμενη προχώρηση της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, βάσει της οποίας τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα θα πρέπει επίσης να υπόκεινται στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου του Στρασβούργου·

15. υπογραμμίζει, συνεπώς, την προθυμία της να συνεργαστεί για την καλύτερη προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων περαιτέρω με τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA), βοηθώντας ιδίως τις περιφερειακές και τοπικές αρχές στο δύσκολο έργο της εύρεσης της σωστής ισορροπίας, κατά την εφαρμογή της στρατηγικής, μεταξύ της βελτίωσης της ασφάλειας, της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και του σεβασμού των θεμελιωδών, ατομικών και συλλογικών δικαιωμάτων·

16. διατηρεί σημαντικές επιφυλάξεις για τη σημασία του «ισχυρού τομέα ασφάλειας της ΕΕ» που τονίζεται από την Επιτροπή στην ανακοίνωση. Θα πρέπει να δοθεί έμφαση ιδίως στο αποκλειστικό δικαίωμα του κράτους να χρησιμοποιεί βία. Μέσω ενός αποτελεσματικού συστήματος δημόσιας αδειοδότησης και ελέγχου θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τηρούνται πάντοτε οι νομοθετικές διατάξεις για τον τρόπο δράσης των ιδιωτικών επιχειρήσεων που παρέχουν υπηρεσίες ασφαλείας, ιδίως όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών. Θα πρέπει επιπλέον να αποφευχθεί η πιθανότητα να χρησιμοποιηθεί η παρέμβαση ιδιωτών για να παρακαμφθούν διατάξεις του κράτους δικαίου·

17. υπογραμμίζει ότι οι στόχοι και οι δράσεις που περιλαμβάνονται στην ανακοίνωση, αν και παρουσιάζουν στο σύνολό τους πτυχές μεγάλου ενδιαφέροντος για τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, αναφέρονται συγκεκριμένα σε ορισμένα από τα θέματα που τις αφορούν ιδιαίτερα·

Διοικητική προσέγγιση

18. εκτιμά ότι, όσον αφορά τον Στόχο 1, ιδιαίτερη σχέση με τις δραστηριότητες των τοπικών και των περιφερειακών αρχών φαίνεται να έχει η Δράση 2 (Προστασία της οικονομίας από τη διείσδυση της εγκληματικότητας) στο πλαίσιο της οποίας έχει μεγάλη σημασία η αναφορά σε πολιτικές που προβλέπουν τη συμμετοχή των «δημοσίων και ρυθμιστικών φορέων οι οποίοι είναι αρμόδιοι για τη χορήγηση αδειών, εξουσιοδοτήσεων και επιδοτήσεων, καθώς και για την ανάθεση των συμβάσεων προμηθειών (“διοικητική προσέγγιση”)

19. επισημαίνει εν προκειμένω τη σημασία της διάταξης για την έμπρακτη υποστήριξη της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη με τη δημιουργία «ενός δικτύου εθνικών σημείων επαφής για την ανάπτυξη βέλτιστων πρακτικών», καθώς και την υποστήριξη των «πilotικών σχεδίων για πρακτικά ζητήματα» θεωρεί απολύτως αναγκαία τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών κατά τρόπο συστηματικό και επίσημο και επισημαίνει ότι οι ουσιαστικές διεργασίες αύξησης της ασφάλειας πρέπει να συνοδεύονται από συνεχή

και αυστηρό έλεγχο, στις ίδιες τις περιφέρειες, των τρόπων χρήσης των δημόσιων πόρων που αποτελούν πόλο έλξης του οργανωμένου εγκλήματος·

20. προτείνει, όσον αφορά ιδιαίτερα το ευαίσθητο θέμα της ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων και των επιδοτήσεων, η ΕΕ, αναπτύσσοντας περαιτέρω και αποτελεσματικότερα τη δημιουργία εθνικών σημείων επαφής, να προωθήσει επίσης τη δυνατότητα θέσπισης ενιαίων αναθετουσών αρχών, σε περιφερειακό επίπεδο, ώστε να ενοποιηθούν σε ένα δεδομένο εδαφικό πλαίσιο οι διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων, με στόχο την παράλληλη μείωση του αριθμού των δημοσίων οργανισμών με εξουσίες ανάθεσης στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, υπηρεσιών και προμηθειών (2)·

Δήμευση προϊόντων εγκλήματος

21. θεωρεί, εξάλλου, πάντα αναφορικά με τις δράσεις που περιλαμβάνονται στον Στόχο 1, ότι ακόμη μεγαλύτερης σημασίας για την εσωτερική ασφάλεια της Ευρώπης είναι η επόμενη δράση 3 σχετικά με τη δήμευση προϊόντων εγκλήματος, που αποτελεί βασικό άξονα της επιβολής του νόμου, στην προκειμένη περίπτωση διασυνοριακού χαρακτήρα, σε κάθε μορφή εγκλήματος, εφόσον η δήμευση περιουσιακών στοιχείων από παράνομες πράξεις συνιστά το πιο αποτελεσματικό ίσως αποτρεπτικό μέσο για την αντιμετώπιση παρόμοιων ενεργειών μεταξύ των διαφόρων γνωστών μέσων·

22. επικροτεί, την επιλογή της Επιτροπής να υποβάλει προσεχώς νομοθετική πρόταση για την ενίσχυση του νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ σχετικά με τη δήμευση, στο πλαίσιο της οποίας ιδιαίτερα σημαντικές είναι οι προβλεπόμενες αναφορές στον ενισχυμένο χαρακτήρα της δομής, ειδικότερα όσον αφορά τη δήμευση εις χείρας τρίτου, την εκτεταμένη δήμευση και την αμοιβαία αναγνώριση των μη βασιζόμενων σε καταδικαστικές αποφάσεις δήμευσης μεταξύ των κρατών μελών: η υποκειμενική και αντικειμενική διέγερση της δημόσιας εξουσίας στο θέμα αυτό, μέσω της σταδιακής βελτίωσης των εφαρμοζόμενων διαδικασιών, καθιστά αποτελεσματικότερη και πιο συγκεκριμένη την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, αναδεικνύοντας σε καθαρά οργανικό σύστημα το σύνολο των δράσεων που εφαρμόζουν τα θεσμικά όργανα·

23. εκφράζει, ωστόσο, ιδίως όσον αφορά την αμοιβαία αναγνώριση στις αποφάσεις δήμευσης, την ανησυχία της για την κατάσταση εφαρμογής της απόφασης πλαισίου 2006/783/GAI του Συμβουλίου (3), η μεταφορά της οποίας στην εθνική νομοθεσία των κρατών μελών κάθε άλλο παρά ικανοποιητική είναι σύμφωνα με την Επιτροπή, δεδομένου ότι τέλη Φεβρουαρίου του 2010, δεκαπέντε μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας, μόνο 13 κράτη μέλη εφαρμόζουν την απόφαση αυτή (4)·

(2) Βλ. μοντέλο συγκέντρωσης εξουσιών για την ανάθεση συμβάσεων που ορίστηκε από τον πρόσφατο ιταλικό νόμο αριθ. 136, της 13ης Αυγούστου 2010 («Έκτακτο πρόγραμμα κατά της μαφίας. Μέτρα επιβολής του νόμου στον τομέα των συμβάσεων», βλ. ιδίως άρθρο 13), το οποίο, πράγματι, μεταξύ άλλων, προβλέπει τη συμφωνία της ενοποιημένης διάσκεψης (απαρτιζόμενη και από εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης) κατά τον καθορισμό των όρων εφαρμογής της προβλεπόμενης νομοθεσίας (βλ. παράγραφο 1 του άρθρου 13).

(3) Απόφαση-πλαίσιο 2006/783/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις δήμευσης, ΕΕ L 328 της 24.11.2006, σελ. 59–78.

(4) COM(2010) 428 τελικό, έκθεση της Επιτροπής βάσει του άρθρου 22 της απόφασης-πλαισίου 2006/783/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 6ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις δήμευσης.

24. συμφωνεί με το επιχείρημα που προβάλλει η Επιτροπή προκειμένου να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη για την εφαρμογή της απόφασης·

25. συμφωνεί με το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα των πρωτοβουλιών που σκοπεύει να εφαρμόσει η Επιτροπή όσον αφορά τη δήμευση, πιστεύοντας ότι η προτεινόμενη τετραετία (από το τρέχον έτος έως το 2014), αποτελεί μια εύλογη προθεσμία για την εφαρμογή του προγράμματος·

26. θεωρεί απαραίτητο, ιδίως όσον αφορά την πρωτοβουλία που συνίσταται στη θέσπιση, έως το 2014, των «υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων», οι περιφερειακές και τοπικές αρχές να συμμετέχουν ενεργά, με βάση τις αρχές και τα κριτήρια που θα έχουν καθοριστεί ομοιόμορφα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με τη συμμετοχή των εκπροσώπων τους στη δημιουργία των δομών αυτών τόσο σε πολιτικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο διαχείρισης·

27. εκφράζει εξάλλου την πεποίθησή της, ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να συμμετέχουν στις δύο διαδικασίες ενημέρωσης που προβλέπει η Επιτροπή για το 2013, οι οποίες συνίστανται στην ανάπτυξη «κοινών δεικτών» αξιολόγησης της λειτουργίας και των αποτελεσμάτων των υπηρεσιών αυτών, καθώς και στη χάραξη των «κατευθυντήριων γραμμών για τις βέλτιστες πρακτικές» προκειμένου να αποφευχθεί η εκ νέου απόκτηση δημευθέντων περιουσιακών στοιχείων από εγκληματικές ομάδες· και για τις δύο αυτές δραστηριότητες η ΕΤΠ θεωρεί απαραίτητη τη συμμετοχή των τοπικών αρχών από την πρώτη στιγμή της εφαρμογής τους·

28. συνιστά να ορίζει η νομοθετική πρόταση που εξετάζεται, κατά προτεραιότητα σε σχέση με άλλες επιλογές, τον δήμο στο έδαφος του οποίου εντοπίζεται το δημευθέν προϊόν ως φυσικό αποδέκτη του σχετικού δικαιώματος ιδιοκτησίας, ούτως ώστε να τεθεί μια σταθερή θεσμική βάση για την επακόλουθη φάση της εκ νέου χρήσης του αγαθού, και εν προκειμένω η ΕΤΠ ενθαρρύνει δράσεις κοινωνικής χρησιμότητας, όπως η ανάθεση σε ενώσεις ή συνεταιρισμούς, δεδομένου ότι οι τοπικές κοινότητες πληρώνουν το υψηλότερο τίμημα των δραστηριοτήτων του οργανωμένου εγκλήματος και η κοινωνική επαναχρησιμοποίηση δημευθέντος προϊόντος σαφώς λειτουργεί ως αποζημίωση υπέρ των κοινοτήτων που πλήττονται από το σοβαρό αυτό φαινόμενο. Τονίζει δε τη χρησιμότητα ύπαρξης σταθερής νομικής βάσης για την τύχη των δημευθέντων περιουσιακών στοιχείων και υπογραμμίζει ότι σε περίπτωση ανάληψης περαιτέρω δράσεων για την ενίσχυση ή τροποποίηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, πρέπει να ληφθεί υπόψη και το γεγονός ότι οι τοπικές κοινωνίες πλήττονται, μεταξύ άλλων, σοβαρά από τις δραστηριότητες του οργανωμένου εγκλήματος·

29. τονίζει, ωστόσο, ότι για την επαναχρησιμοποίηση κάθε δημευθέντος προϊόντος είναι επίσης απαραίτητο να προβλεφθούν τα μέσα που θα καταστήσουν δυνατή την πραγματική επικαρπία αυτών των περιουσιακών στοιχείων, δεδομένου ότι συχνά τα στοιχεία αυτά είναι σε τέτοια κατάσταση που είναι άχρηστα·

Ριζοσπαστικοποίηση και στρατολόγηση τρομοκρατών

30. σημειώνει με ικανοποίηση, όσον αφορά τον Στόχο 2 (Πρόληψη της τρομοκρατίας και αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης τρομοκρατών), ότι η Δράση 1 (Παροχή σε κοινότητες των μέσων για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης τρομοκρατών) ήδη ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι η «πρόληψη προϋποθέτει τη στενή συνεργασία των τοπικών αρχών», οπότε η άμεση αλληλεπίδραση των τοπικών και περιφερειακών αρχών καλύπτεται ήδη δεόντως από την ανακοίνωση·

31. επισημαίνει ότι θα πρέπει να δοθεί προσοχή στους συγκεκριμένους κινδύνους σε περίπτωση παραβίασης των θεμελιωδών δικαιωμάτων εξαιτίας της λήψης μέτρων, κυρίως, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας·

32. εκφράζει, συνεπώς, την ικανοποίησή της, που προβλέπεται η σύμπραξη της Επιτροπής των Περιφερειών στην προβλεπόμενη (για το τρέχον έτος) «δημιουργία δικτύου της ΕΕ για την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ριζοσπαστικοποίηση», η οποία συμβάλλει στην ανταλλαγή γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών για την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ριζοσπαστικοποίηση και την ανάπτυξη τεχνικών επικοινωνίας προκειμένου να υπάρξει αντίλογος στα επιχειρήματα των τρομοκρατικών ομάδων·

33. τονίζει ότι η σύνδεση του δικτύου, όπως προβλέπεται, με την παρουσία πολλών ανθρώπων σταθερά προσηλωμένων σε δραστηριότητες καταπολέμησης της παρανομίας, θα ήταν η βέλτιστη βάση για πρακτική και βιώσιμη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής των Περιφερειών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και θα αποτελούσε τόσο ένα μόνιμο και άτυπο φόρουμ για τα ενδιαφερόμενα μέρη, στο οποίο θα μπορούσαν να παρουσιάσουν τις ιδέες τους υποκινώντας τη στρατηγική συζήτηση, όσο και ένα πεδίο δοκιμής για τις πιλοτικές πρωτοβουλίες·

34. εκφράζει, ως εκ τούτου, την πρόθεσή της να συμμετάσχει ενεργά στην υλοποίηση των προτεινόμενων φόρουμ στο διαδίκτυο και των διασκέψεων που προβλέπονται στην ΕΕ, επισημαίνοντας την ανάγκη η εταιρική σχέση να τεθεί σε ισχύ χωρίς καθυστέρηση, με άμεσες επιχειρησιακές επαφές μεταξύ των αρμόδιων δομών της ΕΤΠ και της Επιτροπής·

35. καλεί επίσης την Επιτροπή να θεσπίσει ανάλογες επιχειρησιακές επαφές προκειμένου να επεκταθεί η εταιρική σχέση και στη διοργάνωση της υπουργικής διάσκεψης που προβλέπεται για το 2012 καθώς και στην εκπόνηση του εγχειριδίου δράσεων και εμπειριών για την υποστήριξη των προσπαθειών των κρατών μελών: οι εταιρικές σχέσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την περαιτέρω ανάπτυξη ενός ακόμα πιο οργανωμένου συνόλου κοινών πρωτοβουλιών ώστε να κατανοήσουν οι πολίτες την έντονη δέσμευση των περιφερειακών και τοπικών αρχών σε ένα τόσο σημαντικό θέμα στη σημερινή ιστορική περίοδο·

36. προσφέρει την υποστήριξη και τη συνεργασία της για την επισήμανση καίριων υποδομών στο πλαίσιο της πρόληψης τρομοκρατικών επιθέσεων·

Μεταφορές

37. θεωρεί, πάντα αναφορικά με τον Στόχο 2, ότι παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον η Δράση 3 (Προστασία των μεταφορών), σύμφωνα με την οποία, πέραν του ότι λαμβάνεται υπόψη η περαιτέρω θετική εξέλιξη του καθεστώτος της ΕΕ για την ασφάλεια στις αερομεταφορές και στη θάλασσα, προβλέπεται ενίσχυση της δράσης της Ένωσης όσον αφορά τις χερσαίες μεταφορές·

38. συμφωνεί, ωστόσο, αναφορικά τόσο με τις τοπικές και περιφερειακές σιδηροδρομικές μεταφορές, όσο και με το σιδηροδρομικό σύστημα υψηλής ταχύτητας, με τη σκοπιμότητα σύστασης μιας μόνιμης επιτροπής για την ασφάλεια των χερσαίων μεταφορών, στην οποία, για αντικειμενικούς λόγους λειτουργικής ανάγκης, δεν μπορεί να αγνοηθεί η επίσημη, αναλογική αλλά και ευέλικτη συμμετοχή των εκπροσώπων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών σε συνάρτηση με τα θέματα που εξετάζονται·

39. εκτιμά, πράγματι, ότι, αδιαμφισβήτητα, τα γνωστά και πολλά θέματα ασφαλείας που συνδέονται με τις σιδηροδρομικές μεταφορές έχουν εξαιρετικά σημαντικές επιπτώσεις στα δικαιώματα κινητικότητας των τοπικών κοινοτήτων, γι αυτό και είναι εξαιρετικά σημαντική η άμεση συμμετοχή των εκπροσώπων των τοπικών φορέων σε ευρωπαϊκούς οργανισμούς που ασχολούνται με το θέμα·

40. επισημαίνει ότι υπάρχουν πολλές απόψεις που επικρίνουν τη χρήση των καταστάσεων με ονόματα επιβατών πτήσεων και συνιστά να ληφθούν υπόψη κατά τη θέσπιση νομοθετικής πράξης για τη συλλογή δεδομένων που αφορούν επιβάτες·

Ηλεκτρονικό έγκλημα

41. επιθυμεί, πρωτίτως, να διαδραματίσει, με αναφορά στον Στόχο 3 (αύξηση των επιπέδων ασφάλειας των πολιτών και των επιχειρήσεων στον κυβερνοχώρο) σημαντικό ρόλο στην ευαισθητοποίηση των πολιτών και των τοπικών επιχειρήσεων στις συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις καταπολέμησης της αυξανόμενης απειλής και εκδήλωσης επιθέσεων σε βάρος συστημάτων πληροφοριών, λαμβάνοντας υπόψη και τις νέες μεθόδους διάπραξης τέτοιου είδους εγκλημάτων·

42. επικροτεί την προσέγγιση που προβλέπει έντονη δέσμευση για την αντιμετώπιση του προβλήματος, όπως προκύπτει από την ανακοίνωση, και συμφωνεί με τη βασική θέση ότι η ασφάλεια των δικτύων υπολογιστών είναι απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία της κοινωνίας της πληροφορίας. Αυτά τα δίκτυα υπολογιστών είναι συγκεντρωμένα κυρίως σε αστικές περιοχές. Εκεί βρίσκονται και οι κόμβοι αυτών των δικτύων. Συνεπώς, η ΕτΠ συνιστά στην Επιτροπή να χαράξει σε συνεργασία με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές μία υποστηρικτική πολιτική η οποία να διασφαλίζει την προστασία και τη διαχείριση των δικτύων υπολογιστών στις αστικές περιοχές·

43. θεωρεί ότι μπορεί να συμμετέχει στη διαδικασία που προβλέπεται για την ενίσχυση των ευρωπαϊκών δυνατοτήτων στην αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος και σημειώνει τη σημασία της δημιουργίας έως το 2013, εντός των υφιστάμενων δομών, ενός ευρωπαϊκού κέντρου για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο, το οποίο να συνεργάζεται στενά με ευρωπαϊκούς οργανισμούς όπως η CEPOL, η Europol, και η Eurojust. Η ΕτΠ θα μπορούσε επίσης να συμμετάσχει στην εκπόνηση μιας πιο εμπειριστικότερης μελέτης σκοπιμότητας·

44. τονίζει την ανάγκη να βελτιωθεί η τοπική εξειδίκευση στον τομέα αυτό, για τον λόγο δε αυτό απαιτείται η κατάλληλη επένδυση στην κατάρτιση στο εσωτερικό των αρμόδιων αρχών·

Διαχείριση των συνόρων

45. υπογραμμίζει τη σημασία, όσον αφορά τον Στόχο 4 (Ενίσχυση της ασφάλειας μέσω της διαχείρισης των συνόρων), σε μια πρώτη φάση, της σαφούς αναφοράς της ανακοίνωσης στο «πνεύμα αλληλεγγύης» και στον «επιμερισμό των ευθυνών» (άρθρο 80 ΣΛΕΕ), βασικές αρχές μιας αποτελεσματικής προσέγγισης του προβλήματος, ελπίζοντας στην έμπρακτη εφαρμογή των αρχών αυτών για τη στήριξη των κρατών μελών και των περιφερειών τους που είναι περισσότερο εκτεθειμένες στο πρόβλημα·

46. εκφράζει εξάλλου, την ανάγκη επίτευξης, στο μέτρο του δυνατού, ισορροπίας μεταξύ, αφενός, της αδιαμφισβήτητης ανάγκης για ενίσχυση των μηχανισμών επιβολής του νόμου στις υφιστάμενες κρίσιμες καταστάσεις, που γίνονται ολοένα και σοβαρότερες τον τελευταίο καιρό και, αφετέρου, της ανάγκης διαφύλαξης των διαδικασιών διασυνοριακής συνεργασίας με εταίρους εκτός της

Ένωσης: σε αυτό το πνεύμα εμφανούς συμπληρωματικότητας των δύο απαιτήσεων, η ΕτΠ δεσμεύεται να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη βελτίωση του βαθμού υλοποίησης και των δύο·

47. τονίζει –δεδομένης της κοινωνικής διάστασης που έχει η συνεχώς αυξανόμενη μετανάστευση– την άμεση ανάγκη για μια πολιτική μετανάστευσης και ασύλου η οποία θα καταρτιστεί σε συνεργασία με τις περιφέρειες και τις τοπικές αρχές και θα βασίζεται στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στην αλληλεγγύη και την υπευθυνότητα. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία της ιδιωτικής ζωής των ανθρώπων που διέρχονται τα σύνορα μιας χώρας. Ωστόσο, θα πρέπει επίσης να τονιστεί ότι ολοένα και περισσότερα κράτη θα κληθούν να αποδεχτούν στην επικράτειά τους περισσότερους ανθρώπους προκειμένου να αντιμετωπίσουν με αυτόν τον τρόπο τη δημογραφική πρόκληση, η οποία συνίσταται στη συρρίκνωση του πληθυσμού και του εργατικού δυναμικού της Ευρώπης·

48. τονίζει, με γενική αναφορά στο σύνολο των προτεινόμενων δράσεων σχετικά με την κυκλοφορία των προσώπων, ότι οι δράσεις αυτές πρέπει να ενταχθούν σε μια κοινή ολοκληρωμένη πολιτική παρέμβαση, προσανατολισμένη προς την αυξημένη χρήση των νέων τεχνολογιών για τους συνοριακούς ελέγχους και την επιτήρηση των συνόρων (σύστημα Eimosur, για το οποίο στην ανακοίνωση αναγγέλλεται η υποβολή νομοθετικής πρότασης κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους), καθώς και να υπάρχει μεγαλύτερος συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών μέσω του Frontex για τον οποίο η ανακοίνωση προβλέπει μια ειδική δράση ενίσχυσης των δυνατοτήτων διαχείρισης των πληροφοριών·

49. τονίζει ότι και τα νέα μέτρα για την ασφάλεια των συνόρων (π.χ. σαρωτές σώματος) που χρησιμοποιούνται κατά τον έλεγχο ατόμων θα πρέπει να είναι κατάλληλα και πρόσφορα σε σχέση με το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα και να διασφαλίζουν τα θεμελιώδη δικαιώματα των ελεγχόμενων, ιδίως όσον αφορά το θέμα της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, της προστασίας της ιδιωτικής ζωής καθώς και το δικαίωμα ελεύθερης μετακίνησης. Κατόπιν των πρόσφατων γεγονότων, χαιρετίζει την πρωτοβουλία να πραγματοποιηθεί ανάλυση κινδύνου για όλα τα εμπορεύματα. Αυτά τα μέτρα θα πρέπει να σχεδιαστούν με τέτοιο τρόπο, ώστε οι περιορισμένες τεχνικές δυνατότητες ελέγχου να μπορούν να επικεντρωθούν σε μεμονωμένες περιπτώσεις, ενώ παράλληλα θα πρέπει να εξασφαλίζεται η ταχεία μεταφορά εμπορευμάτων που είναι σημαντική για την οικονομία·

Κρίσεις και καταστροφές

50. θεωρεί υποχρέωσή της, όσον αφορά τον Στόχο 5 (Αύξηση της ανθεκτικότητας της Ευρώπης σε περιπτώσεις κρίσεων και καταστροφών), να υποστηρίξει κάθε πρωτοβουλία αντίδρασης της ΕΕ σε κρίσεις και καταστροφές, πιστεύοντας ότι μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά, λόγω της αρμοδιότητάς της και της πείρας της, που είναι εκ φύσεως συνυφασμένες με τους τοπικούς φορείς που εκπροσωπεί, αξιολογώντας τις απειλές ή τους κινδύνους, στις οργανωτικές πτυχές της ευαισθητοποίησης καθώς και στις φάσεις που σχετίζονται με καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, σύμφωνα με τα όσα προβλέπει η ανακοίνωση·

51. υπογραμμίζει παράλληλα την προθυμία της να συμβάλει στη βελτίωση του συντονισμού και της ανταλλαγής πληροφοριών ιδίως σε τοπικό, περιφερειακό και διασυνοριακό επίπεδο όσον αφορά τον τομέα της ασφάλειας των αντιδραστήρων και της προστασίας του πληθυσμού από την απειλή της ραδιενέργειας·

Χρηματοπιστωτικά μέσα

52. θεωρεί τέλος ζωτικής σημασίας, όπως τονίστηκε ανωτέρω, να συμβαδίζει η απαραίτητη συμμετοχή της στη διαδικασία βελτίωσης της ευρωπαϊκής εσωτερικής ασφάλειας με την προσαρμογή των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Είναι συνεπώς απαραίτητο να πραγματοποιηθούν επενδύσεις στην περαιτέρω έρευνα και στην καινοτομία σε τομείς όπως η ασφάλεια του κυβερνοχώρου, η εγκληματολογική έρευνα, η προστασία υποδομών ζωτικής σημασίας και η ασφάλεια στις πόλεις, και αυτό με υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Έτσι, θα ληφθεί δεόντως υπόψη η αυξανόμενη ανάγκη για την αντιμετώπιση ολοένα περισσότερο ειδικών και πολύπλοκων προβλημάτων.

53. επισημαίνει, ωστόσο, την ανάγκη να συμμετάσχει στη διαδικασία επανεξέτασης των χρηματοπιστωτικών μέσων στον τομέα εσωτερικών υποθέσεων και ασφάλειας για τα έτη μετά το 2013, καθώς και να συνεργαστεί ενεργά στον καθορισμό των πιθανών χρηματοδοτικών μέσων, ώστε να συμβάλει στην εξασφάλιση, λόγω της αποκτηθείσας εμπειρίας στον τομέα των τοπικών θεσμών, μιας πρόβλεψης σχετικά με την ορθολογική και αποτελεσματική κατανομή των πόρων.

Βρυξέλλες, 1 Ιουλίου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Τιμή συνδρομής 2011 (χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων ταχυδρομείου για κανονική αποστολή)

Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 100 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, έντυπη έκδοση + ετήσιο DVD	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 200 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	770 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μηνιαίο συγκεντρωτικό DVD	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	400 EUR ετησίως
Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας, σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί, DVD, μία έκδοση την εβδομάδα	πολύγλωσσο: 23 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	300 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C — Διαγωνισμοί	γλώσσα(-ες) ανάλογα με το διαγωνισμό	50 EUR ετησίως

Η συνδρομή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που εκδίδεται στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δυνατή σε 22 γλωσσικές εκδόσεις. Περιλαμβάνει τις σειρές L (Νομοθεσία) και C (Ανακοινώσεις και Πληροφορίες).

Για κάθε γλωσσική έκδοση απαιτείται ξεχωριστή συνδρομή.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα L 156 της 18ης Ιουνίου 2005, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούνται, προσωρινά, να συντάσσουν και να δημοσιεύουν στα ιρλανδικά όλες τις πράξεις. Γι' αυτό, η Επίσημη Εφημερίδα στα ιρλανδικά πωλείται ξεχωριστά.

Η συνδρομή για το Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί) περιλαμβάνει 23 επίσημες γλωσσικές εκδόσεις σε ένα ενιαίο πολύγλωσσο DVD.

Με απλή αίτηση, οι συνδρομητές της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν διάφορα παραρτήματα της Επίσημης Εφημερίδας. Ενημερώνονται για την έκδοση των παραρτημάτων με «Σημείωμα προς τον αναγνώστη» που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Πωλήσεις και συνδρομές

Συνδρομές σε διάφορες τιμολογημένες περιοδικές εκδόσεις, όπως η *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, διατίθενται στους εμπορικούς μας αντιπροσώπους. Κατάλογο των εμπορικών μας αντιπροσώπων θα βρείτε στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm

Το EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>

